Costache Anton

SERI ALBASTRE

•



COSTACHE ANTON

●

SERI ALBASTRE

COSTACHE ANTON

SERI ALBASTRE

ROMAN



VOLUMUL I



Ediţie revăzută



EDITURA ION CREANGĂ, BUCUREŞTI — 1975

Coperta de ION PANAITESCU

RÎS CU LACRIMI

O zi de vacanță, cu cerul înalt și albastru. Tabăra a rămas undeva în urmă. Vica, Doli, Isoscel și Nunu au uitat să se mai întoarcă la masă. Pajiștea care s-a deschis înaintea lor parcă le-a luat mințile. Niciodată n-au mai văzut atîta întindere. Isoscel se ține după un fluture și n-are de gînd să se mai oprească. Doli aleargă cu limba scoasă de căldură ; în fața mușuroaielor de furnici ori de cîrtițe se oprește și latră. Vica și Nunu pășesc alături. Vica poartă o rochiță albastră, iar pe cap și-a pus coronița din flori de cîmp împletită de Isoscel. Și Nunu i-a împletit o brățară, dar n-are curaj să i-o dea.

Din cînd în cînd, Vica o strigă pe Doli. Cățelușa se oprește, o privește cu ochii ei de topaz, apoi dă din cap, ca și cînd ar vrea să spună nu și pornește mai departe, depănînd repede și mărunt din picioarele ei scurte. Doli s-a împrietenit cu Vica chiar din primele zile de tabără. Urîțică și nespălată, cățelușa se învîrtea printre picioarele tuturor și nu-i dădea nimeni atenție. Vica a încercat s-o mîngîie și de atunci n-a mai scăpat de ea. A spălat-o, a pieptănat-o și dintr-o dată a devenit de nerecunoscut. Blana i s-a făcut albă și mătăsoasă. Cînd au văzut-o așa, ceilalți colegi și colege au tăbărît cu laude și mîngîieri. Dar Doli se ferește. Nu lasă să fie alintată decît de Vica. Noaptea

doarme jos, lîngă patul ei. Și, oriunde s-ar duce, o urmează cu bucurie.

Lui Nunu îi pare bine că Doli a mers eu ei. Altfel nu știe ce s-ar mai fi făcut. Își dă seama că ar trebui să spună și el ceva, dar își simte glasul încleștat. Din cap i-au zburat parcă toate gîndurile. Și asta i se-ntîmplă ori de cîte ori rămîn singuri.

— Vicaaa ! Nunuuu !

Strigătul lui Isoscel abia mai ajunge pînă la ei. Le face semne cu mîna. Spre dreapta se vede o fîntînă cu cumpănă.

— A găsit apa ! exclamă Vica, de parcă pînă acum apa ar fi fost singura lor preocupare. Să mergem !

Nunu n-are ce face, o urmează tăcut. Cînd ajung la fîntînă îl găsesc pe Isoscel tolănit pe iarbă cu fața în sus, privind cerul. Fîntîna are pereții căptușiți cu piatră și nu-i prea adîncă. În luciul apei se vede cerul albastru și se mai văd și două chipuri care i se par cunoscute. E chipul lui și-al Vicăi. Inima îi tresare și-ncepe să-i bată repede, repede. Vica îl privește, și-n ochii ei atît de severi, cînd se află singuri, s-a aprins un zîmbet. Lui Nunu parcă nu-i vine să creadă. Ar vrea să zîmbească și el, dar nu poate. Își simte obrazul împietrit. Deodată brățara de romaniță îi scapă din mînă. S-aude un plescăit ușor și luciul apei se sfarmă. Băiatului îi vine să intre în pămînt de necaz. I se pare că a săvîrșit cea mai nesăbuită greșeală. Nici nu îndrăznește să se uite la Vica. Își ține fruntea plecată. Cerculețele de apă se măresc și intră parcă în pietrele care căptușesc pereții fîntînii. Cerul albastru începe să se vadă din nou. Se clatină ușor... Și chipul lui începe să se vadă. Dar Vica unde a dispărut ? Ea nu se vede. Nunu întoarce repede capul.

Vica aleargă departe, pe cîmp, împreună cu Doli. Isoscel stă tot lungit în iarbă. Nunu întreabă speriat :

— Unde se duce Vica ? Hai după ea !

Isoscel se ridică alene într-un cot, se uită peste umăr și spuse nepăsător :

— Lasă că se întoarce.

Nunu se așază alături, ursuz. Din cînd în cînd își furișează privirile în direcția în care aleargă fata.

— Nu se întoarce...

Isoscel își mișcă de cîteva ori nasul, ca și cînd ar vrea să alunge o muscă sau altă gînganie care-l supără. Spune fără convingere :

— Și ce-s eu de vină ?

Nunu se uită lung la el, apoi se scoală și pornește pe urmele Vicăi. Isoscel îl lasă să se depărteze. În cele din urmă, învingîndu-și lenea, strigă :

— Stai, merg și eu !

O găsesc pe Vica pe malul unei gîrle. Doli se agită în preajma ei și latră. Dincolo, peste apă, cît vezi cu ochii, se întinde altă pajiște. Acolo s-au adunat puzderie de berze. Sînt peste două mii. Pe marginea dinspre apă, din loc în loc, pășesc îngîndurate și grave berzele mai bătrîne. Altele, întîrziate pesemne, se lasă în zbor lin. Isoscel holbează ochii și fluieră a mirare. Nunu clipește des. Parcă nu-i vine să creadă. Totul i se pare ireal și fantastic. Dacă nu s-ar auzi lătratul ascuțit al lui Doli, ar crede că are halucinații. Vica stă la vreo cîțiva pași, tăcută și dreaptă. Nunu mai mult simte asta, căci nu se uită. Se teme. Privește berzele, dar gîndurile îi sînt la ea. „Oare s-a supărat. Cum a putut el să scape brățara ? Unde i-au fost gîndurile ?..."

Stau toți pe malul gîrlei, încremeniți. Și vremea parcă trece pe lîngă ei. Într-un tîrziu, berzele care se plimbă pe margini încep să-și dea capetele pe spate și să toace mărunt din ciocurile lungi și roșcate. Semnalul se transmite de la una la alta pînă departe. Se face o clipă de tăcere, apoi toate, din toate părțile, încep să dea capetele pe spate și să toace din ciocurile îndreptate în sus, ca niște suliți.

Isoscel a prins să țopăie, să-și agite brațele și să urle, dar glasul său nu se mai aude. Este acoperit de larma făcută de berze. Nici lătratul lui Doli nu se mai aude.

Vica se uită la Isoscel cum se agită, și rîde cu lacrimi. Nunu o privește întunecat și nu poate să priceapă ce a găsit de rîs în niște strîmbături idioate. Ar vrea să-i prindă măcar o clipă privirea, dar nu reușește. Are impresia că intenționat nu se uită la el.

Dintr-o dată larma berzelor se curmă. De undeva, din mijloc, se înalță în zbor greoi cîteva perechi, apoi altele și altele, și-n mai puțin de zece minute pajiștea de peste gîrlă rămîne goală.

— Să ne întoarcem. S-a făcut tîrziu.

Glasul Vicăi îi face pe băieți să tresară. Isoscel scoate din buzunarul de la bluza galbenă de catifea, cu care-i îmbrăcat, un ceas de mînă fără curea.

— E patru și douăzeci !

— Cît ?!

Vica și Nunu îl privesc uluiți. Isoscel, ca să-i încredințeze, le poartă ceasul pe sub nas, apoi îl strecoară în buzunar. Doli se uită la fiecare pe rînd și nu înțelege ce s-a întîmplat. Nunu a intrat în panică.

— Acum ce ne facem ? La cinci trebuie să-nceapă focul de tabără.

Vica lasă ochii în jos. Spune îngrijorată :

— Te pomenești că iese un scandal !... Și dacă ne întreabă unde am fost ?

Isoscel înalță din umeri :

— Găsim noi ce să spunem. Poate că nici nu ni s-a observat lipsa. Cine-i de serviciu astăzi ?

— Iorgu, răspunde Nunu, fără să-i privească. Am văzut scris pe tabla de pe verandă, dimineață, cînd coboram la ceai.

— Atunci nu trebuie să ne fie teamă. Iorgu-i un fleț.

Isoscel încercă să imite mersul caraghios al lui Iorgu. Vica se supără.

— Ție îți arde de glume ! Mai întîi și-ntîi că Iorgu nu-i chiar așa de fleț, cum ți se pare. E mîță blîndă. Și-apoi dacă o să fim scoși în fața careului ?...

Isoscel se scarpină necăjit după ceafă.

— Ai dreptate. Să mergem...

Vica și Isoscel pornesc alături. În urma lor începe să depene mărunt Doli. Vica se gîndește abătută la ce ar putea să li se întîmple în tabără, la înapoiere. Oare li s-a observat lipsa ? Poate că era mai bine dacă nu plecau în pădure. Vina era numai a ei. Ea a fost cu ideea : „Să mergem, poate găsim mure. N-am cules niciodată mure. Nici nu știu cum arată copacul pe care cresc.“ Isoscel a rîs : „Murele nu cresc în copaci !“

Ea de unde să știe ? Nu a mai fost niciodată în pădure. Nici în tabără n-a mai fost pînă acum. E prima oară cînd a plecat undeva singură. Și-așa i

s-a făcut dor de casă ! Tot timpul simte un fel de apăsare pe piept și-i vine parcă să plîngă. Iar celorlalte fete nici nu le pasă. Nici băieților. Și doar directoarea toată ziua e cu ochii pe ei. Chiar și atunci cînd nu se află în curte... Stă la direcțiune, lîngă microfonul stației de amplificare și se uită pe geam. Cum vede pe careva ridicînd o pietricică ori alergînd, toate difuzoarele din curte și din parc încep să vuiască : „Lasă piatra jos !... Nu alerga !... Nu faceți praf !... Treceți la dormitor..." N-ai voie să faci un pas fără program. La masă cu rîndul, la plajă cu rîndul, la plimbare cu rîndul, la curățat zarzavat, la dormitoare, peste tot, cu rîndul...

— Ce faci, Nunule ? Nu mergi ?

Isoscel s-a oprit și privește înapoi peste umăr.

— Ba da ! Uite-acu', îngaimă Nunu. Mi s-a descheiat o sanda.

Vica și Isoscel îl așteaptă. Nunu li se alătură ursuz. O bucată de drum merg tăcuți. Apoi, Isoscel începe să povestească ceva. Vica e tot abătută. Ca să-și ascundă îngrijorarea, din cînd în cînd scoate exclamații de mirare sau rîde. Nunu o privește pe sub sprîncene. Ce-o fi găsit de rîs ? Isoscel spune lucruri atît de lipsite de haz ! Și vorbește repede. Cuvintele se bulucesc unele în altele. iar Vica rîde.

Dar rîsul ei, încetul cu-ncetul, începe să-i învioreze. Glasul lui Isoscel nu i se mai pare atît de nesuferit. Ba chiar, într-o vreme, își dă seama că rîde și el. Încearcă să se rețină, însă nu izbutește. Rîde mai departe. Îi dau lacrimile. Duce mîna la ochi să și le șteargă și se miră : „Uite al dracului Isoscel ! Oare pe el cum de nu-l prinde sfiala cînd se află lîngă ea ?"

SCRISOAREA

Tabăra este izolată de lume. Cea mai apropiată așezare se află la vreo patru kilometri. Un sat de cîmpie, cu case joase de lut și uliți largi, drepte, umbrite de salcîmi. În mijlocul satului se înalță vreo cinci clădiri de cărămidă : școala, sfatul popular, casa de nașteri, peteteul, Cooperativa și Căminul cultural, în incinta căruia, de două ori pe săptămînă, rulează un film. În marginea de către miazănoapte se află gara.

De la gară, un drum drept, pietruit și străjuit pe ambele părți de castani bătrîni, duce spre tabără. Pe vremuri aici se afla conacul moșiei Bogdana. De departe nu se zărește decît o îngrămădire de copaci care își schimbă culoarea după anotimp : de la verdele proaspăt, pînă la roșul aprins de iederă.

Drumul cu castani pe margini, care începe din spatele gării, se oprește în fața unei porți masive de fier prinsă între stîlpi solizi de piatră. Dincolo de poartă pornește o alee de trandafiri, care urcă o pantă ușoară. După vreo 500 de metri se oprește, și-n față se deschide o curte largă, în care se îngrămădesc tot felul de clădiri. În stînga se înalță o clădire cu etaj, cu ferestre mari și cu verandă. Acoperișul vînăt, de ardezie, împunge cerul prin patru sau cinci turnulețe, dîndu-i o înfățișare po-

somorîtă şi gravă. La parter se află direcţiunea taberei şi încăperile destinate celor zece cercuri: de literatură, sculptură, chimie, radiotelegrafie, matematici, sport, coregrafie, muzică, ştiinţe naturale şi pictură. La etaj au fost instalate dormitoarele băieţilor şi camerele profesorilor. Clădirea poartă un titlu simplu: pavilionul A. În dreapta şi puţin mai în spate se află pavilionul B: o clădire mai mult lată decît înaltă, cu aspect pronunţat de casă de ţară. Cîteva trepte de piatră urcă într-un cerdac larg, de aproape patru metri, susţinut de stîlpi de stejar, vopsiţi într-un roşu întunecat. Ferestrele sînt mici, pătrate şi zăbrelite cu vergele de fier. Aici dorm fetele şi profesoarele. Bucătăria, sala de mese, baia, uzina, grajdurile şi celelalte dependinţe se găsesc mai în spate. Această adunătură de case, de mărimi şi culori diferite, este înconjurată din toate părţile de copaci. La vreo şase sute de metri în dreapta pavilionului A sclipeşte oglinda unui eleşteu, înconjurat, de asemenea, de copaci.

În fiecare zi, de la orele două pînă la patru, copiii au program de somn. Tabăra pare atunci pustie. Prin arbori doar se aud fluierături scurte de mierlă, ciripit de vrăbii, bocănituri îndepărtate de ciocănitoare. La bucătărie forfota, atît de vie în timpul dimineţii, se potoleşte. Femeile de serviciu stau pe taburete mici din lemn de brad, ori pe scăunele cu trei picioare şi curăţă zarzavaturi. S-aude zăngănit de tacîmuri şi clipocit monoton de apă. Cineva spală vasele. Muştele se învîrtesc de ici-colo plictisite. Focul arde potolit, cu o flacără aproape albă.

Acum pe plită bolboroseşte încet un cazan cu apă. La o masă lungă, îmbrăcată pe deasupra cu tablă galvanizată, albă şi strălucitoare, Iorgu, pio-

nierul de serviciu, își ține urechile astupate cu mîinile și citește ceva. Din cînd în cînd se uită la ceasul de la mînă. Mai sînt aproape 15 minute pînă cînd va trebui să sune deșteptarea. Pe tocul geamului din fața lui se văd trei porții de mîncare. Grăsimea din piureul de cartofi s-a sleit, iar ciorba din castronașele emailate — roșii, cu punctișoare albe — a prins pe deasupra o pojghiță subțire, așa cum prinde apa cînd începe să înghețe.

În răstimpuri, Iorgu își aruncă privirile pe fereastră. Cheful de lectură i-a pierit. Se gîndește cu necaz la dispariția celor trei. Oare pe unde or fi hoinărind ? Și el de ce n-a raportat pînă acum nimic ?... A crezut că nu vor întîrzia atît de mult. Le-a oprit și mîncarea. Dar ei nu mai au de gînd să se întoarcă. Și dacă află directoarea sau instructorul superior... Iorgu se scarpină îngrijorat în creștetul capului. Ce-are să se facă ? Vina este numai a lui. Dacă raporta la vreme cum stau lucrurile, ar fi fost altceva. Dar el n-a vrut să facă vîlvă. A tot sperat că se vor întoarce. Și cînd colo.. Au trecut trei ore ! Acum e prea tîrziu ca să mai raporteze. Imediat după deșteptare trebuie să trimită, în ascuns, cîțiva băieți să-i caute. Cine știe ? Poate că s-au rătăcit pe undeva.

Iorgu închide cartea și se ridică de pe scaun. Este mic, are picioare strîmbe și groase ca de călăreț, capul mare, bluză cu mîneci scurte, cu buzunare la piept, și sandale roșii.

În prag se mai uită o dată către tufișurile din preajmă —că doar, doar i-o zări — și-n cele din urmă pornește spre clopotul prins între doi stîlpi, lîngă pavilionul B. Clopotul roșcat, cu pete verzui de cocleală și cu o limbă mare, neagră, stă nemișcat. Iorgu se mai uită o dată către tufișuri și-n

cele din urmă pune mîna pe sfoara legată de limba clopotului. Gestul îi este însă nehotărît. Stă cîteva clipe cu mîna pe sfoară, apoi o lasă şi porneşte spre cancelarie. „Am aşteptat destul, încearcă el să-şi scuze gestul. Nu se mai poate. Trebuie să raportez. Altfel cine ştie ce se mai iscă de-aici ?“ Ajuns în apropierea pavilionului A se opreşte. „N-ar fi bine să mai aştept, aşa cum am aşteptat şi pînă acum ?... De apărut, trebuie să apară. Dau deşteptarea şi n-o să se cunoască“.

Se-ntoarce cu paşi nesiguri. Lîngă clopot se opreşte din nou. Dar cu mîncarea ce face ? Dacă o vede careva ? Trebuie s-o ascundă repede. O ia la fugă spre bucătărie. Se uită să găsească un loc mai dosnic. De afară s-aude glasul directoarei.

— Pionier de serviciu !

Iorgu tresare. O porneşte spre uşă, dar imediat se-ntoarce. Apucă două castronaşe, se uită disperat în jur şi — negăsind un loc cît de mic să le dosească — se-ndreaptă spre hîrdăul în care se strîng resturile de la masă. Le trînteşte acolo. „O să mai rabde şi ei. Ce pot să le mai fac ? De ce n-au venit la timp la masă ?“

Scăpat parcă de cine ştie ce povară grea, porneşte repede să sune deşteptarea. A întîrziat cu cinci minute. În uşă se loveşte de directoare. E o femeie înaltă, masivă, însă are un cap mic şi frumos ca de păpuşă.

— Ce faci, băiete ? De ce nu suni deşteptarea ?

Iorgu îşi pleacă fruntea. Rosteşte moale :

— Tocmai mă pregăteam să sun.

Şi se îndreaptă repede către clopot. Dar chiar atunci, în capătul aleii de trandafiri, se auzi ţîrîitul unei sonerii de bicicletă. În curte se ivi pe bicicletă un bătrînel cu mustăţi mari, albe, răsucite în

sus, cu chipiu pe cap și cu geantă galbenă, bătîndu-i-se pe șoldul stîng. La geamuri, atît la pavilionul fetelor, cît și al băieților, apărură zeci de capete. Cineva strigă cît putu de tare, cu glasul străbătut de bucurie :

— Băieți, a venit poșta !

Cît ai bate din palme, în curte începură să apară puzderie de copii. Mai înalți, mai mici, cu capete bălane sau oacheșe, unii alergînd, alții sărind în sus, strigînd, fluierînd, îmbrîncindu-se. Vreo opt, zece fete se prinseseră de mînă și alergau, strigînd cît le ținea gura :

— Fetelor, veniți repede ! A sosit poșta ! Ne-o iau băieții înainte !

— Iorgu începu să tragă de sfoară, dar în larma care se iscase, în curte, clopotul nici nu se mai auzea.

Copiii se îngrămădiră în preajma factorului poștal. Moș Axinte — căci așa îi ziceau copiii — simțea o bucurie deosebită să le împartă singur scrisorile. Sosea în tabără de trei ori pe săptămînă și de fiecare dată cam la aceeași oră : după patru jumătate, cînd știa că-n tabără toată lumea s-a trezit din somnul de la amiază. Cîteodată, copiii îi ieșeau înainte la poartă și se întorceau într-un alai vesel și gălăgios, alergînd în urma bicicletei. Ca să le dea de știre și celorlalți, moș Axinte suna des clopoțelul bicicletei. Copiii știau că atunci cînd sună mai des are multe scrisori. Și-l așteptau toți în capătul aleii. De multe ori se aduna în preajma lui moș Axinte aproape tot personalul taberei. Și directoarea, și profesorii, și instructorii, și îngrijitoarele ori femeile de la bucătărie. Moș Axinte era scund și cam adus de spate. Dar ca să se facă văzut de toți se urca pe-o buturugă de stejar, pe

care copiii anume o aduseseră acolo. Uneori, moş Axinte n-avea nici o scrisoare sau avea prea puţine. Totuşi suna clopoţelul de la bicicletă des şi mult. Copiii se bucurau şi-abia mai aveau răbdare.

— Hai, moş Axinte ! Mai repede !

— Moş Axinte, eu am ?

— Mie mi-au trimis ?

— Dar mie ?

Moş Axinte zîmbea pe sub mustaţă, ridica mîinile în sus şi spunea cu glasul puţin cam răguşit şi îngroşat de tutun :

— Aveţi ! Aveţi cu toţii, nu vă fie teamă !

Îşi scotea ochelarii, şi-i aşeza încet pe nas, apoi se uita atent peste capetele copiilor. Glasurile, strigătele şi buluceala începeau să se domolească. Moş Axinte aştepta pînă cînd se făcea tăcere deplină. Abia după asta îşi desfăcea geanta lui mare şi, ţinînd-o aplecată în aşa fel încît să se vadă pînă departe vrafurile de plicuri şi cărţi poştale, căuta, număra, se prefăcea că nu găseşte ce caută. Copiii îşi dădeau ghionturi, chicoteau sau aşteptau răbdători.

În cele din urmă, moş Axinte se hotăra şi scotea o singură carte poştală ori un plic, îl striga pe cel căruia i se cuvenea, lăsa capacul mare al genţii în jos şi, înălţînd din umeri, rostea c-un glas vinovat :

— Vouă nu v-am adus nimic. Altă dată...

Se pornea atunci o zarvă nemaipomenită.

— Ne-ai păcălit, moş Axinte !

— Te-ai jucat cu noi !

— Data viitoare să ne-aduci !

Rugăminţile îl asaltau din toate părţile. Moş Axinte rîdea tăcut, îşi încăleca bicicleta şi pornea

în strigătele și veselia generală. Mulți dintre copii alergau în urma bicicletei pînă la poartă.

De data asta, moș Axinte a trebuit să aștepte mult pînă i s-au adunat în preajmă toți mușteriii. Se ridicase pe buturuga de stejar și aștepta cu un vraf de scrisori în mînă.

— Hai, moș Axinte, strigă-le ! se arătă nerăbdătoare o fată.

Dar moș Axinte n-o auzi. Dinspre bucătărie alergau cîteva femei, ștergîndu-și mîinile de șorțurile albe, pe care le aveau prinse dinainte. Cîte-un pionier întîrziat străbătea curtea în salturi de iepure. În sfîrșit, moș Axinte își dregea glasul și începea să strige.

Era un lucru hotărît de ani de zile, care se transmitea pe rînd, la fiecare serie, că nimeni n-avea voie să facă gălăgie ori să deschidă scrisorile în timp ce moș Axinte le împărțea. După ce termina puteau să facă ce vor. Să chiuie, să zbiere, să se dea peste cap. Așa că și acum împărțirea scrisorilor se desfășură, ca de obicei, într-un ceremonial grav. Copiii care primeau scrisorile nu făceau nici un gest, nu scoteau nici o exclamație. Numai ochii le străluceau ațîțați de nerăbdare și bucurie.

Cînd mai avea în mînă două sau trei scrisori, moș Axinte se opri, își scoase batista mare, cadrilată în albastru și maron, pe care copiii i-o știau de cînd veniseră în tabără, își șterse fruntea nădușită de sudoare, apoi strigă mai departe :

— Albineț Nunu.

Iorgu tresări. Se înroși tot și cătă spre locul în care-o știa de obicei pe directoare.

Văzînd că nu se prezintă nimeni să ia plicul, moș Axinte se uită la copii peste ochelari.

— Unde ești, Albineț ?

Vreo cîțiva își întoarseră capetele și întrebară :

— Nunule ! Unde ești ? Treci de-ți ia plicul...

Dar nici de data asta nu se prezentă nimeni.

— Unde-i Albineț ? interveni directoarea. Pionier de serviciu, ai trecut prin dormitoare ? Ai controlat să vezi dacă s-au trezit toți ?

— S-au trezit, bîigui Iorgu. În dormitoare n-a rămas nimeni.

— Atunci... unde-i Albineț Nunu ? Cine l-a văzut ?

— N-a fost nici la masă, se auzi de undeva un glas șovăielnic de fată. A plecat împreună cu Vica și Isoscel. Și nu s-au mai întors. M-au chemat și pe mine, dar eu nu m-am dus.

— Cum ?! N-au fost nici la masă !!? Așa-i, pionier de serviciu ?

Iorgu își lăsă ochii în jos.

— Așa-i !

— Și de ce-ai tăcut ? De ce n-ai raportat pînă acum ?

Iorgu nu răspunse.

Directoarea se răsuci brusc pe călcîie și porni spre pavilionul A. După cîțiva pași se opri și-i spuse lui Iorgu cu asprime :

— După împărțirea scrisorilor să vii la direcțiune !

Și se depărtă furioasă.

Moș Axinte se uită la copii mirat. Veselia și buna dispoziție dispăruseră de pe chipurile tuturor.

Bătrînul își desprinse ochelarii de pe nas cu mișcări pripite și-i strecură în buzunarul vestonului, încălecă bicicleta și porni. Din obișnuință, vreo cîțiva băieți încercară să se ia după el. Tăcerea și îngrijorarea celorlalți li se transmiseră însă și lor și, rînd pe rînd, se lăsară păgubași.

Pentru prima dată, după atîtea veri de cînd aducea scrisori în tabără, moș Axinte străbătu aleea de trandafiri singur.

SUPĂRĂRI PESTE SUPĂRĂRI

Pădurea răsuna de strigăte și larmă. Nunu, Vica și Isoscel se tupilaseră după un tufiș de zmeură și trăgeau cu urechea la strigătele care aci se apropiau, aci se depărtau, înmulțite parcă de zeci de ecouri. Doli se zbătea în brațele Vicăi să scape.

— Fii cuminte, Doli ! spuse fata în șoaptă, și-i făcu semn cu degetul să se astîmpere.

Doli o privi cu ochii luminoși, de topaz, pe care-i închise de cîteva ori, și-n cele din urmă păru că se liniștește.

— Ce facem ? întrebă încet Nunu. Ne caută pe noi...

Isoscel îl privi cîteva clipe, dar nu spuse nimic. Abia după ce mai ascultă strigătele care se apropiau tot mai mult, se întoarse și zise :

— Să le răspundem....

Vica începu să tremure :

— Nu ! Nu vreau. Să-i lăsăm mai bine să treacă. Mi-e frică.

— Dar ne vor căuta ! obiectă Nunu.

Pe Vica o podidiră lacrimile. Isoscel o privi descumpănit. Se uită și la Nunu, apoi spuse :

— Îi lăsăm să treacă ! Doar nu i-am rugat noi să ne caute...

Doli începu să se arate din nou neliniștită.

— Ține-o de bot, să nu latre ! șopti Nunu.

Isoscel le făcu semn cu mîna să tacă. Prin apropiere se auzea zgomot înfundat de pași, trosnete de crengi și glasuri. Cărarea se afla la vreo optzeci de metri spre dreapta. Printr-o spărtură în tufișul de zmeură i se zărea spinarea vînătă, șerpuind printre copaci. Nunu văzu ivindu-se un băiat care se uita iscoditor în toate părțile. Lîngă el mai apărură cîțiva, apoi se arătă și directoarea.

Vica o amenință pe Doli cu degetul.

— Să nu latri !

Cățelușa înțelese, închise ochii și se prefăcu adormită.

Băiatul care se ivise întîi duse palmele la gură și strigă, întorcîndu-se pe rînd în toate părțile :

— Vicaaa !... Nunuuuu !... Isosceeel !...

Doli deschise ochii, dar văzînd degetul ridicat al Vicăi se liniști. Prin apropiere trecu fulgerător un iepure. Strigătele se îndepărtară. Către marginile pădurii se auzeau altele.

În drum spre tabără, Vica se opri de cîteva ori și privi îngrijorată cerul care se întuneca tot mai mult deasupra pădurii. Dinspre asfințit se înălțau nori negri. Copacii începură să freamăte. Se făcu răcoare. Vîntul aducea șuvițe de aer umede și reci.

Cînd ajunseră în apropierea taberei, porni ploaia. Se opriră sub un frasin. Vica tremura ca scuturată de friguri. Isoscel își dezbrăcă bluza galbenă, de catifea, și i-o puse pe umeri. Nunu îi dădu batista să-și acopere părul. Vica o luă, dar n-avu putere să și-o mai lege pe cap. Izbucni într-un plîns nervos, fără lacrimi.

— Eu nu mai merg în tabără. Mi-e frică. De ce nu ne-am întors la vreme ?

Nunu și Isoscel se priviră în tăcere.

— Dar n-avem unde să ne ducem, spuse Nunu. Aici plouă. Putem răci.

Vica își acoperi fața cu palmele într-un plîns disperat, care-i zguduia umerii înguști și firavi. Era un plîns de copil care a pierdut pe cineva scump, ori a săvîrșit o mare greșeală și se căiește.

— Nu merg... Nu merg... Nu merg... îngîna ea în neștire.

Ploaia se întețise. Cerul era brăzdat tot mai des de fulgere. Pe deasupra frasinului, se rostogoleau bubuituri seci ca de butoaie goale. Doli se uita la Vica și scîncea. Isoscel se depărtă cîțiva pași, privi cerul, apoi se întoarse.

— Ploaia n-are să se oprească prea repede, spuse el, și se răsuci spre Vica. Dacă mai stăm aici, ne îmbolnăvim. Să mergem în turnulețul de deasupra verandei. Urcăm pe scara din spate. Nu ne vede nimeni. După asta ne descurcăm noi într-un fel.

Vica se încăpățîna :

— Nu merg...

Isoscel îi privi chipul umflat de plîns, apoi înălță din umeri și rosti cu nepăsare :

— Nu vrei, te privește. Hai, Nunule !

Și o porni prin ploaie.

Nunu nu se mișcă din loc. Se uita c-un aer de om rătăcit, cînd spre unul, cînd spre celălalt. Isoscel nu-l mai chemă a doua oară. Se pierdu după pînza fumurie a ploii. Nunu tăcu ce tăcu, apoi, luîndu-și inima în dinți, se apropie de Vica, îi cuprinse umerii și rosti cu glas străin :

— Să mergem !

Spre uimirea lui, Vica nu se mai împotrivi. Își șterse tăcută ochii și o porni înainte. Nunu o urmă la un pas.

Isoscel îi aştepta mai încolo, în ploaie. Cînd se apropiară, li se alătură fără să scoată o vorbă. Străbătură curtea din spatele pavilionului A, se strecurară pe-o uşă îngustă şi urcară pe scara de serviciu pînă în turnuleţul de deasupra verandei.

Treptele de lemn, uscate, trosneau la cea mai mică mişcare, dar nici Nunu, nici Vica şi nici Isoscel nu se sinchiseau. Erau prea amărîţi ca să mai dea importanţă şi la atîta lucru. O uşă grea de stejar se hîrşîi pe podeaua de lemn vopsită în roşu. Se pomeniră într-o încăpere pătrată. Pereţii erau văruiţi în albastru şi fiecare avea cîte o fereastră înaltă şi îngustă ca de chilie. Tavanul, arcuit în formă de cupolă, era vopsit tot în albastru, dar o nuanţă mai deschisă. Stele mici, aurii, licăreau ici, colo, amintind cerul serilor de vară, cînd lumina zilei nu s-a stins cu totul, iar astrele abia încep să se vadă. Pe pereţii din stînga şi din dreapta erau fixate două lămpi cărora le lipseau însă becurile. În încăpere se simţea un aer închis, uscat, cu miros de praf şi de vopsea încinsă de căldură. Băieţii aveau cămăşile ude, lipite de piele. Pe ceafă şi pe obraji li se scurgeau şuviţe subţiri de apă. Aerul cald din încăpere îi făcu să uite pentru moment îngrijorarea. Zîmbiră satisfăcuţi şi începură să facă mişcări ca să alunge răceala din oase. Doli se scutura, aruncînd stropi de apă în toate părţile, şi-avea chef de joacă. Numai Vica era tăcută şi ursuză. Se oprise la un pas de uşă cu batista lui Nunu pe cap şi cu bluza lui Isoscel pe umeri.

Ploaia bătea în ferestre cu stropi mari. Din cînd în cînd încăperea era luminată de fulgere. Doli îşi ciuli urechile, dar tunetele se auzeau cu întîrziere şi se depărtau tot mai mult deasupra cîmpiei, spre gară.

Nunu se apropie de una dintre ferestre. Șuvoaie repezi de apă spălau sticla și nu putu să vadă nimic. Doar o imagine haotică, în care copacii păreau răsturnați ori răsuciți nefiresc. Isoscel îi spuse Vicăi :

— Ia batista de pe cap ! E udă. Poți să răcești.

Vica se supuse, dar începu să plîngă iar. Nunu o privi speriat. Isoscel se plimbă multă vreme cu capul în jos și mîinile la spate. Într-un tîrziu, fără să se oprească și fără să ridice capul, spuse :

— Ne-am ascuns noi, dar nu văd de ce. Pînă la urmă tot o să trebuiască să coborîm.

— Eu n-am să cobor, spuse Vica.

Isoscel își ridică privirea :

— Doar nu vrei să rămîi aici. Ar fi nostim ! Rîse.

— Nu. Plec din tabără.

— Unde pleci ? întrebară într-un glas Nunu și Isoscel.

— Acasă.

Nunu o privi uluit. Isoscel zîmbi neîncrezător. Întrebă :

— Ai bani ?

Vica nu ridică nici acum fruntea. Răspunse la fel de categorică :

— Am !

Apoi între cei trei (Doli adormise) se strecură un fel de răceală. Stăteau rezemați de cîte un perete fiecare și își țineau capetele plecate.

După vreo jumătate de oră ploaia se opri. Spre apus cerul se înseninase. La început se zări o dungă albastră-verzuie, apoi pe măsură ce norii se ridicau, în urmă se desfăcea marama albastră a serii, presărată cu fluturi strălucitori de argint. Soarele asfințise, dar afară încă nu se întunecase.

În curte răsunară din nou glasuri, zarvă, strigăte.

Nu peste multă vreme, către bucătărie, se auzi clopotul care anunța intrarea la masă. În turn, Vica, Nunu și Isoscel rămaseră însă nemișcați. Doli își înălță capul, îi privi pe rînd, fluturîndu-și coada și mișcîndu-și urechea dreaptă. Părea că le spune : „Ei, dar ce-nseamnă lenea asta ? N-auziți că sună de masă ?“ Se ridică în patru labe și se-ntinse, îndoindu-și mult șira spinării, nu cum fac pisicile, în afară, ci în jos, scoțîndu-și pieptul înainte. După asta se apropie de ușa rămasă întredeschisă, se mai uită o dată spre Vica, apoi o porni pe scări, sărind cîte două trepte și dînd buzna în sala de mese. Murmurul care s-auzea printre copii se curmă brusc. Toți își răsuciră capetele s-o vadă.

— S-au întors ! strigă o fată.

— Duceți-vă careva și spuneți-le să intre, zise directoarea, care se afla în sală. O chemă pe Doli, dar cățelușa nu se lăsă ademenită. Începu să umble pe sub mese, scîncind subțirel.

— E flămîndă, spuse careva.

Doi profesori se ridicară de la masa lor și veniră lîngă directoare.

Instructorul superior Negrea se întoarse de-afară, înconjurat de cîțiva pionieri.

— Nu i-am găsit, spuse el, apropiindu-se de directoare. Ori s-au ascuns, ori s-a întors numai cățelușa.

Directoarea înălță ochii spre tavan și spuse :

— Copiii ăștia m-au înnebunit ! Trebuie să cerem ajutorul Miliției. Cine știe pe unde s-or fi rătăcit...

Între timp, Doli înfulecase cîțiva crenvurști, pe care îi aruncaseră copiii, se linse pe bot, se mai

învîrti puţin printre mese şi se îndreptă spre uşă. Iorgu vru să-i ţină calea, dar Negrea îi spuse s-o lase. Doli îşi întoarse capul, îl privi cu teamă şi o zbughi pe uşă afară.

— Urmăriţi-o! strigă instructorul şi se repezi pe uşă o dată cu cîţiva pionieri.

Doli, simţindu-se urmărită, şovăi o clipă în faţa uşii din spatele pavilionului A, dar, cînd văzu că urmăritorii n-o slăbesc, se strecură repede înăuntru.

Sus, în turnuleţ, începea să se întunece. Pe treptele de lemn se auziră dintr-o dată paşi repezi, trosnituri. Nunu, Vica şi Isoscel se priviră speriaţi.

În încăpere se strecură Doli şi, imediat după ea, în prag, răsări Negrea. În spatele său se desluşeau şi cîteva capete de băieţi.

Directoarea îi privi lung, dar nu întrebă nimic. Dădu dispoziţie să fie trimişi la dormitoare, să-şi schimbe hainele, părăsi apoi sala de mese, spunînd c-un calm nefiresc :

— Mai vorbim noi mîine !

FUGA

Nunu avea patul în dormitorul nr. 2, lîngă fereastra din mijloc. Seara, înainte de-a adormi, îi plăcea să-şi pună mîinile sub cap şi să privească afară. Din patul lui se vedea o bucată mare de cer, în care păreau bătute ca nişte ţinte 18 stele ; 18 sau 20. Încă nu reuşise să ştie cu exactitate, deşi

le numărase de sute de ori. Începea totdeauna cu steaua albastră-verzuie, care licărea sfioasă în colțul de sus al ferestrei. Dar pînă ajungea cu numărătoarea la cea de jos, vreo cîteva ori se ascundeau și trei-patru minute nu-și mai arătau fața deloc, ori își schimbau culoarea și licărul. Lui i se părea că ceva nu-i în ordine, dar trecea mai departe, spunîndu-și în gînd să revină mai tîrziu. Cînd se întorcea să vadă ce s-a întîmplat — înțelege ceva dacă poți ! — uneori găsea două sau trei stele în plus. Alteori însă dispăreau și din acelea pe care le numărase. Atunci începea să numere din nou, dar abia apuca să-și ridice privirea către colțul ferestrei, că deodată, în față, în stînga, ori în dreapta, scăpăra un fulger care se pierdea repede după vîrfurile copacilor. Era o stea în cădere. Inima începea să-i bată repede și-l încerca o ușoară părere de rău. Niciodată nu prinsese clipa în care stelele se desprind din înaltul lor. Mereu le vedea căzînd ca niște buzdugane mici, luminoase, ce dispar repede.

Pînă la urmă se resemna. Își reproșa că-i prea copilăros. Și apoi nici nu vedea la ce-i folosea să știe neapărat dacă erau 18 sau 20 de stele.

Acum, Nunu se căznea să adoarmă. În tabără se sunase stingerea cam de două ceasuri, dar el tot nu ațipise. Stătea lungit sub cearșaf, cu mîinile deasupra capului și cu ochii închiși. Alături se auzea respirația șuierătoare a lui Isoscel. În timpul mesei Isoscel își umpluse burta cu trei porții de crenvurști și trei căni de ceai și fusese vesel cum nu-l mai văzuse nimeni de mult. În preajmă se adunaseră vreo zece băieți și cam tot atîtea fete. Isoscel mușca din crenvurști cu poftă și vorbea cu gura plină, spunînd tot felul de prăpăstii. Părea

că nici nu observase supărarea directoarei. Vica stătea cu ochii pironiți pe fața de masă albă, cu pătrățele cafenii, și frămînta între degete un boț de pîine. De mîncare nici nu se atinsese. Nunu mesteca în silă. Îl trase de cîteva ori pe Isoscel de mînecă, fără nici un rezultat. Isoscel o ținea pe-a lui :

— Să vedeți cînd a venit ploaia... M-a dezbrăcat și-am făcut baie, mamă, mamă ! Mai ceva ca la duș...

Vica se ridică și se îndreptă fără nici un cuvînt spre ușă. Nunu încremeni. Îi dădu lui Isoscel un ghiont zdravăn în coastă și se repezi s-o ajungă pe Vica.

Fata mergea spre pavilionul B, cu ochii în pămînt și cu brațele atîrnîndu-i pe lîngă trup.

O ajunse, dar rămase cu un pas mai în urmă, încurcat. Cînd Vica dădu să urce treptele de la intrare, întrebă pierdut :

— Ești supărată, Vica ?

Ar fi vrut să spună : „Ești supărată pe mine, Vica ?“ Dar nu îndrăznise.

Fata se opri. Zise, fără să se întoarcă :

— Nu sînt supărată.

După asta urcă treptele și dispăru înăuntru. El stătu cît stătu lîngă scară, apoi pașii îl purtară prin parc, pe aleea de trandafiri, pînă la poartă, și cînd urcă să se culce îl găsi pe Isoscel dormind.

Se dezbrăcă pe întuneric, își puse pijamaua tot pe întuneric și se aruncă în pat. Era frînt de oboseală. Răceala plăcută a cearșafului îl gîdilă sub bărbie. Simți în nări miros de aer și rufă proaspăt spălată. „Au schimbat azi cearșafurile“, își spuse Nunu și închise ochii. Sub pleoape i se furișă însă chipul Vicăi și somnul îi dispăru dintr-o dată.

Îi năvăliră în minte peripețiile din timpul zilei... O vedea pe Vica alergînd peste pajiștea verde. Rochița albastră i se umfla de vînt, iar Doli lătra veselă, lăsîndu-se pe picioarele din față, scuturîndu-și capul, ori alergînd mult înainte. Se vedea apoi mergînd lîngă Vica. Fata avea obrajii înfierbîntați de căldură, iar la tîmplă i se zbătea o vinișoară. Își ținea nasul în vînt și nu spunea nimic. Nici el nu spunea nimic... Lui Nunu îi veni să rîdă. Fusese un nătăfleț ! A doua oară dacă s-ar afla singuri... A doua oară... Nunu oftă. Acest a doua oară i-l amintise pe a doua zi, care i se înfățișa cu chipul plîns al Vicăi...

Ar fi vrut să adoarmă, dar îl dureau tîmplele, iar respirația șuierătoare a lui Isoscel îl scotea din sărite. Îl împunse în coastă ca să se întoarcă pe-o parte, să nu-i mai fluiere atîta în ureche. Isoscel, cînd nu dormea cu fața în sus, respira normal :

— Ce-i ? Cine-i ? gemu Isoscel și se ridică speriat.

Nunu abia apucă să-și tragă mîna înapoi. Nu spuse nimic, prefăcîndu-se că doarme. Isoscel se frecă la ochi cu dosul palmelor, căscă de cîteva ori, apoi își lăsă capul în piept și adormi așa, fără să se mai lase pe pernă. După cîteva clipe tresări, se frecă din nou la ochi, se scărpină în vîrful capului, c-un gest obișnuit la el, și-n cele din urmă se dădu jos, își puse sandalele și porni spre ușă. Se întoarse peste vreo zece minute zgribulit. Cum intră sub pătură adormi, și respirația șuierătoare începu să se audă din nou. Lui Nunu îi venea să sară asupra lui cu pumnii. Se răsuci de cîteva ori, se întoarse cu spatele, dar tot nu-și găsi locul. Începu să transpire. Exasperat, aruncă învelitoarea și se dădu jos. Pe sală se afla un singur bec. Răspîndea o lumină firavă, vineție. Pe-un taburet, lîngă ușa

cu geam mat de la intrare, picotea de somn Iorgu. Cînd îl văzu pe Nunu, se ridică.

— Ți-a venit o scrisoare, spuse el morocănos. Ai găsit-o ?

— Nu.

— Ți-am pus-o sub pernă.

Surprins de acreala cu care-i vorbea, Nunu întrebă :

— N-ai terminat serviciul ?

Iorgu îl privi în față, apoi își mută privirea în altă parte, cu un fel de silă.

— Nu.

— De ce ?

— Mai întrebi, nu ?! Sigur, dumnealui nu știe nimic. Numai eu sînt prost că nu raportez și le păstrez și mîncarea... Acum pentru asta fac de planton...

Iorgu se depărtă, bodogănind. Nunu se întoarse în dormitor, ridică perna și pipăi dedesubt : găsi plicul, îl rupse la un capăt și se apropie de geam. În lumina albastră a nopții nu desluși mare lucru. Recunoscu doar scrisul mare și aplecat al mamei sale. Vru să iasă pe sală, dar îl auzi pe Iorgu plimbîndu-se și-i pieri tot cheful. „O citesc mîine", își spuse el și strecură plicul înapoi sub pernă. După asta dădu să se urce în pat, dar cînd auzi respirația șuierătoare a lui Isoscel i se făcu lehamite. Se apropie de geam. În curte, ici, colo, becurile, prinse sub abajururi de porțelan, aruncau rotocoale luminoase. Își lipi fruntea de sticla rece. Stătu așa pînă cînd simți că-l cuprinde frigul. Isoscel nu mai avea respirația aceea care-l scotea din minți. Aruncase pătura pe jos, era întors cu spatele și se covrigise ca un cățel lăsat afară în ploaie. Nunu se aplecă să ridice pătura. „Dacă îl

învelesc, își spuse în gînd, se poate trezi sau se întoarce din nou cu fața în sus și m-am ars. Nu mai adorm nici pînă mîine... Și mîine, cine știe ce ne mai așteaptă ? Te pomenești că ne scoate în fața careului !..."

Îi puse pătura la picioare, apoi, cu băgare de seamă, se lungi și el în patul de-alături, învelindu-se numai cu cearșaful. Imediat îl aruncă însă cine știe unde, rămînînd dezvelit. Așa era mai bine... Își puse mîinile sub cap și, fără voia lui, se pomeni că numără stelele... În seara asta mai apăruse una sus, în colțul din dreapta. Era mare, albă și strălucea viu ; nici una din celelalte nu strălucea așa. Nunu era mirat că n-o mai văzuse. Știa cu ochii închiși unde-i locul fiecăreia ; numai nume n-aveau. Altfel le-ar fi strigat cum sînt strigați ei la școală, la începutul anului, sau cînd le vine vreun profesor nou. Ce-ar fi dacă le-ar boteza ? Ideea nu i se păru rea. Bunăoară, steaua de sus, din dreapta, care strălucea mai viu decît toate celelalte, să poarte numele Vicăi. Rosti încet : „Vica !" Își mută apoi privirea asupra alteia. „Pe asta s-o cheme..." Nu-i veni în gînd nici un nume. Se frămîntă puțin și-apoi se hotărî : „Ala". Era numele fetei care locuia peste drum de ei, într-o casă posomorîtă, cu storurile lăsate tot timpul, și-un cîine de piatră înaintea ușii. Era scundă, bondoacă, purta rochițe scurte și părul prins cu o panglicuță roșie. Copiii mai mici de prin vecini, cînd o vedeau pe stradă, începeau să strige...

— Ala, bala, portocala...

Și năvăleau cu toții asupra ei. Fata fugea repede în curte, închidea poarta cu zăvorul și, pusă la adăpost, scotea limba, se strîmba și-i maimuțărea în tot felul. Dacă nu ajungea la timp în curte,

era vai şi-amar de ea. Se repezeau toţi s-o lovească sau s-o tragă de cozi. Ea îşi acoperea faţa cu mîinile şi începea să plîngă. Copiii o lăsau. Fata se depărta smiorcăindu-se, dar după ce închidea poarta, plînsul îi dispărea ca prin minune. Pe faţă i se citea un zîmbet triumfător şi, ca şi cînd ea i-ar fi lovit pe cei rămaşi în stradă, după grilajul de fier, începea să-şi bată pumnii unul de altul şi să le facă în ciudă, strigînd :

— Sîc... Sîc...

Cînd obosea să-şi mai lovească pumnii ori să-şi mai scoată limba, îşi rezema fruntea de gard şi urmărea cu jind, ceasuri întregi, jocurile şi hîrjoana celor din stradă.

Nunu nu vorbise niciodată cu ea, dar îi era antipatică. Din cauza asta nu-i plăcea nici numele. Încercă să găsească altul. Se gîndi cît se gîndi, şi-n cele din urmă îi veni să rîdă : unde putea să scoată douăzeci de nume ? Şi toate nume de fete, că nu se potrivea să pui stelelor nume de băieţi. Aşa dacă ar fi, ar rezolva repede. Întîi ar pune numele lui Isoscel... Îl şi văzu în locul stelei cu licăriri roşietice, de sus, din stînga. Stătea ca la şcoală, încălecat pe-o bancă şi mîncînd cu o poftă nebună crenvurşti. Lîngă Isoscel apăru imediat Iorgu. Mic, îndesat, cu picioarele vînjoase şi strîmbe de călăreţ care nu purtase încă pantaloni lungi, privea ursuz într-o parte. Din cînd în cînd ridica mîna şi se scobea cu degetul în nas. Puţin mai jos apărură, rînd pe rînd, colegii de clasă : Hreapcă, lung, deşirat, cu chipul plin de pistrui şi părul veşnic în ochi ; Sterpu, cu capul roşu şi mutră de mucalit ; Rosei, înalt, gros, cu pumni uriaşi, zîmbind tot timpul ca un nătîng ; Cozmiţă, Bărbu-

ceanu... Iar după ei toată șleahta de puști care n-o lăsau în pace pe Ala.

Jocul i se păru caraghios. Închise ochii și chipurile prietenilor îi dispărură din față ca și cînd ar fi fost desenate cu creta pe tablă, iar el nu făcuse altceva decît să treacă cu buretele ud pe deasupra. Sub pleoape îi rămase doar imaginea Vicăi. Era tristă și plînsă. Strînse pleoapele tare. Ar fi vrut s-o vadă veselă și bine dispusă, ca în după-amiaza cînd sosise în tabără. El, cu Isoscel și cu Iorgu erau de-acum veterani ; veniseră de două zile și cînd sosea autobuzul de la gară alergau în preajma lui. Vica sosise ultima și se afla în autobuz singură. În prima clipă i se păruse ștearsă și urîțică. Fără să știe de ce, i-a luat valijoara și-a mers în urma ei pînă în fața pavilionului B, unde erau dormitoarele fetelor. Lîngă scara de lemn, care urcă în pridvorul larg, i-a lăsat valiza și s-a întors să plece. Fata i-a întins mîna, spunînd încet :

— Mulțumesc !

I s-a părut că zîmbește. Un zîmbet ciudat. Fața albă și netedă ca fildeșul părea neclintită. Zîmbea numai cu ochii. Erau mari, negri și-atît de luminoși, încît, privindu-i, a simțit că-l cuprinde amețeala...

A doua zi a sărit din pat înainte de a se fi sunat deșteptarea. Și-a tras în grabă pantalonii și a ieșit afară. Acoperișurile erau albe de rouă. A început să se plimbe pe lîngă geamurile de la dormitoarele fetelor. Era sigur că dintr-o clipă în alta are să se arate ea. Geamurile rămîneau însă tăcute și întunecate. S-a întors abătut în dormitor... Au trecut apoi vreo cinci zile. O vedea plimbîndu-se totdeauna cu Doli, dar n-avea curaj să se apropie. Într-o zi îl văzu cu ele și pe Isoscel.

— Știi că-i ieșeancă de-a noastră ? îi spuse el în timp ce se îndreptau spre dormitor pentru somnul de după-amiază.

— Cine ?

— Vica.

N-a mai spus nimic, dar, după ce s-au lungit amîndoi în paturi, a întrebat :

— Așa o cheamă ?

În loc de răspuns, auzi respirația șuierătoare a lui Isoscel. În privința asta, Isoscel era unic. Nu se mai găsea altul ca el, să-i fi căutat zece poște. Adormea la comandă. Cum punea capul pe pernă, puteai să fii sigur că nu mai ai cu cine vorbi.

Nunu l-a scuturat ușor de umăr.

— Așa o cheamă ? a întrebat el din nou.

Isoscel l-a privit buimac, a mormăit un „da" și s-a grăbit să-și continue somnul.

A doua zi Isoscel a încercat să i-o prezinte cu ceremonialul care se cerea într-o asemenea situație. Vica l-a oprit însă mirată :

— Dar ne cunoaștem !...

— Da, ne cunoaștem, a bîiguit Nunu, simțind cum i se înroșesc obrajii și evitînd privirea senină a fetei.

Furat de gînduri, Nunu adormi tîrziu. Steaua care purta numele Vicăi ajunsese cam pe la mijlocul geamului. Undeva, dincolo de creștetul întunecat al copacilor, răsărea luna. În dormitor plutea o lumină albastră, diafană.

Avu un somn scurt, adînc, fără vise, care îl obosi însă și mai mult. Se trezi cu capul greu ca un bolovan, cu cerul gurii uscat și amar și-un leșin de la stomac. Se ridică din pat cu intenția de a se duce să bea apă. În dormitor pătrundea albul fumuriu al zorilor. Și era răcoare. Isoscel dormea

tot așa cum îl lăsase : dezvelit și strîns covrig. Nunu îi luă cearșaful mototolit lîngă genunchi, îl înveli, deasupra îi puse pătura și se aplecă sub pat să-și caute sandalele. Văzu plicul rupt pe jos și își aminti de scrisoare. O luă de sub pernă, își trase sandalele și se apropie de geam.

Iași 16. VII — 1956

Dragă Nunule,

Am primit ultima c.p. de la tine și mă bucur că ești sănătos. Nu trebuie să fii îngrijorat. Ți-am scris și noi. Adică eu, pe data de 9. Îmi pare rău că n-ai primit plicul. Îți spuneam acolo că tăticu a plecat pentru două luni de zile în Stațiunea de mașini și tractoare de la Negrești. Trebuie să facă niște reparații urgente. A plecat cu el și-un băiat, tot din secție de la dînsul, Nicu Hîrțan, unul lung și negricios, dacă ți-l amintești. Acum au aproape o săptămînă de cînd au plecat. Tăticu mi-a spus încă de atunci să plec și eu la țară, la bunici. Am zis c-am să plec, dar pînă acum nu m-am îndurat. Nu știu ce să fac și cui să-l las pe Mimi. L-am dus de vreo două ori în fundul curții, la tanti Anghelina, dar peste un ceas s-a întors. Îl cunoști doar ; e un pisoi tare simțit și atașat. Mi-i teamă să nu se îmbolnăvească, dacă-l las la vecini. Poate am să-l iau cu mine. Pe aci vremea e frumoasă. Ar mai trebui oleacă de ploaie. Dacă am să plec îți las cheia la locul știut, în burlan. Și bani am să-ți las în sertarul de sus de la scrin, ca să poți veni și tu la bunici.

Nu te supăra că nu-ți scriu mai mult. Am spălat azi rufele și le-am înșirat afară, pe funie.

Acuma se înserează și trebuie să mă duc să le strîng.

Te sărut cu dor și drag,
Mama

Nunu întoarse scrisoarea, se uită la dată și socoti în gînd cît făcuse pe drum. Ieri a fost în 18. Două zile deci. Mamă-sa plecase poate între timp la țară. Fără să vrea, în minte îi răsări ograda bunicilor. Pe lîngă gardul de nuiele de la drum se înșirau unul după altul vreo șapte sau opt vișini. Odată se dusese la țară prin septembrie și-n ei tot se mai găseau vișine. Erau negre și începeau să se usuce. Nu le culegea nimeni. Uneori mai veneau copiii de prin vecini și le trăgeau cu căngi făcute din trestie. Culegeau și ei ce puteau de la poale. Cele de pe vîrf se scuturau singure cînd cădea bruma ori înghețul. De la vișinii de pe lîngă gard gîndul îl duse la șura lungă cît două vagoane de tren, cu pereții de lut și cu acoperișul de paie. Casa bunicilor era scundă, cu geamuri mici și părea plecată mereu într-o parte. Bunicul lăsa de obicei furca și grebla rezemate de peretele dinspre grădină. Cînd se uita de departe, Nunu avea impresia că dacă le-ar lua de-acolo casa s-ar prăvăli într-o clipă. Așa o știa de cînd avea cinci ani... Deodată i se păru că cineva umblă prin curte. O văzu mai întîi pe Doli apoi, cam la vreo cinci pași mai înainte, pe Vica. Era îmbrăcată c-un pardesiu gri deschis (pe care-l ținea pe braț, cînd sosise în tabără), avea părul ascuns sub un basc tot gri, dar de o nuanță mai închisă, iar în mînă ducea valiza.

„Pleacă !"...

Își simți inima zvîcnind și tot sîngele îi năvăli parcă în urechi. Începu să se agite fără nici un rost

pe lîngă pat. Se întoarse la geam de cîteva ori. O văzu pe Vica dispărînd pe aleea de trandafiri, către poartă. „Tot o ajung“, își spuse el, și odată fixat asupra acestui gînd păru mai stăpîn pe gesturi. Își îmbrăcă pantalonii, își puse cămașa, sandalele, luă pe braț haina, dar, cu toată graba, din ușă se întoarse să-l trezească pe Isoscel. Acesta se suci, somnoros, pe partea cealaltă. Nunu îl privi nehotărît, vru să mai încerce o dată, dar se răzgîndi. Ridică de pe jos plicul în care primise scrisoarea, îl întoarse pe dos, luă un ciot de creion din buzunarul de sus al bluzei lui Isoscel, așezată pe scaunul de la capătul patului, și scrise în grabă :

Isoscel,

Am plecat după Vica. Poate o conving să rămînă.

Nunu.

Plantonul, un băiețaș cîrn și pistruiat (Iorgu fusese schimbat), dormea pe taburetul de lîngă ușa din capătul scărilor, cu capul pe umărul stîng. Trecu pe lîngă el ușor, în vîrful picioarelor. Jos, se uită cu atenție prin curte. Nevăzînd pe nimeni, își îmbrăcă haina și o luă la fugă înspre alee. Cînd ajunse aproape de poartă, începu să respire greu.

Între timp, afară se luminase bine. Spre răsărit cerul părea mai deschis ; căpăta pe-ncetul o culoare viorie, limpede ca lacrima. Deasupra străjuia încă discul alburiu al lunii. În jur stelele dispăruseră. Drumul spre gară era pietruit și se zbicise. De-o parte și de alta șanțurile erau pline cu apă. Rar, din frunzișul castanilor, care forma o boltă de nepătruns, cădeau picături. Pe Nunu îl atinseră cîteva pe frunte și pe obraz și se simți dintr-o dată mai înviorat. Vica se zărea departe, la

vreo jumătate de kilometru. O strigă de vreo cîteva ori, dar fata nu-l auzi. Mări paşii. Merse aşa vreo zece minute și i se păru că distanța dintre ei se micşorează. Mai mult chiar, Vica se oprise. Lăsase valiza în mijlocul drumului. Obosise ori îl văzuse şi-l aştepta. Bucuros, începu să alerge din nou. Chiar atunci însă, la cîțiva pași de fată, apăru o căruță. Pe capră se afla un țăran. Vica făcu semn cu mîna și după ce căruțașul opri, îi dădu valiza. Se întoarse, apoi o luă pe Doli în brațe şi se urcă lîngă femeia care stătea mai în spate.

Nunu începu să-și agite brațele, să facă semne, să strige, dar zgomotul roților îi acoperi, pesemne, glasul. Nu-l auzi nimeni. Se opri, își scoase o pietricică dintr-o sanda, apoi începu să alerge iarăși.

În gară se afla un singur tren, cu locomotiva sub presiune. Pe lîngă vagoane se zăreau cîțiva călători. Fără să mai treacă prin sala de aşteptare, Nunu se năpusti spre scara primului vagon. Nu era timp de pierdut. Trebuia s-o găsească pe Vica. Poate în ultima clipă reuşea s-o convingă să rămînă. Sau dacă nu reuşea, măcar s-o mai vadă, să-i ceară adresa. Vagoanele erau aproape goale. Străbătu trei la rînd, dar n-o găsi. Cînd se afla la jumătatea celui de al patrulea, i se păru că trenul a pornit. Se repezi spre coborîre. Înaintea lui, la un geam, stătea o doamnă înaltă, uscată, cu părul cărunt, care făcea semne cu batista cuiva de pe peron. Dădu să se strecoare prin spatele ei, dar tocmai atunci doamna se-ntoarse și, ridicînd geamantanul, îi blocă trecerea. Desperat, Nunu se-ntoarse, dar uşa din spate era prea departe și cînd ajunse la ea, trenul ieșise din stație. Mai apucă să vadă doar acoperişul roșcat al cabinei în care stătea acarul.

Rămase lîngă ușă, privind stîlpii de telegraf care-i treceau la intervale egale prin față. Își scoase batista, și-n timp ce-și ștergea sudoarea de pe obraji își aduse aminte de bilețelul lăsat lui Isoscel și zîmbi. Situația în care se afla i se părea caraghioasă din cale-afară. Alergase s-o convingă pe Vica să rămînă și cînd colo... La prima stație trebuia să coboare și să aștepte alt tren să se întoarcă. Pînă atunci poate reușea totuși s-o găsească. Porni din nou pe culoar, în lungul vagonului, uitîndu-se cu atenție prin compartimente. Doamna cu părul cărunt stătea singură în compartiment. Cînd îl văzu, îi zîmbi și-i făcu semn să intre. Nunu se încruntă și trecu mai departe. Din vagon în vagon ajunse în capătul trenului, dar pe Vica tot n-o găsi. Se întoarse, de data asta scrutînd compartimentele cu mai multă atenție.

— Pe cine cauți ? îl întrebă, binevoitoare, doamna căruntă, cînd ajunse din nou la ușa compartimentului în care stătea ea.

Nunu șovăi dacă să intre ori nu în vorbă. Spuse, mai mult din nevoia pe care o simțea să-și descarce într-un fel năduful :

— Caut o fată.

— O fetiță c-un cățel alb ?

— Da, c-un cățel, spuse Nunu vesel.

— A rămas în gară să-și scoată bilet, spuse doamna, cu aceeași bunăvoință. Zicea că pleacă la Iași. Am venit împreună cu căruța pînă la gară. Simpatică și dulce cățelușa !

— Da' trenul acesta unde merge ? întrebă el buimac.

— La Galați. E acceleratul de Galați.

— Acceleratul ?!

Doamna căruntă îl privi pe deasupra ochelarilor. Încuviință :

— Da, acceleratul.

— Şi nu opreşte în fiecare stație ?

Întrebarea i se păru de-a dreptul neghioabă. Parcă el nu știa că acceleratul nu oprește în fiecare stație...

Femeia necunoscută avea însă chef de vorbă. Spuse :

— De obicei nu oprește, drăguță. Da' parcă poți să știi ? Eu n-am pățit-o acu' o săptămînă ? Îmi telegrafiase fetița : „Vino, mămico, mă mărit !" Eu să cad jos, nu alta... Eram bucuroasă, că numai pe dînsa o mai aveam. Şi era departe, şi singurică...

Nunu n-o mai ascultă. Închise ușa, depărtîndu-se spre celălalt capăt al vagonului, negru de supărare. Trecu pe lîngă controlorul de tren fără să-l vadă. La ultimul geam se opri. Stîlpii de telegraf îi treceau fulgerător prin față. Deodată, la vreo cinci pași în dreapta lui, auzi :

— Cine s-a mai urcat, vă rog biletele...

Simți că-l trec sudorile. Dintr-o clipă în alta putea să-l apuce de umăr și să-l întrebe : „Dumneata unde te-ai urcat ?" Auzi țăcănitul cleștelui care perfora biletele.

— Vă mulțumesc... Vă mulțumesc, spunea controlorul după fiecare țăcănit.

Apoi ușa compartimentului hurui ușor și se-nchise.

„Acum i-acum", gîndi Nunu, prefăcîndu-se că se uită pe geam.

Pașii controlorului se depărtară. Auzi iarăşi deschizîndu-se o uşă :

— Cine s-a mai urcat, vă rog biletele...

Urmă doar un singur țăcănit. După asta huruitul ușor al ușii și glasul controlorului se depărtară din ce în ce mai mult. Nunu stătu tot timpul nemișcat, de teamă să nu se trădeze. După ce controlorul trecu în vagonul următor, încercă să se miște din loc, dar picioarele parcă nu-l mai ascultau.

Peste trei sferturi de ceas trenul intră în gara Brăila. Pe peron mișunau tot felul de oameni : hamali, țărani cu saci, cu coșuri, ceferiști cu lădițe negre de lemn, femei îmbrăcate în rochii subțiri de vară, soldați cu mantale strînse colac și trecute peste umăr, bătrîni cu bărbi pînă la brîu, ofițeri, funcționari, copii. Unii se îndreptau bulúc spre ieșire, alții spre scările vagoanelor. S-auzeau plînsete de copii, murmur confuz de voci, rîsete groase și, din cînd în cînd, glasurile tregherilor care duceau pe cărucioare munți întregi de bagaje.

— Ferește ! Ferește !

În primele clipe, Nunu se pomeni tîrît, fără voia lui, spre ieșire. Fusese prins între două valize și nu mai putea face nici o mișcare : nici în stînga, nici în dreapta, nici înapoi. Abia după vreo cincizeci de metri reuși să scape. Găsi o bancă lîngă chioșcul de ziare și se așeză. Încordarea din tren, frica, înghesuiala de pe peron îl istoviseră. Încetul cu-ncetul, frămîntarea din gară se domolea. Se auzi un fluierat scurt și trenul cu care venise Nunu porni ușor, mai departe. La un geam băiatul o zări pe doamna cu părul cărunt, apoi figuri și chipuri necunoscute. Pe scara ultimului vagon, ținîndu-se cu-o mînă de bară, stătea controlorul de bilete. Cînd ajunse în dreptul impegatului care dăduse plecarea trenului, duse mîna la chipiu.

Nunu simți o ușoară strîngere de inimă. Scăpase de amendă ca prin urechile acului.

— Poftiți în vagoane !...

Întoarse capul și văzu pe linia a doua un alt tren : pleca în direcția din care venise el. Se ridică repede, dar cînd văzu controlorul de bilete plimbîndu-se pe jos și poftind călătorii să urce, îi pieri tot cheful. N-avea în buzunar nici o lețcaie. Dacă ar fi avut și-ar fi scos bilet și nu i-ar mai fi păsat de nimic. Pașii îl purtară totuși pînă lîngă tren. Ici, colo, pe la ferestre ori lîngă scări, cei care plecau mai schimbau cîte o vorbă, două, cu cei care rămîneau. Lîngă locomotivă Nunu îl zări pe același impegat ridicînd paleta verde. Mecanicul, aplecat pînă atunci peste fereastră, dispăru și imediat se auzi țipătul locomotivei. Agitația de jos și de pe la geamuri spori.

— Poftiți în vagoane !...

Controlorul era înalt, voinic și-avea o ceafă ca de taur. Se urcă pe-o scară și trenul porni încet, scîrțîind și gemînd din osii. De la ferestre se fluturau batiste. Nunu își aduse aminte de Vica. Dacă se urca în trenul acesta putea s-o mai prindă. Ultimul vagon trecea tocmai atunci pe lîngă el. Roțile se învîrteau repede, țăcănind. Așteptă înfrigurat scara. Vru să se prindă de bară, dar nu reuși. Începu să alerge, dar vagonul se depărta tot mai mult și pe el îl părăseau parcă puterile. Se împiedică și căzu, lovindu-se la mînă. Se auziră cîteva țipete și-n preajmă se strînse repede lumea. O femeie începu să-i șteargă obrazul de praf.

— Bine că s-a terminat așa ! Putea să fie și mai rău, spuse careva.

— Dar ce-i ?

— Ce s-a întîmplat ?

— Nimic. O simplă zgîrietură.

— Trece.

— Mai rău c-a pierdut trenul.

Nunu se desprinse din mijlocul mulţimii care-l înconjura şchiopătînd uşor.

Îi venea să-şi dea cu pumnii în cap de necaz. Pe Vica n-avea s-o mai vadă de-acum niciodată. Şi asta se datora numai laşităţii lui. I-a fost frică... Acum ce putea să mai facă ? Se aşeză pe banca de lîngă chioşcul de ziare şi închise ochii. Dacă ar avea un avion... sau măcar o maşină... Se ridică de pe bancă furios. Cum puteau să-i treacă prin cap asemenea tîmpenii ? Doar nu mai era copil să-şi închipuie că dintr-o clipă în alta are să i se aştearnă la picioare covorul fermecat... Şi totuşi trebuia să facă ceva, s-o ajungă pe Vica. Poate că la Buzău n-avea imediat legătură. Dacă ar pleca un alt tren peste o jumătate de ceas sau chiar peste un ceas, ar ajunge-o. Nu spera s-o mai poată convinge să se întoarcă în tabără... Nu se întorcea ea tocmai de la Buzău... Totuşi ar încerca. Nu putea s-o lase să plece chiar aşa... A plecat fără nici un cuvînt. Şi-apoi nu ştia nimic despre ea. Nu-i ştia nici măcar numele de familie.

Nunu intră în sala de aşteptare. Lîngă uşă, în stînga, se afla un stand de cărţi, iar în dreapta un galantar unde se servea bere, chiftele, debreţini şi alviţă colorată. Trecu spre colţul în care se afla afişat mersul trenurilor. Gîndul că peste un ceas sau două ar putea s-o vadă pe Vica în Buzău era mai ispititor decît galantarul cu chiftele, debreţini şi alviţă colorată.

Spre Buzău trecea un tren abia peste patru ore. Nunu îşi plecă fruntea descurajat. Cînd vru să se îndrepte spre ieşire, îi atrase luarea-aminte o hartă a căilor ferate. Fără să vrea, se gîndi la gara în care rămăsese Vica. O căută pe hartă. De aici Vica

pleca la Buzău, apoi în sus, către Focșani, Tecuci, Bîrlad. Și tot așa pe traseul însemnat cu o linie neagră, Nunu merse pînă la Iași. Stătu puțin, apoi se întoarse pe-același drum. La Bîrlad se opri. De aici se desprindea o altă linie, care o lua în jos. Ajunse pe ea la Galați și din nou la Brăila. Teribil ! Pe hartă, pînă la Bîrlad, nu era o distanță prea mare. Ar putea să ajungă acolo înaintea Vicăi. Ar putea să-i iasă în cale...

Nunu se mai uită o dată pe traseul însemnat cu negru, apoi începu să cerceteze înfrigurat mersul trenurilor. După aproape o jumătate de ceas ridică fruntea. Era vesel ca la sfîrșitul unei teze pe care o scrisese bine. Totul era cît se poate de simplu. Vica ajungea la Buzău la ora 9. Aici stătea două ceasuri. La ora 11 venea personalul de Iași care ajungea în Bîrlad la 5 după-amiază. Cu acceleratul nu pleca. Ar fi însemnat să aștepte în gară pînă noaptea la 12, adică exact paisprezece ore. Prea mult. Din Galați pleca un personal la ora 12 și ajungea în Bîrlad după-amiază la 4,45 ; exact cu 15 minute înainte de sosirea trenului în care călătorea Vica. Spre Galați treceau două trenuri. Unul la ora 9, altul la 10,15.

Nunu începu să se plimbe prin sala de așteptare. De controlor nu-i mai era frică. Va sta la pîndă și cînd îl va vedea că se apropie își va face drum în vagonul celălalt chiar pe sub nasul lui, cum făcuse dimineață...

Aerul din sala de așteptare i se părea înăbușitor. Ieși pe peron. Ceasul prins pe perete lîngă biroul de mișcare arăta ora șapte și jumătate. Începu să măsoare peronul de la un capăt la altul, gîndindu-se :

„Să ştiu de bine că mă predă de zece ori şi la Bîrlad tot ajung !“

Hi ! Hi ! Hi ! chiuia o locomotivă, departe, către depou.

„SOSIM DESEARĂ!“

Vica stătu în sala de aşteptare pînă în ultima clipă. Cînd locomotiva trecu huruind prin dreptul ferestrelor, îşi îmbrăcă pardesiul, o luă pe Doli sub braț, iar cu mîna rămasă liberă apucă valijoara. Traversă în fugă peronul aproape pustiu şi se opri lîngă scara unui vagon de clasa I. Dădu drumul cățelușei pe scară, urcă apoi valijoara și se grăbi să-şi caute loc. Vagonul nu era aglomerat. Doli zări uşa unui compartiment întredeschisă şi se opri.

— Intră ! îi spuse Vica zîmbind.

Compartimentul era gol. Canapelele înalte, somptuoase, îmbrăcate în pluş albastru, răspîndeau un miros abia simțit de postav nou. Pe jos era curat şi se păstrase ceva din răcoarea de peste noapte. Vica încercă să pună valijoara în plasa de deasupra, dar nu ajunse. Se uită necăjită în jur și, negăsind alt loc, o lăsă jos, sub măsuța de lîngă geam. Între timp, Doli sărise cu picioarele pline de noroi pe canapeaua din dreapta și se strînse ghem. Cînd văzu însă că Vica îşi pune pardesiul într-un cuier fixat pe canapeaua cealaltă nu-i mai

plăcu locu. Se ridică, se-ntinse și sări jos. Zgomotul o făcu pe Vica să se întoarcă.

— Ce faci, Doli ? o întrebă ea speriată. De ce nu ești cuminte ? Vrei să ne amendeze ?

Scoase batista și șterse repede urmele lăbuțelor lăsate pe plușul albastru.

— Drept pedeapsă ai să stai aici, rosti fata cu asprime, și-i arătă cu degetul valijoara de sub măsuță.

Doli își lăsă ochii în jos, dar nu se clinti din loc. Așteptă cît așteptă, apoi se ridică din nou, crezînd că a fost iertată. Degetul Vicăi părea însă neîndurător și-atunci înțelese că n-are rost să se mai împotrivească. Porni cu mers împleticit și se ghemui pe valijoara așezată de-a latul.

— Așa, încuviință Vica. Să stai liniștită !

Drept răspuns, cățelușa își ascunse botul în părul pufos de la piept.

Vica puse batista murdară în buzunarul pardesiului, își îndreptă o șuviță de păr, se mai uită o dată în treacăt la Doli și, scăpată de orice grijă, se apropie de geam. Peronul era la fel de tăcut și pustiu. Clopotul prins deasupra ferestrei unde se afla biroul de mișcare anunța plecarea trenului. Se auzi pufăitul locomotivei, și peste o jumătate de minut roțile vagoanelor începură să se miște. Vica își simți inima zvîcnind repede, repede. Aproape că nici nu-i venea să creadă. Scăpase ! Două ceasuri în capăt stătuse ca pe ghimpi. În sala de așteptare se făcuse cald, bîzîiau muștele, mirosea îngrozitor a petrosin. Cu toate astea, nu se urnise o clipă de lîngă geamul ce da în spatele gării. Pîndise drumul. Se temea să nu i se fi găsit prea repede biletul lăsat sub pernă. Și timpul trecea atît de greu ! Niciodată nu i se păruse mai

lungă așteptarea unui tren. Dacă ar fi știut prin ce chin avea să treacă, ar fi plecat cu acceleratul de Galați. Doar îl prinsese.

Alesese însă ruta Buzău din două motive : primul, pentru că avea aici pe unchiul Ștefan, fratele mamei, pe la care își pusese în gînd să treacă ; al doilea, pentru că prin Galați drumul era mai obositor. Trebuia să schimbe trenul de două ori.

Ei, dar acum n-avea rost să se mai gîndească la toate astea. Primejdia trecuse. Putea să vină după ea toată tabăra. Nu mai avea ce să-i facă.

Trenul mergea destul de încet. În fața geamului se așternea spinarea netedă și întinsă a Bărăganului. Ici, colo, apărea dunga întunecată a unei păduri sau, ca niște berze ciudate, înțepenite în mijlocul cîmpului, cumpenele fîntînilor. Satele erau rare ; acoperișurile fumurii abia se ghiceau în umbra pîlcurilor de salcîmi.

Vica mai stătu vreo zece minute la geam, apoi se lăsă pe canapeaua moale care-i trezi dintr-o dată amintiri tulburătoare. Mai întîi în fața ochilor îi apărură cele două fotolii îmbrăcate în catifea aurie, așezate în salon. Cînd era mică abia se putea urca în ele. Îi plăcea mai mult fotoliul în care stătea de obicei Mica. Era mai moale și catifeaua aurie păstra tot timpul ceva din parfumul ei.

Simțea totdeauna o mare plăcere să-și lipească obrazul de el, să închidă ochii și să-l miroasă. Cum stătea așa, cu ochii închiși, avea impresia că Mica se afla lîngă ea, că stă pitulată după fotoliu și-abia poate să-și mai stăpînească rîsul. Îi plăcea să și doarmă în el. Mai tîrziu, cînd s-a dus la grădiniță, nu se împăca deloc cu lipsa fotoliului. Începea să se gîndească la el cum intra pe poarta grădiniței. Aici veneau copii mulți. Învățau jocuri, poezii,

cîntece. Li se dădeau şi multe jucării... Ei îi plăcea să le strîngă pe toate ; să se joace numai ea cu ele. Din cauza asta se iscau certuri. Băieţii o trăgeau de codiţe, ori o zgîriau. Ea le întorcea spatele şi începea să plîngă. Apoi i se făcea dor de fotoliu. Sub el avea tot felul de jucării, care erau numai ale ei. Abia aştepta să vină prînzul ca să apară Mica, s-o ia acasă. Dacă afară era vreme de ploaie, ochii îi străluceau de bucurie. Începea să sară sau să bată din palme. Totdeauna, pe ploaie, Mica o lua în braţe şi-o acoperea cu pelerina. Atunci erau clipele cele mai fericite. Putea să-şi ţină braţele în jurul gîtului ei pînă acasă. Ca să prelungească şi mai mult aceste clipe, cînd ajungea aproape de casă se prefăcea că a adormit.

— Am ajuns, rostea Mica în faţa treptelor de la intrare.

Dar ea ţinea ochii închişi şi nu spunea nimic. Mica o privea şi murmura ca pentru sine :

— A adormit... puişorul.

Şi-o ducea în braţe pînă în camera ei.

Acasă era mai bine ca la grădiniţă. Putea să facă tot ce-i trecea prin minte şi nimeni nu i-ar fi zis o vorbă rea. Chiar atunci cînd spărgea ceaşca de ceai ori scăpa jos vreo farfurie nu păţea nimic. Odată, ca să facă rochiţă păpuşii, stricase o fustă de-a Micăi.

— Mico, ţie îţi mai trebuie fusta aceea albastră ? încercase s-o iscodească, atunci cînd îşi dăduse seama de ceea ce făcuse.

Mica o luase în braţe, îi mîngîiase părul şi rostise dezmierdătoare :

— Nu-mi mai trebuie, puiule, vrei să ţi-o fac ţie ?

Închipuindu-şi cît de frumos i-ar fi stat cu-o fustă ca aceea, începuse să plîngă.

— Ce ai ? De ce plîngi, Vivişor ? Ţi-o dau ţie, dacă vrei...

— Da, dar am tăiat-o şi am făcut petice pentru păpuşă.

Şi plînsul o năpădise şi mai tare.

— Îţi dau alta... Vrei ?

— Vreau.

Mica o luase de mînă şi-o dusese în faţa dulapului. Rochiile şi bluzele stăteau atîrnate la rînd, pe umeraşe, şi toate aveau în ele parfumul care-i plăcea atît de mult.

— Pe asta o vrei ?

— Nu.

— Pe asta, atunci ?

— Nu.

— Alege-ţi tu ! Uite, eu nu mai spun nimic.

Stătuse cît stătuse în faţa dulapului deschis şi nu se putuse hotărî pe care s-o aleagă. Aici, cînd văzuse atîtea rochii, nu i se mai păruse nici una frumoasă.

— Vrei poate să cumpărăm din oraş ?

I se aprinseseră obrajii de bucurie şi sărise de gîtul Micăi :

— Vreau !

Se îmbrăcaseră repede şi porniseră împreună după tîrguieli. De obicei rochiţele îi erau cusute de madam Gîndac, o femeie grasă, cu două rînduri de guşe şi cu obrajii roşii, de parcă ar fi stat tot timpul în faţa focului. Venea acasă şi-i lua măsura. Croitoreasa respira greu şi nu se putea apleca. O prindea însă de subsuori şi-o ridica pe fotoliu. Aici îi măsura şi proba toate rochiţele.

Fotoliul se afla chiar în fața unei oglinzi tot cu rama aurie și aproape cît peretele de înaltă. La probă o întorcea și pe-o parte și pe alta, o punea să se uite în oglindă, se uita și ea, și parcă o întreba cu privirile :

— Îți place ? E bine așa ?

Și chiar dacă ea, plictisită de-a se mai lăsa purtată ca o păpușă, spunea că-i place ori că-i bine așa, madam Gîndac nu părea convinsă atît de ușor. Mai prindea ici un bold, mai făcea un semn cu creta, ștergîndu-și sudoarea cu-o batistă veșnic udă. Vica începea atunci să dea semne de nerăbdare. Croitoreasa nu spunea nimic. Îi scotea rochița, o împăturea frumos, își mai ștergea încă o dată fruntea de sudoare și pleca legănîndu-se greoi. A doua zi, cînd se aștepta să-i aducă rochița terminată, o ridica din nou pe fotoliu și continua netulburată proba.

Rochițele noi nu-i plăceau decît o zi, două ; o săptămînă cel mult... După aceea zăceau în dulap cu lunile, fără să le mai îmbrace. Nici o colegă din clasă n-avea atîtea rochii, și fuste, și bluze cîte avea ea. Și cravate avusese o duzină. Dar la școală, cînd s-a aflat că are atîtea, colegele au sărit cu gura pe ea și-au criticat-o într-o ședință pînă cînd au făcut-o să plîngă. O pîrîse Sanda. Cu Sanda era prietenă din clasa întîi. Stăteau în aceeași bancă.

— Știi să scrii ? o întrebase ea încă din prima zi, scoțînd din ghiozdan plăcuța nou-nouță și buretele mare, auriu, legat cu șnur de mătase.

— Nu știu, a răspuns Sanda, și a privit-o speriată.

— Nici să citești nu știi ?

— Nici.

Ea ştia şi una, şi alta. O învăţase Mica. La amiază, cînd a venit acasă, a întrebat :

— Mico, Sanda de ce nu ştie să scrie ? Nici să citească nu ştie. Şi n-are nici plăcuţă.

— Are să-nveţe.

— Cînd ?

— De-acum înainte.

— Da' pînă acum de ce n-a învăţat ? Ea n-are mămică ?

— Nu ştiu. Întreab-o !

A doua zi a întrebat-o în şoaptă :

— Tu ai mămică ?

Sanda a privit-o la fel de speriată ca şi-n ajun.

— Am.

— Şi de ce nu te-a învăţat să scrii ?

— Nu ştiu.

— Vrei să te învăţ eu ?

Sanda o fixa cu ochii ei mari, dar n-a spus nici da, nici nu. Cîteva zile a privit-o numai pe furiş. Apoi, cu timpul, s-au împrietenit. Cîteodată îşi făceau lecţiile împreună. Sanda mai avea două surioare mici şi-un frăţior în leagăn. Îngrijea de fetiţe, ca şi cînd le-ar fi fost mamă. Iar pe frăţior trebuia să-l păzească şi să-i dea din cînd în cînd biberonul. Mamă-sa pleca după-amiază la fabrică. Stăteau într-un bloc nou, la etaj. Sanda îşi adormea frăţiorul şi-apoi ieşeau pe balconaşul din faţa uşii să-şi facă lecţiile. Vica o invitase la ea de nenumărate ori, dar totdeauna îi spusese că n-are timp. Abia spre sfîrşitul clasei a patra a primit să vină. Era într-o duminică. Îşi lăsase părul desfăcut, iar pe frunte îşi făcuse două bucle care-i dădea un aer ştrengăresc. O aşteptase în curte. Din cauză că venise repede avea chipul roşu.

— Mă aştepţi de mult ? întrebase încă din poartă.

— Nu. Acuma am ieşit.

Îşi strînseră mîinile, bucuroase şi vesele, apoi Vica o luase de mijloc şi intraseră în casă. O poftise să ia loc în fotoliul pe care în alte împrejurări nu l-ar fi cedat pentru nimic în lume, îi arătase păpuşile, jucării de cînd era mică, îi cîntase la pian un lied de Mozart, încercase tot ce-i trecuse prin minte ca s-o facă să se simtă cît mai bine. După trei sferturi de ceas au fost chemate la masă. Sanda a încercat să se scuze că nu mai are timp, că-i aşteptată, că trebuie să plece. După lungi insistenţe a rămas, dar poate că ar fi fost mai bine să nu rămînă. La sfîrşitul mesei, ca s-o mai înveselească puţin, s-a gîndit să-i facă o surpriză. A deschis dulapul şi i-a spus să-şi aleagă rochiţa care-i plăcea cel mai mult. Sanda s-a înroşit pînă în vîrful urechilor, s-a uitat la rochia ei nouă, şi-n cele din urmă a clătinat capul :

— Nu... Am şi eu...

S-a înroşit şi mai tare, iar la insistenţele care au urmat s-a împotrivit cu încăpăţînare :

— Bine, dacă nu vrei o rochie, primeşte o cravată... În semn de prietenie...

A luat din cutie o cravată pe care n-o purtase niciodată şi a vrut să i-o treacă în jurul gîtului. Sanda s-a împotrivit însă şi de data asta. A mai stat două minute şi a plecat. La şcoală, în ziua următoare, s-a mutat în altă bancă, fără să-i spună o vorbă. Celelalte colege o priveau pe furiş, sau se prefăceau că nici n-o bagă în seamă. Apoi Ligia, preşedinta detaşamentului, o întrebă într-o zi dacă-i adevărat că are o duzină de cravate.

— Am.

— Dar știi că n-ai voie să porți decît una singură ?

— Nu poate să mă oblige nimeni.

— Ba da.

— Cine ?

— Noi.

Ligia arătă cu mîna spre clasă. Abia în clipa aceea își dădu seama că la discuție luaseră parte și celelalte colege. Stăteau în bănci, tăcute, privind-o cu răceală. Numai Sanda nu îndrăznea să se uite ; își ținea nasul în jos.

— Sînteți invidioase, asta-i, le aruncase ea peste umăr și, neputînd să-și stăpînească indignarea, ieșise afară.

Peste trei zile a fost ședința... Nici una nu i-a dat dreptate. Toate au sărit cu gura pe ea că-i egoistă și mîndră, și cîte nu i-au spus. N-a găsit înțelegere decît la Mica. Numai ea știa că nu-i nici egoistă și nici mîndră.

În vara aceea au plecat amîndouă la mănăstirea Agapia. Au stat la maica Agripina, o călugăriță bătrînă, bătrînă, care n-o mai scotea din duduiță. Duduiță Vica în sus, duduiță Vica în jos ; nu-i prea făcea plăcere cuvîntul, dar n-avea încotro. O rugase de nenumărate ori să nu-i mai spună așa. Pînă și la Mica intervenise pentru asta :

— Mica, spune-i maicii Agripina să nu-mi mai zică așa !

— Dar cum îți zice ?

— Tu n-auzi ?

— Nu.

— Îmi zice duduiță Vica.

— Și ce vezi rău în asta ?

— Mă enervează !

— Cum se poate ? rîdea Mica. Maica Agripina e bine crescută și nu-ți poate spune altfel.

— Chiar nu poate ?

— Nu. Doar vezi și tu singură.

În schimb maica Agripina putea s-o servească în orice clipă ar fi dorit cu dulceață de afine, de agrișe, de mure. Seara, înainte de culcare, îi aducea un lighean cu apă călduță ca să se spele pe picioare. Totul i se păruse atît de frumos, încît în vara următoare tot la mănăstirea Agapia s-au dus. Maica Agripina rămăsese neschimbată. Dar de data asta nu i-au mai plăcut atît de mult dulcețurile ei. Nici vacanța n-a mai fost atît de frumoasă. Era prea singură, n-avea cu cine să se joace...

În vara asta, cînd a fost vorba să plece în tabără, Mica n-a vrut s-o lase.

— E departe, Vivișor. De ce nu înțelegi ? Mi-e teamă să nu răcești.

— N-am să răcesc, Mico. Îți promit.

Dar în tabără, chiar din prima zi, s-a simțit străină și i-a părut rău că a lăsat-o pe Mica singură. Dimineața trebuia să se scoale devreme, să iasă la înviorare, și ei i-ar fi plăcut să lenevească mai mult sub pătură, fetele îi aruncau priviri ironice, iar dacă le găsea discutînd, repede tăceau ori se împrăștiau. Nu se deosebeau cu nimic de colegele ei de clasă. Mereu îi reproșau cîte ceva, o criticau. Ieri, cînd văzuse că a pornit toată tabăra să-i caute, luase mare hotărîre. Nu închisese ochii un pic toată noaptea. Așteptase să se facă mai repede dimineață să poată pleca.

Trenul trecu huruind peste un pod de fier. Vica se uită speriată la geam, dar cînd văzu despre ce-i vorba se liniști și se afundă din nou în culcușul de pe canapeaua albastră. Era nerăbdătoare să ajungă mai repede la Buzău. La unchiul Ștefan va

sta numai pînă deseară, să-i facă baie lui Doli și să doarmă puțin. Era frîntă de oboseală. De fapt, dacă se gîndea bine, putea să doarmă și-n tren. Asta nu era o problemă. Dar nu se împăca de loc cu halul de murdărie în care ajunsese Doli. Ploaia de ieri îi făcuse blana aproape cenușie.

— Ce zici, Doli ? Facem o băiță ?

Și dintr-o dată, cu mișcări agere, se aplecă sub măsuță.

— Doli, tu nu mă auzi ?

Cățelușa rămase nemișcată, ca și cînd nu despre ea ar fi fost vorba.

— Va să zică nu vrei să-mi răspunzi ! Ești supărată ? Bine... Atunci n-o să mai mergem la unchiul Ștefan. Și n-o să mai faci nici baie.

Doli își ridică botul fără chef, uitîndu-se într-o parte.

— Aha ! Te-ai răzgîndit. Află însă că-i prea tîrziu. Rămîi nespălată ! Nu ne mai oprim la Buzău, decît ca să dăm o telegramă. Să-i spunem Micăi să ne aștepte la gară.

În fața ochilor îi răsări curtea cu grilaj de fier spre stradă, cu cei șase brazi întunecați și severi, apoi chipul trist al Micăi, așa cum era în ziua plecării, și i se făcu dintr-o dată dor să ajungă mai repede acasă.

În Buzău se duse doar pînă la poștă și dădu următoarea telegramă :

Sosim deseară,

Vica și Doli.

* * *

La ora unsprezece și trei minute trenul porni spre Iași.

CUIBUL VRĂBIOIILOR

Nunu se trezi, își roti privirea buimacă împrejur și dintru început nu-și dădu seama unde se află. Abia după ce recunoscu pe tăblia de fier de la capătul patului ghirlandele de trandafiri și ciobănașul cu părul de aur, păzindu-și turma, își aduse aminte ; se afla acasă.

În cameră, din cauza ziarelor puse în geam, ca să fie cruțate perdelele de arșiță, era aproape întuneric. Pe măsuța din mijloc se auzea tic-tacul dogit al ceasului, potrivit de cu seară. Era un deșteptător mare, rotund ; se sprijinea pe două picioare scurte, avea deasupra clopotul, iar pe cadranul cu ace fosforescente plana un vultur sub care scria : „C.F.R. 1925“. Nunu îl avea în cameră la el cam de cînd se afla prin clasa a treia. Seara, înainte de culcare, îl punea totdeauna să sune la șase și jumătate. „Bătrînul“, botezat așa de Isoscel, era de-o corectitudine rară ! Nu rămînea în urmă niciodată. Acum arăta nouă și-un sfert. Nunu se uită la geam și parcă nu-i venea să creadă. Prin ziarul rupt într-o margine se furișau pieziș cîteva raze roșietice. Bătrînul o luase razna. Afară abia răsărea soarele ; putea să fie cinci și jumătate, cel mult șase. În tabără, la ora asta, se suna deșteptarea, își aminti el, și-l cuprinse un fel de neliniște. Bine că n-o mai găsise pe mama sa acasă. Oare ce i-ar fi spus, că

fugise din tabără ? Ce minte seacă ? Nu stătuse de loc să se întrebe ce face...

În cameră nu se auzea decît tic-tacul ceasului. Aruncă plapuma la o parte și, cînd dădu să se ridice, simți că-l dor picioarele. Și spatele îl durea, și umerii. Rămase cîtva timp pe marginea patului numai în chiloți și maiou, așa cum dormise. Îi fusese lene să-și caute o pijama. De mîncare găsise doar o bucată de pîine. O mîncase cu miere. În fiecare primăvară bunica le trimitea cinci-șase borcane cu miere din floare de salcîm. Lui îi plăcea s-o mănînce unsă pe pîine. Aseară nu-i prea ajunsese pîinea, dar n-avusese încotro. Stinsese lumina și sărise în pat.

Împrejur, lucrurile se deslușeau acum mai bine. Nunu privi dulăpiorul din colț, în care își ținea cărțile, soba de cărămidă văruită într-un albastru deschis, patul cu tăbliile de fier de la capete, măsuța din mijlocul camerei, covorașele de pe jos confecționate din cîrpe, pozele colorate tăiate din reviste, înrămate și atîrnate pe pereți, fotografia lui din ziua cînd a devenit pionier, mărită, pusă într-o ramă aurie și atîrnată deasupra patului, și toate i se părură schimbate. Păreau mai mici, mai neînsemnate, mai sărace decît înainte. Fotografia lui, pe care o credea grozavă altădată, înfățișa un copil cu chipul blond, aproape spălăcit, tuns, cu urechi mari, cu nasul puțin cîrn, cu privirea prostuță și speriată.

Locuința lor avea două camere, a lui și a părinților, despărțite de-un salonaș, bucătăria la care se ajungea printr-un culoar mic și marchiza.

Nunu se desprinse din fața fotografiei c-un fel de nedumerire. Din ușă mai privi o dată camera în care alergase, în care se trîntise pe jos, în care se hîrjonise cu Isoscel de-atîtea ori și nu putea să

priceapă ce s-a întîmplat. Totul era intact. Nu se schimbase nimic. Scaunele, masa, patul rămăseseră la locul lor, așa cum le știa. Și, totuși, ceva se schimbase în cameră ; parcă era mai mică. Trecu în săliță, în odaia părinților, în bucătărie ; peste tot aceeași impresie. Niciodată nu-și închipuise că locuința lor e atît de mică. Înainte, din camera lui, pînă în aceea a părinților, i se părea că trebuie să meargă mult. Acum din cîțiva pași era la ei. Și parcă în toată casa, lucrurile nu mai păstrau căldura și acel ceva, intim și dulce, care trăia în fiecare din ele. Perdeluțele dantelate de la ferestrele din camera părinților, la care se uita totdeauna cu admirație, nu-i mai spuneau nimic. Privindu-le mai atent văzu că se îngălbeniseră, și pe alocuri începuseră chiar să se destrame. Se simți moleșit și parcă întristat. Trecu în camera lui și începu să se învîrtă de ici-colo fără nici un rost.

Știa că trebuie să facă ceva, dar nu-și mai aducea aminte ce. Abia cînd se duse în bucătărie, să-și caute sandalele, văzînd chiuveta, își aminti. Trebuia să se spele. Apa de la robinet era călduță, apoi încet, încet, începu să se răcească. Se săpuni bine pe mîini, dar cînd văzu cît de tare se înnegrește spuma, se îngrozi. Își privi picioarele. Pînă mai sus de genunchi erau negre : parcă erau vopsite cu cărbune. Scoase albia de rufe, o umplu cu apă și se spălă bine pe tot corpul. Cînd luă prosopul să se șteargă, simți o înviorare plăcută. Moleșeala și tristețea de mai înainte dispăruseră. Acum îi era o foame de lup. Trebuie să iasă ca să cumpere pîine. Mai întîi își luă schimburi curate din scrin, și-n timp ce-și trăgea cămașa se gîndi că trebuia să-i scrie neapărat lui Isoscel. Să-i explice cum s-au pe-

trecut lucrurile. Să nu-şi închipuie cine ştie ce. Şi instructorului superior Negrea ar trebui să-i scrie...

Căută banii în sertarul de sus al scrinului, aşa cum îi spusese mama sa în scrisoare şi ieşi îngîndurat.

În marchiză, jos, pe duşumea, zări un petic de hîrtie. Îl strecurase cineva pe sub uşă. Era un bileţel !

Te aşteptăm la club. Vino repede !

Marele Vrăbioi.

Chipul lui Nunu se însufleţi dintr-o dată, de parcă ar fi primit cine ştie ce cadou sau premiu. Vrăbioii aflaseră c-a venit. Îl aşteptau ! Dar cum aflaseră aşa de repede ? Poate că-l văzuseră aseară... Nu stărui prea mult asupra acestui amănunt. Destul că ştiau. Dacă nu i-ar fi fost foame s-ar fi dus direct la ei. Dar nu se făcea să plece cu burta goală. Trebuia să cumpere mai întîi pîine.

Se duse repede la brutărie, veni tot atît de repede şi începu să se învîrtă prin bucătărie fără nici un rost. Ar fi trebuit să-şi facă un ceai, dar nu mai avea timp. Luă din dulap borcanul cu miere de albine, îşi unse cîteva felii de pîine, le înghiţi într-o clipă şi ieşi valvîrtej pe uşă.

Străbătu ograda în fugă. În stradă nu văzu nici o mutră cunoscută. Nici cînd se dusese la pîine nu întîlnise pe nimeni. Stătu o clipă nehotărît, apoi înălţă din umeri şi porni în jos spre strada Lalelelor. Se mai uită o dată înapoi, mări paşii şi se pomeni mormăind :

— Ai dracului vrăbioi ! Nu se zăreşte nici unul...

* * *

Vrăbioii erau prietenii de joacă. Purtau porecla asta de mult. Cînd se aflau prin clasa a doua le

venise învăţător Eustaţiu Rogoz, un moşneguţ firav, cu barbişon şi-o voce piţigăiată, că te umfla rîsul cînd o auzeai. În plus avea şi o meteahnă. De cîte ori scotea pe cineva la lecţie se ridica de la catedră frecîndu-şi palmele şi întreba :

— Ce-am avut pentru azi, vrăbioiule ?

Rostea cuvîntul vrăbioi aproape la fiecare frază. „Bravo, vrăbioiule ! Aşa, vrăbioiule ! Stai cuminte, vrăbioiule ! De ce na-i învăţat, vrăbioiule ?"

La început făcuseră cu toţii haz. Curînd însă, cuvîntul intră în patrimoniul clasei şi chiar al şcolii. Nu era elev care să nu-l rostească. Întîi în batjocură, apoi ca pe orice cuvînt de care nu mai făcea nimeni haz.

În anul următor, spre primăvară, învăţătorul muri. Clasa purtă doliu o lună şi jumătate. Abia acum, cînd nu se mai afla printre ei, îşi dădeau seama cît de mult îl îndrăgiseră. În amintirea lui, Isoscel, Rosei, Hreapcă şi Ţîru au pus bazele unui cerc destul de restrîns, care avea ca scop protejarea vrăbiilor. Întîi cercul a funcţionat la şcoală. Membrii lui agăţau prin copaci cuşti lucrate de ei, în care vrăbiile se puteau adăposti de geruri ; le procurau hrană, aşezînd din loc în loc tăblii de lemn, pe care puneau seminţe de cînepă, firimituri, grîu. Mai mult chiar : aveau grijă să le apere de acei care încercau să le vîneze cu praştia. Într-un an şi jumătate în cartier se prăsiră mii de vrăbii.

Cu timpul însă interesul copiilor scăzu. Cercul suferi schimbări mari. Din şcoală trecu pe maidanul de pe strada Lalelelor, unde primi o altă denumire : „Clubul vrăbioilor". Denumirea îi aparţinea lui Ţîru. Cînd era prin clasa a patra fusese pentru prima oară la clubul fabricii, unde lucrau fraţii săi, şi rămăsese cu o impresie de neşters. Pe-atunci

pentru el cuvîntul „club“ ascundea o putere miraculoasă. Era mai ceva decît pălăria unui scamator, din care puteau fi scoase tot felul de obiecte și viețăți. La club se juca șah, ping-pong, biliard ; aveau loc reprezentații artistice, carnavaluri, concursuri ; se dansa, se asculta muzică. Propunerea lui Țîru fusese primită de toți cu urale. După asta, rînd pe rînd, aproape fiecare membru al clubului inventa ceva, ori venea cu o propunere „teribilă“. Așa, bunăoară, Sterpu, căruia îi plăcea mult istoria, venise cu ideea că cel care va conduce clubul să poarte numele de hatman, dar Isoscel, Țîru și Rosei nu fuseseră de acord. Se ciorovăiră cîteva zile, stătură supărați alte cîteva, și-n cele din urmă se împăcară. În scurt timp porecla bătrînului învățător Eustațiu Rogoz ajunse la înălțime. Acum cuvîntul vrăbioi deveni un fel de titlu, un rang la care cu greu se putea ajunge. Nu oricine avea dreptul să-l poarte. Cei mici îl rîvneau și făceau totul să-l poată căpăta.

Șeful sau Marele Vrăbioi era Rosei. După el, în ordine ierarhică, urmau sfetnicii sau vrăbioii de rangul I. Nu existau decît cinci sfetnici : Isoscel, Nunu, Țîru, Hreapcă și Sterpu. Vrăbioii de rînd erau în număr de vreo treizeci.

Maidanul de pe strada Lalelelor apăruse după război. Înainte aici fusese o fabrică de tors lînă. În timpul unui bombardament s-a aprins însă și-a ars pînă în temelie. N-au rămas decît zidurile înnegrite de fum. A stat așa vreo șase ani. Apoi zidurile au fost dărîmate ; cărămida din ele s-a folosit pentru clădirea unei creșe în cartier. Locul a devenit maidan de joacă. În urma ploilor, într-un capăt al maidanului, pămîntul a prins să se surpe. S-a căscat o gaură, apoi s-a descoperit că subsolul

fostei fabrici era bun. Avea şapte sau opt camere. Vreo jumătate de an a rămas învăluit într-un fel de mister. Nu îndrăzneau să intre în el decît cei mari. Rosei îl exploră de la un capăt pînă la celălalt şi hotărî să instaleze aici sediul clubului. Înăuntru era o beznă de nepătruns. O străbăteau cu făclii confecţionate din cîrpe muiate în motorină ori în ulei de rapiţă, sau foloseau lanternele de buzunar. Mai tîrziu însă Isoscel şi Hreapcă au găsit un acumulator vechi, cu ajutorul căruia au reuşit să instaleze o reţea de beculeţe. Tocmai atunci învăţau la fizică despre culorile spectrului solar. Ca să mărească şi mai mult efectul, hotărîseră să vopsească beculeţele în culori diferite. Acum fiecare încăpere era luminată într-o culoare : roşie, violetă, galbenă, albastră, verde. Cea mai îndepărtată avea becuri de toate culorile. Aici nu aveau voie să intre decît Marele Vrăbioi şi sfetnicii săi. Ceilalţi intrau o singură dată. Cînd erau primiţi în rîndul vrăbioilor. Aspirantul la titlul de vrăbioi trebuia să dea cinci probe, şi dacă le trecea pe toate, avea fericirea să fie tras de urechi de sfetnici, apoi era dat pe mîinile vrăbioilor de rînd, care trebuiau să-l poarte pe sus cinci minute. Din clipa aceasta putea fi considerat vrăbioi, în adevăratul înţeles al cuvîntului.

În dimineaţa aceasta, pe maidanul din strada Lalelelor se auzea zarvă mare. Vrăbioii se strînseseră toţi pînă la unul. Era o zi deosebită. Se primeau primii vrăbioi din vara aceasta şi toţi erau curioşi să vadă cum se vor desfăşura probele. Aspiranţii, în număr de trei, stăteau toţi grămadă, fierţi de aşteptare. Doi dintre ei încercaseră să devină vrăbioi şi anul trecut. Nu reuşiseră însă. Cel mai înalt, Mihu, din clasa a treia, era fratele lui Rosei. Luase

patru probe și-i mai rămăsese una singură : să prezinte șuvița tăiată din codițele unei fete.

— N-am de la cine s-o tai, a spus el încruntîndu-se. Am încercat la Simona, dar cînd a văzut ce vreau să fac a început să plîngă... Mi s-a făcut milă...

— Atunci n-ai ce căuta în rîndul nostru, a rostit demn Marele Vrăbioi, iar sfetnicii au încuviințat, clătinînd capetele cu gravitate.

Gloata vrăbioilor a început să strige, să rîdă, să facă glume răutăcioase. Mihu a plîns de necaz, iar seara, în timp ce fratele său dormea, a luat foarfeca și i-a ciopîrțit freza într-un mod îngrozitor. A doua zi Marele Vrăbioi a fost văzut tuns numărul zero, dar nimeni n-a știut cauza decît tîrziu, în toamnă, cînd s-a început școala. Mihu a primit cîțiva pumni zdraveni și făgăduiala că dacă spune cuiva nu va mai fi primit în rîndul vrăbioilor. Acum, Mihu stătea rezemat de-un gard și-l urmărea pe fratele său, care se plimba nervos de ici-colo, uitîndu-se mereu la ceas. Paul, al doilea aspirant, căzuse vara trecută chiar de la prima probă. Se temuse să meargă singur, pe întuneric, pînă la încăperea a șaptea. Al treilea aspirant era unul din frații lui Isoscel. Mic, slăbuț, negricios, părea mai puțin emoționat.

Rosei se mai uită o dată la ceas, apoi se apropie de cîțiva băieți care jucau nasturi, îl apucă pe Țîru de umăr, îl trase deoparte și-l întrebă :

— Ești sigur că a venit ?

Țîru îl privi mirat.

— Ți-am mai spus ! L-am văzut cum te văd.

— Dar mie de ce nu mi-a răspuns ? Am bătut în ușă vreo cinci minute.

— Poate că n-a auzit. Aseară părea mort de oboseală. Abia își tîra picioarele. Cînd m-am întors eu, stinsese lumina.

— Dar nu înțelegi ? Am bătut tare.

— Poate era plecat undeva.

— Așa dimineață ?...

Țîru înălță din umeri :

— Lasă-l, dacă găsește bilețelul vine. Uite-l !

Nunu apăruse într-adevăr la marginea maidanului. Rosei îi ieși repede înainte :

— Ce faci, vrăbioiule ? Pe unde-ai umblat dis-de-dimineață ?

— Nicăieri. Am dormit.

Rosei începu să rîdă, dîndu-și capul pe spate și scuturîndu-și trupul voinic. Nunu îl privi și-avu impresia că-l vede pentru prima dată. Era mai înalt cam c-un cap decît el. Avea urechi mari, clăpăuge, frunte îngustă și sprîncenele împreunate deasupra nasului. Îi întinse o mînă mare, grasă și moale.

— Așa somn zic și eu ! puteam să-ți tai butuci la cap și tot nu te trezeai.

Nunu vru să-i răspundă, dar, văzînd că începe din nou să rîdă, tăcu. Se uită împrejur. Îl încerca același simțămînt ciudat de dimineață. Maidanul nu i se mai părea atît de grozav, iar băieții păreau și ei schimbați. Parcă în răstimpul celor două săptămîni, cît lipsise el, crescuseră enorm.

În preajmă se adunaseră în grabă vrăbioii. Sterpu și Hreapcă îi întinseră mîinile rîzînd. Lui Sterpu i se schimbase și glasul, părea mai gros. Sau poate era răgușit. Nu putea să-și dea seama bine.

— Tii ! Ce te-ai schimbat, mămulică ! exclamă Hreapcă.

Nunu clipi descumpănit :

— Eu m-am schimbat ?! Nu cred.

— Ba da, rostiră vreo cîțiva.

— Pari și mai înalt.

— Ți s-a schimbat și vocea.

— Te-ai îngrășat.

— Li s-o fi dat mîncare bună în tabără.

— De ce te-ai întors așa repede ? Doar trebuia să stai o lună.

Nunu simți că roșește. Ce să răspundă ? Că fugise din cauza Vicăi ?

— Gata, începem, spuse Rosei, autoritar. Lăsați omul să răsufle !

Vrăbioii se împrăștiară. Nunu răsuflă într-adevăr, dar își aduse aminte că plecase de-acasă fără să-i fi scris lui Isoscel... Îi pieri tot cheful. Cel care-l întrebase de ce s-a întors așa de repede fusese Țîru. Îl privi cu coada ochiului și dintre toți numai el i se păru neschimbat. Rămăsese așa cum îl știa din clasa întîi. Scund, subțirel, oacheș, cu nasul mic și mobil ca al iepurilor. Părea că mereu adulmecă, miroase, caută. Era pasionat de muzică, de literatură, de tehnică. Și pe deasupra îi plăcea grozav s-o facă pe detectivul. Cunoștea orașul ca pe propriul său buzunar. La orice oră din zi sau din noapte îl puteai întîlni acolo unde te așteptai mai puțin. Observa și înregistra totul. Știa, bunăoară, cîte mașini sînt în oraș și deslușea fabricația și marca după sunetul motorului. Dacă în spatele său, la două, trei sute de metri, se auzea un huruit de motor, putea să-ți spună cu exactitate, fără să se întoarcă, dacă-i camion ori taxi, dacă-i Skoda, Buick, Pobeda, Fiat. De multe ori se lua după cetățeni pe stradă și-i urmărea ceasuri întregi de la distanță. Pînă la urmă afla cine sînt, pe ce stradă stau, cu ce se ocupă.

— Ai găsit biletul ? întrebă Rosei.

Nunu zîmbi și încuviință din cap. Apoi Rosei găsi necesar să-l pună la curent cu cele ce-aveau să urmeze :

— Astăzi sînt trei probe. A lui Mihu, frate-miu, al lui Paul și-a lui Duțu.

— Da ?

— Da.

Marele Vrăbioi rîse din nou. Nunu observă că orice-ar fi spus rîdea. Un rîs tîmpit și supărător. Și înainte rîdea, dar parcă nu era atît de caraghios.

Se îndreptă spre intrarea în club. Rosei pășea alături.

— Săptămîna asta ne-am distrat „mișto", spuse el, și începu să povestească cu vocea egală și monotonă cît de „mișto" se distraseră. Rîdea și se scărpina, satisfăcut, în vîrful capului. De cînd îl sluțise fratele său cu foarfecele și fusese nevoit să se tundă, nu-i mai plăcea să poarte păr. Umbla tot timpul tuns numărul zero.

Nunu depunea eforturi să fie atent la ceea ce spune, dar gîndurile i se împrăștiau și nu putea să rețină nimic. La un moment dat pălăvrăgeala Marelui Vrăbioi i se păru enervantă. Nici nu se mai osteni să-l asculte.

Intrară în club. Aici aerul era rece, umed și mirosea a mucegai. Rosei o luă înainte. În urma lui pășea Sterpu, apoi Hreapcă. Nunu anume rămăsese mai la urmă. Ici, colo, drumul, prin încăperile reci și goale, era luminat de becușoare. Pașii răsunau cu ecouri prelungi. Gloata vrăbioilor rămăsese afară. Cînd ajunseră în ultima cameră, Rosei puse palmele pîlnie la gură și strigă către cei de-afară :

— Gata, putem începe ! Stingeți lumina !

Nunu văzu cum în urma lor se face beznă. Becușoarele rămaseră aprinse numai în încăperea în care se aflau ei. Sterpu trase peste deschizătura ușii o pînză groasă pusă în așa fel, încît cel ce venea de-afară să nu vadă nici un pic lumina, ci să ajungă aici pe orbecăite.

— Puneți-vă măștile ! rosti grav Rosei. Și treceți la locurile voastre !

Își puseră cu toții măștile și rămaseră tăcuți și încremeniți pe lîngă pereți. O vreme nu se mai auzi nimic. Nunu își puse masca pe obraz c-un simțămînt ciudat de jenă. Niciodată nu-l mai încercase. În tabără jocurile erau parcă altfel. Mai ales cînd se strîngeau seara în jurul focului...

Aici i se părea copilăros și ridicol tot ce făceau, dar n-avea putere să se împotrivească. Se supunea vechiului ceremonial în mod automat, înregistrînd doar cu mirare noile impresii. Masca de carton era jilavă și mirosea a mucegai. Pînă acum niciodată nu observase lucrul acesta.

În depărtare se auziră pași. Întîi ușori, abia deslușiți. Apoi, deși se auzeau mai bine, erau tot mai rari și mai șovăitori. Cel care venea către ei se oprea des, de teamă, ori vrînd să prindă vreun zgomot, vreo mișcare, ca să se poată orienta. Nunu simți că-i înțepenesc picioarele, dar n-avea cum să se miște de teamă să nu trădeze unde sînt. Urmărea orbecăiala celui dn beznă, fără prea mult interes. Cunoștea drumul cu ochii închiși, știind cu exactitate cînd a greșit luînd-o la stînga, ori la dreapta, și cînd a găsit din nou traseul cel bun. Tot după pași își dădu seama dacă celui care se apropia îi era sau nu frică și în ce măsură.

Cel ce venea acum nu era fricos. Avea pasul destul de îndrăzneț și apăsat. Putea să fie Mihu. El

mai străbătuse bezna și anul trecut. Avea deci un avantaj față de ceilalți doi.

Pașii se apropiau tot mai mult. Perdeaua se dădu în sfîrșit la o parte și-n încăpere apăru Paul. Presupunerile lui Nunu fură răsturnate pe de-a întregul. Îl privea pe Paul și parcă nu-i venea să creadă. Venise repede. Unii aspiranți ajungeau abia într-o jumătate de ceas pînă la ultima încăpere. Paul nu făcuse nici cinci minute, iar anul trecut îi fusese teamă ; nu înaintase prin beznă nici zece pași. Era o performanță ! Ochii băiatului străluceau triumfători. La un semn al lui Rosei trecu lîngă perete și rămase încremenit în picioare.

Departe se auziră alți pași. Cel care venea era fricos, tremura de spaimă, dar era hotărît să ajungă. Lui Nunu îi veni să rîdă. Îi plăcea. Drumul dură aproape douăzeci de minute. Era Duțu.

Ultimul veni Mihu. Nu arătă nici cel mai mic semn că i-ar fi fost frică. Înainta cu pași egali, măsurați și hotărîți. Străbătu bezna în două minute. Pînă acum nimeni nu străbătuse distanța atît de repede. Nu i se socoti însă un merit.

— Ai mai fost și anul trecut. Cunoșteai drumul, îi spuse Marele Vrăbioi. N-ai de ce să te împăunezi.

— Nu mă împăunez, îi replică scurt Mihu.

Vrăbioii îl priveau însă cu admirație și nu mai conteneau cu laudele ; fluierau, dădeau din cap și se mirau grozav.

Afară era cald, bătea ușor vîntul, iar pe cer se mișcau agale nori albicioși.

Începură imediat probele celelalte. Aspiranții erau pregătiți bine. După jumătate de ceas, la picioarele lui Rosei zăceau două ciori : una moartă, cealaltă cu aripa frîntă. Le ochiseră Paul și Duțu.

Paul o lovise mortal la a treia încercare ; Duțu o rănise la a doua.

Mihu își luă proba cu prima pietricică pusă în praștie. Era transpirat tot, își trăgea mereu nasul și se uita la fratele său cu dispreț.

— Pune o piatră mai mare, îi spusese acesta, cînd îl văzuse că-și alege o pietricică puțin mai mare decît un grăunte de porumb.

— Nu vreau s-o omor, a rostit Mihu, fără să-l privească.

— De ce nu vrei s-o omori ?

— Așa !

Marele Vrăbioi rîse răutăcios :

— O faci pe grozavul ! Are să ți-o ia vîntul. Nu mi-i de alta, dar te văd iar plîngînd. Și mai aștepți încă un an pînă ajungi vrăbioi.

— N-am să aștept.

— Bine. O să vedem !

— O să vedem !

După asta cei doi nu-și mai spuseră nimic. Mihu părea liniștit și indiferent. Parcă nu se întîmplase nimic. Dar Marele Vrăbioi era iritat, pufnea mînios pe nări și se vedea cît de colo că țîfna lui frate-său îl scoate din fire.

— Hai, ce mai stai, dă-i drumu' ! se răsti el cu dușmănie.

— Ai răbdare !

Mihu își întinse de cîteva ori praștia. Era din gumă roșie, subțire și foarte elastică. Se întindea aproape o jumătate de metru.

Vrăbioii stăteau în preajmă, ascultau în tăcere și se părea că nu iau în seamnă hărțuiala celor doi frați. Lui Nunu îi plăceau răspunsurile date de Mihu. Și aerul lui indiferent, dar care ascundea

mult dispreț, îi plăcea. Era curios să vadă ce are să iasă pînă la urmă din toată povestea asta. Marele Vrăbioi se grozăvea prea din cale-afară. Iar ceremonialul de care făcea atîta caz, lui Nunu i se părea penibil. Oare cum putuse să-l suporte pînă acum ?

Dacă nu te hotărăști odată, trecem la altă probă, zise Marele Vrăbioi, gata să ridice dreptul lui Mihu de a mai lua parte la probele următoare.

— Mihu îl privi lung. Apoi spuse tărăgănat :

— Dacă ții neapărat am să-ncep.

Se uită împrejur și văzu la vreo sută de metri, pe stîlpul unui gard, o cioară. Se apropie încet, prefăcîndu-se că a pierdut ceva pe jos. Cînd ajunse la vreo treizeci de pași, ridică încet praștia, dar tocmai atunci cioara zbură. Mihu o urmări cu praștia întinsă și cînd o văzu că se așază pe stîlpul următor dădu drumul pietrei cu viteză. Cioara simți ceva, încercă să zboare, dar nu mai avu vreme. Se rostogoli jos. Se zbătu cîteva clipe în praf, apoi se ridică amețită și speriată și dispăru dincolo de gard.

Vrăbioii mai priveau încă muți de uimire cînd Mihu se-ntoarse către fratele său și-l întrebă calm :

— Am ochit-o ?

— Da.

Abia acum izbucniră uralele în preajmă. Marele Vrăbioi rîdea în silă. Vreo cîțiva băieți se apropiară de Mihu și începură să-și manifeste entuziasmul gălăgioși. Sterpu îi dădu un ghiont în coastă, apoi îi întinse mîna și rosti :

— Bravo, cîrlane ! Mi-a plăcut.

— A fost o lovitură teribilă ! rosti Hreapcă.

— Strașnică ! exclamă Paul.

— Să-l vedem și la celelalte probe, zise careva.

— Nici o grijă !

— Nu-l cunoști, dacă poți spune așa ceva.

— Ne bate pe toți.

Marele Vrăbioi ridică mîinile ca să facă liniște. Spuse :

— Ajunge ! Trecem la proba următoare. Unde-i mingea ?

De undeva țîșni o minge de fotbal cu anvelopa cam roasă, dar ușoară și întinsă bine. Marele Vrăbioi o prinse și o dădu lui Paul. Se făcu repede o poartă, marcată de două cărămizi și în ea își făcu apariția Sterpu. Părul roșu, ca o coadă de veveriță, îi cădea mereu în ochi. Paul trase cîteva mingi să-și facă încălzirea. Sterpu, slab, deșirat, cu niște brațe subțiri și lungi ca ale lui păsări-lăți-lungilă, se arunca fulgerător după minge și nu lăsa să-i treacă una prin spațiul dintre cele două cărămizi. După Paul își făcură încălzirea și ceilalți doi : Duțu și Mihu.

Rosei suflă într-un fluier de arbitru și proba începu.

— Să aperi bine, Sterpule ! strigă Hreapcă.

Sterpu făcu un semn cu mîna în partea unde se afla Hreapcă, își aruncă nervos părul pe spate, apoi încremeni aplecat ușor înainte și privind țintă mingea care se afla jos, la picioarele lui Paul.

Paul se dădu cîțiva pași înapoi, își făcu vînt și lovi mingea cu călcîiul, vrînd să-l deruteze pe portar. Vicleșugul nu-și atinse țelul. Sterpu îi bănuise intenția mai înainte de a fi lovit chiar mingea, după felul cum își făcuse vînt. O așteptă calm și-o prinse.

Paul pierdu proba și rămase pe dinafară. La aceeași probă căzu și Duțu.

Vrăbioii erau satisfăcuți : strigau, rîdeau, încercau să bage panică și-n Mihu. Mihu însă parcă nici nu-i auzea.

La proba cu alfabetul Morse, Marele Vrăbioi își puse în gînd să-l înfunde. Îi adresă mai întîi diferite întrebări, bătînd literele alfabetului. Mihu trebuia să deslușească și să-i spună despre ce-i vorba. Văzînd că-i răspunde de fiecare dată fără greș, bătu ceva aiurea. Dar Mihu nici nu-l lăsă să termine şi-l apostrofă :

— Bați greșit ! Mănînci literele...

Cei din jur, care ascultau cu atenție, rîseră. Marele Vrăbioi se înfurie și-i dădu atunci scîndura.

— Bate ce-am să-ți dictez, îi spuse el acru. Să văd, chiar așa de grozav ești ?

Proba aceasta nu era prevăzută, dar Mihu primi.

Marele Vrăbioi era sigur că are să-l înfunde. Îl făcu atent, abia stăpînindu-şi un zîmbet :

— Aşa. Începem ! Să-mi bați fraza asta : „Jur că după trecerea tuturor probelor voi fi ascultător şi supus ca un adevărat vrăbioi !"

Cei din preajmă chicoteau cu subînțeles. Nunu strîmbă din nas. Credea că Mihu o să se împotrivească. Dar el bătu tot ce-i ceru fratele său. Marele Vrăbioi se ridică și privi satisfăcut la cei din jur :

— Bravo ! Ajunge ! Acum dă şuvița. Cred că nu ți-a mai fost milă. Ai tăiat-o, nu ?

— Da, am tăiat-o, răspunse Mihu și scoase din buzunar un pachețel din hîrtie de caiet de matematici.

Îl desfăcu și i-l întinse, surîzînd.

Marele Vrăbioi holbă ochii :

— Ce-i asta ?

— Păr.

— De la cine l-ai tăiat ?

— De la tine.

Mihu îl privi o clipă drept în ochi, apoi, fără să-i mai lase timp să se dezmeticească, se făcu nevăzut.

Vrăbioii rîdeau, îndoindu-se de mijloc.

— Ce v-a apucat ? zbieră scos din fire Rosei și își făcu loc spre margine.

Rîsetele se domoliră. Mihu se oprise la vreo sută de metri, în capătul maidanului.

— Vino înapoi ! îi spuse fratele său.

— Nu vin.

— De ce ?

— Așa.

— Să știi că dacă nu vii, nu te mai fac vrăbioi, încercă Rosei să-l sperie.

— Nici n-am nevoie. Parcă-i mare scofală să omori ciori și să tai părul fetelor ?

— Nu-i mare scofală ?

— Nu.

Marele Vrăbioi era pus în încurcătură. Simțea în spate privirilor vrăbioilor și-i venea să turbeze de necaz. Așa batjocură nu îndurase niciodată. Dacă l-ar fi prins în clipa aceea pe Mihu l-ar fi făcut zob.

— Hai, lasă prostiile, își îmblînzi el glasul. Vino cît te rog ! Mergem acuși la Ciric și-are să-ți pară rău.

Mihu se plecă, luă de jos un ciob de sticlă colorată într-un motiv întunecat, îl șterse cu palma, apoi îl puse la ochi și se uită la soare. Abia după asta răspunse :

— Mergeți sănătoși !...

— Bineee !

Rosei se întoarse anevoie către gloata vrăbioilor. Făcu doi sau trei pași, apoi se răsuci brusc și se

repezi cu-o sprinteneală uluitoare spre Mihu. Acesta, preocupat de ciobul de sticlă, nu-l observă chiar de la început. Abia cînd Rosei ajunse la vreo cincizeci de metri îi auzi duduitul pașilor. Tresări, aruncă ciobul, își smulse praștia de la brîu, dar neavînd timp să mai pună piatra, o luă din loc în salturi iepurești. După vreo douăzeci de pași se întoarse, întinse praștia și dădu drumul încărcăturii cu viteză. Piatra lovi în plin, dar Rosei nu se opri. Duse mîna la cap ca să se apere de-a doua piatră pe care i-o trimitea Mihu și continuă să-l țină din scurt.

Vrăbioii dădură buzna în stradă. Lupta dintre cei doi era înverșunată. Mihu mereu se oprea, întindea praștia și trimitea cîte o pietricică. Avea ce-avea cu picioarele. Dar de fiecare dată Rosei sărea în sus, și distanța dintre ei se micșora din ce în ce mai mult. Nunu porni îngrijorat în urma lor. N-ar fi vrut să-l vadă pe Mihu în mîinile fratelui său. Gestul lui îi plăcuse. Îi dăduse Marelui Vrăbioi un bobîrnac zdravăn, că prea se credea buricul pămîntului.

Tot hărțuindu-și fratele, Mihu isprăvi pietrele. Vru să fugă, dar Marele Vrăbioi, din două salturi, îi puse mîna în ceafă și prinse să-i care pumni cu nemiluita. Nunu se repezi să-i despartă. După el se luă și Țîru. Îl prinseră pe Rosei de brațe și încercară să-l domolească :

— Lasă-l, că doar n-ai înnebunit.

Dar Marele Vrăbioi pufnea ca un taur înfuriat. Îi îmbrînci cît colo și se năpusti din nou spre Mihu. Nunu îi ațînu însă calea, repezindu-i un pumn zdravăn după ureche. Marele Vrăbioi duse mîna la locul lovit și se întoarse surprins :

— De ce dai ?

— Dar tu de ce dai în el ?

Rosei își umezi buzele, descumpănit :

— Așa ! N-ai auzit ce-a spus despre clubul nostru ? Că nu-i mare scofală... Îi arăt eu lui.

— De ce să-i arăți ? Are dreptate...

Ochii lui Rosei se bulbucară ca niște cepe. Întrebă, șovăielnic :

— Ții cu el ?

Nunu rîse în silă :

— Țin cu cine are dreptate...

Rosei strînse pumnii. Stăteau față în față ca niște cocoși, gata să se încaiere. Între ei apărură însă Sterpu și Hreapcă și-i împiedicară Marele Vrăbioi se lăsă tras de Hreapcă fără nici o împotrivire. După vreo douăzeci de pași întoarse capul, vru parcă să spună ceva, dar se răzgîndi. Nunu înălță din umeri. După asta își privi vîrful sandalelor, își luă de pe pantaloni un fir de păianjen care se lipise pesemne cînd fusese jos, în club, și le spuse, lui Țîru și Sterpu, care rămăseseră lîngă el :

— Eu plec.

Țîru întrebă mirat :

— Unde ?

— Acasă, spuse peste umăr Nunu și se depărtă.

Sterpu sări împăciuitor :

— Mai stai ! Poate vă împăcați. N-are rost să rămîneți certați.

Nunu rîse nepăsător :

— Nu sîntem certați.

Din colț se mai uită o dată în urmă. Țîru stătea în același loc. Vrăbioii ceilalți se strînseseră în preajma lui Rosei, la umbra unui gard. Lui Nunu

îi trecu prin minte, fără să vrea, o imagine văzută de mult, cînd fusese într-o vară la bunici. Copiii de seama lui păşteau mieii lăsaţi în sat ca să nu sugă la oi. Pînă prin iulie ajungeau destul de mărişori ; unora începea chiar să le răsară coarnele. La amiază erau aduşi să se adape la gîrlă. Adăpătoarea se afla chiar în spatele casei bunicului. Nunu îi vedea aproape în fiecare zi cum se buluceau să bea apă şi după asta cum se aciuau la umbra unui gard de trestie, înghesuindu-se unii în alţii. Stăteau aşa două, trei ceasuri. Între timp, copiii se scăldau în apa gîrlei. Cînd se săturau, îşi trăgeau repede hainele pe ei şi, cu biciul în mînă, se îndrepta fiecare spre cîrdul lui. Trosneau o dată, de două ori în aer, şi cîrlanii ştiau că-i timpul de plecare. Se ridicau. Nu mai aşteptau şi alte îndemnuri. „Lui Rosei numai biciul îi lipseşte, gîndi Nunu. Cîrlani are destui."

Zîmbi şi fără voie îşi aminti figura surprinsă a Marelui Vrăbioi. Poate că nu trebuia să-l lovească...

Acasă mîncă ceva în fugă, apoi trecu în camera lui. Aici era o răcoare plăcută, îmbibată de miresme cunoscute şi dulci, pe care nicăieri în altă parte nu le-ar fi întîlnit. Se lungi în pat, simţindu-se atît de moleşit, încît dacă în clipa aceea i s-ar fi făcut sete, n-ar fi avut putere să se ridice şi să se ducă să bea apă. Pierduse toată dimineaţa fără nici un rost. „Ce-ar spune Vica dacă m-ar vedea cu masca de sfetnic pe ochi ? se pomeni el întrebîndu-se. Ar spune că sînt un caraghios. Asta ar spune." Jocurile vrăbioilor i se părură străine şi depărtate, de parcă niciodată nu s-ar fi aflat şi el printre ei. Adormi repede.

TANTI ANGHELINA

Cînd se trezi, lumina în cameră părea scăzută. Se simțea trist și-i venea să plîngă fără să știe de ce. Îl durea parcă inima, ori umărul drept, ori capul, ori nu-l durea nimic. Nu putea să-și dea seama. Dar simțea undeva în el un gol mare, o dorință nedeslușită, bizară.

Ieși în curte. Căldura din timpul zilei se domolise. Soarele cădea spre asfințit. Umbra casei din fund, unde stătea tanti Anghelina, se lungise pînă aproape de poartă. Troscotul moale care acoperea curtea, ca un fel de pled, mirosea a veșted.

Poarta scîrțîi din țîțînele ruginite, și-n curte intră o femeie scundă, cu chipul rumen, care cînd îl zări pe Nunu zîmbi și întrebă mirată :

— Ce faci, Nunule ? Ai venit ?

— Da.

— Vai, și madam Albineț numai alaltăieri a plecat. L-a lăsat la mine pe Mimi.

Femeia se apropie și-i întinse mîna. Era o mînă mare și aspră. Nunu vru să-și ridice fruntea spre chipul ei, dar nu-și putu dezlipi ochii de pe brațul gol pînă la umăr. Ca printr-o fulgerare îi zări subsoara și simți o tulburare necunoscută, ceva ca o amețeală.

— Cînd ai venit ?

Nunu înțelese întrebarea mai mult din arcuirea sprîncenelor și din felul cum i se mișcaseră buzele. Răspunse c-un glas care i se păru neobișnuit de gros :

— Aseară.

— Eu săptămîna asta sînt în schimb de noapte. Eram la fabrică... Și ce-ai mîncat ? îl întrebă Anghelina, zîmbind tot timpul și dezvelindu-și dinții sclipitori.

— Ce-am găsit și eu, spuse Nunu.

— Trebuie să fii mort de foame. Hai la mine, că azi am prăjit ceva bun.

— Nu mi-e foame.

Nunu își plecă fruntea. Anghelina îl privi mirată.

— Cum asta ? rîse ea și-l prinse de umăr. Ia uită-te la mine !

Nunu n-avu curaj să se uite la ea, dar nici să se împotrivească. Anghelina purta o rochie subțire de vară și nu era mai înaltă decît el. Îi simți trupul moale și mătăsos și-l cuprinse o senzație de spaimă.

În prag, Anghelina scoase dintr-o pungă mică de catifea neagră o cheie și deschise. Nunu nu mai fusese aici de aproape patru ani. De cînd plecase familia Matei. După vreo săptămînă, în casa care rămăsese goală se mutase Anghelina, cu care s-a împrietenit chiar din primele zile. Odată, cînd se întoarcea de la școală, a întîlnit-o pe Anghelina în drum spre casă. Era îmbrăcată frumos și părea voioasă. Îl luase ca și acum de umăr și-l întrebase rîzînd :

— Nunule, vrei să mănînci bomboane ?

— Vreau, îi răspunse el, fără sfială.

— Și prăjituri ?

— Şi.

Intraseră în cofetăria „Crizantema“, se aşezaseră la o masă şi Anghelina comandase cîte două prăjituri : una de ciocolată, cealaltă cu frişcă. Nunu era zăpăcit. Mesele de marmură roz, prăjiturile, veselia neobişnuită a Anghelinei îl copleşiseră cu totul. La asta se adăuga mîndria şi satisfacţia de a fi mîncat prăjituri direct de la cofetărie. Pînă atunci nu intrase niciodată într-un asemenea local.

Anghelina îi făcuse semn să mănînce.

— Da' de ce eşti aşa de veselă, tanti Anghelina ? nu se putuse el opri s-o întrebe.

Anghelina rîdea.

— Lasă că o să-ţi spun mai tîrziu !

Cînd plecară, Nunu mai primi şi-o pungă de bomboane. În stradă întrebă :

— Îmi spui, tanti ?

— Ce să-ţi spun ?

— Ai uitat ?

— N-am uitat. Dar nu mai ştiu despre ce-i vorba.

— Că ai să-mi spui de ce eşti veselă.

Anghelina se oprise, îl privise clipind des. Îi spusese mai mult pentru ea :

— N-ai să înţelegi nimic... Am cîştigat o întrecere.

Acum Nunu încremenise în prag. Anghelina dispăruse. I se auzeau paşii în odaia cealaltă. După cîteva clipe apăru îmbrăcată într-un capot vişiniu, cu flori mici, albe.

— Hai, intră, nu te sfii... Eu am fost la ştrand şi-a trebuit să mă schimb... Unde te-ai înnegrit aşa ? Nici nu te mai recunoşteam.

Nunu înălţă din umeri :

— În tabără... La eleşteu... Făceam plajă aproape în fiecare dimineaţă.

Anghelina dispăru din nou. Aduse coşul cu pîine, tacîmuri, şerveţele. În capot părea mai înaltă. Nunu stătea pe un scaun, ţeapăn, stînjenit şi nu mai scotea o vorbă.

— Da' Mimi unde-i, că nu-l văd ? rupse el în cele din urmă tăcerea.

— Dincolo. S-a făcut un leneş şi-un somnoros ! Cred că şi-acu' doarme. Du-te de-l vezi !

Nunu se ridică şi trecu în odaia de alături. Era puţin mai mare decît prima. Geamurile dinspre curte aveau perdele frumoase şi horboţică. Pe jos picioarele se cufundau în covoraşe moi de lînă. Pe perete, deasupra patului, atîrna o scoarţă mare, lucrată tot din lînă, avînd în mijloc un buchet de trandafiri. Patul înalt, cu tăblii întunecate de nuc, era acoperit c-o scoarţă asemănătoare. Nunu simţi în jur aceeaşi mireasmă pe care o avea şi braţul Anghelinei ; o mireasmă de vînt, de soare, de apă, şi încă ceva necunoscut şi tulburător. La capătul patului zări un costum de baie. Rămase cu privirile la el. Era alb, dar avea tot felul de cercuri, mai mari sau mai mici, care dădeau un joc ciudat de culori.

— L-ai găsit ? se auzi vocea Anghelinei. Dacă nu-i pe pat, caută-l sub masă ! Astea-s locurile lui.

Nunu tresări şi se uită spre pat. Îl zări pe Mimi stînd ghem lîngă o pernă mică, rotundă, folosită mai mult ca ornament. Îl înşfăcă şi ieşi, strîngîndu-l la piept. Motanul nici n-avu vreme să se dezmeticească.

— N-am spus eu ?! Doarme !

Şi Anghelina rîse. În timpul mesei, Nunu nu-şi ridică o clipă nasul din farfurie. Din cînd în cînd îl mîngîia pe Mimi, care cum îi simţea mîna se tăvălea pe spate, întinzîndu-se de plăcere.

— Săru' mîna, tanti Anghelina.

— Să-ţi fie de bine, Nunule, dar ce-i cu tine ? N-ai mîncat aproape nimic... Stai, nu te ridica !

— Ba am mîncat.

— Îmi spui mie ? Parcă nu te-aş cunoaşte ! Stai, de ce pleci ? Nici nu mi-ai spus dacă ţi-a plăcut mîncarea.

Nunu se încruntă şi spuse :

— Mi-a plăcut.

— Numai cu jumătate de gură ! Îmi închipui cum ţi-a plăcut.

— Mi-a plăcut, tanti, da' nu mă simt bine !

— Păi, de ce nu spui ? sări Anghelina. Ia să văd, ai temperatură ?

Îi puse mîna pe frunte. O ţinu aşa cîteva clipe, apoi îi puse dosul palmei pe obraji, pe gît şi-ncercînd să-şi ascundă îngrijorarea îi spuse :

— Ai ceva temperatură... Cum ai mers cu trenul ? Ai stat cumva lîngă geam ? Să nu te fi tras vreun curent. Ia vină-ncoa' !

Îl prinse de mînă şi-l duse în odaia de-alături.

— Întinde-te puţin pe pat ! Eu am să-ţi fac repede un ceai.

Nunu şovăi. Apoi spuse, vrînd să scape :

— Nu, tanti, lasă, mă duc acasă.

— Fă ce-ţi spun eu !

Anghelina întoarse perniţa rotundă şi-o aşeză lîngă perete.

— Hai, întinde-te !

De voie, de nevoie, Nunu se întinse de-a curmezişul patului. Anghelina ieşi din cameră aproape neobservată. Patul era moale, atît de moale, încît

lui Nunu i se păru că plutește pe-o apă. De-afară nu răzbătea nici un zgomot. Mimi veni și se ghemui chiar lîngă obrazul lui. Începu să toarcă : sfîrrr, sfîrrr, sfîrrrr... Băiatul îl împinse mai la o parte și căută cu privirea costumul de baie. Mimi veni iarăși lîngă obrazul lui. Îi trecu o dată sau de două ori coada pe la nas și-l făcu să strănute.

— Ai văzut că ești răcit ? spuse Anghelina, intrînd cu-o tavă pe care avea un pahar de ceai galben ca mierea. Îi de tei. Nu l-am făcut prea tare. Bea-l și-ai să vezi că are să-ți facă bine !

Nunu se supuse fără să crîcnească. Anghelina stătu tot timpul alături, fără să mai zică nimic. Ceaiul fierbinte îl făcu pe Nunu să se înroșească și mai mult și să transpire.

— Așa ! Acum ai să stai oleacă întins, iar eu am să te învelesc cu ceva.

Anghelina luă paharul, îl duse, și cînd se întoarse puse peste Nunu un capot de molton, moale și pufos și care ascundea în el aceeași mireasmă de apă și aer. După asta Anghelina dispăru. Nunu stătu cît stătu nemișcat, dar, simțind că se încălzește prea tare, dădu la o parte capotul și se ridică. Pe pat nu se mai afla costumul de baie. În odaie se întunecase bine. Nunu merse dincolo, unde îl lovi în față lumina becului.

— De ce n-ai mai stat ? îl întrebă Anghelina.

— Mi-a trecut.

Femeia îl privi neîncrezătoare. Nunu își plecă fruntea și rosti încet :

— Mă duc.

Și, fără să mai aștepte încuviințarea, se grăbi să iasă. Camera lui i se păru goală și rece. Se lungi în pat, dar nu stătu mai mult de zece minute. Se apropie de fereastră. O deschise, își trase un scaun

şi rămase în faţa ei, cu bărbia sprijinită în pumni. Seara era albastră, tăcută : doar undeva, în josul străzii, lătrau nişte cîini. Privi cerul şi-avu o tresărire. Sus, în partea stîngă, descoperi cele 18 stele pe care în tabără le privea din pat. Le recunoscu după felul cum erau aşezate : un grup de vreo zece, în formă ciudată de buzdugan, iar celelalte, risipite la întîmplare în preajma lui. Încercă să le numere. De aici se vedeau mai multe. Vreo douăzeci şi şase.

În dreapta, mare, albă, licărea viu steua Vicăi. Chipul fetei îi răsări în minte fără să-l fi chemat. Închise ochii, vrînd parcă să-l ţină sub pleoape cît mai mult. Niciodată Vica nu-i apăruse în minte cu-atîta limpezime. Ce-ar fi dacă ar încerca s-o caute ! Unde s-o caute ? Nunu zîmbi ca de un gînd absurd. Oraşul era atît de mare !... Şi, totuşi, ideea nu era chiar aşa de rea. Începînd de mîine dimineaţă are să pornească s-o caute. Întîi prin piaţă. Poate că obişnuia să se ducă dimineaţa la piaţă cu mamă-sa, aşa cum se ducea şi el. Are să umble prin toate pieţele. Nu se putea să n-o întîlnească. Şi la cinematografe are să-ncerce. Mai ales dacă vine vreun film bun, e mai mult ca sigur că are să treacă şi Vica să-l vadă. Nu-i nimic, o găseşte el. La urma urmei îi cere ajutor lui Ţîru. Tot îi place lui s-o facă pe detectivul. E de ajuns să-i spună cum arată. După aceea, gata. În cîteva zile i-a dat de urmă. N-are să se lase el cu una, cu două. Poate că lui Ţîru n-ar trebui să-i spună nimic. Numai dacă are să-i jure că ţine secret are să-i spună.

Începu să se plimbe prin încăpere. Nu aprinse lumina. În cameră se strecura prin geamul deschis lumina albastră a cerului înstelat. Era bucuros

și-abia aștepta să vină mai repede dimineața. Încercă să-și amintească din nou chipul Vicăi, dar de data asta nu mai reuși. În schimb îi apăru în gînd tanti Anghelina cu zîmbetul ei tulburător. Scutură capul și-nchise ochii strîns, strîns, să nu mai vadă nimic. Nu-i făcea plăcere să se gîndească la ea. De-acum n-are să-i mai calce niciodată pragul, hotărî el.

Își luă bluza și ieși în stradă.

La vecini ferestrele erau luminate. Prin perdelele subțiri se vedea tot ce se întîmpla în casă. Ce-ar fi dacă ar porni pe străzi, la întîmplare ? Să se uite așa la ferestre și, dintr-o dată, pe țesătura fină a unei perdele să zărească umbra Vicăi.

— Ce faci, Nunule ?

Nunu se uită și-l văzu lîngă el, răsărit ca din pămînt, pe Țiru.

— Ce să fac ? Bine. Dar tu de unde ai răsărit ?

— Veneam de la gară.

— De la gară ? Și ce-ai făcut acolo ?

— Nimic.

Nunu îl privi mirat.

— Cum nimic ?

Țîru se scărpină la frunte și spuse rîzînd, încurcat :

— Adică... nu chiar nimic. Mă mai duc și eu să văd oameni. Acolo vin fel de fel.

— Și te duci la toate trenurile ?

— Nu chiar la toate.

Inima lui Nunu începu să bată repede. Întrebă :

— Aseară ai fost ?

— Da. Te-am văzut cînd ai venit.

— Nu la trenul cu care am venit eu.

— Dar la care ?

— La personalul de șapte și zece ai fost ?

Țîru părea nedumerit.

— Da, am fost.

— La personalul care soseşte de la Bucureşti, stărui Nunu, neîncrezător.

— Da. La personal.

— Spune-mi... și n-ai văzut o fată coborînd din tren ? se repezi el.

Țîru clipi și mai nedumerit.

— Ba am văzut mai multe.

Nunu îl privi cu neîncredere. Entuziasmul care-l ameţise dintru început îl părăsi. Era caraghios să-şi închipuie că din atîţia călători cîţi coboară dintr-un tren, Țîru nu putea s-o vadă decît pe Vica. Rosti totuşi :

— O fată cu pardesiu gri, cu basc și cu-o căţeluşă albă...

— Am văzut-o. Dacă era cu-o căţeluşă albă, atunci am văzut-o. Cu Doli, nu ?

Lui Nunu i se tăie răsuflarea. Cîteva clipe nu reuşi să mai spună nimic. Abia mai pe urmă întrebă şovăitor :

— De unde știi cum o cheamă ?

— Am auzit cum o striga. Pe peron aştepta mama fetei. I-a spus și ei cum o cheamă.

— Și ce-ai făcut ?... N-ai văzut unde s-a dus ? Nu te-ai ţinut pe urmele ei ? întrebă Nunu, uitînd că Țîru n-avea de unde să ştie că trebuie să se ţină după ea.

— Am urmărit-o pînă în spatele gării.

— Și ?!

— Acolo s-au urcat într-o maşină. O Pobedă. Mi se pare că-i mai ţin minte numărul... Da. 452 sau 425. Maşina poate fi găsită, nu-i greu. Nu ştiu fata... Doar dacă întrebi şoferul unde a dus-o. Dar cine-i ea ?

Nunu se încruntă. Îl privi pe Țîru drept în ochi și-i spuse c-un fel de brutalitate :

— Îți spun. Și-am să te rog să mă ajuți s-o caut. Dar juri că nu sufli nimănui un cuvînt despre asta ?

Țîru îi susținu privirea, fără să clipească. Spuse puțin jignit, dar și puțin disprețuitor :

— Ce dracu', așa mă cunoști tu pe mine ? Dacă-i secret, gata, nu află nici mormîntul.

— Nu ! Vreau să juri întîi, spuse hotărît Nunu.

— Bine, jur.

— Atunci... hai la mine !

Îl prinse pe Țîru de mînă și dispărură amîndoi în curte.

PE URMELE VICĂI

Fabrica era împrejmuită cu un zid de cărămidă gros cam de jumătate de metru și acoperit cu olane. Poarta principală se afla în partea de sud-est. Doi stîlpi din fier forjat susțineau o arcadă uriașă, pe care se zărea de departe, cu litere de două șchioape, lozinca : „Trăiască Partidul Muncitoresc Român". Dincolo de poartă se înălțau acoperișurile halelor de lucru. Lîngă poartă, în dreapta, se construiseră cîteva pavilioane noi unde fuseseră instalate, de vreo jumătate de an, clubul, biblioteca, o sală de teatru și cantina, cu două săli de cîte 250 de locuri fiecare.

Ca să ajungă aici, lui Țîru îi trebuiau în fiecare dimineață 15-20 de minute. Știa o ulicioară îngustă, cu ajutorul căreia își scurta mult din drum. Altfel ar fi trebuit să facă aproape trei sferturi de ceas. La ora opt fără zece în fața porții îl aștepta unul din cei trei frați mai mari, cărora le aducea mîncarea de dimineață, într-o lădiță anume confecționată pentru asta. Radu, fratele mai mare, era sudor ; Nicu, lăcătuș, iar Adrian, elev în clasa a noua la cursurile serale, lucra la secția de sculărie. Țîru nu se avea bine decît cu Nicu.

Nicu îi dădea uneori bani să-și cumpere prăjituri sau cărți. Ori, ceva și mai grozav, îl lua la spectacolele care aveau loc la club, în sala de teatru. Era șeful unei brigăzi fruntașe, cunoscută nu numai în toată fabrica, ci în toată țara. Lansase prima chemare la întrecere pentru reducerea rebuturilor și timpilor morți. Brigada lui avea cinci băieți și trei fete. Nicu nu făcea însă nici o deosebire. Le spunea tuturor „băieții mei". Și băieții aceștia erau teribili. Umblau aproape tot timpul împreună. La lucru, la club, la petreceri. Nicu era un comedian fără pereche. La club, apărea totdeauna cu chitara. Cînta, dansa, spunea glume. Cînd începea el cu glumele lui, toți cei din sală se prăpădeau de rîs. Acasă, Țîru îl întreba :

— De unde știi atîtea glume ? Și cînd le înveți ?

Nicu înălța din umeri :

— Nu le învăț, le inventez.

— Pe loc ?

— Da. Pe loc.

Uneori făcea glume și pe seama lui Radu. Radu era rău. Cu el, Țîru nu se împăca deloc. Radu îl certa și-l punea să facă treabă în locul lui. Asta, mai cu seamă, de vreo trei ani, de cînd le murise

tatăl, iar el devenise capul familiei. Trebuia să se supună poruncilor lui fără cea mai mică împotrivire. Altfel, făcea cunoștință cu centironul. Centironul acesta era o curea lată cam de-o palmă, cu cataramă grea de bronz. Îl purtase tatăl lor, dar niciodată nu-l descinsese. Radu nu-i semăna lui, deși își răsucea mustața la fel și încerca să-i imite chiar mersul. Îi cerea să-i curețe pantofii, să-i toarne apă ca să se spele, îl trimitea după țigări. Țîru îndeplinea totul tăcut și resemnat. Însă uneori îl cuprindea furia. Cu ce drept îl punea să facă toate acestea ? Lui îi cădeau mîinile sau picioarele, dacă se ducea singur să bea apă ? Fără slugă după el nu putea ? Nu i-ar fi fost necaz dacă nu l-ar fi obligat, ori dacă nu i-ar fi poruncit. Dar de ce să-i poruncească ?

În vara asta îl înnebunise. Nu-i mai plăcea mîncarea rece. Totdeauna și-a luat pachetul cu mîncare dimineața la cinci și jumătate, cînd pornea spre fabrică. Acum nu-i mai plăcea. Trebuia s-o ducă el la opt, caldă. Bine că măcar de prînz scăpase. La prînz lua masa la cantină. Țîru n-ar fi avut nimic împotrivă, dar mîncarea de dimineață tot se răcea pînă cînd ajungea la fabrică. Și nu făcea drumul degeaba ?

La început îi era foarte greu cînd îl vedea că se poartă așa. Cu timpul însă s-a obișnuit. Căuta să nu-i stea prea mult în cale. Mamă-sa ce putea să-i facă ? Cu vreo cinci zile în urmă a strigat și la ea. Țîru a simțit atunci că i se face roșu înaintea ochilor. S-a repezit, i-a pus piciorul în spate, l-a prins de gît și într-o clipă l-a dat de pămînt. După asta a fugit. Cînd s-a dezmeticit Radu, mai prinde dacă ai pe cine. Noaptea, Țîru n-a dormit acasă. A hoinărit pe străzi, prin Copou, pe la gară. S-a

întors dimineața, după șase, cînd știa că nu-l mai găsește pe Radu acasă. Mamă-sa l-a întîmpinat plîngînd :

— Să nu mai faci ce-ai făcut, Grigore. Nu te poți pune cu dînsul. Tu ești mic și n-ai putere. Te poate nenoroci zăltatu' !

N-a mai spus nimic. A stat însă fugar pînă seara. Nu s-ar fi întors nici aseară, dar s-a întîlnit în colțul străzii Lăpușneanu cu Nicu.

— Ce-i cu tine ? De ce nu dormi acasă ?

— Să mă bată ?

Nicu era c-o fată. S-a întors către ea și-a rîs.

— E fratele meu, Grigore. Mare pișicher !... Te rog să mă scuzi puțin !

L-a luat de braț și s-au retras mai la o parte. I-a spus :

— N-are rost să te mai ferești. Răspund eu dacă încearcă să te bată.

— Bine !

A mai hoinărit pînă seara. După ce s-a despărțit însă de Nunu, s-a dus direct acasă. I-a găsit pregătindu-se să cineze. Radu stătea în capul mesei. În așteptarea mîncării, rupea din cînd în cînd dintr-o bucată de pîine. Cînd l-a văzut, s-a arătat nepăsător. Țîru îi cunoștea obiceiul. Voia să pună mîna pe el. Nu s-a intimidat. A trecut pragul și s-a apropiat de masă. Radu nu se aștepta la atîta îndrăzneală. A clipit de cîteva ori descumpănit, apoi a zîmbit batjocoritor și a strigat spre bucătărie:

— Mamă, mai adă un tacîm ! Ne-au venit oaspeți...

— Eu i-am spus să vie, a rostit Nicu, și i-a făcut semn lui Țîru să se așeze lîngă el.

Radu a căscat ochii mari. Apoi a mormăit :

— Ai noroc... Altfel ți-aș arăta eu ție.

Țîru știa că n-are ce să-i facă. Nicu era mai mic decît Radu cu aproape trei ani, nu făcuse nici armata, dar părea mult mai voinic. Era înalt, avea umerii largi, talia subțire și brațele musculoase. Radu se temea de el, cu toate că n-ar fi mărturisit lucrul acesta pentru nimic în lume. Cînd se luase la trîntă, era pus la pămînt într-o clipită.

În timpul cinei au stat toți cu nasurile în farfurii. Nu se auzea decît zăngănitul tacîmurilor. Țîru se uita mereu pe sub sprîncene, de teamă să nu se pomenească totuși cu vreo palmă.

— Du-te de-mi cumpără un pachet de țigări ! a cerut Radu după cină și i-a întins banii.

Asta, la el, voia să însemne că uitase totul și că nu mai avea de ce să se teamă. Lui Țîru nu i-a venit bine, dar n-a avut încotro, a trebuit să se supună...

În dimineața asta, ori că plecase mai devreme de-acasă, ori că mersese prea repede, ajunse la poarta fabricii cu zece minute înainte. Începu să se plimbe nerăbdător încoace și-ncolo. Îi promisese lui Nunu că la ora opt și jumătate va fi la el și vor porni împreună s-o caute pe Vica. Se ruga în gînd să vină la poartă, ca să ia mîncarea, Nicu ori Adrian. Cu ei era mai simplu. Dădea lădița și-atîta tot. După asta era liber. Cînd venea Radu, lucrurile se complicau. Îl făcea să aștepte vreo jumătate de ceas, pînă cînd golea lădița. I-o dădea tot lui s-o ducă acasa.

Poarta masivă, din plăci de fier, ascundea vederii curtea fabricii. Din cauza asta, Țîru nu știa niciodată cine are să vină în stradă. Se pomeni cu Adrian. Ținea sub braț un pachet mare, negru. I-l întinse, spunînd :

— A spus Radu să le duci acasă !

Erau nişte haine de lucru îmbibate cu unsoare şi rugină.

— De ce să le duc ?

— Să le spele.

— Da' el n-are mîini ?

Adrian înălţă din umeri, luă lădiţa cu mîncare şi-i lăsă maldărul de haine la picioare.

— Aici o să rămînă ! strigă în urma lui Ţîru, şi se depărtă fără să le ridice.

După vreo douăzeci de paşi se opri. Furia i se mai domolise. Se întoarse, le ridică şi porni spre casă. Hainele erau grele şi miroseau a unsoare. Pînă cînd ajunse, îl trecură zece sudori. Le lăsă jos, în bucătărie, şi spuse :

— A zis boierul să i le speli !

Dădu să iasă, dar mamă-sa îl strigă :

— Nu mănînci nimic ?

— Nu mi-e foame !

Fugi ca scăpat din puşcă. În colţ îl zări pe Sterpu cu coama lui roşcată, ca o coadă de veveriţă, căzîndu-i veşnic în ochi : îi făcea semne să se oprească. Dădu din mînă că nu are timp, dar Sterpu se luă după el.

— Ţîrule, stai ! Am o veste teribilă !

Ţîru se opri neîncrezător.

— Ce veste ?

— Unde fugi aşa repede ?

— De asta m-ai oprit ?

— Stai, stai, nu de asta !

— Dar de ce ? Spune mai repede. Altfel...

— Am o veste ţuţ. Ce spun ? O bombă. Stă mîţa în coadă nu alta. Poţi s-o faci tu pe detectivu' mult şi bine, tot n-ai să afli aşa ceva.

— Spui ori nu spui ? i-o tăie scurt Ţîru.

— Dacă mă iei aşa repede, nu-ţi mai spun.

— Nici n-am nevoie !

Sterpu se sperie. Îl înhăță repede de braț. Spuse :

— Școala noastră devine, la toamnă, mixtă. Or să vină și fete.

— De unde știi ? întrebă Țîru, fără să arate că ține să afle neapărat.

— Secret !

Țîru îl privi în ochi să vadă dacă nu minte. Sterpu nu mințea. Dar ca să termine mai repede continuă s-o facă pe neîncrezătorul.

— Ce să caute fetele la noi în școală ?

— Nu crezi ? Mi-a spus mătușa Leonora. Lucrează la Secția de învățămînt.

— Ei și, ce-i cu asta ? Ce dacă vin fete ? întrebă Țîru.

Sterpu înălță din umeri :

— Nimic, ți-am spus și eu așa. Credeam că te interesează.

— Nu mă interesează. Acum n-am timp pentru așa ceva.

— Unde te duci ?

Țîru vru să-i plătească la fel. Spuse :

— Secret.

— Hai, mă, n-o face pe grozavu', se tîngui Sterpu.

Dar Țîru nu-l mai ascultă. O luă din nou la fugă.

Nunu îl aștepta în curte.

— Credeam că nu mai vii !

— N-am putut să scap mai repede. Și m-a mai ținut de vorbă și Sterpu.

— Sterpu ?! Ce-a vrut ?

— Aiureli. Cred că voia să știe unde mă duc.

— Și i-ai spus ?

— Cum să-i spun ? Așa mă știi tu ? Jurămîntu-i jurămînt... Să mergem !

Cînd ajunseră în uliță, Nunu întrebă :

— De unde începem ? Ți-ai făcut vreun plan ?

Scund, subțirel, purtînd o cămașă vărgată, cu mînecile suflecate și pantaloni scurți, pe lîngă Nunu, Țîru părea un puști de clasa a treia. Răspunse, încruntînd ușor sprîncenele :

— Dacă mergi cu mine, nu-i nevoie de plan.

* * *

Sterpu rămase în mijlocul uliței. Țîru îl jignise. Vru să se îndrepte spre maidan, dar cînd îl văzu intrînd la Nunu, se răzgîndi. Țîru îi ascundea ceva. Altfel nu s-ar fi ferit așa de el. Din cîteva salturi ajunse lîngă poarta lui Nunu. Îi auzi vorbind. Nu înțelese decît un cuvînt sau două, dar îi era de ajuns. Puneau ceva la cale fără știrea vrăbioilor. Se ascunse repede într-o curte din vecini și, după ce trecură cei doi, ieși. Trebuiau înștiințați vrăbioii neapărat ! Dar cum putea să-i înștiințeze ? Ar fi însemnat să-i prindă din ochi pe cei doi. Și dacă-i pierdea se ducea totul de rîpă.

Începu să se strecoare după ei, tiptil, pe lîngă garduri. În colț, la brutărie, îl zări pe Hreapcă. Se năpusti spre el :

— I-ai văzut ?

Hreapcă întrebă mirat :

— Pe cine să văd ?

— Pe Nunu și pe Țîru.

— Nu. Unde-s ?

— Uite-i !... Știi unde se duc ?

— De unde să știu ? Da' tu știi ?

— Nu... Nici eu...

Pe Hreapcă îl umflă rîsul. Cînd rîdea, pielea din jurul gurii și de la coada ochilor i se încrețea, iar pistruii de pe față păreau că i se înmulțesc.

— Stai, de ce te hlizești ? Așteaptă să termin !

— Bine. Aștept.

— Nu știu unde se duc, dar cred c-au pus ceva la cale fără știrea noastră. Au făcut și-un jurămînt.

— Un jurămînt ?!!! De unde știi ?

— Am auzit !

— Și ce vrei să faci acuma ?

— Să-i urmărim. Ar fi bine dacă am mai găsi vreo cîțiva vrăbioi.

Chipul lui Hreapcă se descreți. Numai ochii mai păstrau ceva din rîsul de mai înainte. Zise :

— Dă fuga pe maidan ! Iei vrăbioii pe care-i găsești și vii după mine. Eu, pînă atunci, încerc să nu-i pierd din ochi.

Sterpu ridică sprîncenele.

— Hai, du-te ! îl îndemnă Hreapcă. Nu-i timp de pierdut.

Sterpu dispăru după colț, și peste trei minute îi ieși înainte la capătul străzii, urmat de 12 vrăbioi. Hreapcă ridică mîna și le făcu semn să tacă.

— Fără gălăgie, porunci el. Și să nu stăm grămadă. Ne împărțim în grupe. Nu trebuie să-i slăbim din ochi o clipă.

Se formară repede patru grupe de cîte trei-patru vrăbioi. Țîru și Nunu pășeau în față, la vreo trei sute de metri. Se depărtau fără să știe ce se pregătește în urma lor. Țîru își înfundase mîinile în buzunarele pantalonilor și fluiera cu aerul omului lipsit de griji.

— Crezi că o să facem ceva ? îl întrebă după o bucată de drum Nunu.

Țîru nu răspunse imediat. Părea preocupat.

Cînd Nunu uitase aproape de întrebarea pe care-o pusese, spuse :

— Da ! n-ar fi de mirare s-o găsim chiar azi. Dacă nu azi, mîine, poimîine, în zece, douăzeci de zile. Pînă la urmă tot o găsim. Numai să nu-ți pierzi răbdarea.

Nunu zîmbi. Țîru își scărpină vîrful nasului, apoi întrebă :

— N-ai douăzeci de bani ? Vreau să cumpăr un ziar.

— Ce să faci cu el ? întrebă Nunu, mirat.

— Îmi trebuie.

Nunu îi dădu o hîrtie de-un leu. Intrară la primul debit.

— Dați-mi „Scînteia", spuse Țîru, și-ntinse leul luat de la Nunu.

— Încă nu ne-au sosit ziarele, spuse debitantul, fără să-și ridice ochii de pe-o carte de aventuri.

— Dar ziare vechi aveți ?

Vînzătorul își desprinse privirea din carte și-l măsură pe deasupra ochelarilor.

— Dați-mi un ziar vechi, ceru netulburat Țîru.

Luă ziarul, îl despături ca și cînd ar fi vrut să-l citească și-i făcu în mijloc și prin părți vreo patru, cinci găuri. Nunu se uita la el derutat. Țîru ori voia să se joace, ori să-și rîdă de el. Altfel nu-și explica povestea cu ziarul. Vru să iasă, dar Țîru îl prinse de braț și-i spuse :

— Așteaptă puțin !

— De ce ?

— Mi se pare că sîntem urmăriți.

— Cum ? De cine ?

— De vrăbioi. Stai să mă conving.

Țîru despături ziarul, ca și cînd ar fi vrut să citească și ieși în pragul debitului, unde rămase

cîteva clipe absorbit parcă de lectură. Prin gaura din colțul de sus, îl zări, după trunchiul unui copac, pe Hreapcă. Puțin mai în urmă stăteau întorși cu spatele Sterpu și încă doi vrăbioi.

— Să mergem, Nunule, spuse el cu un glas neutru, fără să-și întoarcă privirea.

Nunu păşi spre ieșire. Țîru îl așteptă, și cînd i se alătură, îi şopti repede :

— Să nu te uiți înapoi !

Își urmară drumul. După vreo cincizeci de metri Țîru își ridică privirea din ziar, îl împături și, băgîndu-l în buzunar, zise :

— Sîntem urmăriți ! L-am văzut pe Hreapcă, pe Sterpu și-ncă vreo cîțiva.

— Dar de unde știu ei ce vrem să facem ? întrebă Nunu. Le-ai spus ceva ?

— Tocmai că nu știu nimic. Vor să afle. O fi mirosit ceva Sterpu. M-am purtat cam nechibzuit.

— Și ce facem acum ?

— Ne urmăm drumul. Știu cîteva străzi în care am putea să ne facem nevăzuți. Deocamdată să mergem liniștiți ca și cînd n-am bănui nimic.

Curînd ajunseră în apropierea pieții Sfîntul Spiridon. La ora zece tîrguielile erau în toi. Pe tarabe se lăfăiau tot felul de mărfuri. Precupeții își chemau zeloși cumpărătorii ; mulțimea umbla încoace și-ncolo.

— Traversăm repede piața, spuse Țîru. După asta intrăm în gangul de la „Asigurări" și ieșim în Lăpușneanu. Pînă se dezmeticesc ei, noi le-am scăpat de sub nas.

Intrară în mulțime. Nunu începuse să se uite în dreapta și în stînga cu aviditate. Era încredințat că Vica se află undeva, prin apropiere.

— S-o căutăm întîi pe-aici, îi spuse el lui Țîru.

— Nu se poate. Altă dată. Acuma trebuie să scăpăm de vrăbioi.

Țîru îl prinse de mînă și-l trase mai mult cu forța pînă la capătul celălalt al pieții. Trecură peste linia tramvaiului și intrară repede în gangul de la „Asigurări". Cînd se văzură în Lăpușneanu, răsuflară ușurați. Porniră la vale, spre Piața Unirii. Dar nu făcură nici zece pași și din dreapta, de după gardul bisericii Banu, se ivi capul unui vrăbioi. Îl văzură amîndoi.

— Ce facem ? întrebă Nunu.

Țîru chibzui o clipă, apoi spuse :

— Trebuie să aflăm ce vor. De ce ne urmăresc și dacă au simțit ceva.

— Dar cum ? E greu, spuse Nunu cu îndoială.

— Lasă totul în seama mea. Le vin eu de hac.

Nunu își înălță o sprînceană, curios să știe cum gîndea Țîru să le vină de hac, dar nu mai îndrăzni să-l întrebe nimic. Pășeau unul lîngă celălalt, tăcuți și nepăsători, ca și cînd habar n-aveau de cele ce se petreceau în spatele lor.

Prin Piața Unirii trecea o mașină-cisternă stropind asfaltul. De o parte și de alta a mașinii șuvoaie de apă sclipeau în culorile curcubeului, ca niște evantaie uriașe. O bură ușoară și rece îi învălui pe cei doi. Stropi fini ca pulberea li se așezară pe păr, în sprîncene, în gene și pe obraji. Nunu se șterse cu dosul palmei, dar Țîru părea că nici n-a observat. Străbătură piața prin dreptul statuii lui Cuza-Vodă și se opriră în preajma taxiurilor care staționau de obicei în partea de sud-est. Se aflau parcate numai trei taximetre și două mașini particulare. Nunu începu să se uite cu atenție la numere.

— Nu te osteni degeaba, îi spuse Țîru.

— De unde știi că degeaba ?

— Știu eu. Am văzut cînd eram încă în capătul celălalt al pieții. Mașina pe care-o căutăm noi nu-i aici.

— Atunci de ce ne-am mai apropiat ?

— Îți spun, dar să nu ridici privirea și nici să nu te întorci. Fă-te că te uiți la un cauciuc !

— Bine. Mă uit. Spune !

— Am vrut numai să văd ce mai fac „amicii"... Nu te întoarce !

— Am uitat, rîse Nunu.

— Să nu uiți, îl avertiză serios Țîru. Putem strica totul.

Nunu încet, încet, se lăsă prins de jocul pe care i-l impunea Țîru.

— Ei, ce se aude ? întrebă el într-un tîrziu, aplecîndu-se mult spre roata unuia dintre taxiuri.

— Ce să se audă ? spuse meditativ Țîru. Ne-au înconjurat din toate părțile, ne spionează, dar nu vor să se apropie. Cred că nu știm nimic.

— Asta-i bine. Nu ?

— Da... Să mergem !

— Încotro ?

— O luăm în jos, pe Ștefan cel Mare.

Nunu aprobă în tăcere. După vreo trei sute de metri, Țîru scoase batista, își șterse sudoarea de pe gît și de pe frunte, apoi o împături și o scăpă intenționat jos. Se întoarse să și-o ridice și dădu cu ochii de Hreapcă. Era cu alți vrăbioi în urmă, la vreo două sute de metri. Prin apropiere nu se afla nici un copac, nici un colț. Observînd că Țîru s-a oprit, Nunu își întoarse capul și întrebă :

— Ce s-a întîmplat ?

— Nimic. Mi-a căzut batista, spuse Țîru destul de tare. Apoi mirat din cale-afară : Uite-l pe Hreapcă ! Ce faceți, vrăbioilor ?

Hreapcă și cei doi vrăbioi nu mai avură încotro. Se apropiară.

— Unde mergeți ? îi întrebă cu naivitate Țîru, și-i făcu lui Nunu cu ochiul.

Nunu abia se stăpînea să nu rîdă.

— Da' voi ? întrebă cu aceeași naivitate prefăcută Hreapcă.

Țîru răspunse prompt :

— La ștrand.

— Oho ! înseamnă că aveți bani !

— Avem ! Voi nu mergeți ?

— Nu. Noi ne ducem pe Cetățuia.

— Atunci... avem același drum ! exclamă bucuros Țîru.

În sinea lui era însă fiert. Încercase să-l prindă pe Hreapcă, dar fusese prins în lanțul întins chiar de el. Acum ce putea să facă ? Trebuia să joace rolul pînă la capăt. Numai de-ar avea Nunu bani. Cînd scosese pentru ziar, parcă văzuse mai mult la el. Nu-i nimic. Are să i-o plătească el lui Hreapcă.

Merseră o vreme tăcuți. Lui Nunu, mai cu seamă, dacă ar fi vrut cineva să-i scoată vorbele cu cleștele, n-ar fi reușit. Devenise palid.

— Aveți vreme bună pentru ștrand, spuse Hreapcă.

— Da. Foarte bună, îl aprobă Țîru și se gîndi : „Își bate joc de noi, imbecilul ! Nu-i nimic. Îmi pică el în mînă altă dată".

Cînd ajunseră în apropiere de casa ștrandului, Țîru spuse cu aerul cel mai senin din lume :

— Nunule, scoate bilete !

Nunu se supuse, fără să crîcnească. Abia cînd îl văzu cu biletele în mînă, Hreapcă zise :

— Atunci noi vă lăsăm. Vezi, Țîrule, să nu-ți pierzi cumva chiloții pe-acolo !

— N-avea nici o grijă, rîse mînzește Țîru.

— Ai chiloți ? îl întrebă Nunu, în timp ce coborau treptele de piatră de pe aleea care ducea către cabine.

— N-am.

— Și ce facem ? Am dat banii de pomană ?

Țîru țopăi vesel :

— Nu-i nimic. Nu piere lumea pentru trei lei.

Se opriră cam plouați lîngă balustrada de lemn de pe marginea aleii. Dinspre bazinul cu apă răzbătea larmă îmbietoare de glasuri, țipete ascuțite, rîsete. Stătură rezemați de balustradă vreo cinci minute.

— Și ce-aș mai face o baie ! spuse Țîru, trosnindu-și oasele. Nu vezi ce cald s-a făcut ?

Nunu nu-i răspunse.

— De ce taci ?

— Ce vrei să spun ? Hai mai bine să plecăm !

Porniră spre ieșire. Nunu mergea cu ochii plecați. În apropiere de poartă cineva îi ațінu calea.

— Ce faci, Nunule ? Nu mă vezi ?

În fața lui stătea tanti Anghelina. Era îmbrăcată într-o rochiță albastră, ca aceea pe care o purta Vica în ziua cînd plecase din tabără.

— E bună apa ? Nu-i rece ?

— Eee... bună...

— Și de ce pleci așa repede ? De ce nu mai stai ?

Nunu își ridică fruntea și clipi speriat :

— Nu, tanti. Mă duc...

În poartă îl aștepta Țîru, care îi spuse :

— Astăzi nu mai putem face nimic.

— De ce ?

— Vrăbioii n-au plecat. Ne pîndesc de după colț.

— Și ce-i de făcut ?

Dinspre Podu-Roșu venea un tramvai.

— Poți să te urci din mers ? întrebă Țîru.

Nunu încuviință din cap. Săriră pe scări. După cinci stații coborîră și o luară pe străzi lăturalnice, dar în urma lor răsăriră din nou vrăbioii. Atunci se îndreptară spre casă. În fața porții, Țîru rosti încet :

— Împreună n-o să mai putem face nimic. Or să ne urmărească peste tot vrăbioii. Lasă-mă s-o caut singur. În patru zile ți-aduc adresa.

Nunu păru dezamăgit :

— În patru zile ?!

— Poate chiar două...

— Bine !...

Se despărțiră. Nunu intră în casă. „Trebuie să-i scriu lui Isoscel, se gîndi el. Nu mai pot amîna o clipă“. Și i se păru că de cînd a plecat din tabără a trecut multă vreme. Parcă la mijloc nu erau numai două zile, ci săptămîni și luni în șir. Rupse dintr-un caiet o foaie de hîrtie și se așeză la masă.

Pînă acum nu-și scriseseră niciodată. Nici măcar bilețele, în clasă, nu schimbaseră. Stăteau în aceeași bancă. Asta era prima scrisoare. Își trecu palma peste hîrtia albă c-un simțămînt de mîndrie. Scrise apoi, mare și apăsat : „Dragă Isoscel“. Rămase cîteva clipe pe gînduri. Nu știa cum să înceapă. Să-i scrie mai întîi că a ajuns acasă cu bine ? Da ! După asta să-i povestească despre Vica. Ce să-i povestească ? Se ridică alarmat. Își dădu seama că de fapt nu putea să-i scrie nimic lui

Isoscel. Ceea ce avea el de spus nu se putea scrie. Dacă desfăcea plicul altcineva ?

Se învîrti prin cameră mai bine de-un ceas, fără să mai ia în mînă tocul. În cele din urmă se lungi pe pat. Se simțea trist... Și lucrurile din preajmă i se păreau atît de bizare !

SINGUR

De trei zile, aproape în fiecare seară, tîrziu, după ce răsărea luna, în fața ferestrei apărea Țîru.

— Ei, ce-ai făcut ? se repezea Nunu nerăbdător.

— Nimic.

Răspunsul era mereu același. Țîru se rezema cu umărul de perete și nu mai scotea un cuvînt. Capul abia îi ajungea la înălțimea ferestrei. Ca să poată vorbi cu el, Nunu trebuia să se aplece puțin în afară.

— Și chiar nimic ? Nici o urmă ?

Țîru își țuguia buzele, ori înălța din umeri neputincios. După asta tăceau amîndoi. Uneori Țîru era vesel. Ochii negri și mici, ca două boabe de piper, îi străluceau viu.

— Să vezi ce mi s-a întîmplat, zîmbea el, uitîndu-se țintă în ochii lui Nunu. Dacă am să-ți spun, n-ai să mă crezi.

— Spune, îl îndemna Nunu, fără prea mare chef.

Țîru inventa pe loc o poveste în care era vorba neapărat de ceva bătaie. De fiecare dată trebuia să sară de la etaj, să se ascundă într-o gaură de canal, sau să dea cel puțin cîteva upercuturi. Nunu îl asculta cu multă indulgență. Se vedea cît de colo că Țîru minte. Altădată poveștile acestea îl amuzau și avea credința că s-au petrecut aievea. Acum, fără să știe de ce, îl plictiseau. Dacă vedea că Țîru prea se întrece cu gluma și nu mai isprăvește, intervenea :

— Fugi, că te lauzi !

Țîru îl privea cîteva clipe descumpănit, apoi începea să se jure.

— Se chiorăsc... Zău... Să nu mai ajung .

Nunu zîmbea compătimitor și clătina capul.

— Nu mă crezi ?

— Ba... te cred.

Acest „baaa... te cred" era spus în așa fel, încît Țîru începea să clipească des, își pleca fruntea și nu mai spunea nimic. După o vreme rostea încet :

— Plec...

Se desprindea de lîngă fereastră c-un fel de părere de rău. De multe ori fără nici o vorbă.

Nunu observa abia cînd auzea portița de la stradă scîrțîind. Rămas singur, își rezema bărbia în pumni și nu se mai dezlipea de la fereastră ceasuri întregi. Serile erau albastre, tăcute, pline de taină. Luna părea cocoțată în creștetul întunecat al salcîmilor înșirați pe lîngă gardul dinspre curtea vecinilor. Cînd se abătea vreo pală de vînt mișcînd frunzișul, avea impresia că se clatină și-i gata, gata să cadă. Îi plăcea să-și plimbe privirile pe întinderile albastre ale cerului, prefăcîndu-se că nu găsește steaua Vicăi. Uneori trecea chiar pe lîngă ea. O știa aproape de tot, numai la cîteva palme

spre dreapta, dar nu se uita. Trecea mai departe. Se întorcea tîrziu şi rămînea cu ochii aţintiţi spre ea vreme îndelungată. Chipul Vicăi i se depărta parcă tot mai mult de el. De fiecare dată trebuia să facă eforturi mari ca să şi-l amintească. Uneori avea senzaţia că nici n-o întîlnise vreodată şi că totul nu era decît un joc al închipuirii sale. Era cald, prin frunzişul salcîmilor treceau adieri molcome ; el îşi simţea pieptul apăsat tot timpul de-o greutate. În unele seri adierile se înteţeau, dar erau fierbinţi şi-i strecurau în suflet nelinişti vagi... În seara asta luna răsărea mai tîrziu. Nunu stătea întins în pat, cu fereastra deschisă. Se lăsase întunericul, dar el nu aprinsese încă lumina. Îl aştepta pe Ţîru. Dintr-o clipă în alta trebuia să apară. Cît stătea de vorbă cu el la geam şi chiar după aceea, cînd rămînea singur, nu aprindea lumina, ca să nu intre gîngănii.

Acum mesteca o coajă de pîine. Din cînd în cînd se oprea din mestecat şi trăgea cu urechea afară. Cunoştea cînd vine Ţîru după felul cum scîrţîia poarta. Avea un scîrţîit brusc şi speriat ca chelălăitul unui cîine călcat pe coadă din neatenţie. Săptămîna aceasta tanti Anghelina lucra în tura de după-amiază. Se întorcea acasă pe la zece şi jumătate. Cînd intra ea, poarta avea un scîrţîit prelung.

Trecu aproape un ceas, dar Ţîru nu apăru. Nunu se alarmă. Ce se întîmplase cu el ? Pînă la ora asta trebuia să vină. Rupse o bucată de pîine din jumătatea care stătea pe noptieră. Îi plăcea să mestece încet şi mult, pînă cînd dumicatul se făcea dulce. Cînd era prin clasa I, sau a II-a şi era trimis să cumpere pîine de la brutărie ciupea de ici o bucăţică, de colo altă bucăţică şi tot aşa, de

jur împrejur, pînă cînd îi jupuia aproape toată coaja. La masă, de fiecare dată, cînd tatăl său voia să taie pîinea, se oprea cu cuțitul în mînă și striga spre bucătărie :

— Marie, tu știi că avem iar șoareci în casă ? Trebuie să facem ce-om face și să cumpărăm o capcană.

— Dar ce s-a întîmplat ? se prefăcea îngrijorată mamă-sa.

— Tu nu vezi ? Au dat iar iama la pîine.

Nunu, care își pregătea lecțiile, băga și mai mult nasul în cărți și se făcea că nu știe despre ce-i vorba. O zi sau două aducea pîinea întreagă. Dar după asta nu-l mai răbda inima să ajungă întîi acasă. Lua numai cîte o fărîmă, așa încît să nu se observe și-o mesteca mult, ca să-l țină pînă acasă. În felul acesta, ajunse să descopere că pîinea mestecată îndelung se îndulcește.

După ce mîncă aproape toată pîinea, i se făcu sete. Luă de pe masă o cană de sticlă și, ca să nu mai aprindă lumina, sări pe fereastră și se duse la robinetul din curte. Lăsă robinetul deschis, să vină apă rece. După ce-și potoli setea, se întoarse în casă tot pe fereastră. Cînd se lungi din nou pe pat simți o moleșeală plăcută în tot corpul. Pleoapele începeau să i se îngreuneze, dar Țîru încă nu se arăta. Poate că nici nu mai venea în seara asta. Căscă de cîteva ori, își șterse ochii cu dosul palmelor și se gîndi să-l mai aștepte vreo jumătate de ceas. Deodată auzi scîrțîind poarta în mod cu totul neobișnuit. „Cine o fi ?" se întrebă el și se ridică. După cîteva clipe auzi bătăi în ușa de la marchiză. Aprinse lumina în salonaș și se duse să vadă cine-i. În fața marchizei stătea instructorul superior Negrea. Nunu simți cum îi fuge din obraji

tot sîngele. Rămase cu mîna pe clanța ușii, privindu-l tulburat. Ar fi vrut să spună ceva, să-l poftească înăuntru, dar parcă-i pierise glasul.

— Ce faci, Nunule ? întrebă Negrea, prefăcîndu-se că nu-i observă tulburarea. Părinții sînt acasă ?

Nunu clătină capul în semn că nu sînt acasă și, fără să-și dea seama, continuă să țină mîna pe clanța ușii.

Instructorul superior zîmbi :

— Nu mă poftești înăuntru ? Poate că se întorc repede.

Nunu clipi descumpănit și se dădu repede la o parte, lăsîndu-l să treacă. Se opriră în salonaș. Negrea privi cîteva clipe tabloul de pe peretele din dreapta. Era o pînză în ulei care zugrăvea atmosfera și ritmul trepidant de lucru într-o hală imensă. Dedesubt, lîngă rama tabloului, scria citeț : „Dan Hatmanu — Atelierele Ilie Pintilie 1953". Nunu ar fi vrut să spună că tabloul fusese făcut chiar în atelierul unde lucra tatăl său, dar nu îndrăzni. Spaima care-l cuprinsese cînd l-a văzut în prag pe Negrea îi trecuse. Totuși era foarte îngrijorat. Nu știa ce să creadă despre venirea instructorului superior. Ce se întîmplase ? Oare venise din tabără numai pentru el ? În cazul acesta lucrurile erau mult mai grave decît le crezuse.

Negrea își mută privirile de pe tablou pe lampa cu trei brațe care atîrna de tavan. Îi plăcea salonașul. În mijloc era o masă rotundă cu cinci scaune îmbrăcate în piele, iar lîngă peretele din stînga o bibliotecă. Primele trei rafturi erau ocupate cu cărți de literatură, romane, volume de poezii, basme. Ultimul raft cu cărți de tehnică și tot felul de manuale : geometrie, trigonometrie, algebră su-

perioară. Negrea răsfoi un volum despre tăierea rapidă a metalelor, îl puse la loc, se uită la ceas, apoi se întoarse spre Nunu, care rămăsese undeva, lîngă ușă. Îl întrebă, privindu-l cu atenție :

— Ce s-a întîmplat, Nunule ? De ce-ai fugit din tabără ?

Nunu își plecă ochii, fără să răspundă. Negrea se apropie de el.

— Ai plecat fără nici o vorbă... Sau, mă rog, ai lăsat un bilețel mincinos...

Nunu rosti repede, cu glasul surd :

— N-am mințit...

— Nu ? Dar cine poate să te creadă ? Totuși, să zicem că n-ai mințit. Atunci de ce-ai plecat ? Ce te-a nemulțumit ? Nu ți s-a dat să mănînci ? Te-a oprit cineva să te duci în excursii ori să faci plajă ?

— Nu de asta am plecat !

— Dar de ce ?

Nunu vru să-și ridice privirea spre el, dar nu reuși. Îi dădură lacrimile de ciudă. Încercă să se stăpînească, dar lacrimile se înmulțiră. Începu să plîngă de-a binelea. Negrea îl privi o clipă uimit. După asta încercă să-l liniștească :

— Acum de ce plîngi ? Ești băiat mare...

Pe chipul lui Nunu șiroiau lacrimi. El și le ștergea mereu cu dosul palmelor și repeta întruna :

— Nu de asta am plecat... Nu de asta...

Negrea îl privea din ce în ce mai mirat. Nunu era atît de caraghios ! Și copilăros din cale-afară. Pînă în clipa asta și-l închipuise mai copt. Încercă din nou să-l liniștească :

— Ei, gata. Gata ! Am înțeles. Te cred...

Nunu își opri plînsul cu greu.

Instructorul superior se plimbă o vreme îngîndurat, apoi îi spuse :

— Oricare ar fi motivul, nu te poate scuti să te întrebi dacă ai făcut bine ori nu că ai părăsit tabăra. Ia gîndește-te ! Cine răspundea, dacă ți se întîmpla vreun accident ? Dar nu despre asta-i vorba acum, ci de altceva mult mai important. O să-ți dai seama singur... Și-atunci o să stăm de vorbă altfel...

Negrea se îndreptă spre ușă. În prag se opri. Spuse doar atît :

— La revedere !

Nunu rămase țintuit în același loc pînă cînd auzi poarta. După asta se întoarse în camera lui și se trînti în pat cu fața în jos. Peste un sfert de ceas, în cadrul ferestrei apăru Țîru. Se uită cîteva clipe, scrutînd întunecimea din cameră, apoi întrebă :

— Ce faci, Nunule ? Nunu !... Ești acasă ?

Nunu îl auzi, dar nu-i răspunse. Țîru stătu cît stătu cocoțat pe fereastră, apoi spuse ca pentru sine.

— Aaaa !... Dormi !...

Sări jos. Se auzi un zdupăit înfundat, apoi scîrțîitul porții de la stradă.

A doua zi apăru dis-de-dimineață și-i spuse lui Nunu, stînd încălecat pe fereastră :

— Deseară ți-aduc vești.

Nunu înălță din umeri nepăsător, dar seara îl așteptă pînă tîrziu. Țîru nu veni. Nu se arătă nici în serile următoare. A cincea seară Nunu își pierdu răbdarea. Dacă nici în seara asta nu aducea vreun semn că i-a dat de urmă, era hotărît ca a doua zi să plece la bunici. Nu mai avea nici un rost să rămînă aici. I se terminaseră banii și ca să

stea pe capul tantei Anghelina nu-i convenea. Destul că avea grijă de Mimi... Țîru nu se arătă nici în seara asta. Nunu se culcă supărat. A doua zi, cînd se deșteptă, îl văzu în cameră pe Isoscel. Stătea pe-un scaun. Îl observă abia în clipa în care se hotărî să se dea jos din pat. Cînd apăruse și pe unde ? Intrase pe geam ? Clipi de cîteva ori. De uimire îi pierise parcă și graiul. Abia în momentul în care se repezi să-l îmbrățișeze, îngăimă :

— Isoscel ! Te-ai întors ?... Eu credeam că abia mîine sau poimîine...

Isoscel părea surd și mut. Pe chip nu-i tresări nici un mușchi. Cînd Nunu ajunse la un pas întinse mîna și-l opri cu vîrful degetelor. Nunu holbă ochii, contrariat :

— Ce-i cu tine ? Ce-nseamnă asta ?!

Isoscel își supse măselele, ca și cînd ar fi avut între ele resturi de mîncare și spuse fără să-l privească :

— Ți-am adus valiza. Poftim ! Nu-ți lipsește nimic.

Apoi cu mersul lui legănat și ușor blazat se îndreptă spre fereastră. Nunu rămase locului prostit. Cînd văzu însă că Isoscel a încălecat fereastra și-i gata să sară în curte, se repezi la el.

— Ce ai ? De ce pleci ?

Isoscel își întoarse capul fără chef. Rosti moale :

— Cu lașii nu stau de vorbă.

Sări jos și se îndreptă spre poartă. Nunu se luă după el. În stradă vru să-l oprească, dar Isoscel îi îndepărtă mîna cu gestul cu care te aperi de-o muscă ori de-un țînțar cînd ai brațele ocupate. Încercă încă o dată sau de două ori să-l rețină, dar, văzînd că se încăpățînează, înălță nedumerit din

umeri și se întoarse în curte. Cunoștea mutrele lui Isoscel. Altădată, din pricina lor, nu dormea nopți întregi. Punea la inimă orice supărare cît de mică. Acum i se păreau copilărești și ridicole. N-aveau niciun haz. E adevărat că plecase din tabără, dar fără să vrea. După aceea i-a fost greu să-i scrie, să-i explice. Adică nu că i-a fost greu, dar n-a putut. Și pentru asta trebuia să facă atîta tragedie ?

Se plimbă cît se plimbă prin curte, apoi intră în casă. Aici totul i se păru nesuferit. Vru să se lungească din nou în pat, dar în pervazul ferestrei apăru tanti Anghelina.

— Pe unde umbli toată ziua, Nunule ? Ieri am primit scrisoare de la madam Albineț și te-am căutat. Mă întreabă dacă te-ai întors din tabără. Ea ți-a scris, dar n-a primit răspuns și-i îngrijorată. Mai stă la țară încă douăzeci de zile și-ți trimite vorbă să te duci și tu. Ce să-i scriu ?

Nunu o privi în față :

— Mă duc. Chiar azi mă duc, tanti.

— Atunci eu nu-i mai scriu. Îi spui să nu-și mai facă gînduri, că am eu grijă de casă.

Rămas singur, Nunu începu să se învîrtă prin cameră fără să-și dea seama ce are de făcut. Voia să-și amintească ceva, dar nu știa ce anume. Se uită la ceas. Era opt jumătate. La nouă pleca un tren spre Lunceni. Dacă se grăbea, avea toate șansele să-l ajungă. Închise fereastra, își luă haina din cuierul de lîngă ușă și ieși. Încuie ușa la marchiză, învîrtind cheia de două ori. „Țîru tot n-a venit“, îi trecu prin minte și-și dădu seama că tocmai la el voia să se gîndească mai înainte. Oare ce i se întîmplase ? Se lăsase cumva păgubaș ?

Tanti Anghelina nu se zărea pe-afară. Se îndreptă spre locuința ei să-i spună că pleacă. Urcă

scările cerdacului. Ușa care da în prima odaie era deschisă. Nunu n-o văzu nici aici. Păși grăbit spre ușa celeilalte odăi. O deschise fără să mai bată. Tanti Anghelina stătea lîngă pat numai în combinezon. Avea în mîini rochia vișinie în care se ducea dimineața la piață. Cînd îl văzu, scoase un țipăt ușor și își acoperi sînii. Nunu se holbă la ea zăpăcit. O clipă îi văzu pielea arămie a picioarelor mai sus de genunchi, apoi în fața ochilor nu-i rămase decît pata vișinie a rochiei care căzuse jos, pe covor. Se întoarse, dar se împiedică de prag, căzu, se ridică și o porni ca din pușcă spre poartă. Pînă la gară o ținu tot într-o fugă. Trecu prin sala de așteptare, își scoase bilet, și cînd păși pe peron, amintindu-și cum scăpase rochia și cît de speriată era tanti Anghelina, îi veni să rîdă. Se simțea vesel și-i venea, fără să știe de ce, să zburde.

Pînă la plecarea trenului se plimbă nerăbdător pe lîngă vagoane. În clipa cînd trenul se puse în mișcare îl văzu pe Țîru. Alerga pe lîngă vagoane și se uita cu atenție la ferestre. Îi făcu semne, îl strigă, dar degeaba. Țîru îl văzu abia în ultima clipă, cînd trenul își luase viteză. Începu să alerge pe lîngă vagoane, dar n-avea spor. Se opri și strigă cît putu de tare :

— Am găsit adresa ! Am găsit-o...

Nunu se aplecă mult peste geam, își duse mîna pîlnie la ureche, apoi făcu semn cu mîna că n-a înțeles nimic. Țîru clătină capul și spuse, ca și cînd Nunu ar fi fost numai la un pas de el :

— Ce să-ți fac ? De ce-ai plecat ? Cine-i de vină ?

Rămase pe peron pînă cînd trenul nu se mai văzu decît ca un punct mic, negru.

ALEEA NIMFELOR, 18

Către sfîrşitul lui august vremea se schimbă. Mai întîi se abătu un vînt uscat ; cîteva zile hălădui nestingherit peste străzi, peste case, peste livezi. Din salcîmi începură să se desprindă, ca nişte bănuţi de aramă, frunze îngălbenite. Amurgurile se stingeau repede. O dată cu licărul primelor stele, cerul devenea rece şi dur ca de cristal. Un cristal verde, fără străluciri.

Apoi se porniră ploile...

Cerul se acoperi cu o pătură vînătă şi scămoasă. La început căzură picuri mari, grei şi repezi. Bătură darabana în acoperişuri şi în ferestre două zile. După asta începu să cadă o burniţă rece, deasă, monotonă. Gardurile se înnegriră şi căpătară străluciri de antracit. Salcîmii se încovoiau trişti. Prin livezi merele de toamnă, gălbui şi pîntecoase, cădeau cu zgomote înfundate şi se îngropau pînă la jumătate în pămîntul clisos. Crizantemele mari, albe ori roşii, priveau neliniştite de după gardurile de şipci. Fumul care ieşea din coşuri n-avea putere să se înalţe. Se prelingea pe lîngă crestele acoperişurilor, se agăţa de sîrmele de telegraf, ori de antenele de radio, risipindu-se apoi fără urmă.

Acum vrăbioii nu mai ieşeau decît ca să meargă la brutărie după pîine, ori la debitul din colţ, după ţigări, pentru fraţii mai mari. Numai hulubii lui

Sterpu nu se sinchiseau prea mult de ploaie. În fiecare dimineață, pe la ora zece, apăreau în zbor grăbit deasupra maidanului de pe strada Lalelelor. Erau hulubi jucăuși ; vreo șase perechi. Descriau două, trei cercuri largi, apoi începeau să facă tot felul de tumbe. După un timp, un hulub roșcat cu guler alb, care părea să dirijeze mișcările întregului stol, bătea de cîteva ori din aripi și se lăsa să cadă ca un bolovan. Cînd ajungea la un metru de pămînt, își desfăcea din nou aripile subțiri și roșii și se lăsa pe maidan. Peste o clipă în preajma lui soseau cu fîlfîiri repezi și ceilalți. Erau învățați ca după fiecare demonstrație să fie răsplătiți. Vrăbioii le aduceau totdeauna firimituri, grăunțe, bucățele de zahăr. Ciuguleau repede tot și la un semn al „guleratului“ își luau iarăși zborul.

În ultima vreme doar Țîru mai avea grijă să le arunce cîte ceva. Trecea în fiecare dimineață cu lădița neagră de ceferist spre fabrica unde lucrau frații săi. La întoarcere răsturna pe maidan toate firimiturile. Se trăgea apoi la adăpostul unui gard, se lăsa jos, strîngîndu-și genunchii cu brațele și aștepta în tăcere venirea porumbeilor. Îi plăcea să-i vadă rupînd pînza fumurie a ploii, zbenguindu-se nepăsători. După plecarea lor se ridica, își lua lădița și se îndrepta spre casă. Pe drum, în mijlocul unui alai gălăgios de copii, îl întîlnea aproape de fiecare dată pe Sterpu. Acesta primise de vreo cîteva zile o bicicletă și se chinuia să învețe să meargă, izbind-o de toate gardurile. Punea insuccesul pe seama timpului.

— Dacă ar fi fost măcar o zi cu soare... Dar așa, pe ploaie, cine dracu' poate să învețe ?

Țîru îl întrebă cu șiretenie :

— Păi de ce n-aștepți să se facă frumos ?

— Cît să mai aştept ?

Sterpu înălța din umeri și pornea mai departe, cu alaiul gălăgios după el, stîrnind toți cîinii de pe stradă. Țîru băga două degete în gură și fluiera cît putea de tare. Zarva stîrnită de cîini se întețea. Atunci, își ridica lădița pe cap și își vedea de drum.

Uneori, vrînd să-l amărască și mai mult pe Sterpu, îi cerea bicicleta, ca să-i arate el cum să meargă. Sterpu întreba, neîncrezător :

— Dar nu te duci iar departe ?...

— Eu ?!

— Bine. Ți-o dau...

Țîru încăleca cu grijă, apăsînd ușor pedalele, în așa fel încît să se vadă fiecare mișcare. Cînd ajungea însă la cinci, zece metri, își scotea șapca, saluta reverențios și pe-aici ți-i drumul. Se întorcea abia după o jumătate de ceas, lac de sudoare.

Sterpu se repezea la el furios :

— Cum ne-a fost vorba ? Ai spus că nu te duci departe...

Țîru se uita la el nedumerit.

— Am spus, dar n-am putut s-o întorc. M-a dus singură.

— Te-a dus singură ! Să-i spui lui mutu'...

— Nu mă crezi ? Încearcă și-ai să vezi.

Sterpu se supăra. Își lua bicicleta și-i întorcea spatele fără nici o vorbă. Țîru își potrivea șapca, îl privea cu-același aer de mirare și nedumerire, apoi se îndepărta fluierînd nepăsător. Acasă nu stătea prea mult. Înfuleca ceva în grabă, despica un braț de lemne, aducea două căldări de apă de la cișmeaua din fața porții și după asta, pînă seara tîrziu, nu-l mai zărea nimeni. Bătea orașul de la un capăt la altul. Pe la Copou, prin piața Sfîntul Spiridon, pe la Fabrica de penicilină, prin Gară,

pe la Abator, pe la Manufactura de tutun, prin Triaj, pe la morile de pe Nicolina, peste tot ; umbla, dădea tîrcoale, adulmeca, iscodea, intra în vorbă cu căruțașii, cu hamalii, cu femeile bătrîne, cu trecătorii, se împrietenea cu copiii de prin alte cartiere. Știa tot ce se petrece în oraș, era la curent cu cele mai neînsemnate întîmplări.

O dată sau de două ori pe zi trecea și pe la Nunu să vadă dacă nu s-a întors de la țară. Aflase despre Vica o mulțime de lucruri și ardea de nerăbdare să i le împărtășească. Ori de cîte ori trecea, găsea însă ușa zăvorîtă și curtea pustie. Nunu uitase parcă să se mai întoarcă. Și vacanța se apropia de sfîrșit... Țîru număra zilele cu înfrigurare și-i părea parcă rău după ele. Pe de altă parte era bucuros. Știa că o dată cu zilele de școală, o să scape de corvoadă. N-o să mai meargă cu mîncare la fabrică în fiecare dimineață. O să aibă grijă numai de învățătură. Și asta pentru el era floare la ureche...

* * *

Nunu se întoarse chiar în ultima zi de vacanță. Era într-o după-amiază liniștită, cu soare firav și somnoros. Țîru era în uliță. Ieșise cu căldările să ia apă de la cișmea. Văzuse mai întîi apărînd de după colț o birjă. O cunoștea. Era birja lui Tănăsache Chiorul, un lipovean înalt și slab, cu barba galbenă ca firele de tutun, mare și stufoasă. Nu era chior, dar i se spunea așa din cauză că ținea ochiul drept închis mai mult de jumătate. Țîru era prieten cu el. Cînd Tănăsache avea chef să petreacă o zi, îi încredința lui birja. Bucuros, Țîru se urca pe capră și o pornea spre gară unde aștepta sosirea trenurilor. De aici lua clienții și-i purta la do-

miciliu, cu aerul celui mai desăvîrşit birjar. Niciodată nu rămînea cu trăsura goală. Ştia să-i atragă şi să le cîştige repede simpatia. Uneori făcea lucrul acesta chiar şi de faţă cu Tănăsache, care îl bătea prietenos pe umăr :

— Bravo, Grigore !...

În aceste două cuvinte îşi revărsa toată dragostea şi respectul pe care îl avea pentru el. Tănăsache nu-i cunoştea porecla. Îl striga totdeauna pe numele lui adevărat : Grigore. Rar, cînd se îmbăta, îi spunea Grişa. Atunci glasul i se muia, buzele i se făceau roşii — de parcă ar fi fost vopsite — şi-n ochi îi apăreau lacrimi. Ţîru îi număra banii pînă la ultimul, dar Tănăsache îi împingea cu dosul palmei şi-l ruga să şi-i oprească el. Dacă Ţîru nu voia să-i ia, birjarul începea să plîngă ca un copil, să-şi dea cu pumnii în cap, ori să sfarme paharele cu dinţii. Astfel de scene se întîmplau însă rar. De obicei petrecerile lui Tănăsache erau liniştite. Într-un restaurant din apropierea gării avea măsuţa lui lîngă fereastra mare, care da la stradă. Dacă se aşeza dimineaţa pe scaun, pînă seara bea 18—20 de cinzeci de ţuică, mîncînd ceapă cu sare, ori castraveţi muraţi cu slănină şi pîine neagră. Stătea tot timpul ursuz : nu primea la masa lui pe nimeni şi nu scotea o vorbă. Numai cînd îl vedea pe Ţîru că trece cu birja spre gară sau spre oraş ridica un colţ de perdea şi-i făcea semn cu mîna, rîzînd...

Acum, cînd văzu birja lui Tănăsache, Ţîru lăsă căldările şi alergă să-l întîmpine.

— Ce faci, Grigore ? îl întrebă de departe birjarul.

Asta era la el un fel de salut. Nu zicea niciodată „bună ziua". Ţîru vru să-i răspundă, dar de după

spatele lui Tănăsache răsări capul lui Nunu. Se priviră o clipă uimiți. Nunu slăbise puțin, avea părul mare, dezordonat și se înnegrise ca un drac.

— Mii de trăsnete ! izbucni Țîru, și se repezi spre scara birjei. De ce-ai întîrziat atîta ? De trei săptămîni te caut în fiecare zi. Credeam că ai rămas să paști cîrlanii bunicului tău...

Sări cu sprinteneală pe scară, apucă mîna întinsă de Nunu, i-o scutură cu putere și continuă să vorbească repede, agitat, de parcă l-ar fi gonit cineva :

— Am găsit-o pe Vica... Știu unde stă, unde se plimbă, ce face, ce mănîncă.

Nunu se încruntă și începu să-i facă semn să tacă, dar Țîru părea că nu observă nimic.

— Tatăl ei e profesor universitar... Și mamă-sa a fost profesoară. Acum stă acasă. Vica s-a tuns scurt. Dacă o vezi... te strici de rîs. Parcă-i o cățelușă...

Desperat, Nunu îi smulse șapca de pe cap și i-o aruncă în șanț. Țîru se holbă la el nedumerit, apoi sări jos.

Se întîlniră după o jumătate de ceas. Țîru era vesel.

— Ce te-a apucat ? îl întrebă el pe Nunu. De ce mi-ai aruncat șapca ? Și ce erau mutrele alea pe tine ?

— Păi, de, față cu mama ți-ai găsit să vorbești ?

Țîru încremeni.

— Ce tot spui ? Doamna Albineț era în trăsură ?

— Hai, n-o mai fă pe prostul...

— Asta-i bună !...

Țîru începu să rîdă. Cînd văzu însă că Nunu se-ncruntă din nou, se stăpîni.

— N-am știut că-i în trăsură... Ți-a spus ceva ?

Nunu tăcea. Ca să-l îmbuneze, Țîru întrebă :

— Vrei să-ți arăt unde stă ?

— Nu !... Dă-mi adresa...

— Cum vrei ! Aleea Nimfelor, 18.

Țîru rosti cuvintele cu răceală, apoi îi întoarse spatele și se depărtă.

Nu schiță nici un gest să-l oprească. Abia cînd îl văzu că dispare după colț, Nunu își dădu seama că nu trebuia să-l lase să plece. Era însă prea tîrziu ca să mai facă ceva... Ei, și la urma urmei, de ce să fi mers amîndoi ? Ce-ar fi zis Vica dacă l-ar fi văzut pe Țîru ? Încercă să-și reamintească chipul Vicăi, dar nu reuși. În fața ochilor îi răsări doar dimineața cînd fugiseră din tabără : drumul spre gară era pietruit și se zbicise. De o parte și de alta șanțurile erau pline cu apă. Rar, din frunzișul castanilor care formau o boltă de nepătruns cădeau picături. Vica se zărea departe, la vreun kilometru. Toate i se păreau uimitor de limpezi, dar silueta ei era atît de mică și de străină ! Parcă ar fi privit într-o bucată de chihlimbar, în care se zărea o gîzuliță... Îi rosti numele de cîteva ori, dar și el îi păru străin și caraghios. Cît stătuse la țară se obișnuise parcă cu gîndul că n-are s-o mai vadă niciodată. Cu fiecare zi amintirea ei se depărtase, se irizase, devenise neverosimilă... Uneori, cînd se întorcea cu căruța de la cîmp, îi plăcea să stea pe spate și să privească cerul. Căruța era totdeauna plină cu fîn ori cu coceni. Bunicul mîna caii. Glasul i se auzea rar și parcă venea de undeva de departe. În clipele acelea, Nunu avea senzația că

totul se petrecuse în vis. Că n-o întîlnise pe Vica niciodată...

Stătea în locul în care îl lăsase Țîru și nu știa ce să facă. Ar fi vrut să simtă din nou senzația aceea ciudată de astă-vară. Să se bucure, să-și audă inima bătînd cu putere... Dar nu simțea nimic. Și doar acum îi știa adresa ! Aleea Nimfelor, 18. Strada îi era cunoscută. Cînd trecea cu vrăbioii spre Ciric, la scăldat, urcau puțin pe strada Lalelelor, apoi pe alte cîteva străzi ajungeau pe Sărărie. La primul colț, în dreapta, pe zidul unei clădiri era prinsă o tablă albă, dreptunghiulară, cu chenar albastru, pe care citea aproape de fiecare dată : Aleea Nimfelor. Trecuse de-atîtea ori, dar nu privise niciodată strada.

Amurgul, cu străluciri de aur și miere, începea să se stingă. Umbrele gardului și caselor se lungeau enorm. Nunu o porni spre casă. Însă după cîțiva pași se opri. Ce-ar fi dacă s-ar duce totuși ? Să vadă măcar cum arată strada. Atît. După aceea s-ar întoarce. Umbra i se întindea în față. Avea picioarele groase și lungi ca de uriaș ; trupul masiv se îngusta repede, umerii se ascuțeau, iar capul abia se mai zărea mic și rotund cît o bilă de aruncat la popice. Își privi umbra de parcă atunci o vedea prima oară și-i veni să rîdă. Clătină de cîteva ori capul, și umbra făcu la fel. După asta, mai bine dispus, o porni spre Aleea Nimfelor. Umbra se luă repede după el. Uneori trecea înainte. Cînd apărea vreun gard ori vreo clădire se strîngea parcă ghem, apoi, ca și cînd ar fi scăpat dintr-un arc, zvîcnea în sus, se cățăra cu o iuțeala uimitoare pe ziduri și-un timp mergea ală-

turi, asemenea unui uriaş care ducea de mînă un copil.

Cînd ajunse pe Aleea Nimfelor, amurgul se stinse cu totul. Umbrele dispăruseră. Ici, colo, în ferestrele vilelor îmbrăcate în viță, ori ascunse după şiruri de plopi sau de brazi, străluceau lumini. Pe stradă încă nu se aprinseră becurile. Nunu se uita cu atenție să vadă numărul. Pe măsură ce înainta și se gîndea că ar putea s-o întîlnească totuși pe Vica, simțea că se desprinde de pămînt, că plutește, că nu mai are picioare, nici mîini, nici trup. La nr. 18 era un grilaj de fier forjat, iar dincolo de el se desluşea un şir de brazi și conturul întunecat al unei vile. Nu se zărea nici o lumină. Se opri să-și potolească bătăile inimii. Vru să se apropie de grilaj, dar abia făcu un pas și-n stradă se aprinseră dintr-o dată becurile. Privi speriat împrejur. La cîțiva pași, în poartă, sprijinindu-se pe labele din față, îl privea în tăcere Doli. Din cînd în cînd, își scutura o ureche. Parcă voia să se apere de muște. Nunu se uită la ea și nu-i venea să creadă. Cățelușa nu se schimbase de loc.

— Doli ! Unde ești, Doli ?

Acesta era glasul Vicăi. Nunu simți că-i năvălește în obraji tot sîngele. Zări o siluetă subțire, îndreptîndu-se spre poartă. Dacă îl întreabă ce caută pe-aici ? Se smulse din loc și o porni repede în josul străzii. Glasul Vicăi răsună aproape de tot, în spate :

— Ce faci, Doli ? Treci în curte !...

Doli lătră de două ori prietenoasă ; se auzi apoi scîrțîitul porții, undeva departe un huruit de tramvai, iar înspre gară chiotul ascuțit al unei locomotive.

— Hi ! Hi ! Hi !

Cînd se întoarse, Nunu văzu curtea luminată de patru sau cinci becuri prinse în vîrful unor stîlpi, sub abajururi albe ca nişte globuri. Prin grilajul de fier se desluşeau vag straturi de flori. Din casă răzbăteau acordurile unui pian. Trecu pe partea cealaltă a străzii, în umbra unui gard înalt de scînduri. Stătu acolo aproape un ceas. Se plimbă apoi de cîteva ori în susul şi în josul străzii, iscodind de fiecare dată curtea, dar n-o mai văzu nici pe Doli, nici pe Vica. Îi părea rău că fugise. Trebuia să rămînă pe loc. Dacă l-ar fi întrebat ce caută, ar fi ştiut el cum să se descurce. Acum avea la îndemînă zece răspunsuri, nu unul.

Într-un tîrziu, în faţa porţii se opri o maşină. Coborî un bărbat înalt, zvelt, îmbrăcat într-un costum gri. Era cărunt. O dată cu venirea lui acordurile de pian amuţiră. După vreo jumătate de oră se stinseră şi luminile din curte. Rămase aprins numai becul prins sub abajur alb, de porţelan, deasupra intrării.

Nunu se hotărî să plece spre casă. De pe la jumătatea străzii vru să se mai întoarcă o dată, dar îşi aduse aminte că a doua zi trebuia să meargă la şcoală. Că o să-l întîlnească negreşit pe instructorul Negrea şi o să aibă poate iarăşi o discuţie...

În capătul străzii nu rezistă ispitei. Se întoarse. Dar cînd ajunse în dreptul grilajului de fier începu să-i pară rău. În curte nu se zărea nimeni. Se întorsese degeaba. Vica se culcase poate.

Se simţi dintr-o dată frînt de oboseală. În minte îi răsări patul cu tăbliile de fier, cu salteaua moale, cu aşternutul curat, mirosind a rufă proaspăt spălată. Plecă spre casă, fără să se mai uite în urmă.

DIN NOU LA ŞCOALĂ

Marele Vrăbioi era supărat. Se plimba dintr-un capăt în altul al încăperii (ultima din cele şapte ale clubului), cu mîinile la spate, tăcut şi întunecat. De jumătate de ceas nu mai scotea o vorbă. Becurile mici, vopsite în culorile spectrului solar, răspîndeau o lumină bizară. Hreapcă şi Sterpu stăteau nemişcaţi la locurile lor, cu măştile de sfetnici pe faţă. Lîngă unul din pereţi se desluşea o mogîldeaţă cenuşie, care semăna întrucîtva cu o raţă sau cu o găină. Avea ciocul ascuţit, ochii mici, aripile mari, înfoiate, coada scurtă. De fapt nu era nici raţă, nici găină. Era o pasăre născocită de vrăbioi. „Pasărea fără nume"... Apărea în ultima zi de vacanţă.. C-un sfert de ceas înainte de asfinţitul soarelui vrăbioii se strîngeau pe maidanul de pe strada Lalelelor. Marele Vrăbioi intra în club urmat de sfetnici şi după un mic ceremonial, pasărea fără nume era scoasă afară, la lumină. O purtau pe braţe sfetnicii. Marele Vrăbioi păşea înaintea lor, cu masca pe faţă, trăgîndu-se tot timpul de urechi. O purtau astfel prin fiecare din încăperile clubului. Cînd ajungeau sus, vrăbioii izbucneau în urale, săreau într-un picior, ţupăiau, se luau la trîntă. Apoi, la un semn al Marelui Vrăbioi, se aşezau jos, în cerc. La mijlocul cercului înfigeau un băţ, şi-n vîrful băţului legau pasărea fără nume. Din clipa aceasta se făcea tă-

cere deplină. Unul din sfetnici se apropia țupăind ca un vrăbioi, aprindea un chibrit și-i dădea foc. Pasărea era făcută din șomoioage de paie și ardea repede. În lumina vînătă a înserării, pe chipurile vrăbioilor, cîteva clipe jucau umbre și lumini. Puțin cîte puțin, flăcările jucăușe începeau să se potolească, să se micșoreze. În vîrful bățului rămînea o clipă forma incandescentă a păsării fără nume. Uneori, cînd nu sufla vîntul, putea fi văzută și două-trei minute. Atunci pasărea fără nume părea de aur. Vrăbioii făceau ochii mari, dar nu îndrăzneau să tulbure liniștea. Strălucirea de aur a păsării fără nume dispărea apoi încetul cu încetul sub o pojghiță vînătă.

În preajmă se făcea dintr-o dată întuneric. Marele Vrăbioi se apropia repede și aprindea o lanternă de buzunar. În vîrful bățului nu se mai vedea nimic. Pasărea fără nume dispăruse. Se ridicau și porneau cu toții spre casă.

Vacanța pleca o dată cu pasărea fără nume.

Acum supărarea Marelui Vrăbioi era legată tocmai de această pasăre ciudată. Trei din sfetnici, Isoscel, Nunu și Țîru uitaseră să vină la ora cînd trebuiau să iasă cu ea afară. Uitaseră, întîrziau ori n-aveau de gînd să mai vină... Marele Vrăbioi continua să se plimbe dintr-un capăt în altul al încăperii, uneori se uita la ceas, dar nu lua nici o hotărîre. Afară, pe maidan, așteptau vrăbioii. Adică o parte din vrăbioi, că nu veniseră toți, așa cum veneau altă dată...

Hreapcă și Sterpu nu puteau să facă nimic. Cît timp aveau măștile pe față, trebuiau să rămînă nemișcați și tăcuți. Sterpu se uita prin ochii oblici ai măștii, clipea des și cînd Marele Vrăbioi era întors cu spatele, ca să nu înțepenească, își muta greu-

tatea trupului de pe un picior pe altul. Hreapcă părea resemnat cu totul. De cînd își pusese masca nu mai făcuse nici cea mai mică mișcare. Marele Vrăbioi îi trecea chiar pe sub nas și el n-avea încotro. Trebuia să stea mereu țeapăn ca o statuie. În sinea lui era însă hotărît să i-o facă. Mai înainte de a veni aici, trecuse pe la o librărie de pe Cuza-Vodă și își făcuse rost de niște pocnitori. Le avea în buzunarul de sus al hainei. Îi era cam greu să umble cu ele fără să atragă atenția. Dar dacă numără pînă la douăzeci și Rosei nu isprăvește o dată cu maimuțăreala asta neghioabă, nu-și mai asumă nici o răspundere. Trece peste toate legile clubului și tot îi aruncă o pocnitoare sub tălpi.

A doua zi, în școală, aveau să vină fete și el se gîndise că n-ar fi rău să petreacă puțin pe seama lor...

Marele Vrăbioi se uită la ceas și începu să se plimbe din nou nervos. Hreapcă șovăi cîteva clipe. Își spunea : „Dacă se știe cine are pocnitori, se duce tot farmecul..." Pașii lui Rosei îl călcau însă pe nervi. Începu să numere :

„Unu, doi, trei, patru..."

Marelui Vrăbioi nici prin gînd nu-i trecea însă să se oprească și să-nceapă ritualul știut pentru scoaterea păsării fără nume pe maidan.

„Opt, nouă, zece..."

Încet, mîna stîngă începu să i se urce spre buzunarul de sus al hainei. Pocnitorile, vreo zece la număr, erau învelite într-o hîrtie destul de groasă.

„Cincisprezece, șaisprezece, șaptesprezece..."

Rupse hîrtia ușor, cu unghiile, prinse cu vîrful degetelor o pocnitoare și își retrase mîna cu băgare de seamă. Marele Vrăbioi nu observase nimic. Hreapcă respiră ușurat. Își simțea mîna transpi-

rată. Dacă mai ține mult pocnitoarea, se umezește, și, cine știe, poate că nu mai face explozie.

Marele Vrăbioi era în celălalt capăt al încăperii. Îl așteptă să se apropie. Cînd ajunse la vreo trei pași, fără să se observe nici cea mai mică mişcare, îi aruncă pocnitoarea sub picioare. Spre surprinderea lui nu se auzi nici o explozie. Marele Vrăbioi trecu mai departe, se întoarse, dar nici de data aceasta nu se întîmplă nimic. „Am ținut-o prea mult în palmă, își spuse Hreapcă. Trebuia s-o arunc"...

Gîndul îi rămase neterminat. Sub picioarele Marelui Vrăbioi se zări o scînteie și-n aceeași clipă se auzi o bubuitură care-l făcu chiar și pe Hreapcă să tresară. Marele Vrăbioi sări speriat într-o parte. Sterpu începu să țopăie ca un caraghios. Voia să-și scoată masca, dar nu izbutea. În încăpere se răspîndi un miros iute de pucioasă. Marele Vrăbioi se holba speriat spre locul unde se produse explozia. După asta începu să se caute prin buzunare. Același lucru îl făcu și Sterpu, care reușise între timp să-și scoată masca. Hreapcă îi văzu pe fiecare în parte scoțînd ceva din buzunar. Spre surprinderea lui, acel „ceva" era învelit într-o hîrtie care i se părea cunoscută. Nici nu știa la care din ei să se uite mai întîi. Sterpu era într-un capăt al încăperii, lîngă ușă, Marele Vrăbioi în celălalt capăt, lîngă pasărea fără nume. Amîndoi însă făceau același lucru. Își numărau pocnitorile.

Hreapcă, pe care scena îl amuza grozav, își scoase masca și începu să rîdă :

— Nu vă mai osteniți degeaba, rosti el zeflemitor. Am impresia că mie îmi lipsește una.

Își scoase hîrtia cu pocnitori, o desfăcu și începu să numere demonstrativ:

— Una, două, trei, patru...

Cînd ajunse la nouă se opri :

— Da, mie îmi lipsește... Am cumpărat zece. Și-acum n-am decît nouă. Nu pot să pricep cum de-a ajuns sub picioarele tale...

Marele Vrăbioi îl privea pieziș. Hreapcă parea că nu observă nimic. Întrebă cu naivitate :

— Tu cîte ai cumpărat ?... Poate că-ți lipsește ție...

Marele Vrăbioi răspunse morocănos.

— Mă rog !...

Hreapcă înălță nepăsător din umeri și nu mai spuse nimic. Se lăsă o clipă de tăcere. Cei trei se spionau unul pe altul pe sub sprîncene. Situația era de-a dreptul caraghioasă. Lui Sterpu încă nu-i trecuse spaima. Explozia fusese prea neașteptată. Ținea pachetul cu pocnitori în mîini și nu știa ce să facă. Să-l mai ascundă, n-avea nici un rost. Tot se dăduse de gol.

Undeva, la intrarea în club, se auziră pași. Marele Vrăbioi ciuli urechile. Pașii se apropiau repede. Cel care venea era obișnuit cu drumul. Pînza de sac din ușă se mișcă și din faldurile ei răsări Țîru. Îi cuprinse pe cei trei cu privirea, apoi întrebă vesel:

— Am întîrziat?

— Nu, ai venit primul, răspunse tot atît de vesel Hreapcă.

Țîru nu-l luă în seamă. Îl privi pe Marele Vrăbioi și zise:

— N-am reușit să scap mai repede... A trebuit să car apă pentru murături, să tai lemne...

Marele Vrăbioi se uită la ceas și nu-i răspunse nimic.

Țîru se îndreptă hotărît spre locul unde-i stătea agățată masca. Și-o puse, apoi, uitînd că din momentul acesta nu mai avea dreptul să vorbească, întrebă:

— Nu începem ? Afară s-a întunecat și vrăbioii sînt nerăbdători...

— Îi așteptăm pe Nunu și pe Isoscel! spuse cu glas moale Sterpu.

— Puneți-vă măștile! rosti sentențios Marele Vrăbioi. Nu mai așteptăm pe nimeni.

Hreapcă și Sterpu se executară în tăcere. Marele Vrăbioi își puse și el masca și cu pași mari se opri chiar în mijlocul încăperii. De aici se îndreptă țupăind ca un vrăbioi spre peretele din față. Se lovi de trei ori cu fruntea de el, apoi se întoarse tot țupăind spre peretele din spate, din dreapta și din stînga. La sfîrșit, după ce se lovi cu fruntea de toți pereții, se îndreptă spre pasărea fără nume. Cei trei sfetnici se apropiară și puseră cîte un deget pe ea. (Degetul mic de la mîna stîngă.) Marele Vrăbioi bolborosi ceva neînțeles. În aceeași clipă sfetnicii ridicară pasărea și porniră spre ușă, bolborosind cu toții cuvinte fără sens...

Afară se întunecase într-adevăr. Vrăbioii se repeziră să-i întîmpine, dar le lipsea parcă entuziasmul. Și-apoi rămăseseră și puțini din cale-afară. Cei mai mulți au fost strigați și trebuiseră să plece acasă.

Bățul de care trebuia să fie legată pasărea fără nume fusese înfipt în pămînt de mult. Vrăbioii făcură cerc în jurul lui. Marele Vrăbioi legă pasărea, apoi îi făcu semn lui Sterpu să-i dea foc. Chibriturile erau umede și nu se aprindeau. Cîțiva dintre vrăbioi începură să vocifereze. Rosei strigă la ei să tacă. Se făcu din nou liniște.

— Mai are cineva chibrituri? întrebă Sterpu.

Cîţiva se căutară prin buzunare. N-avea nimeni. Un puşti de vreo 10 ani spuse:

— Mă duc eu s-aduc.

Nu făcu însă nici o mişcare. Rămase pe loc, liniştit.

Marele Vrăbioi îl luă la rost, morocănos:

— Ce mai aştepţi? Du-te!

— Aşteaptă invitaţie specială, spuse batjocoritor Hreapcă, dar nu-i dădu nimeni atenţie.

Puştiul o porni glonţ, tăind maidanul în curmeziş. Se auzi pîrîind un gard, un cîine lătră de cîteva ori leneş, apoi se făcu linişte.

Pe maidan nu sufla nimeni o vorbă. Aşteptau cu toţii să se întoarcă puştiul cu chibriturile. Marele Vrăbioi îşi scoase masca şi începu să se plimbe nerăbdător. Cel care plecase după chibrituri se lăsa aşteptat.

— Du-te careva şi vezi ce face! Are de gînd să mai vină, sau n-are?

— Nu i-o mai fi dat voie de-acasă să se întoarcă, spuse calm Ţîru.

Marele Vrăbioi se uită spre partea în care dispăruse puştiul, vru să se plimbe din nou, dar nu se mai putu stăpîni. Se năpusti spre băţul în vîrful căruia era legată pasărea fără nume. Îl smulse, îl frînse de genunchi, apoi îl aruncă cu pasăre cu tot undeva, în spate, peste capetele vrăbioilor. Plecă fără nici o vorbă.

Vrăbioii se dezmeticiră greu. Se ridicară şi începură să vorbească toţi odată. Fiecare avea de spus cîte ceva şi nici unul n-asculta ce spune celălalt.

Părăsiră maidanul gălăgioşi.

Cînd trecu Nunu spre casă nu mai întîlni pe nimeni. Despre cele petrecute pe maidan află abia a doua zi, la școală. Tăbărîră pe el, încă de la poartă, Hreapcă și Sterpu și-i povestiră totul, cu lux de amănunte. Tocmai cînd Hreapcă era mai în vervă, apăru și Marele Vrăbioi. Sterpu îl făcu atent, trăgîndu-l de mînecă. Hreapcă nu înțelese de ce îl trage de mînecă, dar cînd îl văzu la cîțiva pași pe Rosei, schimbă repede vorba. Rosei se-ndreptă spre clasă, prefăcîndu-se că nu l-a văzut pe Nunu. Hreapcă îi părăsi pe cei doi fără nici o explicație. Alergă să-l ajungă pe Marele Vrăbioi.

În curtea școlii era o larmă de bîlci. Ici-colo, printre elevi, se zăreau și pîlcuri de părinți. Mulți dintre ei veniseră cu cei mici, care intrau în clasa întîi. La vreo cîțiva pași, în stînga, Nunu văzu trei fete. Erau micuțe. Să fi fost printr-a treia sau a patra. Purtau șorțulețe gri, gulerașe albe, iar la codițele lăsate pe spate aveau panglicuțe roșii. În fața cancelariei zări alt pîlc de fete. Erau mai mari. Una dintre ele avea părul tăiat scurt și strîns cu o panglică albastră. Pe poartă intrau mereu alte grupuri de fete și băieți. „Parcă am fi în tabără“, gîndi Nunu. Undeva, spre cancelarie, se auzi clopoțelul. Zarva din curte păru că se potolește o clipă. Cei care alergau se opriră. Un băiețaș, care venea probabil întîia oară la școală, începu să plîngă și să se agațe desperat de mîna bunicii. Lui Nunu îi veni să rîdă. În fiecare an se întîmplau scene de acestea. Uneori părinții sau cei care-i însoțeau la școală pe bobocei erau obligați să intre în clasă și să stea două, trei ceasuri pînă cînd puștii începeau să se obișnuiască.

Cînd clopoțelul se opri, curtea rămase aproape goală.

— Ce faci, Nunule ? Salut voios !

Nunu se-ntoarse și-l văzu pe Iorgu. Era îmbrăcat cu pantaloni lungi. Părea mai înalt. Venea spre el cu brațele întinse. Îl îmbrățișă, apoi se dădu un pas înapoi și-i spuse rîzînd:

— Știi că era s-o pățesc urît din cauza ta ? Ai tulit-o din tabără tocmai cînd am fost eu de serviciu...

Nunu înălță din umeri:

— Doar n-ai fi vrut s-aștept să fie altul?

Iorgu rîse din nou și nu mai spuse nimic.

În clasă era o liniște mormîntală. Toți stăteau în bănci serioși și gravi, de parcă s-ar fi început ora. Nunu crezu că a întîrziat. Se uită speriat spre catedră, dar la catedră stătea Rosei. Avea pe cap un fes roșu, iar pe vîrful nasului o pereche de ochelari confecționați din hîrtie. Clasa izbucni în hohote, și Nunu trecu să-și caute loc zîmbind. Gluma era veche și cunoscută. Prindea însă la toți cei care intrau cu întîrziere.

Rosei își scoase ochelarii de hîrtie și, uitîndu-se spre ușă, întrebă intrigat:

— Ce naiba ? La noi nu vine nici o fată ?

Liniștea se sparse ca un balon umflat prea mult. Aproape toți își părăsiră locurile și prinseră să se agite, să facă pronosticuri și tot felul de presupuneri. Cînd zarva era în toi, Hreapcă se strecură afară. După cîteva clipe se auziră bătăi timide în ușă. Rosei le auzi și strigă să se facă liniște. Toți se năpustiră spre bănci. Marele Vrăbioi își puse ochelarii de hîrtie și trecu din nou la catedră. Bătăile se repetară, și ușa se deschise încet. Hreapcă băgă capul (era îmbrobodit cu o batistă) și întrebă pițigăiat:

— E voie?

Clasa pufni în rîs. Dar nu rîdea nimeni cu hohote, așa cum se obișnuise după o astfel de glumă, ci rîdeau toți cu nasurile în jos, făcînd sforțări să se stăpînească. Rosei își smulsese ochelarii și sărise să șteargă tabla. Hreapcă înălță nedumerit din umeri și, cînd întoarse capul, îl văzu la spatele său, în prag, pe Cîrțu, profesorul de română. Clătina capul și zîmbea. Hreapcă se năpusti zăpăcit spre bancă. Era atît de zăpăcit, că uită să-și ia batista de pe cap. Profesorul trecu spre catedră, îl căută cu privirea și-i spuse cu zîmbetul care nu-l părăsea nici cînd punea unu în catalog, nici cînd punea zece :

— Ești foarte vesel, Hreapcă. Să vedem, mai tîrziu, cînd va trebui să răspunzi la lecții, o să fii tot așa ?... Stai jos !

Hreapcă se așeză stînjenit.

Abia după oră, la sfîrșitul recreației, o dată cu profesoara de geografie, în clasă apărură și două fete : una dintre ele semăna cu Vica. Era chiar Vica! Nunu o privea încremenit de uimire. Uită că trebuia să se așeze.

— Vrei să-mi spui ceva? îl întrebă profesoara.

— Eu?!

— Da. De ce-ai rămas în picioare.

Nunu își văzu colegii stînd în bănci, se pierdu cu totul. Îngăimă ceva și se așeză. Urechile îi vîjîiau, iar înaintea ochilor îi stăruia chipul Vicăi. Închise ochii, dar chipul îi rămase mai departe sub pleoape...

Fetelor li se dăduse banca întîi din rîndul din mijloc. Nunu nu îndrăznea să se uite într-acolo. Stătea aplecat ușor peste pupitru și continua să țină ochii închiși. În colțul gurii îi stăruia vag o urmă de zîmbet. Deodată în inimă i se strecură un

fel de-ndoială. Dar dacă fata care intrase pe ușă nu era Vica ? Poate că i se păruse numai că-i ea. Își furișă privirea spre banca din față. Rița era blondă și-avea codițele pe spate. Vica purta un jerseu alb de lînă; părul tuns scurt dezvelea un gît subțire, băiețesc. Stătea dreaptă și din cînd în cînd își trecea mîna prin păr. Nunu îi recunoscu gestul și se liniști. Acum nu mai avea nici o îndoială. Era ea. Se tunsese scurt. Doar îi spuse Țîru, ce naiba ? Se răsuci spre banca lui, dar nu-l văzu. Țîru nu venise la școală. Oare de ce nu venise? Lipsea și Isoscel, dar asta nu-l mira. Isoscel nu venea niciodată din prima zi. Totdeauna întîrzia cîte două, trei zile. Dacă era întrebat de ce a lipsit, avea pregătite două răspunsuri. Unul pentru diriginte, celălalt pentru prieteni. Dirigintelui îi spunea, c-un fel de durere: „Am fost bolnav". Prietenilor, afectînd un aer melancolic și schițînd zîmbetul lui de om blazat: „Îmi place să savurez sfîrșitul vacanței în tihnă. De-ați ști voi cîtă dulceață au zilele astea! E ca și cînd ai bea o cană de ceai, iar la urmă constați că nu s-a topit tot zahărul..."

Altădată, Nunu ar fi suferit din cauza lipsei lui Isoscel. Acum înălță din umeri, ca și cînd ar fi vrut să spună : „Treaba lui, îl privește!" Apoi simți chiar că lipsa lui Isoscel și-a lui Țîru îl bucură. În clasă, în afară de Iorgu și de el nu mai era nimeni care s-o cunoască pe Vica. Faptul acesta îi strecura în suflet un simțămînt de mîndrie, ca atunci cînd ar fi încercat pentru prima dată un lucru nou : o șapcă frumoasă ori o haină. Începu să-și furișeze mereu privirile spre banca fetelor. Voia să se facă observat, dar nu știa cum. Amîndouă stăteau nemișcate și nu se uitau decît la tablă. În preajmă, colegii șușoteau pe seama lor, își dădeau coate, rî-

deau. Lui Nunu îi venea să-i ia la palme. Ca să le arate că el o cunoaşte pe Vica, rupse o foaie dintr-un caiet şi scrise repede:

Salut, Vica,
Şi bine-ai venit în clasa noastră.
O să fim colegi,
Nunu.

Împături bileţelul şi, prinzînd un moment cînd profesoara arăta ceva la hartă, îl aruncă pe banca fetelor. Îl prinse Riţa. Se uită peste el, apoi îl dădu Vicăi.

Nunu credea că Vica o să se întoarcă imediat spre el. Dar ea, după ce citi bileţelul, se strînse parcă de frig şi îşi plecă şi mai mult fruntea. La început, lui Nunu nu-i veni să creadă. Poate că voia să-i trimită un alt bileţel. Mai bine s-aştepte.

Trecură însă vreo zece minute şi Vica părea să fi uitat cu totul de el. De undeva, din dreapta, porni spre banca fetelor o ghiulea mică de hîrtie. Riţa o prinse, o desfăcu, apoi o dădu Vicăi. Fata înălţă din umeri. N-o primi. Cînd văzu asta, Nunu răsuflă uşurat. Îi părea bine că nu primise biletul. Dar această bucurie nu ţinu mult. Aproape din toate colţurile începură să zboare spre banca fetelor ghiulele mici de hîrtie. Riţa abia prididea să le prindă. Le desfăcea, le citea şi apoi i le dădea Vicăi. Dar ea le punea la o parte, pe bancă, fără măcar să-şi arunce privirile peste ele. Era atentă la lecţie şi se făcea că nici nu bagă de seamă murmurul care se iscase în bănci. În recreaţie îşi strînse cărţile, le puse în pupitru, rupse bileţelele în bucăţele mărunte şi le aruncă la coşul de hîrtii.

În clasă se făcu o linişte. Asta nu părea s-o tulbure însă cu nimic. Se îndreptă spre uşă, nepăsă-

toare. În urma ei se iscă zarvă. Vreo cîțiva băieți se apropiară de Nunu și începură să facă haz.

— Lasă că-i ies ei fumurile pe nas, auzi Nunu în spate o voce.

Cînd se întoarse, îl văzu pe Marele Vrăbioi.

Hreapcă, mai pistruiat ca de obicei, cu părul în ochi, luă coșul de hîrtii și se apropie de Rosei. Rosti cu batjocură:

— Prințesa m-a învrednicit să-ți aduc răspunsul, sire...

Furios, Rosei îi smulse din mîini coșul și i-l puse pe cap. Într-o clipă capul lui Hreapcă dispăru sub coșul de hîrtii. Zarva se înteți și mai mult. Sterpu se repezi, îl prinse pe Hreapcă de mîini și-ncepu să-l poarte prin clasă, strigînd pițigăiat și peltic:

— Priviți și vă minunați! Omul din planeta Marte. Are mîini, are picioare, are tot ce-i trebuie. Îi lipsește doar capul.

În ușă apărură elevi și eleve și de prin alte clase. Spectacolul s-ar mai fi lungit poate, dar pe sală se auzi sunînd de intrare și zarva începu să se potolească. Nunu stătuse tot timpul în bancă. Se simțea umilit și jignit. Auzi, colo ! Să-i arunce biletul la coș!

Vica și Rița intrară amîndouă în același timp și se așezară grăbite în bancă. Băieții nu le dădură nici o atenție. Parcă s-ar fi sfătuit să nu le bage în seamă.

La amiază, Vica și Rița plecară spre casă împreună. Nunu își strînse cărțile și se grăbi să le ajungă. În stradă, însă, cînd îl mai despărțeau de ele doar cîțiva pași, le auzi discutînd ceva în șoaptă, apoi rîzînd. Asta îl făcu să-și încetinească pașii. Merse cît merse în urma lor, dar șoaptele și rîsetele ajun-

seră să-l scoată din fire. Se smuci din loc și o luă la dreapta, pe altă stradă.

CONCERTUL

Doli stătea pe trotuar, în fața porții. Avea urechile pleoștite și ochii împăienjeniți de-o mare tristețe. Tînjea după Vica. Dimineață Vica abia reușise să scape de ea. Ca să poată pleca la școală, a trebuit s-o închidă.

Acum cățelușa aștepta în fața porții de mai bine de-un ceas. Uneori ciulea urechile brusc, scheuna ușurel, apoi devenea iarăși tristă și indiferentă. Cîteva musculițe albăstrii îi dădeau de zor tîrcoale, dar ea părea că nici nu le bagă în seamă.

Deodată tresări, se ridică și adulmecă aerul neliniștită. După asta se năpusti lătrînd veselă spre capătul străzii. Dar abia ajunse la jumătatea drumului și-n colț apăru Vica. Își ducea geanta cu cărți pe umăr și privea în jos îngîndurată. Cățelușa i se rostogoli la picioare ca un ghem pufos și alb de lînă.

— Doli ! Ce faci ? Cine ți-a dat voie să ieși în stradă ?

Glasul Vicăi era aspru. Doli o privi o clipă, apoi, fără să-i pese prea mult, începu să-i sară în preajmă, să-i dea tîrcoale, să latre. Dar Vica n-avea chef de joacă. Cînd ajunseră pe treptele de la intrare, vru să pară din nou aspră. Spuse:

— Gata, Doli, fii cuminte!

Și văzînd că Doli nu arată nici de data aceasta semne de supunere, se strecură înăuntru, închizîndu-i ușa în nas. Își lăsă pardesiul în vestiar, apoi trecu în salon. Aici era răcoare și întuneric. Lumina de-afară era oprită de draperiile de catifea. Fotoliile aurii se deslușeau vag, ca două pete bizare. Celelalte obiecte și mobile păreau absorbite de întuneric. Vica merse direct în camera ei. Lăsă geanta pe măsuța de lîngă fereastră, își trecu de cîteva ori mîna prin păr, apoi brațul îi căzu fără putere în lungul trupului. Cîteva clipe rămase așa, neștiind ce să facă. De sticla geamului se ciocnea mereu un gîndăcel. Avea piciorușele mici și pufoase, iar spatele smălțuit cu aur. Vica îl urmări o vreme cum se trudește să iasă afară. Uneori se ciocnea prea tare și cădea zăpăcit pe tocul ferestrei. Rămînea o clipă sau două nemișcat, apoi își reîncepea truda cu-aceeași încăpățînare. La început Vica îl urmări fără interes, absentă. Apoi, fără să-și dea seama, încercarea gîndăcelului de-a evada începu s-o amuze. L-ar fi privit așa, poate, la nesfîrșit. Dar el, prostuțul, se izbi cu-atîta putere de sticlă, încît căzu și rămase într-o nemișcare totală. Vica înălță din umeri, apoi se aplecă și deschise fereastra. Gîndăcelul rămase însă neclintit. Îl împinse ușurel cu degetul. Asta îl sperie și-l făcu să-și ia zborul. Descrise cîteva zigzaguri nehotărîte. Îi era teamă să mai încerce să iasă. Se urcă pînă în tavan, reveni, apoi coti brusc și dispăru sprinten dincolo de geam în lumina amiezii.

Vica zîmbi. Plecarea gîndăcelului îi dădu un fel de satisfacție. Zîmbetul îi dispăru însă repede și ea deveni din nou gînditoare și tristă. Desprinzîndu-se de lîngă geam, începu să umble de ici-colo

prin încăpere, fără să știe ce caută. În cele din urmă se întinse pe divan. O durea capul, simțea o apăsare pe inimă, o tristețe vagă și, fără să știe de ce, ar fi plîns. Ar fi plîns mult, mult, în batistă, fără s-o audă nimeni. Sau ar fi plîns tăcută în ea, fără lacrimi, ca atunci cînd era mică și i se îmbolnăvea păpușa. Atunci, de fapt, nu plîngea. Se închipuia plîngînd. Închidea ochii și sub pleoape îi apărea imaginea ei așa cum se știa din albumul de poze. O fetiță brunetă, cu rochița scurtă pînă mai sus de genunchi, cu picioarele subțiri, cu gîtul lung, cu ochii mari. Uneori purta o pălărie de paie, cu boruri largi întoarse în sus, ori o fundă mare, roșie, prinsă în vîrful capului. De multe ori fetița asta din poze se apropia de ea, arătîndu-i păpușa. „Ce să fac? Am stricat-o", păreau să spună privirile ei. Ea se prefăcea însă supărată și-i întorcea spatele, așa cum făcea Mica ori de cîte ori o prindea cu vreo boroboață. Și, deși îi întorcea spatele, o vedea totuși pe fetița cu rochița scurtă și pălărie de pai plecîndu-se amărîtă spre păpușă. Dacă putea, îi repara mîna ruptă. De multe ori însă pregătea tot ce se cuvine pentru înmormîntare. O înmormîntare cu pompă și alai; aproape toate jucăriile și obiectele din preajmă luau parte la ea. După înmormîntare își chema musafirii acasă, le dădea să bea, să mănînce, și cînd rămînea singură, gîndindu-se la păpușa moartă și îngropată undeva într-un colț de curte, începea să plîngă.

Vica încercă să se vadă și-acum mică, jucîndu-se cu păpușa, ori plîngînd din cauză că i se îmbolnăvise. Dar în minte îi apărea mereu, fără voia ei, clasa cu colegii cei noi. O vedea pe profesoara de geografie la catedră, pe Rița strîngînd ghiulelele mici de hîrtie și auzea parcă toate șoaptele care

răzbăteau pînă la ea din spate. Nu-şi închipuise că va fi o zi atît de grea. Cu două săptămîni în urmă, cînd fusese întrebată de Mica la ce şcoală ar vrea să se înscrie, ea înălţase din umeri. Ce putea să spună? Toate şcolile se făcuseră mixte. Şi ea n-avea nici o preferinţă. Putea s-o înscrie oriunde, numai să scape odată de mutrele fostelor colege. Încă un an în aceeaşi clasă cu ele n-ar mai fi fost în stare să suporte. Cum s-a întors din tabără, s-a pomenit cu Sanda şi Ligia în prag. Şi, bineînţeles, iar au tăbărît cu gura pe ea... Dealtfel, chiar dacă nu se desfiinţa şcoala, ea tot i-ar fi cerut Micăi s-o înscrie în altă parte. Nu putea să le mai înghită toate obrăzniciile. Că de ce a plecat din tabără, că a făcut şcoala de rîs. Şi multe altele... Ba că-i egoistă, ba că-i înfumurată, ba că are apucături burgheze... Nişte invidioase!

Dimineaţă, înainte de-a porni spre şcoală, gîndindu-se că n-are să mai dea ochii cu ele, îi venise să sară în sus de bucurie. În sfîrşit, putea să respire liberă. De-acum n-avea să-i mai ţină nimeni socoteală de ceea ce face. Printre noile colege avea să-şi găsească două-trei prietene sincere şi devotate...

Stînd în faţa oglinzii şi potrivindu-şi cravata, făcuse cîteva reverenţe şi îşi rostise încet numele: Viorica Rareş. Dar felul în care îşi prinsese rochiţa şi înclinase capul i se păruse de-a dreptul caraghios. Şi se împopoţonase, de parcă avea de gînd să se ducă la bîlci, nu la şcoală. A deschis dulapul şi şi-a ales o rochiţă mai veche şi jerseul de lînă.

Mica a vrut s-o conducă, dar ea n-a lăsat-o. Era mai bine să meargă singură. Pe drum şi-a făcut tot felul de planuri. Cum să se poarte şi ce să răspundă dacă va fi întrebată de cutare sau cutare

lucru... Își închipuia clasa în care avea să intre : ferestre mari, bănci înalte, vopsite în urmă cu-o săptămînă.... Și-afară, lîngă ferestre, coroanele întunecate ale unor castani bătrîni.

Ceea ce i se părea acum foarte ciudat, era faptul că, deși se ducea către altă școală, pînă în ultima clipă în închipuire îi apăruse tot clădirea vechii școli. Și curtea, și aleea de castani, și treptele de piatră de la intrare, și culoarele lungi, cu ferestre înalte prin care cădeau oblic razele soarelui... Numai fetele erau altele. Iar la băieți nici nu se gîndise. Abia cînd a intrat în urma profesoarei de geografie și-a dat seama să de fapt toată clasa era numai de băieți... Fete nu erau decît două. Ea și cu Rița. Pe Rița o întîlnise la secretariat. Ajunsese după ce sunase pentru ora întîia și venise aici să se intereseze unde a fost repartizată: în clasa a VII-a A sau B ? Li se spusese la amîndouă: într-a VII-a B. Cînd a văzut că băncile-s pline numai cu băieți, a simțit că obrajii încep să-i ardă și că o cuprinde un fel de sfială. Ba, mai mult, o teamă. Aproape că nici n-a mai văzut pe unde calcă. N-a reușit să distingă bine nici o figură. Păreau toate învăluite într-o ceață subțire, iar zgomotele dispăruseră cu totul. Parcă intrase în vid. Dar această impresie a durat numai o clipă. Imediat lucrurile au prins să capete conturul lor obișnuit. Mai întîi a văzut catedra. Era atît de caraghioasă, încît și-a reținut cu greu un zîmbet. Nu avea postament ; în schimb era înaltă și îngustă. Profesoara de geografie abia se zărea de după ea. În dreapta, pe perete, atîrna o hartă a Europei. Apoi începea un rînd de bănci. Se uitase cu coada ochiului, dar nu văzuse decît o parte din prima bancă, în care stătea un băiat slăbuț, blond și cam spălăcit. Ar fi vrut să

întoarcă privirile, dar nu avea destul curaj. Spre stînga nu putea să vadă nimic din cauza Riței. Numai o parte din ușă și soba de teracotă așezată în colț se vedeau. Profesoara începuse de mult să explice lecția. O vedea cum se plimbă între catedră și măsuța pe care era așezat un glob, îi auzea vocea cu timbru plăcut de contraltă, dar nu putea să înțeleagă nimic. Abia cînd s-a oprit mai mult lîngă glob și-a început să-l învîrtă ușor de la stînga spre dreapta, s-a gîndit că trebuie să fie ceva în legătură cu mișcarea de revoluție sau de rotație a pămîntului. În aceeași clipă profesoara a privit-o drept în ochi și-a întrebat-o dacă a înțeles. Ea a clătinat repede capul în semn de încuviințare și s-a înroșit probabil pînă în vîrful urechilor. Din clipa aceasta s-a hotărît să fie atentă și să-și ia notițe. A deschis caietul, dar a scris doar data, sus, pe prima pagină. Apoi, gîndurile i-au zburat în altă parte. Oare cum arătau noii ei colegi ? Și cum se va înțelege cu ei ?... Ce situație stupidă! Măcar dacă ar fi venit de la început! Era tare curioasă să știe cum ar fi fost primite. Cu urlete, desigur, așa-s ei. Una, două, încep să urle ca niște sălbatici. Auzea în spate scîrțîit de bănci, murmure... Și tare ar mai fi vrut să se întoarcă, să-i privească drept în față și să-nceapă să-i numere. Nu putea să înțeleagă de ce, dar ideea numărătoarei o amuza grozav. I-ar fi numărat cu degetul... Unu, doi, trei, zece, douăzeci, treizeci... Pînă la ultimul. Apoi i-ar fi pus să se încoloneze cîte trei în rînd și ar fi început să le comande, așa cum văzuse că erau comandați soldații ori de cîte ori treceau prin capătul străzii, către dealul Ciricului, la instrucție. Cînd era mică și-i auzea cîntînd, ieșea din curte și alerga totdeauna tocmai în colț să-i vadă. Îi plăcea mai

ales cînd aveau în frunte fanfara... Rița își lua notițe. Avea un scris mare și lăbărțat. Din cîteva cuvinte isprăvea o pagină. Avusese de gînd s-o întrebe de ce scrie așa de lăbărțat, dar tocmai în clipa aceea pe banca lor a căzut biletul lui Nunu. L-a citit o dată, de două ori, apoi l-a împăturit încet, nedumerită. Nunu! Unde mai întîlnise numele acesta ? Îl auzise undeva. Era sigură că-l auzise. Dar unde ? Nu cumva era numele unuia din băieții aceia pe care-i cunoscuse în tabără ? Pe unul îl chema Isoscel, iar pe celălalt Nunu. Dacă își amintea bine, Nunu era cel înalt, blond, cu nasul puțin cîrn. Și timid... Niciodată nu văzuse un băiat mai timid. Trebuia să-i scoți cuvintele din gură cu cleștele. Mai ales în ziua cînd plecaseră pe cîmp... Atunci parcă era prost. Și fusese o zi așa de frumoasă! Poate cea mai frumoasă zi din tabără. Păcat că s-a termint cu atîta zarvă...

Vica închise ochii și strînse pleoapele tare. Ar fi vrut să adoarmă. Să nu mai știe de nimic. Dar în minte îi răsări dintr-o dată imaginea directoarei ; apoi a lui Isoscel, a lui Nunu și-a ei, stînd în sala de mese cu capetele plecate, uzi pînă la piele.

Călătoria în tren cu Doli a fost frumoasă. În gară, Mica a primit-o bucuroasă și chiar a plîns. Dar acasă s-a iscat ceartă mare. Cînd a aflat Grig că a fugit din tabără s-a făcut foc. Voia s-o trimită înapoi în aceeași seară. Mica a intervenit împăciuitoare, l-a rugat să se calmeze, dar el înălța din umeri și se plimba nervos. Au trecut apoi în camera alăturată și-au stat de vorbă pînă tîrziu. Uneori auzea glasul supărat al lui Grig:

— Ai crescut-o prost. Asta-i !

A doua zi Mica a apărut plînsă și tristă. I-a spus că n-a făcut bine că a plecat din tabără.

Acum numai de nu i-ar trece prin cap lui Nunu să povestească întîmplarea şi băieţilor. Ar fi trebuit să-l prevină. Dar n-avusese curaj.

Se ridică de pe divan şi începu să se plimbe iarăşi prin încăpere. Ce ghinion ! Să nimerească în aceeaşi clasă cu el... Şi măcar de-ar fi avut cum să-l prevină. Dar n-a fost chip nici să-i scrie, nici să se apropie de banca lui. Toate privirile erau aţintite numai spre ele. Şi ce balamuc ! Parcă înnebuniseră cu toţii. Zbierau, ţopăiau, se strîmbau... Acum îi părea rău că fugise de vechile colege cu-atîta uşurinţă. Cel puţin ele îi erau cunoscute... Ştia la ce să se aştepte şi cum să se poarte cu fiecare. Pe cînd aici, toate mutrele îi erau străine. Chiar şi Riţa. Ce încredere putea să aibă în ea ? Abia o cunoscuse.

Vica se opri şi rămase cîteva clipe în dreptul geamului. Vuietul oraşului se auzea vag, undeva, departe. Prin vecini era linişte. Acoperişurile încinse de soarele amiezii trosneau. Cerul părea ireal de albastru. Cîţiva porumbei albi se zbenguiau deasupra cartierului. Vica îi urmări puţin şi fără voie se întrebă : „Oare ce se va face numai cu Riţa între atîţia băieţi ?“ Apoi, enervată, închise repede geamul. În clasă liniştea i se păru şi mai adîncă. Nici dinspre salon, nici dinspre bucătărie nu răzbătea cel mai mic zgomot. Oare Mica unde era ? În ultima vreme părea mereu tristă şi parcă slăbise. Dealtfel, de cînd se întorsese din tabără, în toată casa plutea ceva trist şi apăsător. Un ţîrîit strident şi neaşteptat o făcu să tresară. Era telefonul, alături, în salon. Îl lăsă să sune. Cînd văzu însă că ţîrîitul se prelungeşte la nesfîrşit se duse să răspundă. Dar în clipa cînd vru să ridice receptorul, ţîrîitul se întrerupse. Rămase puţin lîngă te-

lefon, crezînd că cel care sunase avea să revină. Aşteptă degeaba. Se plictisi repede şi se apropie de pian. Era deschis. Întunericul din salon nu i se mai părea atît de dens. Pe suportul de note zăcea deschisă o partitură. Aceeaşi pe care în ultima vreme o găsea aproape în fiecare zi. De fapt nici nu era o partitură întreagă, ci o pagină răzleață. Nu avea nici început, nici sfîrşit. Mica nu cînta niciodată pe note şi cu toate astea partitura era uitată mereu pe pian. O luă în mînă, o privi pe-o parte şi pe alta, încercînd să găsească o indicație cît de mică despre titlu, sau despre ceea ce conține, dar nu află nimic. Notele se înşirau unele după altele într-o dezordine cumplită. Poate că nici nu era o partitură pentru pian. Își mai trecu o dată privirile peste ea, o puse la loc şi se îndreptă spre bucătărie. După cîțiva paşi se întoarse însă, se aşeză la pian și încercă să descifreze melodia.

Dintru început nu înțelese nimic. Notele păreau puse unele lîngă altele fără nici o logică. Clapele pianului scoteau sunete distonante, aride, uneori brutale. Cu toate astea, după primele măsuri, făcu ochi mari. Simți o înfiorare ciudată şi necunoscută, străbătînd-o din tălpi şi pînă în creştet. Inima începu să-i zvîcnească repede, apoi nu-şi mai dădu seama de ceea ce se întîmplă. Se pomeni cu ochii plini de lacrimi, mirată şi înfricoşată. Luă bucata de la capăt. Dar nici de data aceasta nu-şi dădu seama de ceea ce se întîmplă. Prin vălmăşagul de sunete, care aparent n-aveau nici o legătură, se înfiripa pe nesimțite o melodie uşoară, învăluitoare şi tristă. Niciodată nu auzise ceva mai trist. Încercă să rămînă lucidă, să-şi dea seama cum se formează această melodie, să şi-o memoreze, dar nu reuşi. Spre mirarea ei se ridică de la pian mai

puţin tristă. Era însă atît de obosită, încît uită să treacă s-o vadă pe Mica. Intră în camera ei, se lungi pe divan şi adormi cît ai bate din palme. Cînd se trezi, o izbi chiar din prima clipă o agitaţie cu totul neobişnuită. Se auzeau uşi trîntite, zdupăit de paşi, lătratul întărîtat al lui Doli, afară în faţa uşii, iar de alături, din salon, răzbăteau murmure confuze de voci. Părea un început de petrecere. O încredinţă şi mai mult de-acest lucru Doli, care nu putea să sufere oameni străini în curte sub nici un motiv. Totdeauna cînd era vorba să le vină musafiri trebuiau s-o închidă. Altfel, se aşeza în prag şi lătra la fiecare nou venit. Asta numai la început. După ce se încingea petrecerea puteau să-i dea drumul. În casă nu mai arăta nimănui duşmănie. Devenea chiar prietenoasă.

Fără să se dea jos de pe divan, Vica încercă să desluşească glasul Micăi sau pe-al lui Grig. Îi era ciudă pe ei. Nu-i spuseseră nimic de petrecere. Şi-apoi era vorba că deseară merg la concert. Se deschidea stagiunea. În program era Schubert şi Ceaikovski... Acum n-or să mai meargă. Şi pentru asta numai Grig era vinovat. S-a mai întîmplat de-atîtea ori să aibă bilete la spectacole şi tocmai cînd ea şi cu Mica se pregăteau de plecare primeau un telefon : „Avem diseară invitaţi". Sigur, lui ce-i păsa ? Uneori îl întreba :

— Bine, Grig, nu ştiai că avem bilete ?

— Piţigoiule, iartă-mă ! Întîi de toate, obligaţiile !

Şi îşi freca mulţumit palmele.

Acum iar obligaţii ! Vica se dădu jos şi se apropie de uşă. Aici vocile se auzeau mai clar. Cineva, cu glas ascuţit, se tînguia sau povestea o întîmplare, nu se înţelegea prea bine ce, din pricina

altor glasuri. I se păru că desluşeşte printre ele şi glasul Micăi. Vorbea la telefon. Vorbea tare, cum nu i se întîmpla decît foarte rar, cînd era nervoasă sau supărată. „O supărase Grig cu musafirii lui“, gîndi Vica şi dădu să intre în salon. Se opri în prag, cu mîna pe mînerul uşii, cu ochii mari, încremeniţi de uimire. În salon era adunată aproape toată strada. Pînă şi domnişoarele Creţeanu, din colţ, se aflau aici. Lungi, deşirate, scofîlcite, cu părul alb împletit în cozi şi strîns sub pălării uriaşe, demodate, ascultau ce spunea Olimpia, o bucovineancă tînără, grasă, cu obrajii rumeni, de parcă ar fi fost vopsiţi, şi care locuia în apartamentul vecin. Glasul acela ascuţit şi tînguitor pe care-l auzise şi mai înainte al ei era. În salon se mai aflau miliţianul din capătul străzii şi doctorul Storescu, mic, fin, tuciuriu, în cămaşă albă şi vestă, fără cravată. Stăteau peste drum, într-o casă cu curte mare, cu vişini şi cireşi. Casa aproape că nici nu se vedea din cauza pomilor şi a zăplazului înalt de doi metri. Toată lumea ştia că-i cel mai bun psihiatru din Iaşi. Avea şi cabinet, dar clienţii nu observau aproape niciodată tăbliţa pe care era scris cu litere albastre :

DOCTOR MELU STORESCU
DOCENT, BOLI NERVOASE
CONSULT 16—20
MARŢI ŞI JOI

Mica stătea cu receptorul în mînă şi tot spunea unor doamne care îşi lungeau gîturile în preajma ei, să vadă sau să audă ceva :

— Nu răspunde nimeni. Nu răspunde nimeni.

Avea în glas ceva crispat şi nervos. O doamnă, într-un capot de mătase, cu mîneci largi, chimono, vru să-i ia receptorul, dar chiar în clipa aceea Mica

tresări și întrebă nefiresc de ascuțit :

— Facultatea de construcții ! Da ? Duduie, tovarășul profesor Rareș nu se află în facultate ? Nu ? N-a fost azi... Apoi mai încet parcă : Aha ! Astăzi n-are ore... Știam...

Brațele îi căzură în jos. O doamnă îi luă receptorul și spuse :

— Să-l căutăm la șantier...

„Ce s-o fi întîmplat ?“ se întrebă îngrijorată Vica, văzînd chipul Micăi alb, și supt, și crispat. Își făcu loc spre ea. Toți discutau în șoaptă sau cu glas tare, și pe ea parcă nici n-o observau.

— Ce s-a întîmplat, Mica ?

Mica deschise ochii, o privi, dar din cauza lacrimilor care o podideau părea că n-o vede. În clipa aceea se auzi un țipăt, și Vica o văzu pe Olimpia repezindu-se spre ele.

— Viorica aa ! A venit Viorica !

Se opri la un pas de ea și începu să-și pocnească palmele, să-și legene capul într-o parte și alta.

— Vai, Viorica, vai, cît te-am mai căutat ! Bine c-ai venit. Că se prăpădea maică-ta dacă nu veneai...

Cei adunați în salon se apropiau încet, fără nici o vorbă. Domnișoarele Crețeanu se opriră la vreo cinci pași și-o priveau atente prin lornioanele cu mînere de sidef. Mica își ștergea grăbită lacrimile, care nu se mai isprăveau parcă și rîdea. Doctorul Storescu stătea în același loc cu brațele pe piept, iar vecina nu mai isprăvea :

— Vai, cît te-am mai căutat ! Tot orașul...

Apoi, Vica simți brațele Micăi care o strîngeau lîngă trupul ei fierbinte și-i auzi șoapta bucuroasă, dar în același timp obosită, moale, fără nici o vlagă

— Unde te-ai rătăcit ?... Unde ?...

Vica întoarse privirea contrariată. Vru să-i spună că nu se rătăcise nicăieri. Că se întinsese pe divan și adormise. Dar, fără să vrea, își aminti de prezența domnișoarelor Crețeanu, de prezența tuturor celorlalți, de glasul tînguitor al vecinei și răspunsul îi înghetă pe buze. Abia după ce salonul se goli de lume și rămaseră singure, iar Mica îi povesti cum a căutat-o prin tot orașul, îi spuse adevărul, apoi își ascunse fața în poala ei. Se aștepta să fie certată. Dar în locul vorbelor aspre își simți creștetul mîngîiat cu palma.

— Nu-i nimic... Bine că ești teafără... Bine c-a fost numai așa...

În clipa aceea sună telefonul. Sări să răspundă. Recunoscu în receptor vocea groasă a lui Grig.

— Tu ești, pițigoiule ? Ce faci ? Cum a fost la școală ? Și fără să mai aștepte răspuns întrebă : Mica unde-i ?

— Aici, în fotoliu. Vrei să vorbești cu ea ?

Grig rîse :

— Nu. De ce s-o deranjezi ? Spune-i că am treabă la șantier, la Fabrica de penicilină... Să nu mă aștepte... Mai tîrziu sînt chemat la raion...

Vica se răsuci spre fotoliul în care ședea Mica, dar auzind că Grig îi trimite bezele, strigă tare în aparat :

— Stai, Grig ! Stai... Cu concertul ce facem ? Ai uitat că avem diseară concert ?

— N-am uitat, pițigoiule ! Dar ce pot face ? Să mă împart în două ?... Duceți-vă singure... O să vă trimit mașina de la șantier. La revedere !

Vica ar fi vrut să mai spună ceva, dar la capătul celălalt al firului se auzi pocnetul sec, uscat, al receptorului lăsat în furcă. Se apropie de Mica, îmbujorată :

— Ce facem ? Grig nu poate să meargă la concert. Mergem singure ?

Mica stătea cufundată în fotoliul ei.

— Mergem. De ce să nu mergem ? Şi înălţă din umeri zîmbind.

Vica i se aruncă în braţe, îi cuprinse gîtul, o sărută, apoi începu să sară într-un picior, să bată din palme, să facă tot felul de giumbuşlucuri cu Doli, care numai atît aşteptase. S-o vadă veselă. După asta, pentru că erau numai ele, hotărîră să mănînce în bucătărie. Urmă un prînz vesel, degajat, fără etichetă şi fără gălăgia care se isca ori de cîte ori aveau invitaţi. Mica povesti încă o dată cum o căutase în tot oraşul. Vina era numai a ei. Dacă ar fi stat acasă nu se întîmpla nimic. Dar ea a ieşit s-o întîmpine ca de obicei. Încet, încet, a ajuns la şcoală. Aici şi-a dat seama că greşise. Venise la vechea şcoală. Fugise repede la cealaltă. Dar acolo a ajuns prea tîrziu. A venit acasă, a căutat-o în salon, la bucătărie, a strigat-o, dar nu i-a răspuns nimeni. Vecina n-o văzuse. Şi uite aşa s-a iscat tot tărăboiul. Nu i-a trecut prin minte s-o caute şi-n camera ei.

Cînd isprăviră masa era destul de tîrziu. Trecuse de şase. Mica bău o cafea în salon, apoi trecură să se pregătească pentru concert.

După trei sferturi de ceas ieşiră. Afară căldura din timpul zilei scăzuse. Soarele se lăsa către asfinţit, trimiţînd raze vii. Umbra de la gardul de peste drum ajungea pînă la jumătatea curţii. Din cauza pantofilor cu tocuri înalte Mica făcea paşi mici. Îmbrăcase un costum bleumarin închis, iar părul şi-l strînsese în coc, sub pălăria albă, pe care i-o adusese Grig de la Paris primăvara trecută, cînd fusese la un congres al arhitecţilor. Vica mergea

înainte, dar aproape la fiecare pas întorcea capul, privind-o cu admirație și mîndrie. Era atît de frumoasă ! Costumul o făcea mai înaltă, mai subțire și-i dădea un aer solemn, care-i plăcea tare mult. Acasă, cînd era în capot, fără pantofi cu tocuri, Mica părea o fetiță. Avea senzația asta mai ales cînd se jucau împreună. Se jucau de-a ascunselea, sau de-a baba oarba...

În fața porții aștepta mașina. Vica se opri și o lăsă pe Mica să iasă întîi. Cînd puse și ea piciorul în stradă, reuși cu greu să-și înăbușe un strigăt de mirare. Pe trotuar, la vreo zece pași de poartă, Nunu o învăța pe Doli să stea frumos. Cățelușa era supusă și ascultătoare. Nu arăta nici cel mai mic semn de împotrivire. Cînd le simți însă aproape, nu-l mai ascultă. Se răsuci repede și începu să scîncească, să latre, să le sară în preajmă, dornică de hîrjoană.

Nunu se ridică în picioare, uitîndu-se la Vica mirat și speriat totodată. Nu le văzuse cînd ieșiseră pe poartă. Și ca să mai încerce să fugă era tîrziu.

— Ce faci, Nunule ? îl întrebă Vica. Și cum te-ai rătăcit pe-aici ?

Nunu vru să spună că nu se rătăcise, dar își dădu seama că ar fi fost o neghiobie. Căută în grabă un alt răspuns. O minciună, orice, numai să scape din încurcătură.

Îl scăpă Vica. Fără să-i mai lase răgaz să spună ceva, se întoarse veselă spre mamă-sa :

— Mica, fă cunoștință cu Nunu ! E coleg cu mine.

— Da ?!

Mica zîmbi și-i întinse mîna. Nunu se plecă stîngaci să i-o sărute. Se înroșise ca un rac fiert. Vica îi privi vîrfurile urechilor care păreau aproape

vinete și-i veni să rîdă. În prima clipă cînd l-a zărit se speriase. Acum îi părea însă bine că-l întîlnise. Trebuia neapărat să-l întrebe dacă spusese ceva băieților despre fuga ei din tabără. Dar cum ? De față cu Mica ?... Nu se putea... Ce-ar fi să-l invite la concert ? Tot le rămăsese biletul lui Grig. Acolo, în pauză, i s-ar ivi un prilej și l-ar iscodi. Își trecu mîna prin păr c-un gest aproape băiețesc, apoi îl întrebă :

— Spune, Nunule, n-ai vrea să mergi la concertul din astă-seară ?

Mica înălță sprîncenele mirată.

— Știi, Mica, explică ea repede, ne-a rămas biletul lui Grig... Ai ceva împotrivă ?

— Nu. Dacă-ți face plăcere să-l inviți pe Nunu... Numai să vrea el.

— Vrea. Nu-i așa, Nunule ?

Îl prinse de braț și-l trase spre mașină. Nunu o privea uluit, fără să poată schița cea mai mică împotrivire. Cînd își reveni puțin, mașina pornise. Stătea între Vica și mama ei pe locurile din spate. Prin parbriz se vedea strada pînă departe ; clădirile, copacii de pe marginea trotuarelor, pietonii alergau parcă în întîmpinarea lor. Stătea drept, țeapăn și se temea parcă să se miște ori să se uite la Vica. Avea senzația că dacă s-ar uita spre locul ocupat de ea l-ar vedea gol. Și că tot ce se petrecuse în mai puțin de cinci minute de cînd o zărise ieșind pe poartă nu era decît o înșelare, un joc al închipuirii. Fără voia lui, privirile i se opriră pe ceasul din turnul de la poarta bisericii Sfîntul Spiridon. Acele arătau șapte jumătate. Dintr-o dată avu impresia că Vica se uită la el, dar nu de pe locul ei, ci de undeva, din față. Privirile li se în-

tîlniră în oglinda fixată deasupra parbrizului. Vica zîmbea. El rămase ursuz și întunecat, dar din clipa asta simți cum se scurge în el o liniște mare, moleșitoare, ca un fel de oboseală. Începu să audă, să-și simtă mîinile, picioarele, să devină lucid.

Pe stradă circulația se întețise. Treceau mașini, căruțe, tramvaie, iar trotuarele erau înțesate de lume. „Ce-ar fi să mă vadă acum Țîru ? își spuse în gînd. Ar căsca niște ochi, mamă, mamă !" Se uită iscoditor prin mulțime, dar nu văzu nici o mutră cunoscută. Simți lîngă el umărul cald al Vicăi și, fără să vrea, îi căută privirea în oglindă. N-o găsi. Vica se uita absentă peste umărul șoferului. Așteptă să privească din nou în oglindă, dar ea rămase mai departe absentă sau îngîndurată. Nu putea să-și dea seama prea bine. Cînd se ivi de după un colț, clădirea Teatrului Național, ea tresări și strigă bucuroasă :

— Am ajuns !

Șoferul opri chiar la intrare. Înăuntru, la lumina candelabrelor împodobite cu ghirlande de cristal, care aruncau zeci de sclipiri, lui Nunu i se dezvălui dintr-o dată o lume pe care n-o mai întîlnise pînă acum. La teatru mai fusese, dar numai la spectacolele de dimineață sau de după-amiază, cu școala, și urcaseră pe scara laterală sus, la balcon. Acum în holul mare, pe treptele de marmură roșie care duceau spre loji, în balconașele de la foaier, peste tot se zăreau femei în rochii lungi, de seară ; unele aveau brațele goale, ori purtau mănuși ciudate, care le ajungeau pînă la coate. Bărbații erau îmbrăcați în haine de culoare închisă, purtau gulere albe, cravate multicolore, papioane. Nunu se zgîia uimit și-aproape că nici nu mai vedea pe unde calcă. Tot răsucindu-se și

întorcînd capul cînd la dreapta, cînd la stînga, cînd înapoi, se pierdu de Vica.

— Unde ți-e colegul ? o întrebă Mica, în timp ce plasatoarea le arăta locurile. Aveau locuri la parter, în rîndul al treilea, pe stînga. Vica se uită mirată în urmă. Într-adevăr, Nunu dispăruse. Nu cumva povestise băieților despre fuga ei din tabără ? În mașină tăcuse tot timpul și-i ocolise privirea.

— Sărut mînuțele, doamnă Rareș.

De Mica se apropie un domn scund, gras, cu barbă albă, cu sprîncenele albe și-o chelie imensă. Era arhitectul Holban. La spatele lui zîmbea blînd o bătrînică firavă și uscată ca o smochină. Pe arhitect Vica îl cunoștea. Venea uneori în vizită la ei. Era un pisălog fără pereche. În două minute îți făcea capul calendar. În schimb pe nevastă-sa, de cînd o știa, nu-și amintea s-o fi văzut deschizînd gura de două ori. Zîmbea tot timpul. Și dacă trebuia, și dacă nu trebuia. Prinzînd momentul cînd Holban se apleca spre Mica să-i sărute mîna, se furișă să-l caute pe Nunu. Îl zări lîngă ușă.

— Ce faci ? De ce-ai rămas aici ?

Nunu zîmbi stînjenit. Vica se uită în sală și văzînd că Holban tot nu plecase de lîngă Mica spuse :

— Mi-e cam sete. Să mergem sus, la bufet ! Poate găsim oranjadă.

Nunu simți că-i fuge tot sîngele din obraji. N-avea în buzunar nici un ban, dar îi era rușine să mărturisească. Vica porni înainte. El se dezlipi cu greu din loc. Sus, în capul treptelor, îl așteptă.

— Pe Mica a prins-o Holban, spuse ea veselă.

Își dădu seama însă că Nunu n-avea de unde să știe cine-i Holban și tăcu.

Bufetul încă nu era deschis. Vica strîmbă din nas. Găsi o canapea liberă şi se aşeză. Nunu rămase în picioare, respirînd uşurat. Scăpase cu faţa curată. Vica îl privi mai cu luare-aminte. Avea un costum frumuşel, dintr-o stofă bleumarin. Păcat numai că-l cam făceau de ruşine pantofii. Erau scîlciaţi la tocuri şi poate nu mai fuseseră daţi cu cremă de luni de zile. În timp ce-i privea pantofii, se gîndea : „Ce-ar fi să-l întreb acum ?" Erau singuri. Puteau, deci, să vorbească nestingheriţi. Dar cum să înceapă ? Ce va zice Nunu dacă-şi va da seama că invitaţia la concert fusese numai un pretext ? Mai bine să-l întrebe după concert.

Se ridică şi spuse sec :

— Să mergem !

În timp ce coborau scara mare, de marmură, se auziră bătăile unui gong şi lumea se înghesui repede la intrare. O găsiră pe Mica singură. Părea îngrijorată.

— Ce-i cu voi ? Pe unde aţi umblat ?

Luminile se stinseră şi o altă bătaie de gong anunţă ridicarea cortinei. Se aşezară repede, fără să mai dea explicaţii. Scena apăru scăldată în lumină. Nunu făcu ochii mari. Nu mai fusese niciodată la un concert. Acasă, la radio, urmărea atent doar emisiunile pentru copii şi transmisiile sportive. Cînd se anunţa vreun concert, închidea aparatul sau căuta alt post. Pe scenă, deocamdată, nu se vedeau decît nişte scaune goale, un pian, două tobe mari cît toate zilele, două tromboane şi vreo cinci contrabasuri. Vica se întoarse spre el şi-l întrebă, întinzîndu-i caietul cu copertele albe :

— Ce zici de program ?

El îl luă, privi desenul de pe copertă, se uită peste pozele din interior mult şi cu atenţie, citi

cîteva date biografice despre Schubert, îi privi încă o dată poza, şi, observînd că Vica aşteaptă răspuns, zise :

— E frumos...

Vica se însufleţi :

— Nu-i aşa ? Dar de Schubert ce spui ?

Lui Nunu îi reveni în minte poza pe care o văzuse mai înainte şi spuse convins :

— Îmi place.

— Şi mie îmi place, izbucni Vica. Mai ales „Neterminata". Ai ascultat-o vreodată ?

— Nu.

— Cum ?! N-ai ascultat-o niciodată ?

Chipul Vicăi părea mirat din cale-afară. Nunu îşi dădu seama că făcuse o gafă ireparabilă şi-şi încruntă sprîncenele, ursuz.

În sală izbucniră aplauze, şi el îşi ridică fruntea speriat. Pe scenă scaunele, pe care mai înainte le văzuse goale, fuseseră între timp ocupate. Printre ele îşi făcea loc cu sprinteneală un domn înalt, pleşuv şi puţin adus de spate. Vica bătea din palme entuziasmată. Cînd se făcu linişte în sală, se aplecă spre umărul lui şi-i spuse în şoaptă :

— E George Georgescu... A venit de la Bucureşti...

Nunu clătină din cap. Acum se lămurise. Va să zică de asta îl aplaudau atîta... Venise de la Bucureşti... Trase cu coada ochiului spre Vica. O văzu aşezîndu-se mai bine şi încrucişîndu-şi braţele pe piept.... Făcu acelaşi lucru. În sală nu se mai auzea nici o şoaptă, nici un foşnet. Apoi la un semn al dirijorului întreaga orchestră se puse în mişcare. Lui Nunu îi plăcu grozav începutul. Simţi o înfi-

orare plăcută în tot corpul. Instrumentele se luaseră parcă la întrecere. Cîteva clipe rămase cu privirea pe viori. Arcuşurile alergau pe strune, toate în acelaşi timp. Nu rămînea nici unul mai în urmă. De pe viori îşi trecu privirea pe violoncele şi se opri pe tobe. Cei care erau puşi să bată tobele stăteau mai mult degeaba. Din cînd în cînd loveau o dată sau de două ori şi-atît. Nunu îşi mai plimbă privirea de cîteva ori pe chipurile instrumentiştilor, dar curînd ajunse să se plictisească. Instrumentele nu mai cîntau toate odată. O luaseră parcă razna. Se îngînau, voiau să se întreacă unele pe altele şi tot timpul scoteau aceleaşi sunete, monotone şi moleşitoare. Obosi, se plictisi şi i se făcu somn. Se surprinse de cîteva ori închizînd ochii, dar se scutură şi se uită ruşinat spre Vica. Ea privea ţintă spre scenă, clătina uşurel capul şi parcă zîmbea. „Ce-o fi găsind frumos în harababura asta ?“ se întrebă Nunu. Şi se forţă pentru a cincea sau a şasea oară să fie atent. Dar după cîteva clipe începu iarăşi să-i dea tîrcoale somnul. Apoi, orchestra prinse să se acopere încet, încet cu-o pînză subţire de fum. Îşi lăsă capul în piept şi nu mai auzi nimic pînă cînd sala izbucni din nou în aplauze. Sări speriat în picioare. Începu să se frece la ochi. Cînd îşi dădu seama unde se află, îşi muşcă buzele pînă la sînge. Vica se ridicase şi aplauda gălăgioasă. Oare îl văzuse dormind ? Sigur că-l văzuse. Ce dobitoc ! Trebuia să dispară cît mai repede. Ieşi în spaţiul liber dintre scaune, merse cîţiva paşi îndărăt cu spatele, apoi se întoarse şi se îndreptă spre ieşire în vîrful picioarelor.

După ce aplauzele se mai domoliră, Vica se răsuci spre locul lui şi întrebă, roşie ca focul :

— Ei, ţi-a plăcut ?

Dar locul era gol. Își purtă privirile în preajmă, din ce în ce mai nedumerită. Abia izbuti să îngaime :

— Mica, ce-i cu Nunu ? De ce o fi plecat ?

ȚÎRU DISPARE

Forfota de pe străzi începuse să se rărească. Tramvaiele treceau cu viteză, aproape goale. În fața Teatrului Național staționau cîteva mașini cu farurile stinse. Șoferii fumau strînși sub rotocolul de lumină al unui felinar. Ca să le treacă timpul mai repede, spuneau tot felul de glume.

Țîru trecu pe lîngă ei, se opri la vreo zece pași, trase cîteva clipe cu urechea, apoi urcă treptele de piatră și începu să se plimbe încoace și-ncolo prin fața ușilor masive de stejar. Își turti de vreo două ori nasul de geamul uneia, încercă mînerul alteia, și-n cele din urmă începu să bată cu vîrful degetelor ușurel, ca și cînd ar fi transmis cuiva un semnal. În vestibul becurile fuseseră stinse. Geamurile de la holul cel mare erau însă luminate. Așteptă cît așteptă, apoi începu iarăși să bată cu vîrful degetelor. De data asta ceva mai tare. Era destul de tîrziu, dar dacă avea noroc să fie de serviciu „conu' Alecu" tot mai puta să prindă măcar ultima parte din concert. De cînd îl cunoștea pe conu' Alecu nu-i scăpa nimic. Vedea și piesele, și concertele și chiar la turnee reușea uneori să se

strecoare. Conu' Alecu era un om de zahăr. Îl cunoscuse întîmplător. Într-o zi, cu doi ani în urmă, umbla prin medeanul cel mare al halelor. Umbla așa, fără nici un rost, cum avea el obiceiul. Îi plăcea să se uite la căruțele cu roșii, cu ardei, cu vinete, să intre în vorbă cu țăranii ; unora le făcea și mici servicii. Le arăta unde-i „Ferometalul", „Romarta", „D.A.C."-ul, „Tribunalul".

Spre margine, prin îmbulzeala de căruțe și oameni, se strecura un bătrînel care ducea pe umărul drept o ladă cu roșii, iar în mîna stîngă un paner cu gogoșari. Își făcea loc prin mulțime ca vai de lume. Din lada de pe umăr au prins să cadă roșii. Cădeau pe rînd, una cîte una, fără să le observe. Țîru le-a cules pe toate, și cînd a ieșit din medean l-a oprit, arătîndu-i roșiile :

— Nene, au căzut de la mata.

Omul a lăsat lada jos.

Pînă atunci Țîru nici nu-l văzuse bine la față. Era un bătrînel cu o pereche de mustăți mari, mari și cu ochii albaștri și limpezi ca de copil.

— Dacă vreți, pot să vă ajut, s-a oferit Țîru.

Și fără să mai aștepte încuviințarea și-a săltat, cît ai clipi, lada cu roșii pe umeri și a pornit-o înainte. Omulețul cu mustăți mari a plescăit mirat din buze.

— Bre, da' voinic mai ești !

I-a dus lada pînă acasă. Stătea puțin mai jos de Palat, pe strada Sfîntul Andrei, într-o căsuță la fel de joasă ca și bătrînul, dar gătită ca o fată mare.

— Ține, voinicule, i-a întins moșul o hîrtie de cinci lei. Și-ți mulțumesc pentru ajutor.

Țîru i s-a uitat cu îndrăzneală în ochi :

— Nu pentru asta v-am ajutat.

— Da' pentru ce, păcatele mele ?! s-a arătat surprins bătrînul.

— Aşa ! Pentru nimic. Mi-a făcut plăcere...

S-a depărtat. Moşul a rămas pe loc, petrecîndu-l cu privirea, puţin cam zăpăcit. Abia după ce a ieşit în stradă a strigat după el :

— Ia stai ! Ia stai oleacă, mă pui de bogdaproste. Da' ce mă socoţi tu pe mine ? Pleci ca din casă pustie ? D-apăi se poate ? Intră să-ţi dau măcar o dulceaţă...

Ţîru n-a avut încotro. A trebuit să intre. Moşul l-a prins de mînecă şi nu i-a mai dat drumul pînă cînd nu l-a văzut aşezat pe-un scaun.

S-a întors apoi şi a strigat peste umăr :

— Frivonie ! Adă o dulceaţă de cireşe şi-un pahar de apă prezevenghiului ista.

În casă era întuneric şi răcoare. Pe pereţi atîrnau fel de fel de icoane. Peste cîteva clipe a intrat o femeie între două vîrste, înaltă, subţire, şi-aşa de frumoasă !... A intrat tăcută, a lăsat tablaua cu dulceaţă şi paharul cu apă rece pe masă şi a ieşit la fel de tăcută. Nu s-a uitat nici la bătrîn, nici la el.

După ce a mîncat dulceaţa de cireşe, care i s-a părut tare bună şi parfumată, Ţîru a mulţumit şi a ieşit.

Bătrînul l-a condus pînă la stradă. În poartă l-a mai întrebat o dată :

— Şi chiar nu vrei să iei banii ?

— Nu !

— Bine, măi Nichipercea, suflet de iască, da' tu crezi că am să mă rog mult de tine ? Nu-i iei, nu ţi-i dau. Numa' că nu scapi tu aşa uşor ! Ia să-mi spui repede : ai fost vreodată la teatru ?

Țîru la privit mirat. Fusese la teatru o singură dată cu școala. Se jucase „Coana Chirița".

— Ce faci, bre ? Ai fost, ori n-ai fost ?

— Am fost.

— Ți-a plăcut ?

— Da ! Mi-a plăcut.

— Și-ai vrea să mai mergi ?

Țîru l-a privit din nou și-a dat din cap rîzînd.

— Știu, vrei să-mi dai banii să merg la teatru... Nu-i primesc !

— Ce bani ? Gata, cu ei s-a terminat. N-ai vrut să-i iei cînd te-am rugat, te-ai șters pe bot. Dar dacă vrei să mai mergi la teatru, asta-i altă poveste. Vino joi, după-amiază !

— Unde să vin ?

— Ei, păcate ! Unde ? Mai și-ntrebi unde ? La teatru...

Și văzîndu-i nedumerirea i-a spus cu zîmbetul lui, care i se ivea ghiduș de după mustăți :

— Eu sînt cel mai mare acolo... Dacă nu mă vezi... să întrebi de „Conu' Alecu".

— Așa îți spune matale ?

— Așa !

S-a dus joi după-amiază. Conu' Alecu era la ușă.

L-a recunoscut după mustăți. Altfel i-ar fi fost greu. Era îmbrăcat într-o uniformă pompoasă, cu marginile mînecilor și ale reverelor cusute numai în fir de argint.

— Ai venit ? l-a întrebat conu' Alecu, zîmbind.

Și i-a întins mîna ca unei vechi cunoștințe.

— Am venit, a spus Țîru.

Așa a început prietenia lor.

Acum Țîru se mai plimbă vreo cinci minute prin fața ușilor, apoi, auzind ceasul de la Mitropolie care bătu de zece ori, se hotărî să plece. N-avea nici un rost să mai stea. Concertul era pe sfîrșite. Păcat ! I-ar fi plăcut atît de mult să se strecoare în colțul sălii unde-l aștepta băncuța lui ! Totdeauna cînd era la vreun concert își sprijinea fruntea în palmă și asculta. Nu înțelegea mare lucru. Erau chiar unele concerte pe care nu le înțelegea deloc. Cu toate astea, îi plăcea să asculte melodiile care se înfiripau rînd pe rînd. Uneori, uita să le mai urmărească. Uita și că se mai află în sală. Muzica se depărta parcă, se pierdea, iar el se surprindea furat de cele mai năstrușnice gînduri...

Se îndreptă spre casă pe drumul cel mai lung. Trecu mai întîi prin centru, se uită aproape la toate vitrinele, apoi o luă pe străzi din ce în ce mai ocolite. Voia să ajungă acasă cît mai tîrziu. Se certase iarăși cu Radu. De două zile nu mai avea o clipă liniștită. Radu mereu îi căuta nod în papură. Și nu putea să zică nimic. Știa că numai atîta așteaptă. Să zică ceva. A răbdat alaltăieri, a răbdat dimineață cînd nu l-a lăsat să se ducă la școală și poate că ar fi răbdat și după-amiază, dar n-a mai fost în stare. Dimineață cînd îl oprise să plece la școală n-a zis nimic. L-a lăsat să-și facă hatîrul. Crezuse că-i numai o toană, care-i va trece repede. Însă după-amiază și-a dat seama că era de-a dreptul nebun. Îi sărise o doagă, era bun de legat și dus la Socola, la balamuc. Voia dumnealui să nu-l mai lase să urmeze școala. Voia să-l oprească acasă.

— Ce să fac acasă ? îl întrebase rîzînd.

Credea că glumește. Radu s-a încruntat însă și s-a prefăcut că nu-i observă rîsul. Ba, încă s-a arătat mirat.

— Cum ce să faci ? S-o ajuți pe mama și să ne aduci nouă mîncare dimineața.

— Pe mama o pot ajuta și fără să lipsesc de la școală... Iar tu poți să-ți iei mîncarea și singur, că nu-ți cad mîinile.

— Serios ?! Nu-mi cad mîinile ? Băi, ce noroc pe mine ! Să știi că dacă nu-mi spuneai n-aș fi știut. Mare noroc !

A vrut să-și aprindă o țigară, dar tabachera îi era goală.

— Du-te și-mi cumpără un pachet de țigări ! După asta mai vorbim noi.

A scos o hîrtie de trei lei și i-a întins-o.

— Nu mă duc.

— De ce nu te duci ?

— Așa... Pentru că nu-s sluga ta...

— Aha !... Da' eu pot să fiu sluga ta ? Să-ți aduc de mîncare și de îmbrăcat, ca să-ți dai aere de trîntor ? Pot va să zică ? Bine, Grigoraș, frate. Uite că n-am să mai pot. De mîine ai să vii să lucrezi cu mine în fabrică... N-ai să-mi mai fii slugă... Da' pînă mîine ține mătăluță banii.

S-a trezit în stradă cu hîrtia de trei lei în mînă. Radu stătea în prag cu mîinile în buzunar.

I-a aruncat banii peste poartă :

— Poți să te duci și singur !

— Bine... Lasă că-mi vii tu acasă...

„N-ai să-mi pupi tu urma așa de repede", i-a răspuns Țîru în gînd, hotărît să nu mai calce pe-acasă... Era el în stare să-și cîștige mîncarea și singur. Are să-i fie cam greu cu școala, dar ce putea să facă ? A hoinărit aproape toată seara prin

oraş, frămîntat de fel de fel de planuri. L-a căutat pe Tănăsache Chiorul. Nu l-a găsit. L-a căutat și-acasă, și la restaurantul de pe strada gării. Și pe Nunu l-a căutat, dar nici el nu era acasă. Acum nu-l găsise nici pe conu' Alecu. Parcă se vorbiseră cu toţii. Intraseră în pămînt. Şi tare ar fi avut nevoie măcar de unul din ei !

Paşii îi răsunau stingheri pe caldarîmul pustiu. Trecătorii erau rari și grăbiţi. Se făcuse frig, și el era numai într-o cămașă cu pătrățele și cu mîneci scurte. Dacă ar fi avut o bluză mai groasă sau o haină, nici nu l-ar fi durut capul. Şi foamea începuse să-l cam necăjească, dar de ea nu-i păsa prea mult. Odată răbdase de foame cinci zile în șir. Nu pusese nimic în gură. Se certase ca și acum cu Radu. În prima zi i-a fost o foame de lup. A doua zi foamea s-a întețit și mai rău. Simțea că-i bolnav, că are febră și-i venea să urle. A treia zi, spre surprinderea lui, foamea i s-a mai potolit. Simțea în stomac niște arsuri, un gol mare și uneori o sfîrșeală. A patra zi n-a mai simţit nimic. Parcă nici nu mai avea stomac. I se părea că-i ușor ca un fulg. Din cînd în cînd i se punea însă pe ochi o pînză neagră și se clătina ameţit. Ca să-și revină își punea la încercare toată voința. Altfel i se părea că lucrurile din jur încep să se clatine, să se învîrtească, ori să joace. Abia a cincea zi, spre seară, a mîncat. A sorbit trei linguri de ciorbă și i s-a făcut greață. S-a culcat.

— Ce-i cu tine, Țîrule ? De ce n-ai venit azi la școală ?

În marginea trotuarului răsărise ca din pămînt Sterpu. Avea într-un paneraș de nuiele două sticle de vin și două sifoane mari. Țîru îl măsură din tălpi și pînă-n creștet, mirat. Ajunsese pe strada

lor și el abia acum observa. Își opri privirea pe coșul cu sticle și întrebă prostește :

— Ce faci cu vinul ?

— Avem musafiri, rosti repede Sterpu. Nu vrei să tragi un gît ?

— Cum să trag ? N-are să se cunoască ?

Sterpu rîse :

— Pun sifon. Nu se cunoaște.

Și ca să-i demonstreze operația, luă o sticlă, trase două gîturi zdravene, apoi o așeză la buza sifonului și-o umplu din nou.

— Ai văzut ?

— Am văzut.

Sterpu luă și cealaltă sticlă, vru s-o întindă lui Țîru, dar acesta îl privi cu milă :

— Te-ai îmbătat, vrăbioiule !

Îi întoarse spatele și se îndepărtă.

Găsi poarta încuiată. Nu era prea înaltă și putea s-o sară. Totuși nu se încumetă. Stătu aproape zece minute nemișcat, iscodind cu privirile întunericul din curte. Casa era tocmai în fund. Avea ferestrele întunecate. Becul din stradă, clătinat de vînt, își arunca lumina pînă pe la jumătatea curții. Mai încolo se zidea întunericul. Țîru merse pînă la colț, se întoarse și-abia acum sări peste poartă. Străbătu curtea în vîrful picioarelor. În prag se opri, se uită cu atenție în urmă, apoi își lipi urechea de lemnul rece al ușii. În casă nu se deslușea nici un zgomot. Dormeau probabil toți. Apăsă clanța încet. Ușa nu era încuiată. De obicei mamă-sa încuia. Acum o lăsase așa, știind că trebuie să vină el. Se strecură cu băgare de seamă spre bucătărie. Poate că-i oprise ceva de mîncare. Iar dacă n-o lăsase Radu să-i oprească ceva, o coajă de pîine, tot găsește el. Pătrunse în bucătărie, ușor,

ca o pisică. Cel mai mic zgomot l-ar fi trădat. Înăuntru era cald, mirosea a gogoși, a tocană și a fum de țigară. „Înseamnă că nu s-au culcat de mult, dacă se mai simte încă fumul de țigară", își zise în gînd. Pe masă, sub un ștergar, găsi mîncarea. I-o păstrase. Asta era semn că Radu nu era prea supărat. Și la urma urmei nici n-avea de ce să fie. Auzi colo ! Doar nu era sluga lui. Vru să aprindă lumina, dar se gîndi că era mai bine să mănînce pe întuneric. Nu de alta, dar să-i tihnească măcar mîncarea, că despre dormit se aranjase. Are să doarmă în pod. Avea acolo o saltea veche. Îi mai trebuia o pătură sau măcar o haină.

— Poftă bună, frățioare... Da' de ce stai pe-ntuneric ?

Se auzi scîrțîitul unui taburet, apoi în încăpere izbucni cu violență lumina becului. Țîru își feri ochii ca-n fața unei explozii. Radu puse zăvorul la ușă, își privi ceasul și se lăsă ostenit parcă pe taburetul de lîngă dulap.

— De ce te-ai speriat ? Mănîncă !...

Țîru încercă să pară nepăsător :

— Nu m-am speriat...

Își lăsă nasul în farfurie și începu să mănînce. Acum îi era totuna. Știa că Radu are să-l bată. Se gîndea însă la palmele pe care avea să le încaseze, cu liniștea cu care se gîndea uneori că după-masă trebuie să se culce ori să bea un pahar de apă. Îi părea rău doar că se lăsase prins în capcană ca un prost...

— Tu să n-o faci pe nebunu', că nu-ți merge. Auzi ?

— N-o fac... Cine-o face ?

— Tu !

Radu se ridică și veni spre el amenințător. „Acum începe, îi trecu fulgerător prin minte. Nu-i nimic. Să-nceapă !“ Ridică ochii din farfurie, mestecîndu-și rar dumicatul. O clipă-i văzu aproape de tot palma neagră, mare și butucănoasă. În clipa următoare își auzi urechile țiuind. Nu simți nici o durere. Numai țiuitul acela supărător. Rosti, fără să se miște :

— Dă, tu, dă !...

— Dau ! Crezi că mi-e frică ?

Și Radu îi mai arse o palmă.

— Ei, ai s-o mai faci pe nebunu' ? îl întrebă el. Nu vrei să răspunzi ? Nu-i nimic. Să nu crezi c-am isprăvit...

Își trecu mîna prin păr și ieși. Închise ușa cu zgomot, răsucind cheia de două ori.

Țîru rămase nemișcat pe scaun, ca într-o amorțeală. Într-un tîrziu păru că se dezmeticește. Se uită lung prin încăpere, apoi își coborî ochii pe farfuria din fața lui. O împinse la o parte, se ridică și se apropie de găleata cu apă. Bău pe nerăsuflate două pahare cu apă. Se-ntoarse pe scaun, dar nu stătu decît un minut sau două. Se ridică, încercă ușa, apoi începu să se plimbe prin încăpere cu ochii în jos, ca și cînd ar fi căutat un lucru pierdut. Se plimbă așa un ceas sau două. Cînd isprăvi cu plimbatul, luă dintr-un cui un rucsac. Puse în el o pereche de pantaloni lungi pe care-i găsi în cuierul de lîngă ușă, o bluză de vară, un prosop, o coajă de săpun și tot ce găsi de mîncare în dulap. O pîine, două cepe, o bucată de slănină afumată, un pachet neînceput de margarină. Legă rucsacul la gură, îl lăsă în mijlocul încăperii pe dușumea, stinse lumina și se covrigi pe dormeza așezată sub fereastra care dădea în livadă. Pînă

la ziuă se trezi de vreo patru ori. Cînd începu să se lumineze, sări jos, smulse pătura de pe dormeză şi o făcu sul. Sub pernă găsi o haină veche de-a lui Nicu. O îmbrăcă, îndoindu-i mînecile, apoi îşi săltă rucsacul în spate, îşi trecu pătura pe după umeri şi ieşi pe geam.

Vîntul care se stîrnise aseară stătuse. Pomii din livadă erau înecaţi pînă la jumătate într-o ceaţă lăptoasă. Dispăru printre ei.

ŞOBOLANII

Vica se trezi, aprinse lampa, se uită la ceas (seara şi-l punea întotdeauna pe noptieră), apoi îşi lăsă capul pe pernă. Rămase cîteva clipe nemişcată, cu privirea-n tavan. După asta se uită din nou la ceas. Era abia şase fără cinci minute. Vru să stingă lumina, dar se răzgîndi. Luă de pe noptieră o carte. Citi cîteva rînduri, o închise şi cu o mişcare leneşă o lăsă să cadă pe blana de urs de la picioarele patului. Avusese un vis groaznic. Încerca să-l uite, dar nu izbutea. În pod, printre obiectele şi mobilele ieşite din uz, zăcea şi-un pendul vechi de peste 100 de ani. Pînă nu de mult stătuse în salon. La fiecare oră deasupra cadranului se deschidea o uşiţă pe care apăreau doi toboşari. Se întorceau unul spre stînga, celălalt spre dreapta şi ca la un semn ridicau amîndoi odată beţişoarele ; urmau cîteva răpăieli scurte de tobă, apoi un cla-

vecin nevăzut intona cîteva măsuri din imnul Revoluției franceze.

În vis îi apăruse mai întîi pendulul, tronînd strălucitor. Minutarele arătau ora șapte. Vica le privise mirată. Trebuia să se scoale. Altfel întîrzia la școală. În aceeași clipă însă minutarele începură să se învîrtă vertiginos. Încercau parcă să se întreacă unul pe celălalt. Se opriră la trei fără un sfert. Vica începu să rîdă. Spre surprinderea ei, începu să rîdă și cadranul ceasului, care luase dintr-o dată înfățișarea unui moș cu mustăți. Ea se opri din rîs și făcu ochii mari. Moșul rîse însă mai departe. Rîse, rîse, pînă cînd o parte din mustață începu să se pleoștească, iar cealaltă să se zbîrlească. Și tot fără să știe cum, apăru din nou cadranul ceasului. Minutarele arătau ca și la început ora șapte. Atunci ușița de deasupra se deschise și apărură cei doi toboșari. Tobele răpăiră scurt, dar în locul clavecinului se auzi o trompetă pionierească. Vica se uită atentă la toboșari. În locul păpușilor stăteau acum Nunu și Isoscel. De gît le atîrnau tobele, dar în loc de bețișoare țineau în mînă niște suluri de hîrtie. În preajmă era strînsă aproape toată tabăra. Dar în tabără erau și colegii pe care-i cunoscuse ieri. La mijloc stătea ea, legată în funii. Avea mîinile legate sus, deasupra capului, de un stîlp. Părul îi cădea în ochi, dar nu putea să și-l dea la o parte. Încerca să-și miște capul. De fiecare dată se lovea însă de stîlpul de care era legată. Cei doi, Nunu și Isoscel, o priveau batjocoritori. Se auzi trompeta, și-atunci ei desfăcură sulurile de hîrtie. Erau acte de acuzare și condamnare la moarte. Nunu citi actul de acuzare, Isoscel pe cel de condamnare. La sfîrșit se răsuciră unul spre celălalt, se făcură mici, mici și in-

trară pe uşiţa de deasupra cadranului. Apăru iar chipul moşului cu o parte de mustaţă pleoştită şi cu cealaltă zbîrlită. Rîdea. Vica ar fi vrut să-şi ridice părul din ochi, dar nu-şi putea mişca mîinile. Şi moşul rîdea, hîrîind îngrozitor :

— Eşti condamnată !... Eşti condamnată !...

Cei din preajmă strigau la fel :

— Eşti condamnată !... Eşti condamnată !...

Cineva începuse să agite flacăra unei torţe. Se uită mai bine şi, spre surprinderea ei, văzu că toţi aveau torţe. Vreo cîţiva băieţi strîngeau lemne în preajma stîlpului de care era legată. Voiau să-i de-a foc. Gîndul că s-ar putea să ardă de vie era înnebunitor. Începuse să se zbată, să plîngă, să se dea cu capul de stîlp, dar n-o lua nimeni în seamă. Grămada de lemne creştea văzînd cu ochii. Cineva apropie torţa. Lemnele se aprinseră cît ai clipi. Vica începu să strige din nou, dar îşi dădu seama cu groază că nu mai avea glas. Şi flăcările creşteau, creşteau... Mai înainte de-a se lăsa cuprinsă cu totul de ele îşi adună puterile şi-ntr-o ultimă sforţare reuşi să-şi dezlege mîinile. Se apleca să-şi dezlege şi picioarele, dar se trezi...

Rămase cu privirea-n tavan, fără să mai poată dormi pînă la şapte fără un sfert, cînd îi bătu la uşă Mica.

— Nu dormeai ?! întrebă ea mirată.

— Nu.

— Atunci grăbeşte-te să-ţi bei cafeaua !

Vica se întinse, se frecă la ochi şi spuse fără chef :

— Mă îmbrac şi vin.

Mica ridică storul, deschise fereastra, apoi din prag îi mai aminti o dată :

— Să vii repede, că altfel prinde caimac şi ştiu că nu-ţi mai place.

— Am să vin.

Vica sări jos și începu să se îmbrace. Dar după ce ieși Mica, se urcă din nou în pat, își trase plapuma pînă sub bărbie și-nchise ochii. Simțea în tot corpul o toropeală dulce și moleșitoare. Dacă n-ar fi trebuit să plece la şcoală, aşa ar mai fi tras un pui de somn ! Știa însă că Mica peste un minut sau două are să vină din nou. Mica avea vicleșugurile ei. Nu-i spunea nimic de școală. În schimb inventa tot felul de pretexte ca să-i risipească somnul. Istoria cu caimacul era tot o invenţie de-a ei. Dacă ar fi încercat să-i spună că se înşelase, că nu știa să fi zis vreodată că nu-i place caimacul de la cafea, nu s-ar fi schimbat cu nimic lucrurile. Mica ar fi ascultat-o în tăcere și-apoi ar fi rostit uimită :

— Cum, n-ai spus că nu-ți place caimacul de la cafeaua cu lapte ?

— Nu ! N-am spus.

— Eu aşa ştiam...

Uneori, acest fel de a se purta o înfuria. Alerga la Grig să se plîngă. Dar Grig înălța din umeri, rîzînd. Mica se purta la fel și cu dînsul. Cu timpul și-a dat seama însă că vicleşugurile Micăi îi prindeau bine. Nu întîrzia de la școală niciodată.

Vica mai rămase în pat un minut sau două. Somnul începu să se risipească. Sări să se îmbrace. Cînd isprăvi, pe uşă intră Mica. Avea în mînă o tavă.

— Ți-am adus cafeaua aici.

Vica zîmbi :

— Credeai că n-am să mă scol ?

— Cum aş putea crede una ca asta ?

Mica lăsă tava pe masă și ieși. După un vechi obicei, Vica începu să-și pregătească servieta pentru școală și să-și bea în același timp cafeaua cu lapte. Cum însă nu avea cărți își puse cîteva maculatoare, un creion, o gumă, apoi, uitînd de cafea, începu să caute peste tot sticluța cu cerneală. O găsi pe masă după un vraf de cărți, pe care le citise săptămîna trecută. În timp ce-și închidea servieta își reaminti visul în care fusese judecată și condamnată la moarte, dar nu i se mai păru atît de înfricoșător. Dimpotrivă, îl găsi caraghios și stupid. Fără să vrea, își aminti și de plecarea atît de ciudată a lui Nunu. Îl așteptase pînă la sfîrșitul concertului, crezînd că are să se întoarcă. Își făcuse tot felul de gînduri, de presupuneri. Se temea, mai ales, să nu fi destăinuit colegilor fuga ei din tabără. Gîndul acesta o chinuise atît de mult toată seara, încît era gata-gata să ceară Micăi s-o înscrie la altă școală. Undeva, în centru, unde să nu cunoască pe nimeni și unde să-și găsească o prietenă adevărată care s-o înțeleagă, așa cum o înțelege Doli, sau cum o înțelegeau păpușile cînd era mică...

Acum însă și zbuciumul de-aseară i se părea fără nici un rost. La urma urmelor ce putea să i se întîmple ? De ce-și făcea atîta grijă ? Pentru găliganii pe care-i văzuse ieri în clasă fuga ei din tabără putea foarte simplu să nu însemne nimic. Sau, cine știe ? Tot atît de simplu putea fi luată drept un act de curaj. Asta i-ar fi plăcut mai mult. Ar fi ridicat-o în ochii lor. Le-ar fi trezit respect și admirație. Vlăjganul acela mare cît un urs, cu capul ras (încă nu-i cunoștea numele), n-ar mai fi atît de ursuz. Ar deveni blînd și supus ca un cățeluș... Și alături de el toți ceilalți ar deveni la fel. Nici n-ar îndrăzni să ridice privirile. Iar ea ar trece

printre ei ca o prinţesă. Ea şi cu Riţa. Adică, ea singură. Riţa ar putea să lipsească. Sau în cel mai rău caz să-i fie doamnă de onoare. Să-i ducă trena... Gîndurile din urmă o înveseliră atît de mult, încît începu să bată din palme. Făcu două piruete de vals, ţinîndu-şi cu vîrful degetelor poala rochiţei, apoi îşi înhăţă servieta şi ieşi sărind într-un picior.

Cînd ajunse la şcoală, constată cu uimire că era devreme. Clasele încă nu fuseseră deschise. În schimb curtea părea un roi plin de neastîmpăr. Cei care intrau pe poartă îşi agăţau servietele de crengile copacilor de pe lîngă gard şi alergau la joacă. Se iscau tot felul de jocuri : baba-oarba, capra, bîza. Unii alergau, alţii îşi încercau puterile la trîntă ; vreo cîteva fetiţe de prin clasele mai mici jucau şotron. Vica rămase cîteva clipe pe treptele de la intrarea în clase. O căută cu privirea pe Riţa, dar n-o găsi. Probabil că nu venise încă. Lîngă zidul vînăt al magaziei de lemne zări cîţiva băieţi mai mari. Printre ei se afla şi Nunu, şi cel cu părul roşcat ca o coadă de veveriţă. O porni într-acolo. Cînd ajunse la vreo cîţiva paşi se opri nedumerită. Nunu nu se mai afla printre băieţi. S-ar fi întors, dar era prea tîrziu. Întrebă :

— Ce faceţi aici ?

Întrebarea i se păru stupidă. Parcă ea nu vedea ce fac ? De aceea completă aproape automat :

— Pe Riţa n-aţi văzut-o ?

Cei cinci sau şase băieţi păreau surzi şi muţi. Nu-i răspunse nici unul din ei. O priviră cîteva clipe indiferenţi, apoi îi întoarseră spatele, de parcă n-ar fi văzut-o. Vica se simţi ca şi cînd i-ar fi turnat cineva o găleată cu apă rece în cap. Trebuia să le întoarcă şi ea spatele şi din clipa aceea să nu le mai adreseze nici un cuvînt. Nici unul ! Se uita

însă la ei și n-avea putere să se miște din loc. N-avea putere nici să se înfurie. În preajma ei alergau cîteva fetițe, strigau, chicoteau, dar ea n-auzea nimic. Simțea că o apasă ceva greu pe piept și-i venea parcă să plîngă. Stătu multă vreme în același loc, fără să audă și fără să vadă nimic din cele ce se petreceau în preajma ei. Deodată, de undeva, veni o minge și-o lovi peste umăr. Ea tresări și se uită speriată în jur. Băieții plecaseră de lîngă zidul magaziei de lemne. Sus, pe acoperiș, un pui de pisică cenușiu, cu pupilele albastre, o privea și mieuna rugător. De fiecare dată i se vedea limba mică și roșie ca o petală de trandafir. Vicăi i se făcu milă de el. Îl chemă, dar pisoiul rămase în același loc, privind-o nepăsător:

— Hai, vino ! De ce nu vii ? Ți-e frică de mine ?

Pisoiul închise ochii, se strînse ghem și rămase nemișcat. Vica se simți mai tristă ca înainte. Mai tristă și mai singură. Se mișcă din loc și-aproape fără să-și dea seama picioarele o duseră în spatele magaziei. Aici era răcoare și liniște. Mirosea a mușchi și-a umezeală. Umbra magaziei se întindea pînă departe, peste niște straturi de zarzavat. La dreapta se înșirau cîțiva nuci tineri. Vica puse servieta jos și se așeză pe ea. Rămase nemișcată, cu obrajii sprijiniți în palme. Purtarea de mai-nainte a băieților o durea așa cum doare o arsură. Cînd te frigi la un deget simți mai întîi o pișcătură. Locul se înroșește, se umflă și parcă nu te mai doare. Abia mai tîrziu începe durerea adevărată. Acum era parcă la fel. Pe măsură ce trecea timpul și se gîndea la tăcerea băieților o durea parcă mai mult. O durea mai ales faptul că se simțea singură. Că nu se putea împrieteni cu nimeni. Și băieții și fetele erau la fel. Nimeni nu

putea s-o înțeleagă. Numai păpușile o înțelegeau. Dar de păpuși se plictisise. Și de Doli se plictisise. Adică de Doli nu putea spune același lucru. Era bună, ascultătoare, deșteaptă, dar toate astea nu însemnau nimic. Undeva rămînea un gol, rămînea ceva neîmplinit. Ceva care făcea să o apuce dintr-o dată plictiseala și urîtul. Atunci îi venea să plece la prietene să se joace. Își lua pardesiul și ieșea repede pe ușă. În poartă se oprea. La cine să se ducă ?... N-avea la cine...

Pisoiul cu pupilele albastre de pe acoperiș se dăduse pe undeva jos și se apropiase cu pași nesiguri, privind-o țintă și mieunînd rugător. Vica îi auzi mieunatul tîrziu, cînd ajunse doar la vreo jumătate de metru. Îl privi lung, neînțelegînd parcă ce vrea. Întinse mîna să-l mîngîie pe cap, pe gît, pe corp. Avea un corp firav și cald. Irișii începură să i se facă mici, să i se îngusteze parcă. Se ghemui și prinse să toarcă. Vica se înveseli și-l luă în brațe. Pisoiul o privi mirat. O lovi ușor cu lăbuța. Apoi irișii i se îngustară și el începu din nou să toarcă.

— Ce repede ne-am împrietenit, spuse Vica bucuroasă.

Dar bucuria i se risipi în aceeași clipă. Sigur ! Ea numai cu pisicile și cu cîinii se putea împrieteni. Și cu păpușile... Privi lung pisoiul și-l alungă :

— Hai, pleacă ! Ți-ajunge cît ai stat.

Îl prinse de după gît și-l lăsă jos.

— Pleacă !

Pisoiul o privea mirat. Irișii iar i se măriseră.

— Pleacă, n-auzi ? Pleacă !

Vica își ascunse fața în palme și începu să plîngă. Umerii i se scuturau încet. Plînse mult, pînă cînd începură s-o doară tîmplele. Lacrimile i se scur-

geau pe obraji, pe buze, pe gît. Din cînd în cînd își scotea batista, le ștergea, dar ochii i se împăienjeneau iarăși. Pisoiul se ghemuise pe locul unde îl lăsase și torcea cu ochii închiși.

— De ce plîngi, fetițo ?

Vica văzu mai întîi o pereche de sandale noi, două picioare arse de soare, apoi o bluză galbenă de catifea și-un chip cunoscut.

— Vica ! Tu aici ?!

Isoscel prinse să țopăie și să se agite :

— Știi, îl căutam pe Nunu ! Mi-a spus cineva că a venit încoace... Și cînd colo !...

Vica își șterse îndelung lacrimile, apoi se ridică, își luă geanta și plecă fără să scoată un cuvînt. Isoscel rămase locului, scărpinîndu-se în cap surprins. Cînd Vica dispăru după colț, înălță din umeri, ca și cînd ar fi vrut să spună : „Să-i fie de bine, o privește !" După asta se întoarse, uitîndu-se gînditor peste straturile de zarzavat. Crengile nucului din margine prinseră să se clatine, și după o clipă din tufișul lor se arătă capul bălan și ciufulit al lui Nunu. Isoscel se însenină. Spuse :

— Dă-te jos ! Vreau să-ți vorbesc.

După asta se așeză lîngă pisoi. Se auzi o bufnitură și imediat lîngă el apăru Nunu.

Întrebă gîfîind :

— Ce vrei să-mi spui ?

Isoscel își trecu de cîteva ori palma peste capul mic și catifelat al pisoiului, apoi se ridică, îl privi pe Nunu drept în ochi și-i spuse :

— Știu tot...

Nunu nici nu clipi. Întrebă morocănos :

— Ce știi ?

— Că te-ai îndrăgostit de Vica și că din cauza ei ai fugit din tabără. Eu credeam că din lașitate...

De asta m-am purtat aşa cu tine !... Eram supărat. Acum nu mai sînt.

Nunu se înroşi repede pînă în vîrful urechilor. Își ridică privirea furios.

— Ce tot îndrugi ? De unde-i mai scornit și tîmpenia asta ?

Isoscel începu să rîdă :

— Tîmpenie ?! Bine că măcar recunoşti că-i tîmpenie... Numai că n-am scornit-o eu, ci tu... Și n-o mai fă pe nebunu' ! Ți-am spus că ştiu tot. Mi-a povestit Țîru...

Nunu se răsuci brusc şi vru să se repeadă înspre curte, dar Isoscel îi ațînu calea.

— Stai ! Nu te-nfuria degeaba. În primul rînd pe Țîru n-ai să-l găsești. Nu mai vine la școală.

Nunu îl privi neîncrezător, apoi se aşeză lîngă pisoi. Părea istovit. Isoscel rămase în picioare.

— De ce nu mai vine la școală ? întrebă într-un tîrziu Nunu.

— S-a certat cu frate-său. A plecat pe şantierul Hidrocentralei de la Bicaz. L-am întîlnit dimineaţă, cînd se ducea la gară. M-a rugat să trec să-i spun mamei sale... Mi-a vorbit și despre jurămîntul vostru. Zicea că a fost o copilărie...

Nunu își plecă fruntea.

Isoscel stătu cît stătu în picioare, apoi se ghemui alături, cuprinzîndu-și genunchii în braţe şi uitîndu-se întrebător spre Nunu. Dar Nunu se încăpățîna să rămînă tăcut și ursuz. Abia mai tîrziu întrebă :

— Și-ai fost ? Mamă-sa ce-a spus ?

— Ce să spună ? Că trebuia să nu-l las să plece.

În curte se răspîndi dintr-o dată rîsul batjocoritor al clopoțelului care anunța intrarea la ore. Zarva se curmă brusc. Isoscel se ridică, îşi şterse

îndelung fundul pantalonilor, privind cu coada ochiului spre Nunu :

— Nu mergi ? A sunat...

Nunu se ridică în silă și-l urmă pe Isoscel la vreo cîțiva pași. Curtea era goală. Doar lîngă treptele de la intrare sporovăiau de zor un grup de fete. Strigau, rîdeau, băteau din palme. Printre ele se afla și Vica. Era veselă. Parcă nu ea fusese aceea care plînsese mai înainte. Nunu se strecură repede înăuntru. Isoscel se opri însă pe trepte. Le măsură cîteva clipe cu severitate. Dar veselia fetelor era atît de mare, încît îl molipsi și pe el. Se pomeni rîzînd cu gura pînă la urechi. Cînd își dădu seama se strîmbă de parcă ar fi mîncat mere murate și se mistui înăuntru.

Vica era într-adevăr stăpînită de o mare veselie. Și-n veselia asta era parcă ceva nou. Ceva ca o liniște mare, care i se strecurase fără să-și dea seama în toată făptura. Mai înainte, ieșind de după magazia de lemne, se îndreptase către poartă. Era hotărîtă să nu mai rămînă la școala asta. Pe la mijlocul curții se auzi strigată de cineva. Glasul îi era cunoscut. Întoarse capul. La trei pași stătea Sanda. Dintru început n-o văzu decît pe ea. Se priviră cîteva clipe în tăcere, apoi se aruncară una în brațele celeilalte. Se sărutară mult, rîzînd amîndouă cu lacrimi. Cînd se dezmetici, se pomeni înconjurată și de celelalte : Ligia, Andreea, Edit, Mariana, Jo și Alina. Se înghesuiau toate s-o sărute, s-o îmbrățișeze. În afară de Sanda și de Ligia, care trecuseră pe la ea cînd se întorsese din tabără, pe celelalte nu le mai văzuse din ziua în care căpătaseră vacanță. I se păreau toate atît de schimbate... Edit crescuse uimitor. Le întrecuse pe toate

c-un cap. Mariana se îngrășase. Jo se bronzase atît de tare, că părea o negresă din sud.

Sanda era cam palidă. Vica o întrebă dacă fusese bolnavă. Ea dădu din cap că da. Se îmbrățișară din nou și rămaseră una lîngă alta, ținîndu-se de mijloc. Jo începu să povestească, aproape țipînd, cum se dusese pe la fiecare și se sfătuiseră să se înscrie toate la aceeași școală. Între timp veni și Rița. Vica o prezentă ca pe o nouă colegă. Fetele se năpustiră să o îmbrățișeze și pe ea. Ligia și Andreea o luară între ele. Apoi începură să vorbească toate odată. Vica nu mai înțelegea nimic, dar se simțea atît de fericită ! Răceala care stăruise cîndva între ea și Sanda sau între ea și celelalte fete dispăruse cu totul. Închidea ochii, nevenindu-i parcă să creadă că tot ce se întîmpla era aievea. Mariana o întrebă :

— Ai fost în tabără ?

Vica privi spre Sanda și Ligia și se înroși toată. Încuviință din cap, încurcată.

— Te-ai schimbat așa de mult ! interveni repede Ligia.

Vica îi fu recunoscătoare. Rîse :

— Cum m-am schimbat ?

— Așa, nu știu cum !...

Jo făcu dintr-o dată ochii mari, ca și cînd s-ar fi speriat de ceva :

— Fetelor, voi știți că a sunat ?

Se făcu o clipă tăcere, apoi toate se repeziră buluc spre intrare.

În clasă era gălăgie mare. Încă nu intrase profesorul. Băieții zbierau, aruncau cu ghemotoace de hîrtie, se fugăreau printre bănci. Cînd intrară fetele, gălăgia conteni o clipă. Dar imediat zarva se înteți. De data asta, în tot ce făceau se vedea

reavoință și ostentație. Voiau să arate că nu le pasă prea mult de venirea fetelor. Nunu își ținea mereu capul în jos. Îi era silă de colegii săi. Se purtau urît. Niciodată nu-și închipuise că puteau fi așa răi.

În recreație ieși primul din clasă, vrînd să nu mai vadă și să nu mai audă nimic din măgăriile pe care voiau să le pună la cale. În ușă se lovi de instructorul superior Negrea. Îngînă repede o scuză și vru să se depărteze. Negrea îl opri :

— Ce s-a întîmplat, Nunule ? Unde alergi așa ?

Nunu îl privi tîmp. Unde alerga ? Nu alerga Nu alerga nicăieri.

— Vino puțin mai tîrziu în Camera pionierilor ! îi spuse Negrea.

Nunu se făcu alb. Va să zică tot nu scăpase de discuție...

Se pomeni în curte, lîngă cișmea. Apa avea parcă gust de cretă. Își umezi doar buzele. Începu să se învîrtească de ici-colo prin curte fără să-și afle locul. Apoi i se păru să recreația e pe sfîrșite și el a uitat să se ducă la Camera pionierilor. Alergă acolo într-un suflet.

Instructorul superior încă nu venise. Camera i se păru lui Nunu neobișnuit de mare. Și razele care cădeau oblic prin ferestrele înalte te orbeau. În preajma unei măsuțe învelită cu pînză roșie se înghesuiau vreo șapte sau opt pionieri — băieți și fete — de prin clasele mai mici. Un băiețaș ciufulit și cîrn făcea înscrieri pentru abonamentele la „Scînteia pionierului“ și „Cravata roșie“. Nunu se apropie. Sub ciuful celui care făcea lista îl recunoscu pe Mihu. Acesta, cînd îl văzu, tresări bucuros și-l întrebă :

— La ce vrei să te abonezi ?

Nunu înălță din umeri. Spuse ursuz :

— La „Scînteia pionierului", dar n-am bani la mine. Ți-i aduc mîine.

Se depărtă spre fundul încăperii. Aici, pe perete, lîngă stema organizației de pionieri, era desfășurat drapelul unității. Sub drapel, pe un piedestal din lemn de nuc, erau așezate vreo patru sau cinci cupe de argint și o panoplie cu medalii cîștigate la diferite concursuri de către pionierii din școală. Peretele din dreapta era acoperit mai bine de jumătate cu diplome.

— Ai și venit ?

Nunu se întoarse și cînd îl văzu lîngă el pe instructor își plecă ochii. Cît stătuse în fața peretelui pe care erau așezate diplomele uitase parcă pentru ce venise. Negrea era zîmbitor. Nunu s-ar fi simțit poate mai bine dacă l-ar fi văzut încruntat, ori plimbîndu-se nervos prin încăpere. Dar așa, zîmbetul acesta...

— Ia loc, Nunule !

Puse mîna pe scaunul oferit de instructor, dar rămase în picioare.

— De ce nu stai ?

Urmă o pauză penibilă. Nunu ar fi vrut să ridice privirea, dar nu se încumeta. Simțea că dacă întîlnește iarăși zîmbetul instructorului superior izbucnește în plîns. Și n-ar fi vrut asta pentru nimic în lume. Destul că se făcuse de rîs o dată. Plînsese mai rău decît un copil. Ca un prost.

— Bine, Nunule...

Nunu își ridică repede fruntea. Spuse :

— Dacă vreți să știți, nici nu mi-a trecut prin gînd să fug din tabără. Am plecat s-o conving pe Vica să rămînă. Din greșeală m-am urcat în alt tren... Și cînd mi-am dat seama că n-am s-o mai văd niciodată...

Tăcu, mușcîndu-și buza. Instructorul superior înălță sprîncenele mirat, ca și cînd ar fi fost în fața unei table de șah și ar fi descoperit o mutare neprevăzută. Lucirea ironică îi dispăru din ochi. Nunu avea umerii încovoiați și-și frămînta în neștire degetele, cu aerul unui elev care a fost scos la tablă și nu știe lecția. Negrea luă de pe colțul mesei un plic, și-n timp ce se uita peste hîrtiile din el, spuse :

— Am fost foarte supărat pe tine, să știi... dar nu de asta te-am chemat. Ce-a fost, a fost... Trebuie să trimit plicul acesta la Secția de pionieri a Comitetului raional. Eu voi intra acum într-o ședință. N-o să pot merge. Vrei să-l duci tu după ore ?

Nunu bîigui repede :

— Da ! Îl duc !

Rămas singur, Negrea se plimbă un timp între sobă și geam, apoi se opri la birou, scoase un caiet de însemnări și notă : „Nunu e îndrăgostit, ori își închipuie numai. Trebuia să bănuiesc asta. Se află la o vîrstă cînd imaginația e foarte bogată".

* * *

Rița deschise pupitrul să-și ia cărțile, dar cum ridică puțin capacul dădu un țipăt, se lăsă moale pe bancă și, tremurînd toată, abia putu să îngaime :

— Șobolanul !...

— Unde ? Ce șobolan !

Vica ridică încet capacul pupitrului. Avu o tresărire de spaimă, pe care și-o învinse repede.

— E mort, spuse ea, vrînd parcă să-i dea curaj, și scoase din pupitru un șobolan. Avea mustăți stufoase și coada lungă, solzoasă.

Îl duse la coșul de hîrtii și-apoi ieși să se spele pe mîini. În clasă se făcu liniște. Nu se auzeau decît suspinele Riței. Andreea și Sanda încremeniseră lîngă bănci, în picioare. De la locul lui, Nunu privise scena fără să înțeleagă nimic. Ce se întîmplase ? Și băieții de ce tăceau ? Vica se întoarse, ștergîndu-și mîinile cu batista. Se așeză în bancă și deschise pupitrul cu băgare de seamă. Avu o tresărire abia perceptibilă. Ceru Riței o bucată de hîrtie și-n clipa următoare, în văzul întregii clase, apăru un șobolan mort. Părea mai dezgustător și mai gras decît primul. Isoscel sări de la locul lui și, apropiindu-se de Vica, vru să-i ia șobolanul. Fata îl privi însă cu răceală și rosti sec :

— Mulțumesc ! Pot să-l duc și singură.

Și ținînd șobolanul de coadă se îndreptă spre coșul de hîrtii.

Nunu își plecă fruntea. Îi auzi pașii depărtîndu-se spre colțul de lîngă sobă, unde se afla de obicei coșul de hîrtii. Liniștea din clasă îl durea parcă. Niciodată nu fusese o liniște mai desăvîrșită.

Vica se întoarse la loc. Nunu îi văzu doar sandalele și poalele rochiei albastre cu care fusese îmbrăcată în ziua cînd o cunoscuse. Auzi apoi foșnetul cărților pe care le scotea din servietă...

Spre banca în care stăteau el și Isoscel zbură un ghemotoc de hîrtie. Era un bilețel. Isoscel îl prinse, îl citi, și apoi i-l împinse și lui.

Isoscel,

Nu trebuie să fii supărat. Vica nu putea să se poarte altfel... Gestul tău a fost generos și demn... În tot cazul vom lua măsuri drastice. Îți mulțumesc în numele detașamentului.

George.

În clasă intră profesorul de istorie. Nunu se ridică automat odată cu-ntreaga clasă. Profesorul le făcu semn să se așeze. Lecția începu.

Nunu își opri din nou privirile pe bilețelul trimis de George. Se simțea atît de istovit ! Dacă în clipa aceea l-ar fi strigat să iasă la lecție, n-ar fi fost în stare să se ridice. Prea se adunaseră toate. Povestea de-aseară, de la concert, purtarea ticăloasă a colegilor, discuția cu instructorul superior care se terminase atît de neașteptat, și-acum, colac peste pupăză, altă bazaconie. Literele așternute în grabă pe bilețel începură parcă să-i joace în fața ochilor. Își prinse tîmplele în palme. Încercă să se adune, să fie lucid. Citi iarăși bilețelul. Poate că George avea dreptate. Vica se purtase așa ca să-l scutească pe Isoscel de rîsetele colegilor. Îi părea rău că nu sărise el să-i ia șobolanul din mînă. De ce nu sărise ?... Și mă rog de ce să fi sărit ? Ce era el ? Era servitorul ei ? În minte îi apăru, fără să vrea, holul Teatrului Național luminat de zeci de candelabre. Vica urcă repede scările de marmură roșie. El abia pășește în urma ei !... Apoi se vede furișîndu-se din sala în care au izbucnit aplauze. Ce tîmpit ! Să doarmă ! Oare l-o fi văzut ? Întrebarea asta și-o pusese pînă acum de zeci de ori. N-a putut să închidă ochii toată noaptea. S-a gîndit și s-a chinuit cum să facă să iasă cu fața

curată. Dar nu era nici o ieşire. Uneori îl bătea gîndul că poate nu l-a văzut. Atunci începea parcă să se încălzească, să spere, să-şi facă tot felul de planuri. Imediat se descuraja însă. L-a văzut. Nu se putea să nu-l fi văzut... Dimineaţă, cînd a zărit-o îndreptîndu-se spre magazia de lemne, n-a avut curaj să dea ochi cu ea. S-a ascuns.

Acum, îşi dă seama că între ea şi el s-a terminat totul... Dar lucru ciudat. În loc să-l doară sau să se simtă trist, simte un fel de uşurare. Îl cuprinde un fel de bucurie. E ca şi cînd ar fi scăpat de-o teză grea. Ar trebui să-i pară rău măcar oleacă. Toată vara s-a gîndit la ea. A alergat, a căutat-o... De undeva, de departe, aude parcă glasul instructorului superior : „Am fost foarte supărat, să ştii"... Nu. Nu trebuie să-i pară rău. De ce să-i pară rău ?

— Nunule ! Ce-i cu tine ? N-auzi ? Te-a strigat la lecţie.

Nunu îl privi pe Isoscel buimac. Parcă s-ar fi trezit din somn.

— Te-a strigat, îi şopti din nou Isoscel. Tu nu înţelegi ? Du-te !

Nunu se ridică şi porni spre catedră. Profesorul îl măsură cu severitate.

— Ce faci în bancă ? Dormi ? Despre ce vorbeam ?

Nunu îl privea, dar nu era în stare să scoată un cuvînt. Părea căzut din cer.

— Treci la loc ! Pe azi ai unu.

Nunu rămase cîteva clipe buimac. Parcă nu-i venea să creadă. Îşi aruncă privirile spre bănci. Colegii îi făceau tot felul de semne, dar el nu înţelegea nimic.

În banca întîi Vica îşi ţinea ochii plecaţi.

„EU SÎNT VINOVATUL !"

George dădu buzna în Camera pionierilor. Negrea era înconjurat de vreo zece copii din clasa a patra. Se uitau într-un album de poze. Un băiețaș bălan și puțin peltic spunea cîte ceva despre fiecare poză. Din cînd în cînd glasul lui era acoperit de-al celorlalți care păreau nemulțumiți de explicațiile sumare pe care le dădea. Instructorul superior, fără să-și ridice privirile de pe poze, le spunea dojenitor :

— Liniște ! Liniște, copii !

George așteptă nerăbdător să plece „puștimea", apoi povesti pe nerăsuflate întîmplarea cu șobolanii, cerînd să i se dea voie să ia cele mai „drastice" măsuri. Negrea se uitase tot timpul în albumul lăsat de cei dintr-a patra. Cînd George nu mai avu ce spune, închise albumul și își ridică ochii spre el. Întrebă :

— Colegii tăi ce spun ? Cîți dintre ei vor să se ia măsurile „drastice" de care vorbești ?

George clipi mirat. Apoi începu să facă fețe-fețe și să se bîlbîie :

— Încă n-am discutat... Dar... Adică... Am să-i întreb...

Tăcu avînd întipărită pe chip un fel de nedumerire. „Cum de nu se gîndise și el la asta ?"

Instructorul se uită la ceas.

— Ai putea să convoci o şedinţă pentru după-amiază la patru ?

— Da.

George se grăbi să iasă. Închise uşa cu grijă, temîndu-se parcă să nu facă zgomot prea mare şi se îndreptă fără chef spre clasă. Pe la jumătatea culoarului îl ajunse pe Iorgu. Acesta avea în mînă un compas mare de lemn, un echer, un raportor şi două bucăţi de cretă. George i se alătură tăcut, dar după vreo cîţiva paşi se opri şi-l prinse de mîneca hainei.

— Iorgule, spune băieţilor că după-amiază la patru avem şedinţă... Eu mă duc să beau apă.

— Bine...

La ora patru toţi băieţii erau strînşi în clasă. Instructorul intră, îşi aruncă privirea peste bănci, apoi îl căută pe George. Întrebă, nemulţumit :

— Ce-i cu fetele ? N-a venit nici una !

George se ridică, deschise gura să vorbească, dar aducîndu-şi parcă aminte de ceva se întoarse spre Iorgu :

— Ce-au spus ? Vin ?

Iorgu părea căzut din lună :

— Cine să vină ? Păi... nu mi-ai spus să le mobilizez şi pe ele. Numai pe băieţi mi-ai spus...

Se uitau unul la celălalt, fără glas, împungîndu-se cu privirile. În clasă se auzeau chicoteli. Negrea se opri în faţa băncilor, sever :

— De ce rîdeţi ? Nu le-aţi chemat azi, o să le chemaţi mîine. Organizaţia de pionieri nu-i numai a băieţilor.

Se întoarse şi porni spre uşă. În prag se opri şi spuse :

— Să vină la Camera pionierilor colectivul de conducere... Ceilalţi sînteţi liberi.

George şi Iorgu ieşiră îngrijoraţi după instructor. Din colectivul de conducere mai făcea parte şi Ţîru. Dar Ţîru lipsea.

A doua zi dimineaţă, cînd mai era o jumătate de ceas pînă la deschiderea claselor, Iorgu intră pe fereastră, îşi puse servieta în pupitru, apoi trecu la tablă, luă creta şi scrise cu litere mari :

„Anunţ pentru întreaga clasă — inclusiv fetele.

Astăzi, 17 septembrie 1956, la ora 4 d.a. va avea loc o şedinţă extraordinară. Ordinea de zi va fi :

1. Alegerea noului colectiv de conducere al detaşamentului.

2. Dezbaterea cazului cu şobolanii.

Prezenţa obligatorie pentru toţi."

După ce se dădu voie în clasă, George luă creta şi făcu o schimbare. Trecu la punctul 1 : „Dezbaterea cazului cu şobolanii", iar la punctul 2 „Alegerea noului colectiv de conducere al detaşamentului". Apoi mai adăugă un punct : „Diverse".

Nunu îşi petrecu toată dimineaţa într-un fel de amorţeală. Parcă nu-l mai interesa nimic din tot ce se întîmpla în preajmă. Stătea în bancă tăcut şi posac, citind ori luîndu-şi notiţe. Isoscel încercă de vreo cîteva ori să intre în vorbă cu el, dar, văzîndu-l că nu-l ascultă, îl lăsă în apele lui. Dealtfel, întreaga atmosferă din clasă era dominată de aceeaşi rigiditate şi amorţeală. Fetele umblau grămadă aproape toată vremea, şuşotind şi aruncînd spre băieţi priviri conspirative. Cînd intrau în clasă, se mişcau cu băgare de seamă, temîndu-se parcă să nu facă zgomot prea mare. Băieţii, printr-o înţelegere tacită, încercau să le ignore. Să se poarte ca şi cînd nici n-ar fi existat printre ei. Numai că-n loc de nepăsare şi indiferenţă ieşea ceva de

tot hazul. Aveau mutrele caraghioase și acre ca niște căței care au stat prea mult în ploaie.

Sterpu și Hreapcă încercară în prima recreație să se producă cu giumbușlucurile lor, dar n-avură succes. Văzînd că nu reușesc să capteze atenția clasei, se lăsară păgubași.

Sfîșitul orelor veni ca o eliberare pentru întreaga clasă. Toți începură să sară, să strige, să se buluceascǎ spre ieșire.

În drum spre casă, Isoscel și Nunu merseră aproape tot timpul tăcuți. Abia în poarta lui Nunu, Isoscel întrebă :

— Îți pare rău că ai luat unu ?

— De ce să-mi pară rău ?

— Așa... Nu-i prea plăcut să te știi c-un unu în cîrcă chiar din primele zile...

Nunu își ridică privirea și spuse cu convingere :

— Nu-mi pare rău... Am timp să-l îndrept.

— Credeam că-ți pare rău...

Îl împunse cu degetul și, răsucindu-se brusc pe călcîie, o luă la fugă...

— Am plecat !

Alergă vreo zece-douăzeci de pași, apoi se opri.

— Nunule !

Nunu ajunsese pe la mijlocul curții ; Isoscel îi făcu semn să se întoarcă. Cînd se opri din nou în poartă, îi spuse rîzînd și țopăind cînd pe un picior, cînd pe celălalt :

— Am un plan straşnic... M-am gîndit la el toată noaptea.

Nunu păru mirat :

— Ce plan ?

Isoscel continuă să țopăie.

— M-am gîndit să mergem și noi la Bicaz. Intrăm într-o brigadă de săpători. Ne dă haine, mîn-

care. Țîru zicea că dacă lucrăm bine, într-o lună-două ne putem califica...

Nunu își micșoră privirile, batjocoritor :

— Și cu școala ce facem ?

— Ne înscriem la fără frecvență. Doar nu te obligă nimeni să-ți rozi coatele de bancă în fiecare zi.

Din ochii lui Nunu dispărură licăririle batjocoritoare. Rămase cîteva clipe gînditor, apoi spuse c-un fel de ciudă :

— Credeam că glumești... Dar văd că te-ai scrîntit cu totul. Nu merg !...

Îi întoarse spatele și intră în curte, izbind poarta cu putere.

Isoscel zîmbi cu îngăduință, apoi, prinzîndu-se cu mîinile de ostrețe, spuse încet, de parcă ar fi vrut să-și întărească un gînd :

— Știam că n-ai să înțelegi nimic din frumusețea planului meu... Dacă n-ar fi Vica...

Nunu se opri. Se uită speriat împrejur și din cîțiva pași ajunse din nou lîngă poartă. Spuse printre dinți :

— Vrei să ne batem ?

Isoscel rîse :

— De ce să ne batem ?

Nunu îl privi încurcat, apoi se întoarse și porni spre casă, fără să mai spună o vorbă.

La bucătărie mamă-sa vorbea cu cineva. Se opri. După glas părea să fie tanti Anghelina. Simți o oboseală mare, un fel de sfîrșeală și-un început de durere de cap. Trecu în cameră la el, puse servieta pe masă și se lăsă aproape fără să-și dea seama pe-un scaun. Prin ușa întredeschisă se auzi glasul mamei :

— Tu eşti, Nunule ? Masa e gata de mult. De ce-ai întîrziat ?

Nunu nu răspunse nimic. Glasul mamei se auzi din nou.

— Ce faci, nu vii la masă ?

Nunu se ridică anevoie şi trecu spre bucătărie.

— Săru' mîna...

În bucătărie, mamă-sa trebăluia ceva pe lîngă plită. Tanti Anghelina plecase. Se aşeză tăcut la masă. Plita răspîndea o căldură moleşitoare şi plăcută. Mirosea a zahăr vanilat şi a mere coapte.

— Ce ţi s-a întîmplat ? De ce eşti aşa supărat ?

Se uită mirat la mamă-sa :

— Nu sînt supărat...

Din dulap ieşi la iveală o tavă smălţuită în albastru. Nunu ghici :

— Acolo-i plăcinta cu mere !...

— Da. Am vrut să-ţi fac o surpriză.

În timpul mesei Nunu uită de supărare. La sfîrşit, după ce dădu gata vreo trei porţii de plăcintă, mamă-sa îl întrebă :

— Şi-acum ce-ai vrea să-ţi mai dau ?

Ţinea mîinile la spate şi zîmbea. Nunu o privi drept în ochi. Zîmbetul acesta îi era cunoscut. Sări în picioare.

— O scrisoare de la tăticu' ! Dă-mi-o !

Se repezi s-o ia. Mama ridică scrisoarea deasupra capului, dar Nunu întinse mîna şi i-o luă. I-o luă atît de uşor, încît ea rămase puţin mirată. Altă dată, cînd tăticu' era plecat şi trimitea scrisori, nu putea să i le ia. Întindea mîna, sărea, se ruga :

— Dă-mi-o !... Dă-mi-o !...

Ea scotea din buzunarul şorţului o bucată de za-

hăr sau o pară. Dar Nunu nici nu voia să ştie... El îi cerea scrisoarea :

— Dă-mi-o !...

Acelaşi cuvînt îl rostise şi-acum, dar nu mai aşteptase să i-o dea. Şi-o luase singur. Aproape că nu-i venea să creadă. Nunu crescuse. Era băiat mare !...

— Ce-i azi ? Joi ? întrebă el.

— Da.

— Mai sînt două zile... Şi se întoarce... Ce bine !

Nunu începu să sară în jurul ei într-un picior.

— Ce bine ! Ce bine !

Ea zîmbi, îi prinse capul în palme şi-l privi îndelung, de parcă atunci îl vedea prima oară. Nunu clipi nedumerit. Mama sa nu-şi arăta niciodată sentimentele, nu se manifesta decît cu zgîrcenie. Trecu în camera lui, fără să înţeleagă nimic.

Se apucă să-şi facă lecţiile pentru a doua zi. Îşi scrise cuvintele la franceză, le învăţă, traduse o dată lecţia, apoi, în timp ce-şi căuta notiţele la chimie, îşi aminti de şedinţă. Se răsuci repede să vadă cît era ceasul. „Bătrînul" ticăria indiferent. Acele arătau abia trei şi zece. Începu să citească notiţele la chimie. Literele îi fugeau însă pe dinaintea ochilor. Ajunse la sfîrşitul lecţiei, fără să se aleagă cu nimic. O luă de la capăt, dar tot nu reuşi să se concentreze. Mereu se uita la ceas, sau încerca să-şi închipuie ce va fi în şedinţă. Va avea oare Rosei curajul să-şi mărturisească vina ? Nunu era convins de vinovăţia Marelui Vrăbioi. Îl cunoştea. Numai el era în stare să pună la cale trăsnăi de felul celei cu şobolanii.

Închise caietul de notiţe la chimie şi începu să se plimbe încoace şi-ncolo prin cameră. Cînd văzu

că minutarele arătau patru fără un sfert nu mai avu răbdare să stea. Își luă șapca și ieși.

Găsi adunat aproape tot detașamentul. Lipsea numai Rosei. „De ce-o fi lipsind tocmai el ?“ se întrebă Nunu. În aceeași clipă îl văzu însă răsărind în prag. Era roșu și transpirat. Se vedea cît de colo că alergase. Întreg rechizitoriul pe care se pregătea să i-l facă se spulberă.

Fetele se strînseseră grămadă în băncile de lîngă geam. Vica stătea între Sanda și Ligia. Șușoteau ceva cu capetele plecate. Atmosfera era destul de încărcată. Totuși Nunu avea senzația ciudată că în clasă era mai multă lumină ca de obicei, sau că afară ninge. Se uită de cîteva ori pe geam, dar de fiecare dată întîlni cerul cenușiu și ursuz. Apoi, brusc, descoperi de unde venea lumina aceea curată ca neaua. Vica nu-și scosese căciulița. Venise cu o căciuliță albă și pufoasă de angora și nu și-o mai scosese. Pe spate îi atîrnau doi canafi tot albi. Lui Nunu îi trecu prin minte un gînd năstrușnic. Dacă ar fi pisoi s-ar apropia fără sfială și ar începe să se joace cu cei doi canafi albi. În fața ochilor îi apăru un pisoi mare, cu mustăți lungi și cu cizme roșii. Un fel de motan încălțat, întîlnit de atîtea ori în poze sau la carnavalurile pionierești. Îl alungă și se lăsă furat de alt gînd și mai năstrușnic. Să meargă la catedră și să întrebe așa pe nepregătite :

— Vreți să știți cine a adus șobolanii în clasă?

Întrebarea ar cădea ca o bombă. Nimeni n-ar fi în stare să scoată un cuvînt. S-ar uita atunci spre partea mai luminoasă a clasei (luminată de căciulița Vicăi), și ca s-o facă puțin pe grozavul ar spune :

— Eu i-am adus !

Își făcu apariția instructorul superior și dirigintele. Nunu se ridică, aproape fără să-și dea seama, odată cu ceilalți colegi.

Ședința începu. Mai întîi George ținu un referat asupra incidentului petrecut în clasă cu o zi înainte. Vorbi mult și încîlcit. Pomeni de zece sau cincisprezece ori despre relațiile de prietenie care ar trebui să existe între băieții și fetele din aceeași clasă și sfîrși c-un citat de Makarenko.

Tot timpul, cît durase referatul, Nunu își ținuse capul în jos. Vorbele lui George i se păreau umflate și fără rost. Nu mergeau la inimă. Altfel ar fi trebuit să vorbească...

După referat, urmă o pauză stînjenitoare. Nu îndrăznea nimeni să ia cuvîntul și nici vinovatul nu se ridica să-și mărturisească de bunăvoie isprava. Instructorul superior își purta privirile peste bănci, bătînd cu creionul în pervazul ferestrei lîngă care stătea, iar dirigintele, care le era și profesor de limba română, întreba mereu :

— Ei, n-aveți nimic de spus ? Clasa a șaptea !...

Din cînd în cînd, Nunu își furișa privirea spre banca lui Rosei. „Ce are de gînd ? Dacă nu-și mărturisește singur vina, mă ridic eu. „Dirigintele făcu vreo cîțiva pași prin intervalul dintre bănci, apoi se opri lîngă catedră.

Scoase o batistă mare, albă și începu să-și șteargă lentilele ochelarilor. Ori de cîte ori începea să explice o lecție nouă își ștergea mai întîi lentilele ochelarilor. După asta se plimba cu pași rari pe intervalele dintre bănci și vorbea cu glasul scăzut și cald, ca și cînd s-ar fi adresat unui singur elev. Clasa îl asculta într-o tăcere desăvîrșită. Nu se auzea nici un scîrțîit de bancă, nici un foșnet de hîrtie. Era cel mai iubit profesor din școală. Cînd

cineva nu ştia lecţia, nu-i punea notă proastă. Dar din clipa aceea nu-l mai asculta. Trebuiau să treacă săptămîni, uneori luni, pînă cînd era băgat în seamă iarăşi. Dealtfel, notele apăreau în catalog doar la sfîrşitul trimestrului. Acum, după ce îşi şterse lentilele ochelarilor, împături batista şi începu iarăşi să se plimbe. Tăcerea din clasă părea aidoma celei din ora de română. Se plimbă aşa cîteva minute, apoi se opri şi spuse cu asprime :

— Dacă vă încăpăţînaţi în muţenia asta, veţi primi fiecare nota doi la purtare !

Cineva întrebă :

— Şi fetele ?

Dirigintele răspunse sec :

— Şi !

După asta se îndreptă spre uşă. Nunu se mai uită o dată spre banca lui Rosei, apoi în urma dirigintelui. „Îl spun !" Gîndul îi trecu prin minte fulgerător. Sări în picioare :

— Tovarăşe profesor !

Simţi aţintindu-se spre el toate privirile din clasă. Dirigintele se întoarse doar pe jumătate. Rămase cu mîna pe mînerul uşii. Nunu trase cu coada ochiului spre Rosei. Era liniştit. Nu bănuia nimic. Asta îl făcu să şovăie şi să-i pară rău că se ridicase. „Dacă nu adusese şobolanii Rosei ? Dar cine altul putea să-i aducă ?" Simţi că se încălzeşte.

În bănci aşteptau toţi curioşi să audă ce vrea să spună.

Trebuia să spună ceva. Dar ce ? Nunu intră în panică. Se uită spre băncile din faţă. Vica stătea cu fruntea plecată. Şi ieri, cînd luase unu, tot aşa îşi ţinea fruntea. Nu cumva credea că el adusese şobolanii ? Sigur, dacă îl văzuse dormind la concert putea să-şi închipuie despre el orice. Ei, bine...

Dacă așa stau lucrurile, atunci... Gîndul acela năstrușnic, de a spune că el era vinovatul și mai ales de a brava în fața clasei, revenise.

— Ce s-a întîmplat ?

Vocea dirigintelui părea iritată.

Nunu mai privi o dată spre banca Vicăi, apoi își lăsă ochii în jos și spuse cu glas răgușit :

— Eu sînt vinovatul...

Vica se întoarse brusc. Avea ochii mari, speriați. În clasă se stîrniră murmure, scîrțîit de bănci ; instructorul superior vru să intervină, dar dirigintele îi făcu un semn prin care voia parcă să spună că-i bine să-i lase în apele lor. George își încruntă sprîncenele și strigă :

— Liniște ! Faceți liniște !

Isoscel își lipise obrazul de pupitru și întreba în șoaptă :

— Cînd ai adus șobolanii, că doar am intrat împreună în clasă... Nu ne-am întîlnit noi în spatele magaziei de lemne ?

Nunu stătea în picioare. Nu-i răspunse. Se îndărătnicea să tacă și să țină ochii în jos. Ar fi vrut să se uite spre banca Vicăi, dar parcă n-avea curaj.

George reuși cu chiu, cu vai să facă liniște. Îngroșîndu-și vocea, ca să accentueze cît mai mult importanța cuvintelor, întrebă :

— Am dori să știm cu toții ce l-a determinat pe Nunu să facă un gest atît de nedemn ?

Nunu îl privi pe furiș. George aștepta răspunsul, aplecat ușor înainte. Cu freza răscolită în frunte de cele două vîrteje, cu sprîncenele negre, groase, împreunate deasupra nasului mic și rotund ca un nasture, părea un pisoi zbîrlit, gata să se repeadă asupra șoricelului care-i ieșise pe neașteptate în cale.

Nunu își plecă și mai mult fruntea, hotărît să nu mai scoată un cuvînt. Descurcă-se cum or vrea! La urma urmelor ce puteau să-i facă ? Să-i tragă o săpuneală bună, să-l critice la gazeta de perete, ori să-l mustre în fața întregii unități de pionieri din școală. În tot cazul era mai bine decît să primească toată clasa nota doi la purtare !

— Cine se înscrie la cuvînt ?

Întrebarea lui George îl împunsese parcă cu mii de ace. Se scutură de gînduri și se hotărî să fie atent. Era curios să știe cine se va înscrie la cuvînt și ce se va spune despre el.

— Răduț... Miluță... Sanda... Rosei...

Nunu își simți inima zvîcnind cu putere. Cum ? se înscrisese și Marele Vrăbioi ? Pentru ce ? Ce-avea de gînd să spună ? Răduț începuse să vorbească. Avea glasul gros și repezit. Nunu încercă să-l asculte, să urmărească ceea ce voia să spună, dar nu reuși. Era nerăbdător să-l audă pe Rosei. Pînă la el erau înscriși însă destui. Trebuia să aștepte. Începu să numere în gînd. Voia să vadă cam cît vorbește fiecare. Cînd isprăvi Răduț, ajunse cu numărătoarea pînă la o sută cincizeci. Miluță vorbi mai puțin. Era speriat și se înroșise ca focul. Sanda și Ligia vorbiră cam la fel. La Sanda ajunsese cu numărătoarea pînă la șaptezeci, iar la Ligia pînă la șaptezeci și șase. Despre el nu pomeni nici una nimic. Vorbiră doar așa, în principiu. Că ar trebui să fie mai multă colegialitate, și prietenie, și înțelegere... După ele urmă Cozmiță. Vorbi mult. Nunu numără pînă la șase sute, apoi renunță. Lui Cozmiță îi plăcea să gesticuleze și să se asculte. Nunu încercă să-și mute gîndurile în altă parte, dar glasul lui Cozmiță îl făcu să ciulească urechile.

— Nunu a vrut prin fapta lui să izoleze fetele de băieți... Cred că cea mai bună pedeapsă pe care am putea să i-o dăm ar fi tot izolarea. Să-l izolăm de colectiv o lună de zile. Să nu poată schimba un cuvînt cu nimeni...

„Izolarea de colectiv ?“ Ce idee năstrușnică ! De unde o scosese oare ? Nunu se uită spre banca lui Cozmiță. Îl văzu așezîndu-se satisfăcut și plin de el. Avea un cap mare, pătrat, și deși îl cunoștea de șapte ani i se păru că atunci îl vedea pentru prima oară.

— Cozmiță are dreptate... Sînt pentru izolare.

„Acesta-i glasul lui Bogdan... Va să zică și el...“ Lui Nunu începu să-i bată inima repede. Își aduse aminte că după Bogdan se înscrisese la cuvînt Rosei. Își furișă privirile spre banca Marelui Vrăbioi. Îl văzu ridicîndu-se. Dar ca și cînd i-ar fi fost lene să-și deșire tot trupul deasupra băncii, spuse, privind spre tablă :

— Și eu sînt pentru izolare.

Lui Nunu începură parcă să-i țiuie urechile, amîndouă odată.

— Cine vrea să mai ia cuvîntul ?

În tăcerea apăsătoare care se lăsase, glasul lui George i se păru supărător :

— Nimeni ?... Nunu, tu ce ai de spus ?

În cap începură să i se bulucească zeci de gînduri. Ce să spună ? Era tîrziu ca să mai spună ceva. În dreapta lui, Isoscel stătea cu fruntea în palme. Îi vedea numai urechea stîngă. Oare de ce i se înroșise așa ?

George întrebă din nou :

— Nu ai nimic de spus ?

Nunu îşi simţi tîmplele zvîcnind ritmic. Parcă ar fi fost două ciocănele. Rosti cu glas stins :

— Nimic.

UN APEL CIUDAT

Punctul întîi de pe ordinea de zi părea să fie epuizat. Lucrurile se arătaseră cît se poate de limpezi. Vinovatul îşi recunoscuse singur greşeala şi dintr-o clipă în alta trebuia să primească sancţiunea cuvenită.

Isoscel aştepta să se isprăvească totul mai repede. Povestea era din cale-afară de neplăcută și-l enervase îngrozitor. Nu putea să-nțeleagă ce-l apucase pe Nunu. Doar nu mai era copil... Deodată, prin hărmălaia de glasuri care se iscase în bănci, i se păru că aude nişte bătăi uşoare în tavan sau în peretele care dădea spre clasa vecină. Își încordă fără să vrea atenția. Bătăile se repetau într-un ritm ciudat, dînd impresia să cineva se joacă cu literele alfabetului Morse. Uimirea care-l cuprinse era atît de mare, încît uită cu totul unde se află. Bătăile se înșirau una după alta cu intermitențe, formînd cuvinte și fraze. Fără să piardă o clipă, începu să le aştearnă cu febrilitate pe-o foaie de caiet. Iată ce reuşi să scrie :

„Nu-i drept să cadă vina pe altcineva. Dacă vreţi amănunte, chemaţi-mă ! Sînt în clasa vecină. Datoria de pionier m-a obligat să vă previn.

M".

Odată cu ultiima lteră, care părea să fie iscălitura celui ce transmisese ciudatul apel, bătăile încetară. Isoscel citi frazele scrise în grabă, dar nu pricepu nimic. Îi părea rău că nu surprinsese apelul de la început. Oare ce voia să spună ? Despre ce vină putea fi vorba ? Şi cine era acest „M" ? Cunoştea alfabetul Morse la perfecţie. Transmisese totul cît se poate de repede şi nu făcuse nici cea mai mică greşeală. Nu-i scăpase o literă. Numai Marele Vrăbioi, Ţîru şi Nunu îl mai cunoşteau atît de bine. Dar Marele Vrăbioi era în şedinţă. Nunu la fel. Despre Ţîru nici nu putea fi vorba. La ora asta se plimba prin Bicaz.

— Linişte ! Vă rog, faceţi linişte !

Zarva se mai domoli şi George întrebă pentru a patra sau a cincea oară :

— Mai este şi altă propunere ?

În grupul fetelor se stîrni o însufleţire neobişnuită. Se plecau una spre cealaltă, clătinau capul, şuşoteau. În cele din urmă, Sanda ceru cuvîntul. Se ridică şi spuse :

— Nu sînt pentru izolare. Cred să facem rău dacă-l izolăm pe Nunu. În loc să-l ajutăm să-şi îndrepte greşeala, îl îndepărtăm şi mai mult de colectiv...

George întrebă :

— Ce propui ?

Sanda se gîndi puţin, apoi spuse :

— Mustrare scrisă.

Mai adăugă ceva, dar Isoscel n-o ascultă. Din clasa vecină se porniră iarăşi bătăile acelea abia auzite :

„Atenţiune !... Atenţiune !... Aţi fost traşi pe sfoară ! Cel care a pus şobolanii în banca fetelor e Marele Vrăbioi !..."

Isoscel începu să clipească des, ca și cînd atunci s-ar fi trezit din somn. Nu înțelegea nimic. Ori cel care se afla în clasa vecină se ținea de farse, ori Marele Vrăbioi era un imbecil. Îl căută repede cu privirea. Marele Vrăbioi își ținea nasul în jos și, din cînd în cînd, se uita neliniștit spre peretele clasei vecine. Aceeași neliniște se citea și pe chipurile celorlalți cinci sau șase vrăbioi, cîți erau în clasă. Isoscel înțelese totul. Rosei era vinovat. Despre asta nu mai avea nici o îndoială. Totuși nu-i era clar un lucru. De ce se ridicase Nunu și își luase vina asupra lui ? Să-l fi obligat Rosei să facă asta ? Poate că Nunu n-avea nici o vină...

Isoscel se mai uită o dată peste foaia pe care își notase apelul transmis cu ajutorul alfabetului Morse și, după ce se gîndi puțin, scrise :

George...

După cum vezi din acest bilețel, vinovat de aducerea șobolanilor în clasă nu-i Nunu, ci Rosei. Ca să-l fac pe Rosei ori pe ceilalți vrăbioi să vorbească am să propun excluderea lui Nunu pe timp de trei luni. Cred să atunci își vor da seama de gravitatea situației. Se vor ridica să vorbească. Și lucrurile se vor limpezi.

Isoscel.

Reciti bilețelul, dar în loc să-l trimită îl rupse și începu să se scarpine în cap cu vîrful creionului. Era un gest pe care-l făcea mai ales cînd întîlnea vreo problemă grea la geometrie. Se scărpina cu creionul și, oricît de grea ar fi fost problema, nu se lăsa pînă cînd nu reușea s-o dezlege. De asta colegii îi găsiseră și porecla potrivită : Isoscel.

În clasă zarva se întețea tot mai mult. George bătea cu pumnul în bancă, striga, dar parcă nu-l mai auzea nimeni. Pe băieți îi zăpăcise cu totul atitudinea fetelor. După Sanda se ridicase Rița, apoi Jo. Amîndouă fuseseră pentru mustrare scrisă.

Totul s-ar fi terminat aici, George era gata să supună cele două propuneri la vot, dar chiar în ultima clipă ceru cuvîntul Isoscel. Se făcu dintr-o dată liniște.

Isoscel tuși de cîteva ori, vrînd parcă să-și dreagă glasul, apoi, fără să-și ridice ochii de pe pupitru, întrebă rar și apăsat :

— Mai înainte de a se supune cele două propuneri la vot, aș vrea să-l întreb pe colegul nostru Rosei ce părere are despre atitudinea lui Nunu ?

— Atît ?

Isoscel ridică privirile de pe bancă. Zîmbea.

— Atît !

Apoi, continuînd să zîmbească, se răsuci spre banca lui Rosei. Marele Vrăbioi se ridică încet, cu aerul celui mai nedumerit om din lume. Se uită cîteva clipe în jur, apoi înălță din umeri :

— Nu înțeleg ce vrei să spui. Dacă erai atent ai fi auzit părerea mea... Altceva nu mai am de adăugat...

Lui Isoscel îi pieri zîmbetul brusc. Începu să clipească. Își lăsă privirea pe bancă, fără să se așeze.

George îl întrebă :

— Ești satisfăcut de răspuns ? Mai ai de pus vreo întrebare ?

Isoscel păru că nu-l aude. Rosti sec :

— Am o propunere.

— S-o auzim !

— Știți cu toții că Nunu mi-e cel mai bun prieten...

Din primele bănci îl întrerupseră cîteva voci :

— Știm...

— Nu-i nevoie să ne mai spui...

— Ai face ma bine să te lași de intervenții.

Gălăgia amenința să cuprindă din nou clasa, dar Isoscel bătu cu pumnul în bancă. Strigă înfuriat :

— Nu vreau să intervin pentru nimeni. Cine v-a spus asta ? Nunu mi-e prieten. E adevărat. Îl cunosc bine. Nu m-aş fi gîndit niciodată că s-ar putea face vinovat de trăsnăi de felul celeia cu şobolanii. Consider gestul lui ca o încălcare gravă a disciplinei şi nu sînt de acord cu propunerile făcute pînă acum.

Cineva întrebă :

— Ce propui ?

Isoscel spuse fără să clipească :

— Excluderea din organizație pe timp de trei luni...

După asta se așeză. În clasă se făcu brusc liniște. Cîteva clipe nu se auzi nici cel mai mic zgomot. Isoscel se uită țintă spre banca lui Rosei. Acesta se privea într-un ciob de oglindă și-și netezea de zor părul care-i stătea zbîrlit ca țepii unui arici. Părea că nici nu-i auzise propunerea. Isoscel începu să fiarbă. Oare cum putea fi atît de nepăsător ? Ceilalți cinci sau șase vrăbioi șușoteau, își trimiteau bilețele ori schimbau priviri pline de înțelesuri. Se vedea cît de colo că nu sînt de acord cu atitudinea Marelui Vrăbioi. Isoscel aștepta nerăbdător să-l vadă înscriindu-se la cuvînt.

Negrea se apropie de dirigintele clasei. Începură să discute ceva în șoaptă. Dirigintele încuviința mereu din cap și zîmbea. Vica ridică mîna :

— Cer cuvîntul !

Se făcuse roșie, iar în ochi îi strălucea un zîmbet plin de uimire. Spuse, înălțînd din umeri, că nu înțelege pentru ce se făcea atîta zarvă. Ca să se propună excluderea cuiva nu era chiar atît de ușor. Trebuia multă chibzuință. Or, după părerea ei, nici nu putea fi vorba de excludere. Lucrurile erau mult mai simple decît le arătase referatul și cei care luaseră cuvîntul. Cineva glumise. De ce trebuia să se caute cu orice preț un vinovat, cînd de fapt cel care făcuse gluma n-avea nici o vină? Putea fi învinuit cineva pentru că glumise ?

După ea luă cuvîntul instructorul superior. Spuse:

— Sînt de acord în totul cu Vica. Cuvintele ei dovedesc multă seriozitate și chibzuință. E drept, gluma nu a fost prea reușită. Dar asta nu înseamnă că-n clasa voastră nu va mai putea nimeni de-acum încolo să glumească. Glumele bune, veselia trebuie să alunge rigiditatea, să vă împrietenească...

Din grupul fetelor izbucniră aplauze. Băieții se uitau mirați și neîncrezători. Apoi, unul cîte unul, începură să bată și ei din palme. Cei mai zgomotoși erau Sterpu și Hreapcă.

Cînd luară sfîrșit aplauzele, George întrebă șovăitor :

— Se poate trece la punctul doi de pe ordinea de zi ?

Negrea îi făcu semn că se poate.

Dezbaterile pentru alegerea colectivului de conducere durară aproape două ceasuri. La sfîrșit,

după ce plecară toţi, pe tablă rămăseseră scrise cu cretă numele celor aleşi. În dreptul fiecărui nume era trecut numărul voturilor, astfel :

Sanda : 33

Iorgu : 26

George : 26

Vica : 32

Isoscel : 33

RĂSCOALA VRĂBIOILOR

După şedinţă Nunu se grăbi spre ieşire, ursuz şi supărat la culme. Era supărat pe toţi. Pe Rosei, pe Vica, pe Isoscel, pe George ; dar mai supărat şi mai supărat era pe el. Făcuse o prostie mare. Abia în clipa în care se ridicase Vica şi vorbise şi-a dat seama de asta. Nu putea nici acum să priceapă de ce nu-şi văzuse de treabă ! Dacă şi-ar fi ţinut gura, totul s-ar fi isprăvit cu bine. Nu şi-ar fi ridicat în cap întreaga clasă şi nici nu s-ar fi făcut de rîs ca un caraghios.

Afară începuse să se întunece. Bătea vîntul şi se lăsase frig. În poarta şcolii îl ajunseră din urmă fetele. Erau vesele şi gălăgioase. Le făcu loc să treacă. Vica se strecură pe lîngă el, fără să-l privească. Era îmbrăcată cu pardesiul gri deschis, cu care fusese şi-n tabără. După Vica trecură Ligia şi Sanda, tot fără să-l privească. Numai Jo, care

ieşi pe poartă ultima, se opri şi făcînd ochii mari spuse :

— Mulţumesc !...

După asta chicoti şi alergă să-şi ajungă colegele. Nunu se simţi jignit. S-ar fi repezit să-i dea cîţiva pumni, dar n-avea putere. Nu mai avea putere de nimic. Nici să gîndească. Simţea în trup o istovire dureroasă. Vîntul îl bătea din faţă. Mergea cu bărbia în piept şi umărul stîng înainte. Clipea des, iar atunci cînd palele de vînt erau prea puternice închidea ochii. Picioarele i se mişcau automat. Nici nu vedea pe unde merge.

Într-un tîrziu se pomeni prin centru. Străzile erau luminate puternic. Treceau maşini, trăsuri, tramvaie. Spre deosebire de alte seri, trotuarele erau însă pustii. Pe Lăpuşneanu, la cinematograful Maxim Gorki, se terminase filmul. Spectatorii ieşeau bulucindu-se, rîzînd, comentînd filmul, strigîndu-se unii pe alţii. Nunu privi multă vreme cum se revărsau pe uşi valurile compacte de oameni şi cum se risipeau apoi repede cînd ajungeau în stradă. Lîngă trotuar se încolonă un pluton de ostaşi. Cineva dădu tonul unui cîntec, se auzi un răpăit scurt de cizme, ostaşii plecară cîntînd şi strada rămase dintr-o dată pustie. Numai vîntul hălăduia nestingherit, ţiuind pe acoperişuri, clătinînd felinarele. Nunu se uită în treacăt la pozele şi afişele luminate puternic şi o luă încet spre casă. Cînd ajunse pe strada Lalelelor, la brutăria din colţ se trăgeau obloanele. Trecu mai departe. La vreo două sute de metri în faţă se zărea o umbră. Lumina de pe stradă era cam săracă şi nu se vedea prea bine. Totuşi, după mers, cel din faţă părea să fie Isoscel. Oare unde se ducea ? Casa lui era lîngă brutărie. Nunu n-avea nici un chef să-l întîlnească. În drep-

tul unui felinar silueta lui Isoscel se desluşi bine. Acum nu mai avea nici o îndoială. El era. Nunu îşi încetini mersul. Nu ştia ce să facă. S-ar fi întors înapoi, dar se simţea prea obosit. Isoscel se opri în faţa porţii, îl strigă de două ori, apoi intră în curte. La ei era lumină. Toate ferestrele erau luminate. Chiar şi cele de la camera lui. Nunu se apropie şi rămase pitit lîngă poartă. Isoscel străbătu curtea şi cînd ajunse în faţa marchizei bătu cu ceva în burlan şi-l strigă iarăşi. După cîteva clipe uşa se deschise şi-n prag Nunu desluşi vag făptura mamei sale. Era luminată din spate şi nu i se vedea chipul. O auzi însă întrebînd :

— Cine-i ?

— Eu sînt, tanti, săru' mîna. Îl caut pe Nunu...

Urmară cîteva clipe de tăcere. Apoi se auzi tot glasul lui Isoscel, şovăielnic :

— N-a venit ?

— Nu... Dar ce s-a întîmplat ? N-aţi plecat de la şcoală împreună ?

Nunu cunoştea glasul mamei sale. Acum îl simţi plin de grijă.

Isoscel îngăimă ceva. Probabil o scuză... Nunu îi auzea vocea, dar nu înţelegea nimic. Abia la urmă îl auzi spunînd din nou :

— Săru' mîna...

Îl văzu apoi venind spre poartă. Mama sa rămase însă pironită în prag. Nunu se tîrî uşor vreo cîţiva metri şi se lipi de gard. Lîngă gard era întuneric şi nu putea fi zărit. Isoscel închise poarta şi, după o clipă de şovăială, porni cu acelaşi mers legănat în partea din care venise. Nunu se uită printre ostreţele gardului. Mama sa nu mai stătea în prag. Paşii lui Isoscel se auzeau depărtîndu-se. În urma lui, Nunu se ridică şi, călcînd cu băgare de seamă

pe vîrfuri, intră în curte. Uşa de la marchiză era încuiată. Se apropie de geamul de la camera lui. Înăuntru mama sa îi primenea aşternutul de pe pat. O privi cîteva clipe nehotărît, cu nasul turtit de geam. Neîndrăznind să bată, începu să zgîrie cu unghia cerceveaua, aşa cum făcea cînd era mai mic şi întîrzia la joacă. Dacă era şi tatăl său acasă, îl auzea spunînd :

— Marie, ce-i cu Bujor ? Ai uitat să-i dai de mîncare ?

Mama sa rîdea :

— N-am uitat. Da' aşa-i el totdeauna nemulţumit...

Şi mergea să deschidă. La uşă, bineînţeles, nu era Bujor. Tată său se prefăcea însă cît se poate de uimit :

— Tu erai ? Şi eu crezusem că-i Bujor!...

Lui Nunu nu-i prea plăcea gluma. Zîmbea în silă :

— Da ! Parcă nu ştiai că Bujor e legat...

Tatăl său îi trecea mîna prin păr, rîzînd :

— De unde să ştiu ?

Uneori, Nunu venea atît de flămînd şi de obosit, că nici nu mai lua în seamă glumele tatălui său. Se aşeza la masă şi începea să înfulece cu lăcomie.

Bujor fusese un cîine grozav. I-l trimiseseră de la ţară bunicii. Nunu avea pe-atunci vreo şapte sau opt ani. Bujor era un ghemuleţ pufos cu botul umed. Avea ochii aurii şi prostuţi. Dacă voia să se joace cu el, scheuna însă supărat şi-şi arăta colţii. După vreo jumătate de an s-a făcut un căţelandru de toată frumuseţea. Avea blana stufoasă şi roşie, fără nici o pată. Numai pe gît, începînd de sub bot, avea o dungă albă, care-i dădea un aer de distincţie. Acum nu mai era prostuţ şi moale. Se fă-

cuse ager și rău ca un lup. Nu era prieten decît cu ai casei. Străinii nu se puteau apropia nici de gard. Din cauza asta trebuiră să-l lege de cușcă. Era lăsat slobod numai noaptea. Cum i se dădea drumu' începea să sară, să alerge, să se tăvălească. După asta se liniștea și se covrigea tăcut în fața marchizei. Dacă ai casei stăteau la masă, începea să zgrepțene ușurel la ușă. Nunu știa că uneori tatăl său avea obiceiul să mai întîrzie cu prietenii la vreun pahar de vin sau la vreo ședință la fabrică. Bujor se covrigea liniștit pe locul lui din fața marchizei. Dar dacă trecea ora nouă se ridica, lătra de două ori, sărea gardul și pleca în căutarea stăpînului. Uneori îl întîlnea pe drum. Alteori îl aștepta în poarta fabricii sau îl căuta prin restaurante. Ce făcea, cum îl dibuia, nimeni nu putea să-și dea seama, dar totdeauna îl găsea. Tatăl lui Nunu se pomenea cu el dînd năvală, gudurîndu-se și scheunînd prietenos, chiar dacă restaurantul s-ar fi aflat la celălalt capăt al orașului. Prietenii făceau haz :

— Gata, a trimis jandarmul după tine ! Du-te !

Așa era Bujor ! Nu-l trimitea nimeni. Își iubea poate prea mult stăpînul. Din cauza asta i s-a tras și moartea. Într-o seară au uitat să-l dezlege. Tatăl lui Nunu întîrziase la o ședință pînă la miezul nopții. Cînd s-a întors l-a găsit spînzurat în colțul gardului dinspre uliță. Smulsese țărușul de care era legat în fața cuștii și, după toate semnele, plecase să-l întîmpine. Dar țărușul s-a oprit între ostrețele gardului, iar lanțul a fost prea scurt. A murit spînzurat...

Amintirea lui Bujor îl făcu pe Nunu să zîmbească trist. O privi o vreme pe mama sa prin

ochiurile perdelei, apoi, fără să mai zgîrie cerceveaua, bătu de două ori cu vîrful degetelor în geam. Mama sa se apropie, dădu perdeaua la o parte și cînd îl văzu îi făcu semn să aștepte. Se duse apoi să-i deschidă. Nunu trecu la ușă.

— Ce ți s-a întîmplat ? De ce-ai întîrziat atîta ? Nunu desluși în glasul mamei sale un fel de oboseală și de amărăciune, ca și cînd nu s-ar fi adresat lui. Numai cînd venea tîrziu tatăl său o auzea vorbind așa. Își plecă fruntea, fără să răspundă :

— Hai, intră !

Glasul mamei părea mai îmblînzit. Nunu ridică fruntea neîncrezător. Mama sa îi spuse, fără să-l privească :

— Te-a căutat mai înainte Isoscel !

Nunu vru s-o întrebe pentru ce venise, dar își dădu seama că n-avea nici un rost. Cine știe ce i se mai năzărise și lui Isoscel... Mama sa stătea cu mîna pe clanță, așteptîndu-l să intre. Nunu trecu pragul și începu să-și desfacă șireturile la pantofi. Ca să cruțe covoarele se descălța totdeauna în marchiză. În timp ce-și punea cipicii, se auzi scîrțîind poarta de la uliță. Mama sa rosti mirată :

— Vine cineva !

Nunu se apropie, privi peste umărul ei și izbucni bucuros :

— E tăticu !

Într-o clipă se mistui în întuneric. Apoi în pătratul de lumină din fața marchizei apăru un bărbat nu prea înalt, dar voinic. Avea în mîna stîngă o lădiță neagră de ceferist, iar sub brațul drept îl ținea pe Nunu care se zbătea, rîdea, lovea cu pumnii. Îl lăsă jos abia în marchiză. Întîi îl lăsă pe el, apoi lăsă lădița. Nunu se frecă la ochi puțin cam

amețit și fără să-i lase răgaz măcar să respire, i se aruncă în cîrcă.

Mama spuse dojenitoare :

— Nunule, ce-nseamnă asta ? Poate tăticu-i obosit!

Dar Nunu parcă nici n-o auzi. Rămase cocoțat în spatele tatălui său. Trecură astfel la bucătărie.

— Era vorba să vii abia peste două zile, spuse Nunu, și sări sprinten jos.

Tatăl său zîmbea. Avea chipul neras și îmbîcsit de praf ; slăbise puțin și se înnegrise de arșiță. Din pricina asta căpătase un aer de duritate, care-l înstrăina parcă. Numai zîmbetul îi rămăsese același. Cînd zîmbea, ochii i se micșorau, iar știrbitura dinților îl făcea să fie iarăși cel dintotdeauna. La întrebarea lui Nunu rîse :

— Da ! Așa era vorba !... Dar am venit mai repede ca să pot pleca mai repede...

Nunu îl privi neîncrezător și rîse :

— Unde să mai pleci ?

După asta dădu fuga să ia lădița din marchiză. În urmă auzi glasul mamei sale. Era trist și șovăielnic.

— Pleci din nou ?

— Am fost numit mecanic-șef... O să plecăm cu toții...

— Și casa ? Cui o lăsăm ?...

— Case se găsesc și-acolo cîte vrei. N-are de ce să ne pară rău. Doar tot cu chirie stăm...

Lădița era grea. Parcă avea înăuntru pietre. Nunu o lăsă lîngă vatră. Mamă-sa stătea cu spatele. Umerii îi tremurau ușor. Plîngea. Tatăl său își căuta încurcat țigările. Nu le găsi. Își prinse capul în mîini, apoi se ridică, luă lădița de lîngă vatră

și o puse pe masă. Cînd o deschise, Nunu exclamă surprins :

— Pere !

Lădița era plină cu pere mari și roșietice ca aurul vechi. Nunu luă o pară și își înfipse dinții în ea. Era dulce, zemoasă și parfumată. Pe stradă se auzeau lătrăturile unor cîini. Apoi se auzi tîrîitul unui clopoțel de bicicletă și glasul lui Sterpu, strigîndu-l pe Nunu la poartă :

— Nunu ! Nunu !

Nunu lăsă para pe masă și ieși repede afară. Sterpu intrase cu bicicleta în curte. Îi spuse gîfîind:

— Hai repede, că la club e prăpăd ! S-au răsculat vrăbioii...

— Care vrăbioi ?

— Cum care vrăbioi ? Vrăbioii !... L-au prins pe Rosei, l-au legat și spun că vor să-l judece. Frate-su, Mihu, e-n fruntea răsculaților.

Lui Nunu îi venea să rîdă. Întrebă totuși cu seriozitate :

— Dar de ce s-au răsculat ?

— Cine mai poate să-i înțeleagă? Spun despre Marele Vrăbioi că e mincinos și laș. Că vinovat pentru aducerea șobolanilor în clasă nu ești tu, ci el...

Nunu începu să rîdă.

Sterpu îl prinse de piept :

— De ce rîzi ?

Nunu deveni serios :

— Ce-ai vrea să fac ?

— Să mergi să-l scapi. Numai tu poți s-o faci. Să le spui adevărul... Pe tine or să te creadă...

— Ce adevăr să le spun ?

Sterpu se înfurie. Glasul i se ascuți din cale-afară :

— Tu să n-o faci pe nebunu' ! Cum... ce să le spui ? Ce-ai spus și-n clasă. Ori ai uitat ?!

Nunu rîse din nou :

— Nu, n-am uitat ! Și-ar fi chiar amuzant să-l văd legat... Dar nu pot. A venit tăticu de pe teren și nu pot să merg. N-am ce face !...

Sterpu întrebă neîncrezător :

— Și cum, chiar nu mergi ?

— Nu !

— Lașule ! Ai să dai socoteală, ai să vezi.

Sterpu întoarse bicicleta și se îndreptă furios spre poartă.

Nunu rămase locului, zîmbind.

În uliță, Sterpu stătu puțin în cumpănă. Nu știa ce să facă. Să se întoarcă pe maidan singur n-avea nici un rost. Vrăbioii tot nu i-ar fi dat ascultare. Numai Isoscel ar mai fi fost în stare să-i stăpînească. Încălecă pe bicicletă și începu să pedaleze repede spre capătul străzii, în partea în care stătea Isoscel.

În acest timp, răscoala de pe maidan luase amploare. Lîngă Marele Vrăbioi fusese legat și Hreapcă. Acesta voise să-i ia apărarea, dar ceilalți vrăbioi nici nu încercaseră să-l asculte. Mihu spusese :

— Legați-l și pe el ! Să se învețe minte ca să mai apere lașii....

Hreapcă vru s-o tulească, dar Duțu, fratele lui Isoscel, puse o piatră în praștie și trase. În aceeași clipă, Hreapcă începu să sară într-un picior și să se învîrtească în jurul său ca un cățel care a fost călcat pe coadă. Vreo zece vrăbioi tăbărîră pe el și-l legară burduf. Îl îmbrînciră apoi lîngă Rosei. Cineva aduse niște cîrpe muiate în ulei, se făcură în grabă torțe și, cît ai bate din palme, maidanul fu luminat ca ziua.

Rosei era legat de unul din stîlpii gardului, lîngă care se jucase de-atîtea ori de-a țurca, de-a baba-oarba ori de-a mingea călăreață. Se uita pe sub sprîncene spre Mihu. La un semn al acestuia, în preajma celor doi osîndiți începu dansul vrăbioilor. Altă dată dansul acesta era adus ca un fel de omagiu Marelui Vrăbioi. Acum toți vrăbioii, începînd cu Mihu, își întoarseră căciulile ori șepcile pe dos în semn de desolidarizare și începură să țopăie, să sară într-un picior, să se dea tumba peste cap ori să meargă în mîini cu picioarele în sus. După ce isprăviră dansul, lîngă osîndiți rămaseră numai patru vrăbioi cu torțe aprinse. Ceilalți se retraseră cam la o azvîrlitură de băț ca să aleagă consiliul de judecată.

Între timp, în marginea maidanului apăru Țîru. Era îmbrăcat cu haina veche a fratelui său Nicu (haina fiindu-i prea mare avea mînecile îndoite), pe umărul drept, strînsă colac, îi atîrna pătura, iar în spate avea rucsacul cu care plecase de-acasă. Stătu multă vreme locului, neștiind ce se întîmplă. Dintru început, văzîndu-i legați pe Marele Vrăbioi și pe Hreapcă, vru să se repeadă să-i elibereze. Tocmai atunci însă pe lîngă el trecu alergînd un puști. Îl prinse iute de după ceafă.

— Ce s-a întîmplat ? De ce l-ați legat pe Marele Vrăbioi ? întrebă el.

Puștiul făcu ochii mari și începu să tremure. Spuse că el nu știe nimic. Mihu știa. El îl trimisese să aducă un creion. Țîru îl lăsă în pace. Se apropie de gard, puse jos rucsacul și pătura, își strînse mai bine haina, legîndu-se peste mijloc cu-o sfoară, apoi își întoarse șapca pe dos și se amestecă printre vrăbioii strînși în jurul lui Mihu și al lui Duțu. Era obosit și flămînd, dar tărăboiul care se iscase

pe maidan îl atrăgea grozav. Dădu uitării și oboseala, și foamea, și mai cu seamă înfrîngerea suferită la Bicaz. Umblase o jumătate de zi pe la toți inginerii și pe la toți șefii de pe șantier, dar nici unul nu catadicsise să-l ia în serios. Nici măcar paznicii. Toți se uitau la el, zîmbeau și-i spuneau să-și vadă de treabă că-i prea mic pentru șantier. Ba, încă, avea s-o pățească. A doua oară cînd s-a dus la inginerul-șef al șantierului, acesta, în loc să-i asculte pînă la capăt argumentația cu care se înarmase, puse mîna pe telefon și sună la Miliție. Voia să-l trimită acasă cu milițianul. Acum toate astea erau uitate. Cu șapca întoarsă, asculta dezbaterile vrăbioilor. Pînă la urmă aceștia îi aleseră în consiliul de judecată pe Mihu, pe Duțu și pe Paul. Cei care aveau torțe se aliniară repede pe două rînduri, formînd un fel de culoar. Pe acest culoar trecu spre osîndiți grupul consiliului de judecată. Duțu mergea în mijloc. Mihu și Paul, pe margini. Se opriră în fața Marelui Vrăbioi și a lui Hreapcă. Duțu desfăcu un sul de hîrtie și îl privi pe Rosei în față. În preajmă se făcu tăcere. Țîru se strecură mai aproape, ca să poată auzi ce se va spune. Îl văzu pe Duțu coborîndu-și ochii pe sulul de hîrtie. Spuse solemn și grav :

— Consiliul de judecată a căzut de acord că greșeala de care te-ai făcut vinovat este cît se poate de gravă. Această greșeală ți se poate ierta numai dacă duci la îndeplinire condițiile pe care ți le va pune consiliul de judecată.

Rosei își lăsă ochii în jos, ascultă atent și cînd Duțu se opri, întrebă fără să-și ridice ochii :

— Ce condiții mi se pun ?

Duțu își umezi buzele cu limba și, străduindu-se să-și păstreze aerul solemn și grav, spuse :

— Întîi : trebuie să recunoşti în faţa întregii şcoli că tu ai pus şobolanii în banca fetelor.

Doi : trebuie să mergi, încă în seara asta, să ceri iertare Vicăi, Riței și lui Nunu, asupra căruia ai lăsat, cu bună știință, să planeze vina.

Trei : să se schimbe cîteva din condițiile care trebuiesc îndeplinite la probele pentru alegerea vrăbioilor. Și anume : să nu se mai ceară candidaților să taie șuvițe de păr din codițele fetelor, să nu se mai ceară lovirea unei ciori cu praştia, să se înființeze din nou asociația „Prietenii vrăbioilor".

Rosei tăcea ; încercă de cîteva ori să se smulgă din strînsoarea funiei cu care era legat, dar nu reuşi. Pînă la urmă întrebă încet :

— Și dacă nu țin seama de condițiile voastre, ce se întîmplă ?

Duţu vru să răspundă, dar Mihu îi făcu semn să tacă. Vorbi el. Glasul îi era puţin cam batjocoritor.

— Dacă nu ţii seama, veţi rămîne legaţi aici toată noaptea. Pe lîngă asta, consiliul de judecată a hotărît desfiinţarea pentru totdeauna a „Clubului vrăbioilor"...

Rosei rîse :

— Nu mai spune !... Serios ? Desființezi tu „Clubul vrăbioilor" ?

— Nu am spus că-l desființez eu.

— Dar cine ?

— Consiliul de judecată care a fost ales de vrăbioi.

— Nu recunosc nici un consiliu de judecată.

Cei trei îi întoarseră repede spatele, fără să mai adauge nici un cuvînt. Duţu făcu un semn şi întreaga gloată a vrăbioilor se îndepărtă spre intrarea în club. Rămaseră lîngă osîndiţi numai doi vră-

bioi cu torțele aprinse și, puțin mai la o parte, Țîru. Hreapcă îl văzu şi-l întrebă furios :

— Ce-i, Țîrule, şi tu ți-ai întors şapca pe dos ? Ți-e teamă să n-o iei pe cocoașă ?

Țîru înălță din umeri :

— Nu mi-e teamă !... Dar cred că băieții au dreptate. De mult trebuia să se întîmple asta.

Rosei rînji furios :

— Da ? Așa crezi tu ?

Țîru spuse simplu :

— Așa cred.

După asta le întoarse spatele. Nu meritau să stea mai mult de vorbă cu ei. Auzi... colo ! Să se poarte ca lașii cei mai de rînd ! Să lase să cadă vina asupra altcuiva ! Dar ce făcuseră ceilalți ? Cum de putuseră să rabde una ca asta ? Ce-a făcut Isoscel ? A dormit ? Tii ! De ce n-a fost el la ședință ?... Trebuia neapărat să meargă la Vica. Încă în seara asta trebuia să meargă...

Din club ieși, gălăgioasă, gloata vrăbioilor. Duțu și Paul aduceau măștile de sfetnici. Cînd ajunseră în apropierea osîndiților, Mihu luă din mîna cuiva o torță și se apropie de masca Marelui Vrăbioi. Cartonul era umed. Se aprinse greu, dar după asta începu să ardă repede, cu flacără pîrîind și răspîndind scîntei. Imediat au fost aprinse şi celelalte măşti. Începură toate să pîrîie şi să arunce scîntei, aidoma artificiilor ce se aprind la Pomul de iarnă.

În acest timp, pe stradă se auzi soneria unei biciclete și imediat în capătul maidanului, la lumina felinarului din colț, se zări, pedalînd de zor, Sterpu. Pe ghidonul bicicletei stătea Isoscel. Bicicleta înaintă pe maidan cîteva zeci de metri, dar din cauza gropilor și-a întunericului, Sterpu se văzu nevoit

să renunțe la bicicletă. Opri, îl așteptă pe Isoscel să coboare, sări și el, apoi, lăsînd bicicleta, o luară la fugă spre locul unde se agitau torțele vrăbioilor. Sterpu se întorcea mereu spre Isoscel, întrebîndu-l aproape la fiecare pas :

— Ai un cuțit ? Trebuie să tăiem funiile.

Isoscel se repezi în mijlocul vrăbioilor, agitîndu-și brațele și strigînd :

— Ce-nseamnă barbaria asta ? Cine v-a dat voie să abuzați de forță ?

Isoscel văzu măștile cuprinse de flăcări... Privirile îi rămaseră ațintite asupra limbilor roșietice și jucăușe. Pe chip i se întipări încetul cu-ncetul un fel de nedumerire. Furia îl părăsi treptat. În preajmă, gloata vrăbioilor amuți. Măștile fură mistuite repede. Nu rămaseră din ele decît cîteva bucăți de carton care mai fumegau încă. Isoscel își ridică fruntea și, întîlnind privirea lui Mihu, vru să-l întrebe : „Tu ai transmis semnalul acela cînd ne aflam azi în ședință ?“ Își dădu seama însă că n-are rost. El îl transmisese. Cine altul putea să-l mai transmită ? Spuse, arătînd cu capul spre Rosei și Hreapcă :

— Dezlegați-i !

Mihu își plecă ochii, stătu cîteva clipe pe gînduri, apoi îi făcu semn lui Duțu să-l urmeze. Se apropiară de prizonieri și-i dezlegară. Văzîndu-se liber, Rosei se năpusti spre Isoscel cu mîna întinsă. Dar Isoscel îi întoarse spatele.

După asta, unul cîte unul vrăbioii începură să se împrăștie. Pînă la urmă pe maidan rămase numai Țîru. Plecă și el, dar cînd ajunse în stradă își aduse aminte de rucsac și de pătură. Se întoarse. Pe maidan era întuneric, și vîntul țiuia a pustiu. Se așeză ostenit pe rucsac. Fără să vrea, se gîndi

că în noaptea aceea n-avea unde să doarmă și rîse în silă. Trebuia să-și caute un adăpost, dar parcă nu mai avea putere să se ridice. Prin minte îi trecu apoi chipul lui Mihu, cele cinci măști arzînd aidoma artificiilor ce se aprind la Pomul de iarnă și, fără să-și dea seama, se întristă. Dintr-o dată își aduse aminte că trebuie să treacă neapărat pe la Vica. Sări în picioare. Își luă pătura și rucsacul și o porni, tăind maidanul în două. Trecu pe lîngă treptele care coborau la club. Jos se zărea o dîră de lumină. Încăperile erau pustii, tăcute și reci. Becușoarele ardeau însă. Le uitaseră aprinse vrăbioii. Își lăsă pătura și rucsacul în colțul uneia din încăperi, stinse lumina și ieși.

VICA

Țîru bătu drumul degeaba. Vica nu era acasă. Olimpia, vecină de apartament, deschise ușa numai cît să i se vadă nasul și, măsurîndu-l bănuitoare, îi spuse că Vica plecase cu părinții. După asta nasul Olimpiei se făcu nevăzut, și ușa masivă se închise cu zgomot. Țîru privi îndelung tăblița strălucitoare de alamă îngropată lîngă butonul soneriei. Pe ea se zărea o încrustație cu litere gotice. Literele nu-i erau prea familiare, și el se văzu nevoit să silabisească. „Arhitect Grigore Rareș“. Apoi rîse. Trebuia să-și închipuie că altcineva nu putea fi scris pe o asemenea tăbliță.

În stradă, amintindu-şi de chipul bănuitor al Olimpiei, Ţîru se uită fără să vrea la mînecile îndoite ale hainei, la sfoara cu care era legat peste mijloc şi-n aceeaşi clipă, printr-o asociaţie firească, îşi aduse aminte de şapcă. O uitase întoarsă pe dos. Povestea era amuzantă. Poate că Vica nu plecase nicăieri, dar femeia aceea îl minţise, crezînd că are în faţă vreun vagabond. Vru să se întoarcă. De data asta nu mai găsi însă curajul necesar.

Olimpia nu minţise Vica plecase într-adevăr cu Mica şi Grig la o aniversare. De trei sau patru ori pe an familia Rareş îndeplinea acest ceremonial care, pentru Vica, era întotdeauna atrăgător şi fascinant. La aniversări avea prilejul să-şi îmbrace cele mai frumoase rochii, să cînte la pian, să primească aplauze, să audă laude şi cuvinte măgulitoare.

În seara asta, însă, Vica ar fi vrut să rămînă acasă. Se întorsese de la şcoală frămîntată de gînduri şi sentimente contradictorii. Îi venea parcă să plîngă sau să rîdă, nici ea singură nu-şi dădea seama prea bine. Fusese aleasă în colectivul de conducere al detaşamentului. Faptul acesta i se părea de necrezut. Cînd George o propusese pe lista candidaţilor, avusese impresia că vrea să rîdă de ea.

Mai ales că după el s-a ridicat Iorgu, care a spus că nu merită să fie aleasă, pentru că a fugit din tabără. „Cum să avem încredere în pionieri de felul acesta ?“ a spus Iorgu. Exact aşa a spus. Îşi aminteşte bine. Cuvintele lui şi-acum o mai usturau. Cînd a început să vorbească toţi ochii s-au îndreptat asupra ei. Îi venea să intre în pămînt de ruşine, ori să fugă. Dacă ar fi avut putere, ar

fi fugit poate. Dar picioarele îi tremurau şi i se făcuseră grele ca de plumb. Şi mîinile i se făcuseră grele. Capul îi vîjîia şi nu mai vedea în faţa ochilor decît nişte umbre. Atunci a simţit mîna caldă a Sandei, care încerca s-o încurajeze. Asta i-a ajutat foarte mult. Şi-a mai revenit. Umbrele au dispărut. Cineva a strigat :

— Să-şi facă autocritica !...

Sanda i-a strîns din nou mîna şi i-a şoptit :

— Nu te descuraja !

— Ce ai de spus ? a întrebat-o George.

Ea a căutat să-i evite privirea. A întîlnit ochii instructorului superior şi s-a zăpăcit cu totul. În timpul şedinţei stătuse numai cu fruntea plecată, de teamă să nu-i întîlnească privirea. Se amăgea cu gîndul că poate n-o va recunoaşte. Dar cînd s-a ridicat să-l apere pe Nunu şi-a dat seama că a recunoscut-o şi că fusese un copil închipuindu-şi că n-o va recunoaşte.

— N-ai nimic de spus ? şi-a repetat întrebarea George. De ce-ai fugit din tabără ?

— Vorbeşte ! a îndemnat-o din nou Sanda.

Ea ar fi vrut să vorbească, dar parcă nu putea să-şi descleşteze gura. Cu chiu, cu vai, abia a izbutit să îngaime :

— N-am fugit... Mi s-a făcut dor de casă...

S-a oprit. Nu ăsta era adevărul. E drept, i-a fost dor de casă, dar ea a fugit pentru că i-a fost frică de răspundere... A fugit din laşitate. Lucrul acesta îl înţelegea, fără să ştie de ce, abia acum, în clipa asta.

— Vorbeşte !! îi şopti Sanda.

Să vorbească, dar cui ? În băncile din fund şi de lîngă fereastră, băieţii rîdeau aplecaţi peste pupitre. Rîdeau de ea.

George striga scos din fire :

— Linişte, linişte !

S-a făcut linişte. Dar tot se mai auzeau chicoteli. Apoi, cînd şi-a adunat din nou gîndurile şi a vrut să deschidă gura, în spate s-a auzit limpede un fel de miorlăit batjocoritor, care voia chipurile s-o imite pe ea :

„Mi s-a făcut dor de casă"...

Au izbucnit iarăşi hohote. Pe ea a podidit-o, fără să vrea, plînsul. S-a lăsat cu faţa în palme pe pupitru. A intervenit instructorul superior şi rîsetele s-au domolit. Îi auzea glasul printre suspine :

— Cînd cineva izbuteşte să-şi recunoască sincer o greşeală, e un lucru mare... Poate că Vica n-a înţeles care-i greşeala ei. Iar voi trebuia s-o ajutaţi să înţeleagă, nu să rîdeţi.

A încercat să-şi oprească plînsul, dar n-a reuşit. După asta au început alegerile.

Propunerea lui George a fost susţinută de Sanda, de Ligia, de Jo şi de Isoscel. A fost aleasă cu 32 de voturi şi o abţinere. În momentul acela toate fetele s-au repezit s-o îmbrăţişeze. Şi ea stătea ca de lemn. După aceea a plecat. A mers pînă în capătul străzii cu fetele. Le auzea vorbind, le vedea gesticulînd, le simţea aproape — uneori se ciocneau cu umerii una de alta — dar ea tot nu era în stare să spună o vorbă. Acasă, după ce a sărutat-o pe Mica, a trecut în camera ei şi a început să se învîrtă de ici-colo fără nici un rost. A încercat să citească, să-şi aşeze cărţile în bibliotecă, să împletească la o dantelă pe care-o începuse mai de mult, să şteargă praful de pe noptieră, să-şi transcrie nişte note pentru pian. Pe toate le începea, dar n-avea răbdare şi trecea de la un lucru la altul, aproape fără să-şi dea seama. Într-un

tîrziu s-a întins ostenită pe pat. A închis ochii şi, cum stătea aşa, i s-a părut că patul de sub ea dispare, că pereţii se îndepărtează, că se înalţă şi pluteşte undeva sus, sus de tot. Şi era bine, şi plăcut, şi frumos. Şi gîndul că fusese aleasă în colectivul de conducere al detaşamentului o bucura parcă. Dar dintr-o dată s-a simţit cuprinsă de-un sentiment nelămurit de teamă. Ce-are să facă ea dacă a fost aleasă ? Că doar n-o aleseseră degeaba. Trebuia să facă ceva. Dar ce ?

Cînd a venit Mica s-o anunţe că ea şi Grig sînt gata de plecare şi că o aşteaptă, a spus că se simte prost şi nu poate să meargă. După două minute a venit şi Grig. Era vesel şi bine dispus ca întotdeauna :

— Ce ţi s-a întîmplat, piţigoiule ?

Zîmbea. Dar zîmbetul avea ceva nesigur. S-a apropiat şi i-a pus mîna pe frunte :

— Ai febră ?

Vica şi-a plecat ochii. A rostit încurcată :

— Nu. Dar mă simt obosită. Am avut dupăamiază şedinţă şi...

A tăcut şi mai încurcată. Grig a rîs.

— Trebuie să ieşim puţin... Aerul are să-ţi facă bine. Hai, îmbracă-te repede, altfel mă faci de ruşine ! Ştii doar că sîntem aşteptaţi.

Erau aşteptaţi într-o familie al cărei nume Vica nu-l mai ţinea minte. Grig avea mulţi prieteni şi era greu să ţină minte numele tuturora.

Acum stătea în maşină între Mica şi Grig. Ţinea pe genunchi un pachet destul de voluminos, legat cu o panglică roşie. Părea mai voioasă. După cîteva minute şoferul opri pe-o stradă îngustă în faţa unei clădiri posomorîte c-un etaj. Ferestrele de la stradă erau întunecate. Şi pe scară era în-

tuneric. Grig trebui să aprindă bricheta. Palierul de la etaj era însă luminat de trei becuri. Se opriră în fața unei uși cu geamuri de cristal. Grig apăsă butonul soneriei și imediat apăru un bătrînel, mărunt, uscățiv și spînatic. Vica îl cunoștea. Venea uneori pe la ei. Se așeza totdeauna în colțul cel mai îndepărtat și-și bea cafeaua cu înghițituri rare, răsfoind un maldăr de ziare și reviste, pe care le scotea împăturite de prin toate buzunarele. În jur se discuta, se rîdea, se făceau glume. El părea însă surd și orb. Vica știa de la Grig că-i unul din cei mai mari specialiști în operațiile care se făceau pe creier. Acum bătrînelul le zîmbi :

— Poftiți, poftiți !...

Se înclină apoi ceremonios către Vica :

— Nepoțica mea te așteaptă, drăguță... Te-a trecut și-n program.

Și-i întinse Vicăi un cartonaș vernil. Vica se răsuci speriată spre Grig. Le spusese și ei și Micăi că-i vorba de aniversarea unui băiețel Moni, căruia îi aduseseră un tren electric. Și cînd colo era vorba de-o fetiță, probabil Monica. Își aruncă privirile pe program. Cartonașul avea desenat pe margini un chenar cu flori de trandafiri sau maci, iar în mijlocul chenarului erau trecute mai multe nume. Vica își văzu trecut și numele ei, puțin schimbat însă. În loc de Vica Rareș era scris Vivy Rareș, cu y. Îl căută și pe acela al sărbătoritei. Era puțin mai jos. O chema Mony Haloș. Și, bineînțeles, tot cu y.

Trecură într-un salon cu pereții tapisați în mătase, o mătase de-un roșu întunecat cum e uneori miezul de piersică. În mijlocul salonașului, ca la teatru, trei sau patru rînduri de fotolii. Printre ele

se zbenguiau gălăgioşi, vreo zece, cincisprezece copii. Persoanele în vîrstă stăteau în părţile laterale pe canapele sau în picioare. Vica era îmbrăcată într-o rochiță albă de voal, care o făcea parcă mai înaltă şi mai subţirică. Înaintă, ţinînd sub braț cutia în care era trenul electric. Mica și Grig se opriseră lîngă uşă, cu bătrînelul care-i întîmpinase la intrare. Din grupul gălăgios al copiilor se desprinse o fetiță de vreo cinci sau șase ani, blondă, grăsuță și toată numai zulufi. Purta o rochiță de voal, aidoma aceleia cu care era îmbrăcată Vica.

— Eu sînt Moni, spuse ea și-i întinse cu aroganță mîna mică și durdulie. Ți-am păstrat locul cel mai bun. Cred că are să-ți placă.

Vica zîmbi amuzată :

— La mulţi ani, Moni !

Moni dădu să plece, dar după cîțiva pași se întoarse și-o întrebă, privind-o iscoditoare :

— Nu mi-ai adus nici un cadou ?

Vica spuse încurcată :

— Ți-am adus, dar nu pot să ţi-l dau. O să-ți trimit mîine altul.

— De ce nu poți să mi-l dai ?

Vica rîse :

— Pentru că nu-i pentru tine !

— De ce ?

— Ei, de ce ? Am crezut că eşti băiat...

— Şi ce mi-ai adus ?

Vica rîse fără chef. Fetiţa asta cu zulufi era prea răsfățată. Spuse, crezînd că va scăpa de ea :

— Un tren electric.

— Un tren electric ?!

Moni începu să bată din palme și să sară :

— Dă-mi-l ! Dă-mi-l !

Smulse cutia de sub braţul Vicăi şi se năpusti bucuroasă spre grămada de copii, strigînd în gura mare :

— Vivi mi-a adus un tren electric. A crezut că-s băiat...

Se strecură printre fotolii, arătă cutia unei fetiţe, apoi alergă şi spre grupurile celor mari. În tot salonul nu se mai auzeau decît strigătele ei :

— Mami ! Mami ! Vivi a crezut că-s băiat... Mi-a adus un tren electric.

Vica se făcu palidă. Alintătura asta mică o făcea de ruşine. Şi toată povestea era atît de stupidă ! Se lăsă într-un fotoliu. Obrajii îi ardeau, de parcă ar fi lovit-o cineva.

Între timp, Moni dispăru cu cadoul pe o uşă, în dreapta. Cînd se întoarse, anunţă începerea programului. Lîngă pian răsări un băieţaş cîrn şi creţ. Începu să recite o poezie. Vica vru să fie atentă, dar nu izbuti. Îi pierise tot cheful. Cînd îi veni rîndul să cînte se duse spre pian c-un sentiment penibil de jenă. Jena nu-i dispăru nici după ce se ridică de la pian. Dimpotrivă. Se accentuă parcă. Moni sărise să-i ofere un buchet de trandafiri. Vreo cîteva doamne o îmbrăţişară, o sărutară pe frunte şi nu mai conteneau cu laudele, dar ei toate i se păreau false, şi umflate, şi caraghioase. Şi la fel ca în şedinţa de după-amiază, cînd descoperise adevăratul motiv al fugii ei din tabără, se mira, cum de-i plăcuseră pînă acum petrecerile de felul acesta.

Pe la jumătatea programului se ridică şi apropiindu-se de Mica îi spuse că are de învăţat mult pentru a doua zi.

Mica o întrebă nedumerită :

— Și vrei să plecăm ?

Vica spuse în șoaptă, fără s-o privească :

— Da !

Acasă nici nu se atinse de cărți. Stinse lumina și intră înfrigurată sub plapumă. Se acoperi pînă deasupra bărbiei. Voia să adoarmă mai repede, să uite totul. Dar multă vreme după aceea rămase cu ochii deschiși, fără să-și găsească somnul.

LOCATARUL MISTERIOS

Cîteva zile bătu vîntul, iar cerul rămase ursuz. Apoi, dintr-o dată, vremea se îmbună. Veniră zile calde și senine ca la începutul primăverii. În curte la Țîru, așa cum rar se întîmpla toamna, înfloriră liliecii. Cînd se înnopta, mireasma lor tulburătoare se împrăștia pînă în capătul străzii.

Țîru trecea să-i vadă aproape în fiecare seară. Sărea în livadă și se apropia tiptil de gărduțul după care se înălțau, pline de întuneric, tufele de lilieci. Uneori se tupila după gărduț și urmărea cu respirația oprită ce se petrecea în casă. Nu vedea nimic, dar își imagina totul după auz. S-auzea scîrțîit de uși, zăngănit de tacîmuri, zdupăit de pași. Știa că atunci cînd se domoleau zgomotele, iar fumul care ieșea pe coșul de la bucătărie începea să se subțieze, ai casei se așezau la cină. De mult, cînd trăia tatăl său, ora cinei era respectată cu sfințenie. Încă de pe vremea aceea învățase să se

ia după fum. Cum vedea dîra albicioasă subțiindu-se, părăsea joaca și alerga să ajungă la timp. Altfel trebuia să pună lingura la brîu, fără nici o discuție. Și lui nu-i convenea deloc asta.

Acum, ori de cîte ori vedea că dîra albicioasă de fum începe să se subțieze, rupea un mugur de liliac și, strivindu-l în dinți, se depărta. Sărea din nou gardul și o lua înspre maidanul de pe strada Lalelelor. Mugurul de liliac era amar ca fierea, dar el îl mesteca îndelung. Îi plăcea amăreala asta. Îl ajuta să-și înfrîngă tristețea.

Ajuns pe maidan se uita cu băgare de seamă împrejur, și dacă nu zărea pe nimeni, se furișa repede în club. Străbătea primele două încăperi pe întuneric. În cea de a treia se oprea și aprindea un capăt de lumînare. Camera, destul de mare, nu se deosebea de celelalte decît prin pereții de cărămidă. Țîru se apropia de peretele din dreapta, dădea cîteva cărămizi la o parte și din ascunzătoarea la care muncise aproape două nopți scotea acumulatorul rămas de la vrăbioi, rucsacul, pătura și o saltea. Salteaua, îndesată bine cu fîn, era făcută din doi saci pe care-i împrumutase de la Tănăsache Chiorul. Și fînul tot de la el îl luase. Agăța într-un cui un inel de sîrmă cu trei beculețe, apoi făcea contact cu acumulatorul. În încăpere se răspîndea o lumină destul de plăcută. Stingea lumînarea și o strecura cu grijă în buzunar. După asta așeza salteaua într-un ungher, iar peste saltea punea pătura. Deschidea apoi rucsacul și încerca să-și potolească foamea. N-avea cine știe ce : o bucată de pîine, două, trei felii de șuncă sau de salam, o ceapă, o roșie. Ca să-și facă rost de ele, căra lăzi ori saci în hală, descărca mere în

triaj, umbla cu trăsura lui Tănăsache Chiorul. Cînd umbla cu trăsura cîştiga mai bine. Atunci făcea provizii pentru trei, patru zile. Dacă n-avea grija mîncării îşi petrecea după-amiezile citind pe ruptelea la biblioteca Universităţii, unde căpătase o legitimaţie, sau la vreun coleg, unde îşi făcea lecţiile. Cînd îşi pierdea după-amiezile ca să-şi facă rost de-ale gurii, învăţa seara. Aducea din camera vecină o măsuţă pe care şi-o înjghebase singur din bucăţi de placaj, scotea dintr-un buzunar al rucsacului caietele, tocul, cerneala şi îşi făcea cu atenţie temele. Învăţa cu o încăpăţînare de catîr. Voia să se facă inginer. Uneori din cauza asta îl prindeau zorile citind ori rezolvînd probleme. Pînă nu de mult, în vara aceasta, îl pasionase istoria. Dar de cînd plecase de-acasă, îşi schimbase planurile. De multe ori, în timp ce-şi făcea lecţiile, se lăsa furat de imaginaţie. Ziua în care avea să primească diploma de inginer era ca o lumină mare şi orbitoare. Închidea ochii şi vedea totul atît de limpede ! Se va duce acasă c-un buchet mare de flori. (Pînă atunci nici nu voia să ştie de aşa ceva.) Cînd îl va vedea mamă-sa că trece pragul va încremeni de bucurie. El îi va întinde buchetul de flori şi-i va săruta mîinile. La Radu nici n-are să se uite. Are să se prefacă că nu-l vede. Dar a doua zi dimineaţa cine are să intre la fabrică în secţia de sudură ? Inginerul. Şi cine are să fie inginerul ? El, bineînţeles. Are să se uite cu atenţie la piesele sudate de Radu şi-are să-i spuie : „Uite, tovarăşe Radu, piesa asta e rebutată. Altă dată să fii mai atent !“ Adică nu ! Nu-i va face nici o observaţie. Dimpotrivă. Va privi piesa sudată şi după aceea îl va întreba mirat : „Cine a sudat piesa asta ? Dum-

neata ? Sudezi așa bine ? Bravo ! N-aș fi crezut. Să știi că o să te am în vedere la premieri !“ Radu are să vadă că-și rîde de el, dar atunci n-are să mai aibă ce-i face... Cînd își dădea seama că pînă la ziua aceea, în care va ieși el inginer, mai era mult, zîmbea, clătinînd capul, și-și continua lecțiile cu rîvnă și mai mare. A doua zi, dimineața, punea totul cu grijă în ascunzătoare, așeza cărămizile la loc și, pîndind să nu fie nimeni pe maidan sau pe stradă, ieșea repede afară și se îndrepta, cu aerul cel mai pașnic spre școală. În prima zi cînd se întoarse de la Bicaz, Isoscel se repezise spre el bucuros :

— Uite-l pe Țîru ! Ce ți s-a întîmplat ? Te-ai întors ?

— Da !

— Păi de ce ?

I-a povestit toată tărășenia. Cînd a auzit Isoscel că inginerul-șef voia să-l trimită acasă cu milițianul, a izbucnit în hohote de rîs. Nici nu l-a întrebat dacă s-a împăcat sau nu cu Radu. I-a spus doar atîta :

— E mai bine așa ! Păcat că ai lipsit ieri, a fost o ședință de pomină...

Acum ședința de pomină și întîmplarea cu șobolanii erau aproape uitate. În clasă fetele nu se mai strîngeau grămadă, șușotind sperioase și nici nu se mai simțeau străine. Erau vesele, strigau, cîntau ; în recreații se fugăreau cu băieții prin curte, jucau împreună volei sau fotbal, țurca sau bîza și părea că se cunosc de cînd lumea. Apărură și porecle. Ligiei îi spuneau Viespea ; Vicăi, Fluturașul ; Sandei, Veverița, iar Riței, Melcușorul. Riței i se potrivea porecla cel mai mult. Dintre fete ea nu se schimbase deloc. Rămăsese la fel de

tăcută și de sfioasă ca în prima zi. Dacă se făcea pe seama ei vreo glumă cît de mică, se posomora şi se retrăgea în ea, aşa cum se retrage şi melcul în căsuța lui cînd îl atingi uşor cu degetul. La lecții se înroşea, începea să se bîlbîie și nu mai era în stare să scoată o vorbă.

La prima oră de gimnastică din cauza ei s-a iscat un tărăboi întreg. Cînd a auzit că trebuie să rămînă numai în şort și să intre în sală împreună cu băieții, a început să plîngă. Nici profesoara și nici colegele nu au fost în stare să o convingă. A rămas singură în clasă. Cînd s-au întors de la ora de gimnastică tot mai plîngea. Apoi, din cauza răspunsurilor proaste pe care le dădea cînd era scoasă la lecții, Melcușorul deveni pentru detașament una din cele mai grele probleme. Sanda și Vica cerură să-și facă lecțiile împreună cu ea. Și, lucru ciudat, acasă Rița știa totul. Cînd era însă scoasă la tablă se zăpăcea și nu mai știa nimic. Colectivul de conducere al detașamentului s-a întîlnit de vreo trei sau patru ori, fără să rezolve însă nimic. În ultima ședință, Isoscel s-a înfuriat și a spus :

— E clar. Se intimidează din cauza băieților. Dar ce putem face ? Să-i dăm afară cînd e scoasă ea la lecție ?

Iorgu a pufnit în rîs. La privirile mustrătoare ale celorlalți a lăsat însă nasul în jos și s-a înroșit pînă în vîrful urechilor.

A urmat o tăcere lungă și apăsătoare. Apoi, Isoscel a început să bată darabana. George s-a ridicat și a prins și el să se plimbe prin clasă încurcat. Vica stătea cu bărbia în piept, gînditoare. Într-un tîrziu a rostit, fără să se miște :

— Poate că dacă ar sta în bancă cu cineva dintre băieți s-ar schimba.

La început cuvintele ei parcă nici n-au fost auzite. Isoscel continua să bată darabana în bancă, iar George să se plimbe încruntat prin clasă. Dar dintr-o dată Isoscel s-a ridicat și a rostit plin de însuflețire :

— Da ! Asta-i soluția. Și e foarte bună...

Au hotărît ca, începînd de a doua zi, Melcușorul să stea în bancă cu Țîru. După ședință, Isoscel a trecut pe la Camera pionierilor să spună instructorului superior ce-au hotărît ei. Negrea a zîmbit :

— Rița se va simți mai prost dacă va fi singura fată din clasă care va sta în bancă cu un băiat.

Isoscel a întrebat dezumflat :

— Și ce-i de făcut ? Noi am crezut că-i bine așa...

Printr-o mișcare bruscă a capului, Negrea și-a ridicat șuvița de păr care-i cădea peste urechea stîngă. Apoi sprîncenele groase i s-au înălțat a nedumerire :

— N-am spus că-i rău...

Isoscel l-a privit lung și dintr-o dată a izbucnit :

— Atunci... să stea în bănci, cu băieți, toate fetele !

— Da !

Isoscel a schițat repede un plan al clasei. Negrea s-a uitat peste el și a bifat cu creion roșu numele acelora care urmau să-și schimbe locurile. Isoscel a luat planul și a dat să plece, dar instructorul i l-a cerut din nou și, după ce s-a uitat îndelung peste el, a precizat :

— Nunu va sta lîngă Vica.

Isoscel a tresărit speriat.

— Nu trebuie să te îngrijorezi, a zîmbit Negrea, încercînd să-l liniștească. E adevărat, acum sînt certați. Nici unul, nici altul nu pot să uite întîmplarea cu șobolanii. Dar fii fără grijă că, dacă vor sta în aceeași bancă, în cîteva zile o vor uita și vor deveni buni colegi... Și, oprind planul, a adăugat : Dealtfel e mai bine să lăsăm totul pe seama tovarășului diriginte.

Isoscel a vrut să spună că nu despre asta era vorba, ci despre altceva. Dar în fața instructorului superior n-a avut nici curaj, nici cuvinte. A plecat în prada unei mari tulburări.

Schimbarea locurilor s-a făcut a doua zi, în ora de dirigenție. Nunu, cînd a auzit că trebuie să se mute în aceeași bancă cu Vica, s-a făcut galben ca ceara. În prima clipă a vrut să spună că el nu se mută nicăieri. După concert și mai ales după discuția cu Negrea și întîmplarea cu șobolanii Vica îi devenise nesuferită. Își dădea seama că n-are dreptate și tocmai asta îl făcea parcă să fie și mai pornit împotriva ei.

— Hai, Nunule, ce mai aștepți ? i-a atras atenția dirigintele, văzîndu-l că șovăie.

Nunu l-a privit ursuz pe sub sprîncene. Apoi, ca și cînd ar fi făcut ceva împotriva voinței lui, a trecut în banca întîi din rîndul din mijloc. În banca a doua a trecut Țîru. Țîru a trecut lîngă Rița. Melcușorul habar n-avea că toată schimbarea asta se făcuse din cauza ei. Cei din colectivul de conducere începură să aștepte nerăbdători rezultatele. Dar așteptau degeaba. Rița rămînea neschimbată. Cînd era scoasă la lecții continua să se bîlbîie și să se încurce ca vai de lume. Abia după vreo săptămînă și jumătate a prins parcă să miște, și asta numai după ce Sandei i-a venit ideea ca

la pregătirea lecțiilor, în fară de Vica, să vină și cîțiva băieți. Printre aceștia a fost propus și Țîru.

— N-am timp, a spus el încruntîndu-se.

— De ce ? l-a întrebat Isoscel. Ce faci ?

Țîru a înălțat din umeri :

— Am treabă...

În clasă nu știa nimeni unde doarme și cum trăiește. Și nici nu bănuiau. Venea și pleca așa cum vine și pleacă orice școlar. Cînd era scos la lecții lua, ca și-n alți ani, note bune. Așa că n-aveau de ce să fie bănuitori.

Într-o recreație însă, în timp ce rezolva niște probleme la tablă, s-a apropiat de el Iorgu. Îl privea cum face o împărțire. Apoi, dintr-o dată, a început să-i miroasă haina.

— Ce-i cu tine ? l-a întrebat el. Miroși tot a mucegai.

Țîru l-a privit înmărmurit. Voia să spună ceva, dar parcă n-avea glas. Abia după o clipă sau două a rîs în silă :

— Ți se pare !

Iorgu i-a mai mirosit haina o dată :

— Nu mi se pare deloc. Așa-i cum spun.

Țîru și-a văzut mai departe de împărțire, dar n-a isprăvit-o. A pus creta deoparte și și-a făcut drum afară. S-a întors tîrziu, după ce a sunat de intrare. Pînă la amiază nu s-a mai mișcat din bancă. După ultima oră, în timp ce-și strîngea caietele, a întrebat-o pe Rița, neîncrezător :

— Îmi miroase haina a mucegai ?

Rița l-a privit lung și fără să se apropie să i-o miroase, așa cum făcuse Iorgu, a clătinat capul în semn de încuviințare.

Țîru și-a plecat ochii și a ieșit abătut. Toată după-amiaza s-a învîrtit fără nici un rost prin

hală. Avea de lucru berechet. Dacă s-ar fi potrivit, și-ar fi strîns provizii pentru o săptămînă întreagă. Dar n-a pus mîna pe nimic. Seara a sărit gardul în livadă la ei și s-a apropiat de gărduțul lîngă care se deslușeau vag urmele tufelor de liliac. A stat pînă tîrziu. Fumul care ieșea pe coșul de la bucătărie se oprise de mult. Ușa de la antreu era deschisă. Țîru o privea cu ochii încețoșați de lacrimi. De trei ori a vrut să sară gărduțul în curte și de trei ori a rămas cu mîna încremenită pe el. Intr-un tîrziu cineva a închis ușa de la antreu. În locul pătratului de lumină a rămas o pată de întuneric. Țîru s-a ridicat, a străbătut livada și cînd s-a văzut din nou în uliță a stat o clipă în cumpănă. S-a îndreptat apoi spre oraș. L-a căutat acasă pe Tănăsache Chiorul, dar lipoveanul încă nu se întorsese. L-a așteptat. Birjarul s-a întors cam după ora zece. Era beat criță. Cînd l-a văzut pe Țîru s-a oprit mirat. O clipă chipul lui, congestionat de bătutură, s-a limpezit parcă. Glasul îi era însă dogit. A întrebat :

— Ce faci, Grigore ? Pe mine mă cauți ?

Țîru l-a privit fără să răspundă. Venise să doarmă la el. Dar acum, cînd vedea mutra lipoveanului răvășită de băutură, își dădea seama că bătuse drumul degeaba.

— Hai în casă...

Casa lui Tănăsache Chiorul era o încăpere scundă și întunecoasă, care se afla în prelungire cu grajdul. Pe vremuri fusese un fel de magazie unde era depozitat ovăzul și nutrețul cailor. Cum a pășit pragul, pe Țîru l-a izbit un miros înțepător de hamuri, de ceapă și băutură. Lipoveanul s-a chinuit multă vreme să aprindă un felinar. După

ce l-a aprins, l-a agățat într-un cui și, apropiindu-se de-o măsuță unsuroasă și murdară, a scos din buzunar o bucată de slănină și o sticlă de rachiu.

— Apropie-te, Grigore ! Poate ți-i foame.

Dar Țîru ajunsese de-acum în stradă. Știa că dacă rămîne, lipoveanul are să-i ceară să bea cu el. Și el a doua zi trebuia să meargă la școală. S-a întors pe maidan.

Au trecut apoi două zile fără să se întîmple nimic deosebit. Aproape că uitase povestea cu mirosul de mucegai. În timpul recreațiilor surprindea uneori privirile lui Isoscel, ale Sandei, sau ale lui Iorgu îndreptate spre el. Se prefăcea că nu le observă. Dar în sinea lui începu să fie îngrijorat. Oare știau ceva, aflaseră că nu doarme acasă ? Cum să afle ? Că doar umbla cu destulă băgare de seamă. Nu intra în club pînă nu se încredința că nu-i nimeni pe stradă, care să-l vadă. Dar dacă fusese vreunul din ei să-l caute pe-acasă ? Da. La asta nu se gîndise. Încercă totuși să-și dea curaj. La urma urmelor să zicem că l-a căutat careva și nu l-a găsit. Era obligat să dea socoteală cuiva ? Nu !

În una din recreații Isoscel se opri lîngă banca lui. Îl întrebă :

— După-amiază ești acasă ?

Țîru ridică fruntea. Pe chipul lui nu se citea nici cea mai mică tulburare. Doar glasul îi era puțin schimbat.

— De ce ?

— Voiam să-mi împrumuți puțin atlasul.

Țîru avea cel mai bun atlas din clasă. Îl găsise primăvara trecută într-un anticariat. Și nu-l cos-

tase prea mult. Acum îl privi o clipă pe Isoscel drept în ochi. Voia să se încredinţeze dacă-i trebuie într-adevăr sau dacă era numai un pretext. Îi spuse nepăsător :

— Poţi să treci ! Ţi-l dau. Sau dacă nu-i prea tîrziu ţi-l aduc mîine la şcoală.

— Adu-mi-l !

A doua zi Isoscel îl aştepta la uşă.

— Ei, mi l-ai adus ?

Ţîru îl privi atît de mirat, încît oricine ar fi crezut că tot timpul se gîndise numai la atlas şi că doar o întîmplare cu totul şi cu totul neprevăzută îl împiedicase să-l aducă. Spuse, bătîndu-se cu palma peste frunte :

— Tii ! Am uitat.

Isoscel se scărpină necăjit după ureche.

— Şi ce-i de făcut ?

— Ţi-l aduc mîine.

— Dar dacă trec după-amaiză pe la tine, nu-i mai bine ?

— Ba da. Dar s-ar putea ca după-amiază să nu mă găseşti.

— Te duci undeva ?

— Da. Aşa era vorba. Trebuia să mă duc cu mama prin piaţă...

Toată după-amiaza hoinări prin piaţă, dar nu în tovărăşia mamei sale, ci singur. Ajută unui ţăran să care nişte saci cu cartofi, altuia îi adăpă caii şi astfel, fără prea mare bătaie de cap, făcu rost de cinci lei. Îşi cumpără o pîine şi patru sute de grame de brînză şi, mai devreme ca oricînd, se îndreptă spre locuinţa lui din club. A doua zi avea obiectele cele mai grele din toată săptămîna şi-avea de învăţat.

Cînd ajunse pe maidan se înserase. Se furişă ca de obicei înăuntru. Făcu lumină, apoi îşi scoase din ascunzătoare salteaua, pătura şi rucsacul. Îşi rupse o bucată de pîine şi începu să mănînce cu poftă. Pîinea era proaspătă şi dulce. Mesteca rar, gîndindu-se, fără să ştie nici el, de ce, la ţăranul căruia îi adăpase caii. Era mic, îndesat şi pîntecos. Cînd îşi striga clienţii, avea un aer atît de caraghios... Deodată lui Ţîru i se păru că nu-i singur în încăpere. Privi în faţă şi-l văzu la cîţiva paşi pe Isoscel. Cînd şi pe unde intrase ? Sări în picioare. Isoscel nu era singur. La cîţiva paşi în spatele lui se zăreau Iorgu, Sanda, Vica şi George...

Isoscel zîmbi. După cîteva clipe întrebă :

— Ce te holbezi aşa ? Nu ne mai recunoşti ?

Ţîru bîigui sincer :

— Ba... vă recunosc. Dar pe unde aţi intrat ? Că n-am auzit nici-un zgomot.

Ceilalţi rîseră şi se apropiară.

Urmară cîteva clipe de tăcere. Ţîru îi mai măsura încă neîncrezător. George spuse ironic :

— Ce fel de gazdă eşti tu ? Ne ţii în picioare ? Poate că ne pofteşti şi la masă...

Ţîru privi bucata de pîine care-i rămăsese în mînă şi îşi plecă fruntea. Spuse încet :

— N-am scaune... Dar dacă aţi venit să vă bateţi joc de mine vă pot pofti afară...

Sanda interveni împăciuitoare :

— Nu trebuie să te superi ! George a glumit.

— Nu-mi plac glumele de felul acesta.

George nu se lăsă :

— Dar ce fel de glume îţi plac ?

Isoscel se întoarse brusc spre el :

— George ! Dacă mai scoţi o vorbă...

— Bine. Tac... Uite, am tăcut...

Şi George trecu în spatele lui Iorgu.

Stăteau toţi în picioare, privindu-se. Păreau că nu mai au ce-şi spune.

În cele din urmă Ţîru întrebă, fără să-i privească :

— Pot să ştiu şi eu de ce aţi venit ?

Isoscel spuse repede :

— Cred că ghiceşti şi singur...

Ţîru înălţă din umeri :

— Ce sînt eu să ghicesc ?

— Bine ! O să-ţi spunem atunci. Am venit să te luăm acasă.

— Acasă ?! Casa mea-i aici.

Iorgu pufni în rîs, iar George, uitînd conflictul de mai înainte, privi ostentativ încăperea şi spuse :

— Ştii că ai haz ? Nu credeam că eşti aşa glumeţ.

Ţîru spuse cu răceală :

— N-am glumit.

Sanda înaintă un pas şi spuse :

— Nici noi nu glumim.

— Înseamnă că sîntem cu toţii oameni serioşi. Atunci...

— Atunci o să-ţi strîngi frumos catrafusele şi o să mergi acasă, îi spuse Isoscel.

— Am spus că nu merg !

— De ce ?

— Ştii tu prea bine !

Se făcu din nou tăcere. George, Vica şi Iorgu începură să chicotească. Isoscel se răsuci spre ei şi le făcu semn să tacă.

— Uite ce-i, Ţîrule, spuse apoi Isoscel. N-are nici un rost să te încăpăţînezi. Noi am fost şi am vorbit cu fratele tău. Îi pare rău de ce-a făcut...

— Îi pare rău ? Lasă că ştiu eu cum îi pare lui rău...

— Serios, ne-a promis că n-are să se mai lege de tine...

Țîru își răsfrînse buza de jos disprețuitor.

Isoscel întrebă :

— Nu ne crezi ? Uite, poți s-o întrebi și pe mama ta.

Sanda zîmbi :

— Sau pe fratele tău Nicu.

Țîru îi privi speriat :

— Mama ? Ce să caute mama, ai...

Ultimul cuvînt i se opri pe buze. Lîngă Vica şi Sanda apăru mama. Apoi Nicu... Se priviră mult, fără să-și spună nimic. În cele din urmă mama luă de jos rucsacul, iar fratele său Nicu, dîndu-i un bobîrnac peste șapcă, spuse vesel :

— Eu te caut pe la Bicaz şi tu...

Își roti privirile prin încăpere, apoi rosti cu aerul cel mai serios din lume :

— Hai, acasă ! N-are să te mai bată nimeni !

JURNALUL VICĂI

Vica își uitase Jurnalul sub pernă. De obicei îl ținea în sertarul de la noptieră, și seara, înainte de-a stinge lumina, își trecea impresiile din timpul zilei. Mica dădu peste el din întîmplare. Venise

să facă ordine. Aproape în fiecare dimineață, după ce pleca Vica la școală, intra în camera ei : strîngea așternutul, ștergea praful, aerisea.

Acum, după ce deschise geamul, luă plapuma și perna și, pe cearșaf, la captăul divanului, rămase un caiet cu scoarțe din piele. Îl răsfoi surprinsă. Nu știa că Vica are un Jurnal. Iată ce citi pe prima pagină :

Iași, 15 februarie, 1953

Astăzi Grig s-a întors de la Paris și mi-a adus acest minunat caiet. A fost o surpriză teribilă ! Îmi place foarte mult și de aceea m-am hotărît să-mi țin în el Jurnalul. Ce bine că mi l-a adus !

Vica

Pe pagina a doua nu era scris nimic. În schimb, cineva desenase cu stîngăcie un pisoi. Pe pagina a treia se vedea iarăși o dată și cîteva rînduri :

Iași, 18 martie 1953

Am uitat să scriu în Jurnal. De-acum înainte îmi voi trece impresiile în fiecare zi. Astăzi e o zi frumoasă. Cerul e senin. Pe cer plutesc nori mici și albi. Parcă sînt niște corăbioare. În curînd vom lua vacanță. Deseară merg cu Mica și Grig la o aniversare. Trebuie să vină croitoreasa să-mi aducă rochița cea nouă. Voi cînta la pian. Abia aștept să vină mai repede seara !

Vica

Mai departe se vede că Vica uitase din nou să-și treacă „impresiile în fiecare zi". În schimb, ur-

mau vreo patru-cinci pagini cu amintiri de la prietene :

„Ca amintire, bunei mele prietene“, Sanda,
Iași 30 martie 1953.

Ton amie, qui t'aime,
Et qui pense à toi. [1]
Jo.

30 mars 1953

Chiar dacă odată ne-am supărat,
Tot odată ne-am împăcat.
Ligia.

30 III — 1953

Decît să-ți scriu verzi și uscate,
Sau poezii copiate,
Mai bine jos mă iscălesc,
Căci știi prea bine, te iubesc.
Andreea.

Cînd părul îți va fi albit
De anii bătrîneții,
Te vei gîndi cu drag
La anii tinereții.
Vei căuta acest album
În rafturi prăfuite
Și vei găsi în el
Pe acelea care ți-au fost
Odată prietene devotate,
Printre care și
Ana.

12 aprilie 1953
Albumul e o floare din primăvara vieții,

---

[1] Prietena ta, care te iubește,
Și care se gîndește la tine.

Ce veştejind-o timpul, n-o scutură de flori ;
E un prilej prin care, în anii bătrîneţii,
Te mai întorci o clipă cu gîndul înapoi.
Nadia.

Te-am văzut ieri în albastru,
Şi-ţi stătea aşa de bine,
Căci albastru e culoarea
Îngeraşului ca tine.
Alina.

După acest mic album cu amintiri urma o pagină albă. Mica zîmbi amuzată şi vru să pună caietul pe noptieră, dar cînd întoarse pagina văzu din nou scrisul mărunt al Vicăi. Deasupra paginii era o dată recentă :

Iaşi, 19 septembrie, 1956

Încerc să dorm, dar nu pot. M-am întors de trei sau patru ceasuri dintr-o familie unde s-a sărbătorit o aniversare. Nu ştiu ce s-a întîmplat. Altă dată îmi plăceau astfel de petreceri. Acum m-am înfuriat pur şi simplu. Oare numai din cauza întîmplării aceleia neghioabe cu numele lui Moni, sau pentru că m-am pomenit dintr-o dată în mijlocul unor fetiţe răzgîiate ? Poate să fie şi una, şi alta. Nu pot să-mi dau seama...

20 septembrie.

Astăzi, la ora unu, am rămas la şedinţa colectivului de conducere al detaşamentului. Am fost foarte tulburată. Nu ştiam ce are să se întîmple. Ce are să mi se ceară să fac... Între timp Iorgu se

dusese să bea apă. A întîrziat vreo cinci minute. Mie mi s-a părut un secol. Tremuram ca varga, deşi mîinile şi obrajii îmi ardeau. Se spune că înaintea examenelor te cuprinde frica. Pe mine nu m-a cuprins niciodată. Ei bine, acum mă cuprinsese. Aveam impresia că în cei aproape cinci ani de cînd sînt pionieră nu făcusem nmic. Chiar dacă luasem parte la şedinţe, la munca voluntară, chiar dacă fusesem în excursii sau pavoazasem clasa, totul fusese făcut parcă fără tragere de inimă, adică fără emoţii ! Acum ştiu ! Ca un lucru să 'ţi se pară făcut din inimă, trebuie să ai pentru el emoţii.

Prima şedinţă a colectivului de conducere n-a avut nimic deosebit în ea, dar mie nu ştiu de ce mi s-a părut grozavă. A participat şi tovarăşul instructor superior. S-au împărţit sarcini fiecărui membru al colectivului. Eu sînt preşedinta grupei a treia. Pe lîngă asta, trebuie să răspund de activitatea culturală şi artistică a detaşamentului.

Am plecat spre casă cu Isoscel, cu Sanda şi cu Grigore. Colegii îi spun Ţîru. Nu înţeleg de ce... Nu e lung. Eu aveam impresia că Ţîr i se spune cuiva lung. Ei bine, pare să fie un băiat foarte ciudat. A venit azi. Pînă acum a fost la Bicaz. Voia să lucreze pe şantier. Auzi ce idee ! După ce ne-am despărţit de Sanda şi Isoscel, Ţîru mi-a spus : „Nunu n-are nici o vină, a vrut să-şi dea aere". I-am răspuns : „Ce-mi pasă mie !" El a tăcut. Dar în clipa cînd ne-am despărţit (m-a condus pînă acasă), a îngăimat repede : „Să ştii că a fugit din tabără pentru dumneata ! A vrut să-ţi iasă înainte la Bîrlad. După aceea te-a căutat toată vara..." N-am înţeles aproape nimic. Cine să mă fi căutat ? Nunu ? De ce ?

21 septembrie

Grupa mea are 12 pionieri: zece băieţi şi două fete. Eu şi Jo. Dimineaţă nu cunoşteam numele băieţilor decît de pe listă. Ştiam cum arată doar Rosei. Acum îi ştiu pe toţi. Lui Rosei îi reţinusem numele şi figura încă din prima zi de şcoală. Are o figură, care, chiar să nu vrei, îţi rămîne întipărită în minte de cum îl vezi. E cel mai înalt din clasă. S-ar putea să fi rămas vreo cîţiva ani repetent. Despre asta nu pot să pun mîna în foc. Colegii îi spun Marele Vrăbioi. Nu ştiu de ce i-or fi spunînd aşa. Seamănă mai mult, iertată fie-mi comparaţia, cu un urangutan. Isoscel mi-a spus să fiu pregătită că s-ar putea să am multe de îndurat de la el. Ce-o fi vrut să înţeleg prin asta, nu pot să-mi dau seama. Deocamdată, Rosei, în ciuda înfăţişării lui, pare un băiat cuminte. În recreaţia mare am vrut să-i cer lui Ţîru să-mi lămurească povestea pe care mi-a spus-o ieri, dar n-am avut curaj.

23 septembrie

În recreaţia mare lui Jo i s-a întîmplat un accident. Juca volei cu băieţii şi a fost lovită cu mingea la ochiul stîng. Se vede că lovitura a fost foarte puternică, deoarece i s-a înroşit tot ochiul. Nu se ştie cine a lovit-o. Cînd am plecat spre casă, în poarta şcolii m-a ajuns din urmă Isoscel. M-a întrebat :

— Ai văzut ce a făcut Rosei ?

— Nu !

Isoscel a tăcut, încruntat. Apoi a spus :

— El a lovit-o pe Jo.

— Din greşeală ?

Isoscel a rîs, dîndu-mi să înțeleg că nu din greșeală a lovit-o, ci intenționat. După asta m-a întrebat :

— N-a venit să-ți ceară iertare ?

— Pentru ce ?

— Pentru că ți-a pus șobolanii în pupitru. Trebuia să vă ceară iertare : ție și Riței.

M-am oprit locului uimită. L-am întrebat :

— De ce să ne ceară iertare ? Doar șobolanii au fost aduși de Nunu...

— Nunu e un prost. A vrut s-o facă pe eroul... Nu i-a adus el.

După asta Isoscel n-a mai spus nimic pînă în capătul străzii, unde ne-am despărțit.

Toată după-amiaza m-am gîndit fără să vreau la Nunu... Oare de ce ? Numai pentru că a vorbit despre el Isoscel ?

23 septembrie

A fost o duminică imposibilă. Am crezut că nu se mai isprăvește. M-am simțit tot timpul tristă. După-amiază am ieșit cu Doli să ne plimbăm. Mica voia să vină și ea, dar eu m-am opus. Simțeam nevoia să fiu singură, să hoinăresc pe străzi la întîmplare și să întîlnesc pe cineva cunoscut. Pe cine ?... Pe Isoscel ? Pe Sanda ? Pe Ligia ? Nu. Pe altcineva voiam să întîlnesc. Dar parcă îmi era greu să-i rostesc numele... Și era o după-amiază așa de frumoasă ! Am urcat încet spre Copou. Din teii de pe o parte și cealaltă a străzii, la cele mai ușoare adieri, se desprindeau semințele care pluteau și se învîrteau prin aer ca niște balerine. Doli lătra și se repezea să le prindă. A fost frumos, dar eu tot tristă m-am întors acasă. Mi-a

părut rău că nu m-am dus pe la Sanda sau pe la Ligia...

24 septembrie

Jo a venit la școală cu ochiul umflat și vînăt. Rița a fost ascultată la istorie și n-a știut nimic. Isoscel a umblat aproape toată vremea încruntat. Eu n-am mai fost tristă, dar toată dimineața mi-a fost frică să mă uit spre banca lui Nunu.

29 septembrie

Doli e supărată pe mine. Și Jurnalul e supărat... Dar ce pot să fac ? Săptămîna aceasta am fost atît de ocupată ! A trebuit mai întîi să punem pe picioare activitatea artistică și culturală, să scoatem primul număr al gazetei de perete, să strîngem bani pentru stația de radioemisie și, bineînțeles, să învățăm. Povestea asta cu stația de radioemisie ne-a furat mințile. S-a înființat un cerc de radioamatori. Ne-am înscris la el toate fetele. Tovarășul instructor a promis să ne ajute să facem rost de o stație. Cei din clasa a V-a cresc porumbei-poștași. Auzi, colo, ce idee ! Au cumpărat două perechi de porumbei și așteaptă nerăbdători să ouă și să le scoată pui. Nunu a fost morocănos tot timpul. A trecut o săptămînă fără să schimb un cuvînt cu el. Azi, cînd am plecat spre casă, Isoscel m-a întrebat dacă am citit romanul „Așa s-a călit oțelul“ de N. Ostrovski. I-am spus că l-am citit. Dar după aceea mi-a părut rău. Îl mințisem. Am încercat să-l citesc mai de mult, e adevărat, dar după prima pagină nu știu ce mi

s-a năzărit și l-am lăsat. Era vorba, după cît îmi amintesc, de un băiat care punea tutun în cozonacul popii. Ce caraghioslîc !... Isoscel zicea că i-a plăcut foarte mult. Și eu am zis la fel, dar îmi era așa de rușine... Noroc că discuția nu s-a prelungit... Trebuie să citesc acest roman neapărat...

1 octombrie

Sanda n-a fost supărată pe mine. Cînd i-am spus de ce n-am mai ieșit toată ziua din casă a rîs și m-a întrebat : „Cum, tu abia acum ai citit „Așa s-a călit oțelul ?"

Are dreptate, trebuia să-l fi citit mai de mult. Dar cine e de vină că nu l-am citit ? Eu ? Nu cred. Eu pînă nu de mult nici n-am existat. Sau dacă am existat n-am văzut nimic în jur. Așa cum nici crisalidele din care ies fluturii nu văd nimic. Și nu se poate spune că aceste crisalide nu trăiesc. Trăiesc, dar nu-și dau seama. Abia fluturele își dă seama de tot ce se întîmplă în preajmă. Și eu am impresia că sînt un fluture abia ieșit din învelișul lui de vată.

2 octombrie

Astăzi am aflat despre Isoscel că-i place să picteze. Întîi nu mi-a venit să cred. Isoscel pictor ? Știam despre el că-i tare la matematică. Anul trecut a luat premiul I la un concurs regional. Sanda, ca să mă convingă, m-a dus la banca lui și i-a cerut să ne arate cîteva „opere". Isoscel a încercat să scape cu o glumă. Cu Sanda nu se poate

însă glumi. Nu l-a lăsat pînă cînd nu ne-a arătat cîteva desene. Am fost pur și simplu uimită. Sînt grozave !

Tot azi am avut adunare de unitate. Detașamentul nostru a fost evidențiat. Tovarășul instructor superior spunea că la noi s-a depus „o muncă susținută și organizată". Și mie mi se pare că tot ce am făcut e atît de neînsemnat ! Aș vrea să facem ceva deosebit, ceva mare. Dar ce ?

3 octombrie

Dimineața am aflat de la Isoscel că Țîru nu doarme acasă. E fugit de la părinți de două săptămîni. Cu toate astea, la școală vine în fiecare zi. Unde doarme și ce mănîncă ? Isoscel e îngrijorat. Se teme să nu fi intrat în cine știe ce combinații murdare. Despre fuga lui Țîru nu știm deocamdată decît cei din colectivul de conducere. Trebuie să-l supraveghem !

4 octombrie

Despre Țîru nu s-a putut afla nimic. În schimb, tovarășul instructor superior ne-a spus că zece pionieri (băieți și fete) din detașamentul nostru vor merge la „Carnavalul" organizat în cinstea zilei de 7 Noiembrie la Casa pionierilor. După ce a citit numele acelora care vor pleca, a fost un entuziasm nemaipomenit. Hreapcă și Sterpu și-au făcut măști din hîrtie și-au început să se maimuțărească. Hreapcă și-a pus pe cap căciulița mea, a scos de undeva o mătură și zicea că-i Romeo. Sterpu și-a

lăsat părul în ochi și striga cît îl ținea gura că-i Baba Cloanța. Și culmea ! Romeo a invitat-o pe Baba Cloanța la dans. Dar între timp a sunat, și bîlciul a luat sfîrșit. După-amiază am fost la Ligia. Puțin mai tîrziu a venit și Sanda. Ne-am sfătuit cum să ne îmbrăcăm pentru Carnaval. Apoi ne-am dat seama că nu știm să dansăm. La carnaval are să se danseze. Ligia spune că ea știe puțin și — dacă vrem — ne învață și pe noi. A dat drumul la radio. N-a găsit însă muzică de dans pe nici unul din posturile noastre. La alte posturi era o muzică imposibilă. Ligia nu știa decît tango. A încercat să ne învețe fără muzică. Spunea că-i ușor : un pas înainte și doi înapoi. N-a ieșit însă nimic...

5 octombrie

Am aflat că voi sta în bancă cu Nunu... Oare ce are să se întîmple ?

Aici jurnalul se întrerupea fără nici o explicație. Mica rămase cu el în mînă multă vreme.

PLECAREA

Instructorul superior avusese dreptate. Vica și Nunu se împăcară repede. Cum ? Nu-și dădeau seama prea bine nici unul, nici altul...

Nunu venise în banca întîi ursuz și întunecat. În timp ce-și așeza cărțile în pupitru, se uita pe furiș spre catedră și-i părea rău că primise să vină. Aici nu putea să facă nici cea mai mică mișcare fără să fie văzut de profesori. Și tabla i se părea atît de aproape ! În schimb banca era netedă și n-avea încă nici o zgîrietură. Dar ce-l încălzea pe el asta ? Dacă ar fi primit mai repede scrisoarea de la tatăl său nu și-ar fi făcut acum atîta sînge rău. Ehe ! Ar fi fost și plecat poate. Dar așa... Tatăl său ori uitase să le scrie, ori nu găsise casă. Sau — cine știe ? — poate că se răzgîndise. Și ce bine ar fi fost dacă se mutau la Negrești... Acolo și-ar fi găsit alți prieteni. Prieteni adevărați, nu ca alde Țîru, care nu știe să-și țină un jurămînt, sau ca alde Isoscel, care cere să i se ia cravata de pionier. Cît despre Rosei, nici nu se făcea să-și amintească...

Pînă la sfîrșitul orei Nunu stătu cu nasul într-un caiet de notițe. Încetul cu încetul începea să se liniștească. Totuși spre partea în care stătea Vica nu îndrăznea să se uite nici măcar cu coada ochiului. O simțea aproape de tot. Auzea cum îi foșnește rochia, cum întoarce paginile unui caiet, sau cum i se lovesc pantofii de stinghia de jos a băncii. De cîteva ori îl bătu gîndul să ridice ochii să vadă ce face. Atît. Numai să vadă ce face. Sau să-i întîlnească privirea. Să se uite unul în ochii celuilalt și dintr-o dată să izbucnească amîndoi în rîs. Să recunoască apoi că au fost niște proști dacă au putut fi supărați atîta vreme. Adică el să recunoască. Să recunoască tot. Cum a adormit la concert ca un neghiob, cum a fugit din sală tot ca un neghiob, cum a spus după aceea că el a pus șobolanii în banca ei, cum s-a supărat și a jurat că

n-are să mai schimbe cu ea nici un cuvînt. Iar ea... Ea ce să recunoască ? Ea n-avea nici o vină.

În recreație Nunu rămase în bancă. Vru să citească la istorie dar lecția i se părea cunoscută și răscunoscută. Închise cartea și încercă să facă același lucru la geografie. Cînd se uită în jurul său văzu că a rămas singur. De-afară, prin geamurile deschise, ajungeau tot felul de strigăte, țipete, fluierături. Pe sală se auzea zdupăit de pași, ori bufnituri înfundate în pereți. Lui Nunu i se făcu dintr-o dată sete. Vru să se ridice, dar se răzgîndi. Avea în geantă o pară din acelea aurii și zemoase aduse de tatăl său de la Negrești. Putea să-și potolească setea cu ea. O scoase din geantă și rămase cu ea în mînă, nehotărît. De fapt setea era doar un pretext. I se făcuse sete pentru că voia să iasă afară, în curte, la joacă. Ar fi vrut să alerge, să se zbenguiască la fel cu ceilalți, să sară peste cele trei trepte de la intrare, și-n toiul jocului să-l dea pe Țîru la o parte, sau să-l roage să-l lase să stea el capră. Parcă nu l-ar lăsa ? Ehe ! Să stea să-l sară toți băieții din clasă și după aceea să le arate și el cum știe să sară. Să sară peste patru deodată... Sau altceva și mai grozav. Să-l provoace pe Isoscel la o luptă de cocoși. Ehe ! De mult nu mai făcuseră ei o luptă de cocoși. S-ar strînge în preajma lor toată școala !

— Haide, Nunu !

— Așa !

— Nu te lăsa, Isoscel !

— Țin' te bine !

— Încă o dată !...

— Bine ! Bine !

— Bravo, Isoscel !

— Bravo, Nunu !

Și ei nu s-ar lăsa nici unul, nici altul. Dar... Adică nici un dar. Toată povestea cu lupta de cocoși era o tîmpenie... Sau, mă rog, o joacă bună pentru puști. Dar ei erau coșcogea goblizanii. Nu-i mai prindea lupta de cocoși.

Nunu se uita la para aurie-roșietică. Tot cu ea avea să-și potolească setea. Vru să muște, dar pe sală se auziră pași și-n prag apăru dintr-o dată Vica. Cînd îl văzu, se opri șovăielnică. Apoi veni repede spre el. Avea obrajii aprinși de alergătură.

— Să spui că nu sînt aici rosti ea gîfîind și se tupilă repede după spatele lui. Pe sală se auziră alți pași, și-n prag apărură de data asta două fete : Sanda și Jo.

Îl priviră pe Nunu surprinse. Se uitară apoi una la alta și înălțară din umeri. Nunu își făcu de lucru cu caietul de notițe. Fetele își aruncară privirile peste bănci, apoi îl întrebară.

— N-ai văzut-o pe Vica ?

Nunu le privi mirat.

Cele două fete se mai uitară o dată peste bănci și plecară.

— S-au dus, spuse Nunu.

Vica mai stătea încă tupilată. Ii zise :

— Vezi dacă nu cumva s-au prefăcut numai că pleacă.

Nunu se ridică și se apropie de ușă în vîrful picioarelor. Își scoase o clipă capul prin deschizătura ușii. După asta se întoarse și spuse bucuros ca de cine știe ce descoperire :

— Au plecat !

Vica se ridică de jos, trecu precautâ spre geam, apoi, ca și cînd s-ar fi convins de ceva, spuse :

— Da. Au plecat.

Nunu rămase între uşă şi bancă. Aştepta, cu gîtul întins, prins fără să-şi dea seama de jocul Vicăi.

— M-ai scăpat, îi spuse Vica rîzînd, şi veni spre el. Dacă nu erai tu, cotrobăiau prin toată clasa şi pînă la urmă tot mă găseau. Îţi mulţumesc !

Nunu rîse, apoi îşi plecă ochii, neştiind ce să mai spună. Vica nu mai avea nici ea ce să spună. Îşi plecase fruntea. Stătură aşa cîteva clipe. Apoi Vica, dînd cu ochii de para de pe banca lui Nunu, spuse :

— Ce pară frumoasă !

Nunu ridică ochii, neîncrezător :

— Îţi place ? Pot să ţi-o dau dacă vrei !

Se repezi spre bancă şi se întoarse cu para. Vica se înroşi toată. Îngăimă :

— Nu ! Lasă. Nu de asta... Trebuie s-o mănînci tu...

Dar Nunu i-o puse în mînă.

— Eu mai am... Mi le-a adus tăticu de la ţară. O ladă mi-a adus. Sînt foarte bune.

În timp ce vorbea, simţea că i-a trecut sfiala aceea care-l făcea să nu poată descleşta gura.

Vica stătea cu para în mînă. Parcă nu se putea hotărî s-o ia. Rîse, vru să muşte din ea, dar se răzgîndi şi spuse :

— Ştii ce ? Hai mai bine s-o împărţim în două ! Eu iau jumătate şi tu jumătate.

Nunu înălţă din umeri, mirat :

— Hai ! Dar n-am cuţit. Cu ce-o tăiem ?

— Da ! Adevărat. Ne trebuie un cuţit.

Sfiala de la început dispăruse cu totul. Nunu se uită în preajmă, ca şi cînd ar fi vrut să găsească o soluţie prin băncile goale din clasă. În cele din urmă spuse :

— După cîte știu... Țîru are un cuțitaș. Să mergem să-l căutăm.

Vica încuviință repede :

— Să mergem !

În curte forfota obișnuită a recreațiilor era în toi. Însă Țîru nu se zărea nicăieri. Umblară după el prin toată curtea. Cînd sună de intrare în clasă, se pomeniră în fața treptelor tot fără să-l fi găsit. Vica ținea în mînă para, iar Nunu, la un pas de ea, se uita cu luare-aminte la cei care intrau.

— Poate că-i în clasă, spuse Vica. Și noi am umblat după el prin curte degeaba.

Nunu rîse :

— Asta ar fi bună !

Pe coridor îl zăriră pe Bejenaru, profesorul de istorie .Era un om înalt, ciolănos, cu fața pergamentoasă. Avea obiceiul să intre în clasă în timp ce suna. Intra odată cu elevii. De multe ori trebuia chiar să-i aștepte. Purta totdeauna catalogul pe umăr. Cînd îl zări în capătul coridorului, Nunu o prinse de braț pe Vica și-i șopti :

— Uite-l pe Moșu ! Trebuie să ne grăbim...

Vica se uită în direcția arătată de Nunu, apoi se întoarse. Întrebă necăjită :

— Și ce facem cu para ?

— O mîncăm în recreația cealaltă.

Dar cînd sună pentru recreația următoare, abia ieși profesorul și Nunu se pomeni în fața băncii cu Isoscel.

— Nunule, îl întrebă acesta, tu mai știi cuvintele cîntecului acela pe care l-ai pregătit astă-primăvară?

— De ce ?

— Le știi, sau nu le știi ?

— Le știu, spuse Nunu.

Isoscel țopăi scurt pe picioare și-i spuse Vicăi :

— Ai auzit ? Trece-l și pe el pe listă. Ieri am tot ținut să-ți spun și-am uitat.

Nunu părea căzut din lună.

— Pe ce listă să mă treacă ?

— Pe lista carnavalului, spuse Vica.

— Păi ce, nu-s trecut ? Doar m-a strigat tovarășul instructor și pe mine.

Isoscel zîmbi :

— E vorba de altă listă. Vrem să pregătim un program și fiecare din cei zece, care vom reprezenta școala la Carnaval, trebuie să pregătim ceva...

— Cum se cheamă cîntecul ? întrebă Vica.

— „Prietenie“ !...

Vica ridică ochii spre Isoscel :

— E cîntecul Ligiei. Și ea îl cîntă.

Nunu privi cînd spre unul, cînd spre celălalt și spuse moale :

— Bine, să-l cînte ea !

Vica îl opri mirată :

— De ce ? Să-l cîntați împreună. Ligia ! Ligia !

Vica se răsuci spre banca Ligiei, dar banca era goală. Aproape toate băncile erau goale.

— S-o căutăm în curte, spuse Isoscel.

După ce-o găsiră se îndreptară cu toții spre sala de gimnastică să-i asculte cum cîntă. Între timp, li se mai alăturaseră Sanda și Jo. Cînd ajunseră lîngă pian, Ligia înălță din umeri :

— Am venit degeaba. Cine acompaniază ?

— O să încerc eu, spuse Vica.

Se așeză la pian și dădu tonul. Prima încercare dădu greș. Ligia o luă prea sus, iar Nunu prea jos. Glasul lui părea bîzîitul unui bondar. O luară de la capăt, dar se întîmplă cam același lucru. Nunu tuși de cîteva ori, își drese glasul... Degeaba. Avea

un hîrîit străin. Parcă ar fi fost răgușit, sau parcă ar fi avut ceva în gît. Isoscel strîmbă din nas :

— Ai făcut-o fiartă, Nunule ! Nu ești bun de nimic. Ți se schimbă vocea.

Nunu rîse.

— Ce să fac ?

— Stai, spuse Ligia. Dacă facem cîteva exerciții s-ar putea să-ți revii.

O luară încă o dată de la capăt și încă o dată. Apoi veniră și în recreația următoare. Veneau numai ei trei: Vica, Ligia și Nunu. La sfîrșitul ultimei ore, între Vica și Nunu parcă nu existase niciodată vreo neînțelegere sau vreo supărare. În timp ce-și strîngeau cărțile, Vica dădu peste para pe care i-o oferise Nunu.

— Uite para ! Am uitat s-o mîncăm.

Vica își înfipse dinții în ea. Nunu o privi rîzînd, apoi o întrebă :

— E bună ?

Vica dădu din cap cu gura plină. Mîncă jumătate din pară. Cealaltă i-o dădu lui Nunu.

— Ține !

— De ce ? Lasă... Mănînc-o toată.

— Păi cum ne-a fost vorba ? Jumate, jumate !

Nunu n-avu încotro. Trebui s-o primească. Dar a doua zi, la prima oră, cînd Vica deschise pupitrul să-și ia un caiet de notițe, găsi în geantă o altă pară. Era aidoma cu cea de ieri. Pe chip i se întipări o mare surpriză. Îl întrebă pe Nunu :

— Tu ai pus-o ?

— Atunci... de unde a răsărit ?

— Nu.

— O fi cea de ieri ?

— Păi n-am mîncat-o ?

Nunu părea cît se poate de serios :

— Nu ! Trebuia să căutăm un cuțit. S-o împărțim...

La fel de serioasă, Vica înălță sprîncenele în semn că și-a adus aminte. În recreație însă mușcă din pară, o dată, de două ori, apoi exclamă :

— Vai ! Ce-am făcut ?

Nunu o privi îngrijorat. Vica explică vinovată :

— Am uitat că trebuie să căutăm un cuțit.

— Nu-i nimic, spuse Nunu. Mănînc-o singură ! De asta ți-am adus-o.

Dar Vica întrebă neștiutoare :

— Cum, nu-i cea de ieri ?

— Ba e cea de ieri, conveni Nunu.

— Atunci ține jumătatea care ți se cuvine...

În ziua următoare Vica găsi altă pară. Apoi în fiecare zi cîte una. Și toate semănau aidoma între ele.

Dar joaca aceasta luă sfîrșit fără ca Nunu să observe. Existau alte jocuri mult mai frumoase. Descoperiră, bunăoară, că le place foarte mult ping-pongul. Ar fi jucat și douăzeci de seturi unul după altul. Dar recreațiile erau mici. Abia dacă apucau să facă un set sau două. Uneori găseau masa ocupată. Atunci ieșeau în curte și jucau volei sau bîza împreună cu Isoscel, cu Jo, cu Sanda, cu Țîru, cu Ligia. În timpul jocului, Nunu o privea pe Vica și parcă n-o mai recunoștea. Ori se schimbase uimitor de mult, ori și-o închipuise el altfel. Sau poate era și una, și alta. Un lucru îi era însă limpede. Vica aceea, pe care o cunoscuse în tabără și pe care o purtase în gînd toată vara, dispăruse. Cîteodată, seara, după ce stingea lumina, se dădea jos din pat și se apropia de fereastră. Serile erau la fel de albastre, stelele stră-

luceau și ele la fel. Numai ea, Vica, se schimbase. O chema în gînd, dar în locul ei apărea o fată sprintenă, zburdalnică, cu ochii strălucitori şi cu obrajii veșnic aprinşi de alergătură. Obrajii aceş-tia nu se deosebeau deloc de obrajii Sandei, sau de obrajii lui Jo. Nici ochii nu se deosebeau. Vica devenise parcă o fată ca oricare alta. Și Nunu rămînea fără să știe cu privirile ațintite spre steaua care se zărea în colțul de sus al ferestrei...

La școală nu prea avea timp pentru astfel de gînduri. În clasă era fierbere mare. Zilnic se iscau discuții aprinse din pricina Carnavalului. Mai rămăseseră pînă atunci doar zece zile. Și erau atîtea de făcut. Iorgu scrisese o poezie pentru gazeta de perete. Isoscel o găsise grozavă și-l trecuse cu ea în program. Dar Iorgu se împotrivea. Zicea că se teme să nu se bîlbîie sau s-o uite.

— Cum s-o uiți ? îl întrebă Ligia, doar ai scris-o tu...

— Ei... și ce ? Parcă nu se întîmplă ?

— Să știi că o recit eu ! Am învățat-o pe de rost.

— Și eu am învățat-o...

— Și eu...

O învățaseră cu toții. Iorgu se înroși pînă în vîrful urechilor. Mormăi abia auzit :

— Recitați-o ! Ce, vă opresc eu ?

— Tii ! Teribil poet te mai crezi, îi spuse furios Nunu. Cum vrei să ți-o recităm toți ? Doar s-o cîntăm !

— S-o încercăm și pe asta, spuse Isoscel. Uite, eu o fac pe dirijorul. Vica, treci la pian ! Iar tu, maestre, ascultă !

Isoscel făcu semn Vicăi să înceapă. Vica improviză repede o melodie veselă. Isoscel își dădu pă-

rul din ochi, ridică brațele și începu să și le agite, de parcă ar fi fost cel mai teribil dirijor :

În clasa noastră-i cunoscut,
La tablă iese cu sfială...
De nu l-ai ști, l-ai crede mut
Cu lenea lui proverbială,

Spre surprinderea tuturor cîntară prima strofă bine. Și melodia se potrivea de minune. Isoscel, încetul cu încetul, își domolise agitația brațelor. Acum luase conducerea Vica, ajutată de pian. Nunu asculta și parcă nu-i venea să creadă. Cîntară și strofa a doua :

Se uită-n sus, se uită-n jos,
Ne face semne, ne imploră,
Își mușcă buza-i furios
Cînd noi îi spunem : „După oră".

Hotărîră să învețe tot cîntecul și apoi să-l treacă în program. Vica îi spuse lui Iorgu :

— Poate că poți să scrii și-un refren, așa-i prea simplu.

Iorgu dădu neîncrezător din cap, dar a doua zi aduse și o strofă pentru refren. O citi la tablă, în auzul întregii clase :

Îl cunoaștem, îl cunoaștem,
Era unul și la noi
Și, păcat, a fost mîncat
De-un șirag întreg de doi.

În bănci izbucniră urale. Sterpu și Hreapcă se repeziră la el și-l ridicară pe sus, iar George, potrivindu-și ochelarii și cerînd să se facă liniște, îl declară solemn poetul clasei. După tărăboiul cu poezia lui Iorgu se iscă pe neașteptate un altul. Nu se puteau înțelege în privința costumelor. Isoscel susținea să fie făcute la școală. Sanda, Vica și Li-

gia erau împotrivă. Spuneau că n-are nici un rost să se știe dinainte cum se va îmbrăca fiecare. Costumele trebuiau, deci, făcute acasă.

— Păi... n-o să ne întîlnim la școală ? N-o să mergem împreună la Carnaval ? întrebă Isoscel. Ce rost mai are să ne ascundem ?

— O să ne întîlnim în sală, spuse Sanda.

— N-o să ne mai recunoaștem !

Ligia bătu din palme, bucuroasă :

— Păi, aici e tot hazul. Să nu ne recunoaștem chiar de la început. Întîi o să ne căutăm unii pe alții, o să dansăm. Programele artistice or să înceapă abia după ce-o să ne scoatem măștile.

— Cum ? Să dansăm ? Ce să dansăm ? întrebă speriat Iorgu. Eu nu știu să dansez.

— Învață, îi spuseră în cor fetele.

Nunu rîdea.

— Cum să învețe ? Iorgu și să învețe să danseze ! Asta-i bună !

— Ei, și ce ! se înfurie acesta. La urma urmei, dacă vreau, crezi că nu învăț ?

Isoscel tăcea, bătînd darabana cu degetele.

În aceeași după-amiază Nunu îl căută acasă. La Isoscel s-auzea muzică de la radio. Îl strigă de cîteva ori și, dacă văzu că nu-i răspunde nimeni, intră. De obicei ai casei stăteau în spate, la bucătărie, și nu prea s-auzea cînd striga cineva din stradă. La bucătărie era pus lacătul. Nunu se duse spre camera unde s-auzea muzică. Cînd deschise ușa rămase cu gura căscată de uimire. Isoscel dansa c-un scaun prin mijlocul camerei. Era atît de preocupat de dans, încît nu văzu cînd apăru Nunu. La radio se cînta un tango, și el era întors cu spatele spre ușă. Lui Nunu îi veni să zîmbească și cînd se opri muzica, începu să bată din palme :

— Bravo, Isoscel ! Bis !

Isoscel se întoarse speriat. Văzîndu-l pe Nunu în prag scăpă scaunul din mînă. Scaunul îi căzu peste picioare și el începu să sară, strîmbîndu-se de durere.

Nunu îl întrebă ironic :

— Asta e tot figură de dans ?

Isoscel își freca cu palma cînd un picior, cînd altul. Văzînd că Nunu nu se mai oprește din rîs, îi spuse cu ciudă :

— Ce tot te hlizești atîta ? Parcă tu nu faci la fel ?

— N-am muzică...

— A ! N-ai muzică ? Dar dacă ai avea ai încerca ?...

— Poate...

Nunu se duse pînă lîngă aparatul de radio, îl privi o clipă absent, apoi se întoarse spre Isoscel și-i spuse vesel :

— Știi că plec ?

— De ce ? Că doar de-abia ai venit. Stai !

Nunu privi scaunul pe care i-l întinse Isoscel și, făcînd cîțiva pași prin cameră, spuse rîzînd :

— Nu-i vorba de asta. M-ai înțeles greșit. Voiam să-ți spun că plec din Iași. Ne mutăm la Negrești. Tăticu a fost numit mecanic-șef acolo.

Isoscel îl privi lung. După asta întrebă neîncrezător :

— Vorbești serios ?!

Nunu spuse vesel :

— De ce-aș minți ? A scris tăticu azi. Trebuia mai de mult să plecăm, dar n-a găsit pînă acum casă. Mîine se duce mămica s-o vadă, s-o zugrăvească și după aceea...

Nunu se învîrti repede pe călcîie și arătă cu mîna o direcție imaginară.

— Bine, dar pînă acuma nu mi-ai spus nimic, îngăimă Isoscel.

— Nu eram sigur. Tăticu nu scria... Ce puteam să-ți spun ?

— Şi cu şcoala ce faci ?

— Mă înscriu acolo.

Nunu se ridică, luă scaunul în braţe şi începu să facă piruete de vals. Isoscel îl privea, clipind des. Apoi nu se putut stăpîni şi întrebă :

— Dar ia spune, nu-ţi pare rău că pleci ?

Nunu se opri surprins :

— De ce să-mi pară rău ?

Începu iar să valseze cu scaunul. Isoscel rămase ursuz, urmărindu-l cu coada ochiului. Apoi dintr-o dată se repezi spre aparatul de radio şi-l închise.

Nunu se opri mirat :

— De ce l-ai închis ?

— Aşa !

Isoscel se aşeză fără chef pe-un scaun. Nunu îl privi cîteva clipe nedumerit, apoi puse scaunul jos şi se aşeză lîngă el. Isoscel aşteptă cît aşteptă, apoi spuse cu glasul moale şi abătut, fixînd un punct de pe covor :

— Să ştii că-mi pare rău că pleci... Poate că sînt un caraghios... N-ar trebui să-ţi spun... Dar nu ştiu de ce credeam că o să fim mereu împreună. Îţi aminteşti ? Acum cinci ani, cînd am primit cravatele de pionieri, ţie îţi clănţăneau dinţii şi te-ai făcut alb ca hîrtia.

Nunu rîse :

— Iar tu ai uitat Angajamentul... Le-am spus numai eu... Tu mormăiai doar...

— Nu mormăiam, spuse Isoscel, dar nu ştiu de ce îmi pierise glasul. Voiam să spun şi eu cuvin-

tele Angajamentului în același timp cu tine și nu izbuteam...

Tăcu. Nunu își sprijini bărbia de spătarul scaunului, gînditor. Isoscel îl privi, apoi se apropie de el și începu să-și dezlege încet cravata.

— Vrei să facem schimb ?

Nunu încuviință repede din cap, se ridică de pe scaun și își dezlegă și el cravata. Și le prinseră. apoi, unul altuia. Cînd isprăviră, Nunu îl împinse pe Isoscel cu umărul. Isoscel zîmbi și-l împinse și el cu umărul. Nunu se dădu un pas înapoi și sări într-un picior. Isoscel făcu același lucru. Apoi se apropiară țopăind și neslăbindu-se o clipă din priviri. Se încinse o luptă aprigă de cocoși.

Cînd se despărțiră, Isoscel tot mai era trist. Nunu încerca și el să fie, dar nu izbutea. Abia peste vreo patru zile, cînd se întoarse mama sa de la Negrești cu camionul și începură să facă bagajele, se întristă cu adevărat.

În curte se strînseră aproape toți colegii : Isoscel, Țîru, Iorgu, George, Sterpu, Hreapcă. Chiar și Rosei venise. Camerele se goliseră ; acum erau pustii și triste. Și tristețea lor îl apăsa parcă și pe el. Umbla de colo, colo fără nici un rost. Isoscel și Țîru ajutau la încărcatul bagajelor. Mai tîrziu veniră și fetele : Sanda, Vica, Ligia și Jo. Nunu le ieși înainte, lîngă poartă.

— Măcar de-ai fi stat la Carnaval, îi spuse Jo.

Nunu clipi descumpănit :

— Am s-o rog pe mama să mă lase...

Vica se lumină la față :

— Dacă vrei, o rugăm și noi.

Carnavalul avea loc peste două zile. Mama sa nu se împotrivi. Îi spuse :

— Am să vorbesc cu tanti Anghelina să te lase să dormi la ea.

Băieții și fetele săriră în sus de bucurie. Începură să bată din palme, să se îmbrățișeze, să-și arunce în sus șepcile.

După o jumătate de oră camionul, burdușit de bagaje, ieșea din curte. În stradă mai așteptă vreo zece minute pînă cînd mama lui Nunu își luă rămas bun de la vecini. În casă rămăsese numai mobila grea. Plecarea la Negrești nu era definitivă, ci numai pînă cînd tatăl lui Nunu avea să pună treburile pe roate la S.M.T.

În uliță mama lui Nunu o mai rugă o dată pe tanti Anghelina :

— Vezi, ai grijă de el, vecino...

Apoi lui Nunu :

— Să nu faci vreo poznă, Nunule.

— Ce poznă să fac ? N-avea mata grijă de asta !

Camionul porni și se depărtă în uralele copiilor.

Din pragul porților vecinii făceau semne cu mîna sau fluturau batistele. Nunu și colegii lui se ținură după el pînă la capătul străzii. Apoi, în loc să se întoarcă, la propunerea lui Țîru porniră să vadă Copoul. Ziua fusese senină și caldă. Cînd ajunseră sus în Copou, soarele asfințea. Orizontul părea încins c-un brîu de flăcări. Prin copacii dezgoliți se strecurau suliți roșietice de lumină.

Hoinăriră prin Copou pînă noaptea tîrziu.

Carnavalul trebuia să înceapă duminică dupăamiază. Se întîlniră așa cum le-a fost vorba. În sala mare a Casei pionierilor se adunaseră peste o mie de pionieri și pioniere din tot orașul. Casa pionierilor devenise de nerecunoscut. Peste tot atîrnau ghirlande, panouri, panglici de hîrtie colorate, portretele Albei ca Zăpada, Scufiței Roșii, al

lui Harap Alb. Prin înghesuiala care domnea peste tot Nunu o găsi greu pe Vica. Era mascată în fluturaş. Avea un costum alb cu punctişoare negre şi aripi mari, argintii. Pe cap avea o coroniță şi două antene, iar ochii îi erau ascunşi după o mască argintie.

Sanda era mascată în veveriță, iar Ligia în viespe. Cînd le văzu, lui Nunu îi veni să rîdă. Țîru era mascat în toreador, Isoscel în savant. Numai Nunu n-avea decît o mască pe ochi. Îşi pregătise un costum național ; voia s-o facă pe Pepelea, dar mama sa i-l împachetase fără să-şi dea seama.

Carnavalul a fost deschis de către Albă ca Zăpada şi cei şapte pitici, urmați de-un alai de zîne, de feți-frumoşi, zmei, licurici şi gîze.

După vreo jumătate de oră de dans începură programele artistice şi diferitele concursuri.

Către sfîrşitul serbării, Nunu se pomeni cu Vica lîngă uşă. Plecară, fără să-i mai aştepte şi pe ceilalți. Afară se înnoptase. Nu răsărise luna, dar cerul era albastru, iar stelele păreau nişte ținte de aur. Vica şi Nunu mergeau tăcuți, cuprinşi de o neaşteptată sfială. Ajunseră pe aleea Nimfelor aproape fără să ştie cînd. În fața porții, Vica se opri, îl privi pe Nunu în față şi-l întrebă cu glasul schimbat :

— Cînd pleci, mîine ?

Nunu clătină din cap :

— Da.

Tăcură un timp, apoi Vica spuse :

— Am o rugăminte.

Nunu tresări :

— Ce rugăminte ?

— Să schimbăm cravatele !

Şi Vica duse repede mîna într-un buzunar al costumului ei de fluturaş.

— Uite, anume am luat-o.

Nunu o privi ciudat. Vica îl întrebă :

— Nu vrei ?

— Ba aş vrea. Dar eu am schimbat cravata cu Isoscel.

Vica îşi lăsă ochii în jos ; genele grele începură să-i tremure, ca şi cînd ar fi fost gata să izbucnească în lacrimi. Nunu începu să se caute speriat prin buzunare.

— Îţi dau altceva. Uite, îţi dau stiloul...

Vica rămase cu stiloul în mînă, clipind descumpănită.

— Şi eu ce-ţi dau ?

Nunu înălţă din umeri, ca şi cînd ar fi vrut să spună că nu-i nevoie să-i dea neapărat ceva. Dar Vica se apropie repede, îl sărută pe obraz şi se strecură şi mai repede în curte. Nunu rămase locului buimăcit. Vru să-şi ducă mîna la obraz, să pipăie locul unde simţise buzele Vicăi, dar rămase cu gestul la jumătate. În casă la Vica izbucniră peste cîteva clipe acorduri de pian. Nunu rămase să le asculte.

După aceea nu-şi mai dădu seama cînd ajunse acasă. La tanti Anghelina era lumină. Se apropie de cele cîteva trepte de la intrare, dar, ca şi în serile trecute, se duse în pod. Aici găsise nişte haine vechi şi îşi făcuse un culcuş destul de călduros. Rămase aproape toată noaptea cu ochii deschişi. Se gîndi la Vica. Fără să ştie de ce începea să se asemene din nou cu Vica pe care o cunoscuse odată, de mult, în tabără. Prin ferestruica podului se zăreau cîteva stele. Poate că printre ele se afla

şi steaua ei. Nunu zîmbi. Dar zîmbetul acesta, deşi nu se vedea, era trist.

Dimineaţa îl trezi frigul care se lăsase în zori Se apropie de ferestruica podului. Afară începea să se lumineze. Acoperişurile de la casele vecinilor erau albe de brumă. Jos, în curte, tanti Anghelina lua apă de la cişmea. Lui Nunu i se păru caraghios de mică. Cînd vru să coboare, lîngă scară, zări o mogîldeaţă de paie. Era o pasăre din acelea pe care le făcea altădată împreună cu Isoscel pentru Clubul vrăbioilor. O pasăre fără nume. O luă sub braţ şi coborî. O înfipse în mijlocul curţii şi, văzînd-o pe tanti Anghelina în faţa uşii, îi spuse :

— Tanti, dă-mi un chibrit !

— Ce vrei să faci ?

— Îmi trebuie mie.

Tanti Anghelina intră în casă, apoi se întoarse şi-i dădu o cutie cu chibrituri. Întrebă :

— Ce-i cu tine, Nunule ? Pe unde ai dormit ? Madam Albineţ m-a rugat...

Nunu spuse repede :

— Am dormit la Isoscel, tanti.

Apoi se depărtă spre locul unde înfipsese pasărea fără nume. Îi dădu foc. Paiele uscate arseră repede, cu flacără. Nunu privea flacăra neclintit. Cenuşa rămase o vreme incandescentă.

Cînd se întoarse îl zări lîngă el pe Isoscel. Mai încolo stăteau Ţîru, Hreapcă şi Sterpu. Se priviră în tăcere. Nunu se apropie de treptele de la locuinţa tantei Anghelina. O strigă. Tanti Anghelina ieşi în prag. Nunu îi dădu chibriturile şi spuse :

— Acum plec.

— Păi nu stai să mănînci ?

Nunu clătină capul :

— La 7 porneşte autobuzul...

Tanti Anghelina îi prinse capul în braţe şi-l sărută. Nunu se întoarse şi se apropie repede de băieţi :

— Să mergem !

Băieţii deveniră dintr-o dată veseli şi gălăgioşi. În spatele lor cenuşa din vîrful băţului căzu şi se risipi fără urmă.

CUPRINS

Lector : GEORGETA PĂSĂRIN
Tehnoredactor : ELENA GĂRĂJĂU

Dat la cules 1.VIII.1975. Bun de tipar 1.X.1975. Apărut 1975. Comanda nr. 1105. Tiraj 8 700. Coli de tipar 16¾.

Tiparul executat sub cda. nr. 357 la I. P. „Filaret", Str. Fabrica de chibrituri, nr. 9—11, București.
Republica Socialistă România

VOL. I și II Lei 11,75

EDITURA ION CREANGĂ

